

2023-03-31

P a r t e r o c h d o m s l u t

J o h a n U l a n d e r

P a r t e r

T i l l t a l a d

J O H A N Magnus Einar Ulander, 19680511-0951

c/o Minna Telde, Nummer Ett, Veberöd 751, 247 96 V

Medborgarskap: Finland

O f f e n t l i g f ö r s v a r a r e

Advokat Andreas Natt och Dag

Advokatfirman NORDIA KB

Box 70389, 107 24 Stockholm

O f f e n t l i g f ö r s v a r a r e

Advokat Hans Strandberg

Advokatfirman NORDIA KB

Box 70389, 107 24 Stockholm

Å k l a g a r e

Extra åklagare Stig Åström

Ekobrottsmyndigheten

Första ekobrottskammaren i Stockholm

Box 820, 101 36 Stockholm

D o m s l u t

Å t a l s o m J o h a n U l a n d e r f r i k ä n n s f r å n

Grovt bedräglari 3 § brottsbalken i sin lydelse för Sverige

Grovt bedräglari 3 § brottsbalken i sin lydelse för Sverige

Grovt bedräglari 3 § brottsbalken i sin lydelse för Sverige

Grovt bedräglari 3 § brottsbalken i sin lydelse för Sverige

Svindleri, , g o k a p b o s t 1 s t o c h 3 s t b r o t t s b a l k e n
2012-11-15, Sverige

D e t t a ä r e n a v s k r i f t a v e n e l e k t r o n i s k o r i g i n a l h a n d l i n g

Postadress Besöksadress Expeditionstid

Box 8307 Rådhuset, Scheerängsgatan 7 fredag

104 20 Stockholm Stockholm 08:00-1 :00

E

o o m

om

Im n ra

Grovt inslag i brottst 1 men och 2 st 2 men lagen (2008:163) om brott vid handel med finansiella instrument i sin lydelse för Sverige

Grovt bedräglari 3 § brottsbalken i sin lydelse för Sverige

Förverkande och beslag

Begäran om värdeförverkande avseende 176 200 000 kr

Begäran om värdeförverkande avseende 296 000 000 kr

Följande föremål ska vara kvar i beslag till dess material i form av bland annat handlingar, arkivkassetter (Ekobrottsmyndigheten, 2017-9000-BG490 p. 1-78).

Ersättning och återbetalning

Andreas Natt och Dag får ersättning av staten med

- 2 021 628 kr arbete
- 41 175 kr tidsspillan
- 515 701 kr mervärdesskatt

Hans Strandberg får ersättning av staten med 3 640 000 kr

- 2 827 524 kr arbete
- 89 775 kr tidsspillan
- 729 325 kr mervärdesskatt

Hans Strandberg har fått 600 000 kr av ersättning

Johan Ulander tillerkänns ersättning av allmänna rättskostnader för hotell, 75 380 kr avser kostnader för

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 165, 2019 - 05

Åklagaren har begärt att Johan Ulander ska dömas
kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017.

Gärningsbeskrivning

Se dom, avsnitt 2.

Stämningsansökan, aktbilaga 165, 2019 - 05

Åklagaren har begärt att Johan Ulander ska dömas
st och 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017.

Gärningsbeskrivning

Se dom, avsnitt 2.

Stämningsansökan, aktbilaga 165, 2019 - 05

Åklagaren har begärt att Johan Ulander ska dömas
men och 2 st 2 men lagen (2005:377) om straff för
finansiella instrument i sin lydelse före 1 februari 2017.

Gärningsbeskrivning

Se dom, avsnitt 2.

Stämningsansökan, aktbilaga 165, 2019 - 05

Åklagaren har begärt att Johan Ulander ska dömas
brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017.

i k i i

E

G

O

la aren ar e r a an lan er a e ala r

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	9
1.1	SAMMANFATTNING AV DOMEN.....	9
1.2	BAKGRUND	9
1.3	BOLAG I MÅLET	11
1.4	DOMENS DISPOSITION.....	13
2	YRKANDEN M.M.	14
2.1	ÅKLAGARENS YRKANDEN.....	14
2.1.1	Åtalspunkt 1, 2 och 4	14
2.2	JOHAN ULANDERS INSTÄLLNING.....	18
2.2.1	Åtalspunkt 1.....	18
2.2.2	Åtalspunkt 2.....	20
2.2.3	Åtalspunkt 4.....	21
2.3	ÅTALSPUNKT 3 –NEDLAGT ÅTAL	23
2.4	FRIHETSBERÖVANDE M.M.....	25
3	ÅKLAGARENS SAKFRAMSTÄLLNING	25
3.1	INLEDNING	25
3.2	KORT OM VISSA BEGREPP.....	26
3.3	ÅTALSPUNKT 1.....	27
3.3.1	Utveckling av gärningspåståendet.....	27
3.3.2	Sammanfattning av affärsupplägget.....	28
3.3.3	Johan Ulanders kapitalbehov.....	30
3.3.4	Johan Ulander låg bakom investeringsbedrägeriet	31
3.3.5	Närmare om pantsättningen av aktier i GKL	34
3.3.6	Närmare om Ducom.....	35
3.3.7	Närmare om CCMM.....	37
3.3.8	Grunder för förverkandeyrkandet.....	45
3.4	ÅTALSPUNKTEN 4.....	47
3.4.1	Utveckling av gärningspåståendet.....	47
3.4.2	Sammanfattning av affärsupplägget.....	48

3.4.3	<i>Lånebehovet i Johan Ulanders offshore-koncern</i>	50
3.4.4	<i>Investeringsmemorandumen</i>	53
3.4.5	<i>Gruvan i Alaska</i>	60
3.4.6	<i>Gruvan i Chile</i>	69
3.4.7	<i>Gruvorna i British Columbia (Greenwood och Tillicum)</i>	72
3.4.8	<i>Gruvan i Surinam</i>	74
3.4.9	<i>Gruvan i Kongo</i>	77
3.4.10	<i>Grunder för förverkandeyrkandet</i>	78
3.5	ÅTALSPUNKT 2.....	79
3.5.1	<i>Sammanfattning av affärsupplägg</i>	79
3.5.2	<i>Uppvärderingen av gruvtillgångar</i>	80
3.5.3	<i>Gruvtillgångarna tillsköts Alluvia</i>	86
3.5.4	<i>Investeringsmemorandumet</i>	89
4	JOHAN ULANDERS SAKFRAMSTÄLLNING	91
4.1	INLEDNING.....	91
4.2	ÅTALSPUNKT 1.....	91
4.2.1	<i>Sammanfattning av händelseförloppet</i>	91
4.2.2	<i>Johan Ulanders bakgrund</i>	94
4.2.3	<i>XS Platinum</i>	95
4.2.4	<i>High yield-obligationer</i>	108
4.2.5	<i>Investeringsmemorandum för CHY-bolagens obligationer</i>	108
4.2.6	<i>Presentation av obligationerna</i>	120
4.2.7	<i>Betalningsströmmarna</i>	121
4.2.8	<i>Tidsutdräkten</i>	122
4.3	ÅTALSPUNKT 4.....	122
4.3.1	<i>Inledning</i>	122
4.3.2	<i>Sannolikhetstrappan och lönsambetsberäkningar</i>	122
4.3.3	<i>Bakgrund XS Platinum</i>	126
4.3.4	<i>Bakgrund Amarant</i>	127
4.3.5	<i>Patenterad teknik</i>	127
4.3.6	<i>Uppgårelsen med AMTO</i>	128
4.3.7	<i>Framtagandet av investeringsmemorandumet</i>	130

4.3.8	<i>Mining Plan</i>	132
4.3.9	<i>Investeringsmemorandum daterat den 1 juni 2011</i>	134
4.3.10	<i>Investeringsmemorandumet daterat den 20 december 2011</i>	140
4.3.11	<i>Sammanfattning</i>	141
4.4	ÅTALSPUNKT 2	141
4.4.1	<i>Bakgrund Alluvia</i>	141
4.4.2	<i>Ägandeförhållanden i CCMM</i>	143
4.4.3	<i>Värderingen av gruvorna</i>	143
4.4.4	<i>Investeringsmemorandumet</i>	145
4.4.5	<i>GKL</i>	152
4.4.6	<i>Michael Smiths rapport</i>	153
4.4.7	<i>Påståendet om att Alluvia inte haft något intresse av gruvan i Chile</i>	155
5	UTREDNINGEN	156
5.1	INLEDNING	156
5.2	JOHAN ULANDERS UPPGIFTER	156
5.2.1	<i>Bakgrund</i>	156
5.2.2	<i>CHY-bolagen och obligationerna</i>	158
5.2.3	<i>Amarant och konvertibellånet</i>	165
5.2.4	<i>Alluvia och CCMM:s konvertibler</i>	168
5.2.5	<i>Närmare om avtalen om aktier och teckningsrätter i XS Platinum</i>	169
5.2.6	<i>Närmare om prognoser och kalkyler</i>	170
5.2.7	<i>Närmare om värderingar</i>	172
5.2.8	<i>Efterspel</i>	174
5.3	VITTNESFÖRHÖR	175
5.3.1	<i>Fredrik Rodger</i>	175
5.3.2	<i>Hans-Göran Andersson</i>	179
5.3.3	<i>Anders Sagadin</i>	183
5.3.4	<i>Ryan Green</i>	184
5.3.5	<i>William Butler</i>	186
5.3.6	<i>Övriga vittnen</i>	188
6	DOMSKÄL	193
6.1	INLEDNING	193

6.1.1	<i>Inledande anmärkningar om åklagarens talan</i>	193
6.1.2	<i>Sammanfattning av åklagarens talan</i>	194
6.1.3	<i>Tingsrättens prövning</i>	195
6.2	FRÅGAN OM JOHAN ULANDER UPPSÅT TILL BEDRÄGERI	196
6.2.1	<i>Rättsliga utgångspunkter</i>	196
6.2.2	<i>Betydelsen av att målsägandena inte är en del av utredningen</i>	196
6.2.3	<i>Har Johan Ulander haft en brottsplan?</i>	198
6.3	CONTENDEROBLIGATIONERNA (ÅTALSPUNKT 1 –GROVT BEDRÄGERI)	204
6.3.1	<i>Inledning</i>	204
6.3.2	<i>Har målsägandena förmåtts att förvärva obligationer?</i>	204
6.3.3	<i>Har Johan Ulander låtit sprida de påstått oriktiga eller vilseledande uppgifterna?</i>	206
6.3.4	<i>Har uppgifterna i investeringsmemorandumena varit felaktiga eller vilseledande vid tidpunkten för utgivandet?</i>	207
6.3.5	<i>Johan Ulander frikänns från åtal för grovt bedrägeri (åtalspunkt 1)</i>	211
6.4	AMARANTKONVERTIBLERNA (ÅTALSPUNKT 4 –GROVT BEDRÄGERI)	211
6.4.1	<i>Inledning</i>	211
6.4.2	<i>Har målsägandena förmåtts att förvärva konvertiblerna?</i>	211
6.4.3	<i>Har Johan Ulander låtit sprida de påstått oriktiga eller vilseledande uppgifterna?</i>	213
6.4.4	<i>Har uppgifterna i investeringsmemorandumena varit felaktiga eller vilseledande vid tidpunkten för utgivandet?</i>	214
6.4.5	<i>Johan Ulander frikänns från åtal för grovt bedrägeri (åtalspunkt 4)</i>	217
6.5	CCMM:S KONVERTIBLER (ÅTALSPUNKT 2 –SVINDLERI)	217
6.5.1	<i>Rättsliga utgångspunkter</i>	217
6.5.2	<i>Har Ulander varit ägare och faktisk företrädare för Alluvia? Och bör han på grund av sin ställning ha ägt särskild kännedom om Alluvia?</i>	218
6.5.3	<i>Har Ulander varit ägare och faktisk företrädare för CCMM? Och bör han på grund av sin ställning ha ägt särskild kännedom om CCMM?</i>	218
6.5.4	<i>Har Johan Ulander låtit sprida vilseledande uppgifter?</i>	219
6.5.5	<i>Johan Ulander frikänns från åtal för grovt svindleri (åtalspunkt 2)</i>	222
6.6	NEDLAGT ÅTAL –(ÅTALSPUNKT 3 - GROVT INSIDERBROT)	222
6.7	SAMMANFATTNING AV SKULDFRÅGAN	223
6.8	ÖVRIGT	223
6.8.1	<i>Förverkande</i>	223

6.8.2	Beslag.....	223
6.8.3	Försvararkostnader.....	223
6.8.4	Joban Ulanders kostnader.....	225

1 INLEDNING

1.1 Sammanfattning av domen

I denna dom frikänns Johan Ulander helt från åtalet, som kan sammanfattas enligt följande. Åklagaren har yrkat att Johan Ulander ska dömas till ansvar för:

- *Grovt bedrägeri* för att han förmått målsägandena att förvärva *Contenderobligationerna* (åtalpunkt 1) som gavs ut i fyra serier (HY 1-4) under tidsperioden 20 november 2009 till 24 maj 2011 med en total influten obligationslikvid om 590 miljoner kr. (Åklagaren har menat att det är fråga om fyra brott, ett för varje obligationsserie.)
- *Grovt bedrägeri* för att han förmått målsägandena att förvärva *Amarantkonvertibeln* (åtalpunkt 4) som gavs ut under tidsperioden 3 juni 2011 till 13 juli 2012 till ett totalt belopp om 500 miljoner kr.
- *Grovt svindleri* för att han i erbjudande om *CCMM-konvertibeln* (åtalpunkt 2) till innehavare av *Contenderobligationerna* (HY 2-4) låtit sprida vilseledande uppgifter under perioden 11 juni 2012-45 november 2012. Det maximala teckningsbeloppet för konvertibeln var 300 miljoner kr.

Målet har i princip handlat om två alternativa förklaringar till utgivande av aktuella värdepapper. Åklagaren har gjort gällande att det har varit fråga om ett investeringsbedrägeri som Johan Ulander är ansvarig för. Johan Ulander har menat att det är fråga om ett affärsprojekt, som inte lyckades. Den för målet avgörande frågan som tingsrätten har haft att pröva har alltså varit om åklagaren har bevisat att Johan Ulander har haft en brottsplan att bedra och svindla investerarna.

Tingsrätten har kommit fram till att åklagaren inte har styrkt brott i någon del och till följd av det frikänt Johan Ulander från åtalet i dess helhet.

Johan Ulander frikänns även från brottet grovt insiderbrott på grund av att åklagaren har lagt ned det åtalet.

1.2 Bakgrund

Den tilltalade Johan Ulander är 54 år gammal och uppvuxen i Helsingfors. Han har varit verksam som entreprenör och affärsman inom bland annat internationell handel och fastighetsbranschen sedan början av 1990-talet. År 2003 flyttade han från Finland till Dubai. Johan Ulander är nu bosatt i Sverige med sin familj.

Målet handlar om utgivande av följande värdepapper och det brott som åklagaren menar ligger bakom dessa. **Contenderobligationerna** gavs ut i fyra serier (Contender HY1 Ltd, Contender HY2 Ltd, Contender HY3Ltd och Contender HY3 Ltd) under perioden november 2009 till maj 2011 till en sammanlagd obligationslikvid om 590 miljoner kr med ränta om 18 % för den första serien och 12 % för de följande tre serierna.

Amarant Mining Ltd gav ut konvertibler under perioden juni 2011 till juli 2012 till ett belopp om 350 miljoner kr, som sedan utökades till 500 miljoner kr. Erbjudandet om konvertibler riktade sig till professionella investerare och minsta investering var 1 miljon kr.

Conventus Commodities Minerals & Mining Ltd gav under perioden juni 2012 till november 2012 ut konvertibler som riktade sig till innehavare av Contenderobligationer.

Åklagaren har yrkat att Johan Ulander ska dömas för grovt bedrägeri för att han förmått målsägande att förvärva Contenderobligationerna respektive konvertiblerna i Amarant Mining Ltd.. Vidare har åklagaren yrkat att Johan Ulander ska dömas för svindleri, grovt brott, för att han har spridit vilseledande uppgifter i samband med att konvertibler i CCMM gavs ut.

Johan Ulander har bestritt brott på såväl objektiv som subjektiv grund.

Huvudförhandlingen, som pågick i totalt 39 dagar, inleddes den 19 september 2022 och avslutades den 14 februari 2023.

Åklagaren har tidigare åtalat vissa personer som förekommer i utredningen. Åtal har bland annat riktats mot Fredrik Rodger, Fredrik Rönnberg, Carl Schirren, Thomas Carlander, Peter Lindh, Lars Guldstrand, Terje Engström Lien och Ulrik Jansson. Målen mot dessa personer har behandlats i olika rättegångar och avgjorts i olika domstolar. Med undantag för Fredrik Rodger har ingen av de ovanstående hörts i nu aktuellt mål. Johan Ulander har inte hörts i något av de tidigare målen men hans namn har förekommit i flertalet av domarna i de målen. Åklagaren har alltså valt att dela upp åtalerna. Tingsrätten kommer att återkomma till vilka konsekvenser det eventuellt får för prövningen i det här målet.

1.3 Bolag i målet

I domen förekommer ett stort antal bolag. Nedan följer därför en lista på de i domen oftast förekommande bolagen och kort beskrivning av dessa.

Contender HY 1 Ltd, Contender HY 2 Ltd, Contender HY 3 Ltd, Contender HY 4 Ltd (enskilt benämnda **"CHY1"**, **"CHY2"**, **"CHY3"** och **"CHY4"** eller tillsammans **"CHY-bolagen"**) Det i målet aktuella aktiebolagen som grundats i syfte att ge ut företagsobligationer till svenska investerare. Samtliga bolag hade sitt säte i Dubai.

Contender Management Ltd (**"Contender Management"**) Aktiebolag med säte i Dubai. Bolaget var obligationsinnehavarnas (dvs. investerarna i de av CHY-bolagen utgivna obligationerna) agent och skötte CHY-bolagens administration. Inför utgivningen av CHY-bolagens obligationer upprättade bolaget investeringsmemorandum för respektive obligationsserie. Fredrik Rodger och Denis Acker var "managing directors" för bolaget.

Contender Kapital AB (**"Contender Kapital"**) Svenskt värdepappersbolag vars verksamhet bedrevs med tillstånd och under tillsyn av Finansinspektionen. Bolaget grundades 2004 av Fredrik Rodger och ägdes av Fredrik Rodger, Fredrik Rönnerberg och Carl Schirren. Fredrik Rodger var även styrelseledamot och verkställande direktör i bolaget fram till juni 2013.

Conventus Ltd (**"Conventus"**) Aktiebolag med säte på Brittiska Jungfruöarna. Bolaget ägdes av Johan Ulander som även var ensam styrelseledamot i bolaget. Bolaget var delägare i bolaget Amarant Mining Ltd.

Conventus Capital Holding Ltd (**"Conventus Capital Holding"**) Aktiebolag grundat 2009 med säte på Brittiska Jungfruöarna. Bolaget var moderbolag till Conventus Commodities Minerals & Mining Ltd och Dabah Trading SA. Bolaget delägdes i vart fall av Johan Ulander, och det finns uppgifter om att även Fredrik Rodger och Kai Karttunen har varit aktieägare i bolaget.

Conventus Commodities Minerals & Mining Ltd (CCMM ")Aktiebolag registrerat den 9 oktober 2009 med säte på Brittiska Jungfruöarna. Bolaget var dotterbolag till Johan Ulanders bolag Conventus Capital Holding. Bolaget företrädde av Johan Ulander som innehade en generalfullmakt utställd av bolaget den 3 november 2009. I investeringsmemorandumen för CHY-bolagens obligationer framgick att bolaget skulle låna 70 procent av obligationslikviderna och att bolaget var delägare i en platinagruva i Alaska.

Ducom DMCC (Ducom ")Aktiebolag grundat 2005 med säte i Dubai. Bolaget har ägts av Johan Ulander och senare av Johan Ulanders bolag Conventus. Bolaget har även under en viss tid ägts av Johan Ulanders bolag Al Madina Investments Ltd. Johan Ulander var ensam styrelseledamot och verkställande direktör i bolaget. I investeringsmemorandumen för CHY-bolagens obligationer framgick att bolaget skulle låna 30 procent av obligationslikviderna.

XS Platinum Ltd (XS Platinum ")Aktiebolag grundat 2007 med säte i Jersey. Bolagets helägda dotterbolag, XS Platinum Inc, var delägare i platinagruvan "Platinum Creek Mine "i Alaska. Företrädare för bolaget har varit Bruce Butcher, som CEO och "managing director " Phil Cash, som COO, och Mark Balfour. Bolaget kom under 2012 att byta namn till **Alluvia Mining Ltd (Alluvia "**) .

GKL Growth Capital AB (GKL ")Svenskt private equitybolag grundat 2008. Bolaget var ett helägt dotterbolag till GKL Growth Capital Holding AB (GKL Holding ")Lars Guldstrand och Peter Lindh var styrelseledamöter i bolaget. Bolagets aktier pantsattes som säkerhet för obligationslånen till CHY-bolagen.

Scandinavian Business Solutions LLC (SBS ")Aktiebolag med säte i Dubai. Bolaget ägdes av Johan Ulander och hade hand om administrationen av Johan Ulanders bolag i Dubai. Hans-Göran Andersson var anställd i bolaget och arbetade bl.a. med bokföring och andra administrativa uppgifter.

Dabah Trading SA (Dabah Trading ")Aktiebolag med säte i Panama. Bolaget var dotterbolag till Johan Ulanders bolag Conventus Capital Holding.

Stella Polaris 1B Ltd (SP1B ")Aktiebolag med säte i Dubai. Bolaget hade under viss tid ett bankkonto i EFG Bank i Sverige. Fredrik Rodger har varit "managing director "för bolaget och tecknat firma för bolagets svenska bankkonto.

Gernandt & Danielsson Advokatbyrå (G&D ")Svensk affärsjuridisk advokatbyrå som anlits i samband med CHY-bolagens utgivning av företagsobligationer.

Advanced Mineral Technologies (AMTO eller AMT ")Aktiebolag som varit den största aktieägaren i XS Platinum. Phil Cash var under en period den största aktieägaren i bolaget, innan Bruce Butcher blev det i juni 2009. I mars 2011 blev Conventus den största aktieägaren i bolaget.

Amarant Mining Ltd (Amarant ")Aktiebolag registrerat den 14 april 2011 med säte på Brittiska Jungfruöarna. Företrädare för bolaget har varit Lars Guldstrand som styrelseordförande, Anders Sagadin som styrelseledamot och VD samt James Slade som operativ chef.

Watts Griffis & McOuat –Bolag som har upprättat geologiska rapporter avseende gruvan Platinum Creek Mine i Alaska.

1.4 Domens disposition

Åklagarens yrkanden och Johan Ulanders inställning redovisas i *avsnitt 2*, i den ordning som följer av stämningsansökan. De frihetsberövanden och andra tvångsmedel som ålagts Johan Ulander redogörs för i *avsnitt 2.4*. Åklagarens sakframställning sammanfattas i *avsnitt 3* och Johan Ulanders sakframställning i *avsnitt 4*, dessa sammanfattningar följer motsvarande ordning som presentationerna under huvudförhandlingen. Utredningen i målet redogörs för i *avsnitt 5*. I domskälen, *avsnitt 6*, behandlas bland annat skuldfrågorna i den ordning som sakframställningarna följde.

2 YRKANDEN M.M.

2.1 Åklagarens yrkanden

2.1.1 Åtalspunkt 1, 2 och 4

Åklagaren har i ansökan om stämning den 20 maj 2019 framställt yrkanden mot Johan Ulander avseende ansvar för grovt bedrägeri och svindleri, grovt brott samt förverkanden. Efter justeringar har åklagaren slutligt bestämt sina yrkanden enligt följande.

1. Grovt bedrägeri

Johan Ulander har i Stockholm och på andra orter i Sverige medelst vilseledande

under tiden 20 november 2009 –25 maj 2010 förmått målsäganden att förvärva obligationer för 150 milj kr utgivna av Contender HY1 Ltd (HY 1),

under tiden 15 mars 2010 –24 september 2010 förmått målsäganden att förvärva obligationer för 150 milj kr utgivna av Contender HY2 Ltd (HY 2)

under tiden 13 augusti 2010 –30 december 2010 förmått målsäganden att förvärva obligationer för 150 milj kr utgivna av Contender HY3 Ltd (HY 3),

under tiden 14 januari 2011 –24 maj 2011 förmått målsäganden att förvärva obligationer för 140 milj kr utgivna av Contender HY4 Ltd (HY 4),

för vidareutlåning av influtna obligationslikvider, 590 milj kr, till HY 1 - 4 till bolag som han kontrollerade, Conventus Commodities Minerals & Mining Ltd (CCMM) och Ducom Dmcc (Ducom).

Gärningarna har inneburit vinning för Ulander och/ eller de bolag han avsiktligt berett vinning och skada eller betydande fara för slutlig förlust för målsägandena. Ulander har vilselett om de låntagande företagen, CCMMs och Ducoms bristande vilja och/ eller förmåga att fullgöra betalningsskyldigheten enligt obligationslånen, genom att han låtit sprida oriktiga eller vilseledande uppgifter enligt punkterna nedan, var för sig eller i förening med varandra för respektive obligationsserie:

1. att han lämnat uppgifter om de verksamheter, där obligationslånen ska användas, och som givit sken av att bolagen CCMM och Ducom haft betalningsvilja och/ eller betalningsförmåga för lånen och/ eller att lånen och räntan på lånen kunde betalas med 18 % till HY 1 och 12 % till HY 2 –4,

2. att obligationslånen varit säkerställda genom pantsättningar av 150 000 aktier i GKL Growth Capital AB för respektive HY 1-3 serie samt 140 000 aktier för HY 4 serien,
 3. att 80 % av den del av obligationslånet som skulle utlånas till Ducom skulle sättas in på spärrat konto och pantsättas till förmån för utlånaren avseende HY 1 och 2.
 4. att CCMM hade ett lånebehov och skulle använda de upplånade obligationslikviderna till investeringar och drift av bolagets platinagruva i Alaska,
 5. att Ducom hade ett lånebehov och skulle använda obligationslikviden till att expandera sin handelsverksamhet,
 7. att vilseledande uppgifter lämnats om prognosticerade vinster för gruvdriften i platinagruvan till bedömning av CCMM:s förväntade kapitalflöde och möjligheter att återbetala obligationslånen. Uppgifterna har varit vilseledande, då förutsättningen för att CCMM skulle få del av kapitalflödet från platinautvinningen var att aktierna betalades med 100 milj USD.
 8. att vilseledande uppgifter lämnats om Ducoms kapitalflöden respektive CCMM:s kapitalflöden för platinaverksamheten, då förutsättningarna för att kunna fullgöra räntebetalningar och återbetalningar av obligationslånen förutsatt att senare investerares inbetalningar skulle användas för att fullgöra betalningsförpliktelser mot tidigare investerare,
 9. att uppgifter lämnats om att lånen från HY1-4 ska användas av CCMM för gruvverksamhet i Alaska och för Ducoms tradingverksamhet. Uppgifterna har varit vilseledande, då upplåningen avsett bland annat att finansiera Dabah Trading S.A.s skyldighet att betala aktieägartillskott till GKL Growth Kapital AB på 306 milj kr.
 10. att uppgifter lämnats om GKL Growth Kapital AB:s ekonomiska resultat och ställning och dess portföljbolag i årsredovisningar, så att investerarna kunnat bilda sig en uppfattning om värdet på de pantsatta GKL-aktierna. Uppgifterna har varit vilseledande, då uppgifter utelämnats om att de pantsatta aktierna för obligationslånen i första hand varit pantsatta för Dabah Tradings skyldighet att betala ett aktieägartillskott på 306 milj kr till GKL.
 11. att vilseledande eller oriktiga uppgifter lämnats om syftet med CCMM:s obligationslån, då hela upplåningen avsåg att delbetala ett köp av aktier från ett närstående bolag till överpris och till okända villkor jämte betalning enligt punkt 9.
- Brotten är att anse som grova, då Ulander genom kapitalförmedlare missbrukat allmänhetens förtroende och brottet varit av särskilt farlig art och omfattat betydande egendom.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

Förverkande

Yrkande att 296 miljoner kr, utgörande värdet av utbyte av brott enligt åtalpunkt 1, förverkas.

2. Svindleri, grovt brott

Johan Ulander, såsom ägare och faktisk företrädare för emittenten av konvertibler, Conventus Commodities Minerals & Mining Ltd (CCMM), och såsom ägare och faktisk företrädare för Alluvia Mining Ltd (Alluvia), vars aktier använts vid konverteringen av CCMMs konvertibler, bör på grund av sin ställning ha ägt särskild kännedom om Alluvia.

Ulander har i Stockholm och på andra orter i Sverige från den 11 juni 2012 till och med den 15 november 2012, uppsåtligen låtit sprida vilseledande uppgifter via Mangold Fondkommission till innehavare av obligationer utgivna av HY 2 Ltd, HY 3 Ltd och HY 4 Ltd till ett sammanlagt nominellt belopp på 440 milj kr.

De vilseledande uppgifterna har bestått i att de obligationsinnehavare som för maximalt 300 milj kr väljer att teckna sig för CCMMs konvertibler kommer att på konverteringsdagen erhålla Alluvia aktier med en attraktiv värdepotential som beskrivits på följande vilseledande sätt, att gruvtillgångarna bestått av gruvor i Alaska, Colorado, British Columbia, Valdivia och Surinam till ett sammanlagt indikativt värde på 614,3 m USD och med en möjlig värdeutveckling av bolaget påföljande år till 758,1 miljoner USD i förening med en miljövänlig teknik, låga produktionskostnader och förväntad produktionsutveckling.

Uppgifterna har varit vilseledande då gruvan i Alaska och gruvorna i Valdivia i Chile och Benzdorp i Surinam inte varit föremål för "feasability studies" för att avgöra om det ens var lönsamt att bedriva utvinning eller ens ansöka om utvinningstillstånd.

De vilseledande uppgifterna har varit ägnade att påverka bedömandet av Alluvia i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada.

Brottet är att bedöma som grovt, då det varit av särskilt farlig art, skett förslaget och avsett betydande belopp.

Lagrum

9 kap 9 § 1 st och 3 st brottsbalken

4. Grovt bedrägeri

Johan Ulander har i Stockholm och på andra orter i Sverige medelst vilseledande under tiden 3 juni 2011- 13 juli 2012 förmått målsäganden att förvärva konvertibler i Amarant mining Ltd inledningsvis för 350 milj kr men senare under perioden utökat till 500 milj kr,

Gärningarna har inneburit vinning för Ulander och/ eller de bolag han avsiktligt berett vinning och skada eller betydande fara för slutlig förlust för målsägandena.

Ulander har vilselett om Amarant Mining Ltd:s bristande vilja och/ eller förmåga att fullgöra betalningsskyldigheten enligt konvertibellånet, genom att han låtit sprida oriktiga eller vilseledande uppgifter enligt punkterna nedan, var för sig eller i förening med varandra:

1. att han givit sken av att bolaget Amarant Mining Ltd haft betalningsvilja eller betalningsförmåga för konvertibellånet,
2. att inlutna medel skulle fördelas på respektive gruva för förvärv av andelar i gruvorna, och för produktion, utan avsikt att inleda produktion i gruvorna,
3. att Amarant Mining Ltd under år 2011 förväntas uppvisa intäkter på omkring 40 milj USD och 298 milj USD för år 2014 så att konvertibellånet kunde förväntas bli återbetalt på förfallodagen den 1 juni 2014 och förfallna räntor utbetalas under löptiden,
4. att uppgifter lämnats om koncernens resultatutveckling under kommande år 2011-2014, trots att finansiering för att få igång produktionen i gruvorna inte varit ordnad och att bolaget var underkapitaliserat med 101 500 000 USD,
5. att uppgifter lämnats om fyndigheternas storlek och lönsamhet, trots att vederbörliga undersökningar för sådana påståenden inte utförts,
6. att oriktiga uppgifter lämnats om att gruvan i Alaska uppnått ett positivt kassaflöde redan under år 2010
7. att bolaget eller dess dotterbolag har utvinningstillstånd i Valdivia i Chile och/eller Benzdorp i Surinam,

Brottet är att anses som grovt, då Ulander genom kapitalförmedlare missbrukat allmänhetens förtroende och brottet varit av särskilt farlig art och omfattat betydande egendom.

Lagrum

9 kap 3 § brottsbalken

Förverkande

Yrkande att 176,2 miljoner kr, utgörande värdet av utbyte av brott enligt åtalspunkt 4, förverkas.

2.2 Johan Ulanders inställning

2.2.1 Åtalspunkt 1

Johan Ulander har förnekat brott på såväl objektiv som subjektiv grund och anfört följande som grund för sin inställning.

Han har förnekat att han ensam eller i samråd eller samförstånd med andra spridit vilseledande eller oriktig information till målsäganden/målsägandena. Han har bestritt att målsäganden/målsägandena tagit del av de påstått oriktiga uppgifter som angivits av åklagaren i åtalet och att målsäganden/målsägandena blivit vilseledda. Han har förklarat att information även har lämnats muntligen av andra personer till investerare vid olika kundmöten som han inte har deltagit på. Han saknar kännedom om vilken närmare information som lämnats vid dessa möten. Investerare har således fått information även från annat håll än genom investeringsmemorandumen.

Han har bestritt att målsäganden/målsägandena överhuvudtaget tagit del av investeringsmemorandumen eller muntligen fått information i sak. Han har inte kunnat vitsorda att målsäganden/målsägandena lagt uppgifterna till grund för investeringen. Han har bestritt att eventuell oriktig information i investeringsmemorandumen orsakat förmögenhetsöverföringen.

Enligt åklagaren har en stor del av investerarna haft en diskretionär förvaltning och således inte själva vare sig tagit del av investeringsmemorandum eller beslutat om investeringen. Den/dessa målsäganden/målsägandena kan således inte ha blivit vilseledd/vilseledda eller vidtagit erforderlig disposition. Han har även bestritt att han tagit fram investeringsmemorandumen. Han har dock medgett att han vidareförmädat viss information som han erhållit från bolagens företrädare.

Johan Ulander har varit av uppfattningen att samtliga affärer och transaktioner varit affärsmässigt korrekta och i enlighet med den information som han har känt till och

som lämnats till investerarna.

Johan Ulanders har utvecklat sin inställning till de av åklagaren respektive påståendena enligt följande.

- 1) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Han och/eller bolagen har varit av den bestämda uppfattningen att bolagen skulle kunna fullgöra de förpliktelser bolagen åtagit sig.
- 2) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Obligationslånen har varit säkerställda på det sätt som angivits i samband med upptagandet av dessa.
- 3) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Uppgifterna har varit i överensstämmelse med hans uppfattning om bolagens avsikt i samband med att obligationslånen upptogs. I det fall bolagen inte följt investeringsmemorandumen har det gjorts med tillåtelse och i samförstånd med investerarnas företrädare och skett i enlighet med aktuella låneavtal mellan bolagen och respektive CHY-bolag.
- 4) Uppgiften är korrekt och medlen har använts i enlighet med befintliga låneavtal och utgivna investeringsmemorandum.
- 5) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Uppgiften har varit i överensstämmelse med hans avsikt och uppfattning i samband med att obligationslånen upptogs.
- 7) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Påståendet om prognostiserade vinster har såvitt han känt till, varit korrekt och uppgiften har kommit från bolagets representanter. Återbetalningen av obligationslånen har inte varit direkt beroende av det förväntade kapitalflödet utan av avyttring av gruvaktier och annan affärsverksamhet.
- 8) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Återbetalningen av obligationslånen och räntebetalningar har inte varit direkt beroende av det förväntade kapitalflödet utan av försäljning av gruvaktier vid en planerad försäljning/omfinansiering av gruvaktier vid börsnotering av XS Platinum. Det beräknades att XS Platinum skulle börsnoteras år 2011-2013 enligt den plan som ledningen för XS Platinum presenterade år 2006-2009. Vidare har det varit Johan

Ulanders uppfattning vid tiden då obligationslånen upptogs att Ducoms kapitalflöden skulle vara i enlighet med vad som angivits i respektive memorandum.

- 9) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Lånen har använts inom ramen för det ändamål som angivits, dvs. utveckling av gruvverksamhet för CCMM och Ducoms verksamhet. Han har bestritt att CCMM använt någon del av upplånat belopp till betalning av Dabah Tradings aktieägartillskott.
- 10) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Det har framgått av samtliga investeringsmemorandum att aktierna varit pantsatta för annat ändamål och annan fordran. Av investeringsmemorandumet för CHY3:s obligationer framgår även uttryckligen att en del av de pantsatta aktierna var förknippade med utestående betalningsskyldigheter som kunde påverka värdet av andrahandspanten i den mån betalningsskyldigheten inte fullgjordes. Vid stängning av CHY3:s obligationer var aktieägartillskottet redan erlagt varför det inte fanns någon belastning kvar. Någon belastning förelåg följaktligen inte heller vid utgivande av CHY4.
- 11) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Medlen har inte använts till att delbetala köp av aktier från ett närstående bolag till överpris.

Han har under alla förhållanden bestritt brott på subjektiv grund då han inte har haft någon kännedom om eller anledning att misstänka att information i investeringsmemorandum varit vilseledande, eller medfört skada i straffrättslig mening. Han har vidare bestritt att åtalade gärningar har inneburit vinning för honom och/eller de bolag som åklagaren gjort gällande samt att han avsiktligt förorsakat skada eller betydande fara för slutlig förlust för målsäganden/målsägandena.

Det särskilda yrkandet om förverkande och har bestritts av Johan Ulander. Beloppet som yrkats förverkat har inte vitsordats.

2.2.2 Åtalspunkt 2

Johan Ulander har förnekat brott på såväl objektiv som subjektiv grund och anfört följande som grund för sin inställning.

Johan Ulander har vidgått att han tagit del av det investeringsmemorandum som upprättats och som varit riktat till professionella investerare. Han har dock framfört att all kontakt med investerare har skett genom delägaren/agenten Fredrik Rodger och att all information som förmedlats har således skett från Fredrik Rodger.

Han har saknat kännedom om vilken information som lämnats eller spridits till innehavare av obligationerna. Han har således inte kunnat vitsorda att den information som görs gällande och som påstås vara vilseledande har spridits till innehavare av obligationer utgivna av CHY2, CHY3 och/eller CHY4. Han har vidare saknat kännedom om vilka som varit innehavare av de nämnda obligationerna. Han har bestritt att den information som görs gällande i gärningsbeskrivningen varit oriktig och/eller vilseledande. Han har vidare framfört att uppgift om att feasibility studies genomförts har inte lämnats.

För det fall uppgifter som presenteras i investeringsmemorandum skulle konstateras innehålla uppgifter som varit vilseledande har Johan Ulander under alla förhållanden förnekat brott på subjektiv grund då han har saknat kännedom om eller haft anledning att misstänka att så varit fallet. Bolaget har anlitat finansiella och legala rådgivare i alla situationer och haft anledning att förlita sig på dessa.

2.2.3 Åtalspunkt 4

Johan Ulander har förnekat brott på såväl objektiv som subjektiv grund och anför följande som grund för sin inställning.

Johan Ulander har förnekat att han medelst vilseledande förmått målsäganden/målsägandena att förvärva konvertibler i Amarant och att han låtit sprida oriktiga eller vilseledande uppgifter. Han har bestritt att respektive målsäganden/målsägandena tagit del av de påstått oriktiga eller vilseledande uppgifter som angivits av åklagaren i gärningsbeskrivningen och att respektive målsäganden/målsägandena blivit vilseledd. Han har även bestritt att målsäganden/målsägandena överhuvud tagit del av investeringsmemorandumet eller muntligen fått information i sak om de i gärningsbeskrivningen påstått oriktiga eller vilseledande uppgifter som enligt åklagaren konstituerar vilseledandet.

Han har inte kunnat vitsorda att respektive målsägande lagt uppgifterna till grund för investeringen. Han har således bestritt att eventuell oriktig information i investeringsmemorandumet orsakat förmögenhetsöverföringen. Enligt åklagaren har en stor del av investerarna haft en diskretionär förvaltning och således inte själva vare sig tagit del av investeringsmemorandum eller beslutat om investeringen. Den/dessa målsäganden/målsägandena kan således inte ha blivit vilseledd/vilseledda eller vidtagit erforderlig disposition.

Johan Ulander har även bestritt att han tagit fram det investeringsmemorandum som åklagaren lägger honom till last. Han har varit av uppfattningen att samtliga affärer och transaktioner varit affärsmässigt korrekta och i enlighet med den information som han har känt till.

Johan Ulanders har utvecklat sin inställning till de av åklagaren respektive påståendena enligt följande.

- 1) Johan Ulander och Amarant har haft såväl betalningsvilja som betalningsförmåga vid tidpunkten för utgivandet av konvertibellånet. Han har således bestritt att eventuell uppgift i det avseende varit oriktig och/eller vilseledande.
- 2) Johan Ulander har bestritt att den angivna uppgiften är oriktig. Avsikten har varit att använda medlen på angivet sätt.
- 3) Uppgifterna har inte lämnats av Johan Ulander utan från ledningen av bolaget. Johan Ulander har saknat anledning att ifrågasätta riktigheten i den mån han haft kännedom om dessa.
- 4) Uppgifterna har inte lämnats av Johan Ulander utan från ledningen av bolaget. Johan Ulander har saknat anledning att ifrågasätta riktigheten i den mån han haft kännedom om dessa. Johan Ulander har kunnat vitsorda att bolaget var underkapitaliserat med 101 500 000 dollar.
- 5) Uppgifterna har inte lämnats av Johan Ulander utan från ledningen av bolaget. Johan Ulander har saknat anledning att ifrågasätta riktigheten i den mån han haft kännedom om dessa.
- 6) Johan Ulander har bestritt att den påstådda uppgiften har lämnats. Om uppgiften anses ha lämnats kommer den från ledningen av bolaget och inte Johan Ulander.

- 7) Uppgifterna har inte lämnats av Johan Ulander utan från ledningen av bolaget. Johan Ulander har saknat anledning att ifrågasätta riktigheten i den mån han haft kännedom om dessa.

Han har under alla förhållanden bestritt brott på subjektiv grund då han inte har haft någon kännedom om eller anledning att misstänka att information i investeringsmemorandum eller information som på annat sätt lämnats till målsäganden/målsägandena varit vilseledande, eller medfört skada i straffrättslig mening.

Han har vidare bestritt att åtalade gärningar har inneburit vinning för honom och/eller de bolag som åklagaren gjort gällande samt att han avsiktligt förorsakat skada eller betydande fara för slutlig förlust för målsäganden/målsägandena.

Det särskilda yrkandet om förverkande och har bestritts av Johan Ulander. Beloppet som yrkats förverkat har inte vitsordats.

Beslag

Johan Ulander har inte haft någon erinran mot åklagarens yrkande om bevisbeslag.

2.3 Åtalspunkt 3 –nedlagt åtal

Åklagaren yrkade i stämningsansökan, efter justeringar, ansvar för grovt insiderbrott enligt följande.

3. Grovt insiderbrott

Aktierna i Alluvia Mining Ltd (Alluvia), registrerat på Jersey, har upptagits till handel i Stockholm. Handeln har skett genom Mangold Fondkommission AB, som haft Finansinspektionens tillstånd att bedriva värdepappersrörelse.

Alluvia Mining Ltd har i juni 2012 innehaft gruvor i Platinum Creek i Alaska, Valdivia i Chile och Benzdorp i Surinam.

Ulander har fått insiderinformation som varit ägnad att väsentligt påverka priset negativt på aktierna i Alluvia Mining Ltd.

Ulander har för Conventus Commodities Minerals & Mining Ltd (CCMM) räkning, genom Mangold fondkommission i Stockholm,

under tiden 7 juni 2012 till den 31 januari 2013, låtit avyttra 4 ll3 548 aktier i Alluvia Mining Ltd för 13 979 571kr.

Insiderinformationen har bestått av följande:

1. att Hanson Industries, säljaren av fyndigheten i Alaska, den 9 maj 2012 hävt avtalet med Alluvia Mining Ltd:s dotterbolag p.g.a. obetalt förfallet belopp på 56 251 541 USD jämte ränta och begärt att fyndigheten ska säljas den 3 augusti 2012,
2. att Alluvia Mining Ltd eller dess dotterbolag inte sökt utvinningstillstånd eller erhållit sådant för vare sig för Valdivia i Chile eller Benzdorp i Surinam.
4. att gruvan i Alaska och gruvorna i Valdivia i Chile och Benzdorp i Surinam inte varit föremål för "feasability studies" för att avgöra om det ens var lönsamt att bedriva utvinning eller ens ansöka om utvinningstillstånd.
5. att de inmutade områdena i Valdivia i Chile, Greenwood i British Columbia, Willow Creek i Colorado och Benzdorp i Surinam upptagits till 414 milj USD i Alluvia Mining Ltds balansräkning efter att ha förvärvats på avbetalning av tredjeman för 20,5 milj USD och därefter tillförts Alluvia Mining Ltd genom interna överlåtelser mellan intressebolag till ett avsevärt högre pris för 414 milj USD.

Insiderinformationen har även bestått i att Ulander har kännedom om egen brottslighet enligt åtalpunkten 2.

Brottet är att bedöma som grovt, då det varit av särskilt farlig art, skett förslaget och avsett betydande belopp.

Lagrum

2 § 1 st 1 men lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument i sin lydelse före 1 februari 2017

Åklagaren har under huvudförhandlingen (dag 35) konstaterat att det inte går att styrka brott enligt åtalpunkten 3 och har lagt ned åtalet i enlighet med 20 kap. 9 § andra stycket rättegångsbalken.

Johan Ulander har yrkat att tingsrätten meddelar frikännande dom.

Åklagaren har inte haft någon erinran mot Johan Ulanders begäran.

2.4 Frihetsberövande m.m.

Johan Ulander har, som anhållen och häktad, varit *frihetsberövad* med anledning av brottsmisstankar som prövats i målet från den 10 maj 2017 till den 7 augusti 2017, då häktningsbeslutet hävdes.

Tingsrätten förordnade den 12 maj 2017 om kvarstad på så mycket av Johan Ulanders egendom att 298 miljoner kr kunde antas bli täckt vid utmätning. Den 9 juni 2017 utökades kvarstadsbeslutet till att avse 548 miljoner kr. Kvarstaden hävdes av tingsrätten, efter begäran från åklagaren, den 9 november 2018.

Den 7 augusti 2017 meddelade tingsrätten att Johan Ulander var förbjuden att lämna Skånes län (*reseförbud*) samt att han var skyldig att anmäla sig hos Polismyndigheten i Lund varje vecka (*anmälningsskyldighet*). Åklagaren återkallade (*bände*) reseförbudet den 27 februari 2018. Anmälningsskyldighet hävdes av åklagaren den 20 juni 2018.

3 ÅKLAGARENS SAKFRAMSTÄLLNING

3.1 Inledning

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av det som åklagaren har lagt fram i sin sakframställning, i den av åklagaren redovisade ordningen. Tingsrätten har i sin redovisning av åklagarens sakframställning i försökt förenkla den i flera avseenden svårbegripliga beskrivning av gärningspåståendena och redogörelsen av den skriftliga bevisningen. Svårtillgängligheten beror delvis på att materialet är omfattande, men även på att åklagarens framställning i stora delar saknat en begriplig struktur. Åklagaren har exempelvis vid flera tillfällen redogjort i detalj för omständigheter utan att förklara dess relevans för åtalet samtidigt som avgörande moment i påstådda gärningarna har beskrivits svepande och översiktligt. Vidare kan vissa av åklagarens påståenden uppfattas som motstridiga eller oförenliga, vilket åklagaren inte har kunnat ge någon förklaring till efter påtalande från rätten. Det bör även noteras att tingsrätten vid tillfällen har uppfattat åklagarens presentation av den skriftliga bevisningen som närmast vilseledande.

3.2 Kort om vissa begrepp

Åklagaren har inledningsvis förklarat vissa begrepp relaterade till gruvverksamhet som förekommer i åklagarens sakframställning samt vilken innebörd dessa begrepp har enligt åklagarens uppfattning.

Jorc och Ni 43-101 –Internationella standarder för rapportering av information relaterad till mineraltillgångar. Jorc är den nationella standard som används i Australien. Ni 43-101 är den nationella standard som används i Kanada.

Mineral resource, inferred mineral resource, indicated mineral resource och measured mineral resource –Klassificeringar av mineraltillgångar vid olika stadier av undersökningar. Mineral resource innebär endast att det finns en förekomst av mineraler. Inferred mineral resource och indicated mineral resource är klassificeringar som grundar sig på mindre begränsade provtagningar från vilka man kan göra vissa rimliga antaganden från, där indicated mineral resource är den högre klassificeringen. Klassificeringen measured mineral resource kan uppnås först efter en detaljerad och pålitlig provtagning.

Mineral reserve, probable mineral reserve, proven mineral reserve och measured mineral reserve –Klassificering av mineraltillgångar som kan uppnås efter att ekonomiska bedömningar genomförts. En mineral reserve är den del av en uppmätt mineral resource som är ekonomiskt utvinningsbar vilket ska ha visats genom åtminstone en preliminary feasibility study, som visar att en utvinning är rättfärdigad. Probable mineral reserve och proven mineral reserve är högre klassificeringar som kan uppnås först efter att ytterligare lönsamhetsbedömningar genomförts. Measured mineral reserve är den högsta klassificeringen av en mineraltillgång som kan uppnås först efter att en feasibility study har genomförts. Även alluviala tillgångar kan klassificeras som probable och proven mineral reserve enligt Ni 43-101.

Feasibility study –Lönsamhetsbedömning som måste genomföras för att kunna klassificera en gruvtillgång som en measured mineral reserve. En "kompetent person" tar då ställning till olika faktorer efter att det blivit klarlagt var tillgången finns och avfattar en rapport enligt en viss standard över sina iakttagelser. Faktorerna innefattar bl.a. vilken teknik som ska användas för utvinning, eventuella förluster av material under utvinningen,

hanteringen av materialet, metallurgiska problem, infrastruktur, marknadsföringsfrågor, legala frågor, sociala frågor och miljöfrågor.

Preliminary feasibility study eller **scoping study** –Mindre omfattande lönsamhetsbedömningar.

En **”kompetent person”** –En ingenjör eller geolog med åtminstone fem års erfarenhet av undersökning av gruvor, utveckling av gruvor, produktionsaktiviteter eller bedömningar av projekt. Personen måste också vara medlem i en självreglerande organisation.

3.3 Åtalspunkt 1

3.3.1 Utveckling av gärningspåståendet

Denna åtalspunkt handlar om ett investeringsbedrägeri. Johan Ulander har genom vilseledande förmått målsägandena att investera i obligationer utgivna av CHY-bolagen med utfästelse om god avkastning och att obligationslånen inom en viss tid skulle återbetalas. Långivarnas pengar har dock inte använts i någon verksamhet som kunnat ge den utlovade avkastningen eller möjlighet till återbetalning av obligationslånen. Nya obligationslån har tagits upp för att kunna betala ränta till tidigare obligationsinnehavare och därigenom ge sken av att verksamheten fungerade. Johan Ulanders bolag, Ducom och CCMM, som lånade upp obligationslikviderna har aldrig haft avsikt eller haft förmåga att betala tillbaka lånen. Investerarnas pengar har istället använts för andra ändamål än i de verksamheter som skulle finansiera avkastningen, i syfte att berika Johan Ulander.

Målsägandena är de personer som har investerat i obligationerna, vilka är okända till antal och identitet. Målsägandena har inte varit medvetna om att de har blivit utsatta för ett bedrägeri. Ingen målsägande har därför anmält brott eller skada.

Skada, eller betydande fara för slutlig förlust, har uppkommit varefter målsägandena har tecknat sig för CHY-bolagens obligationer och betalat in beloppen då det inte har funnits någon avsikt eller förmåga att betala tillbaka obligationslånen, utan att syftet med hela strukturen har varit att berika Johan Ulander. Obligationslånen som gavs ut av CHY2,

CHY3 och CHY4 kom inte heller att återbetalas i sin helhet. Den 30 juni 2013 uppgick obetalda kapital- och räntebelopp till totalt 241 460 000 kr, enligt beräkningar av Fredrik Rodger inför ett möte med obligationsinnehavarna. Johan Ulander beräknade själv utestående belopp till 221 000 000 kr den 11 oktober 2013 vilket framgår av en bifogad handling till ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till en journalist på Dagens Industri.

Brotten har fullbordats när den första förmögensöverföringen genomfördes och har avslutats när respektive obligationsserie har fulltecknats. Det är således fråga om fyra brott.

3.3.2 Sammanfattning av affärsupplägget

Obligationsstrukturen togs fram av Johan Ulander med hjälp av Fredrik Rodger, som vid tiden för gärningarna var VD på det svenska värdepappersbolaget Contender Kapital. Advokatfirman G&D bistod med att ta fram handlingarna i obligationsstrukturen. Även advokatfirman Reed Smith, och advokat Denis Acker, i Dubai hjälpte till med formaliteter. CHY-bolagen bildades med ett enda syfte, nämligen att ge ut obligationer och ta emot lånelikvider från investerare. Bolagen administrerades av ett annat bolag, Contender Management, som även var obligationsinnehavarnas agent i förhållande till CHY-bolagen. För att kunna omsätta obligationerna på marknaden upprättade Contender Management investeringsmemorandum med villkor och förutsättningar för obligationerna. Ett investeringsmemorandum upprättades för varje obligationsserie inför utgivningen av respektive CHY-bolags obligationer. Det var Johan Ulander som lämnade informationen i investeringsmemorandumet och vilseledde på så sätt målsägandena.

Eftersom det var fråga om emission av värdepapper med ett värde över 100 000 euro var prospektreglerna inte tillämpliga. Investeringsmemorandumet har således inte utgjort prospekt enligt prospektreglerna.

Av respektive investeringsmemorandum framgick att upplånade obligationslikvider skulle vidareutlånas med 70 procent till CCMM och 30 procent till Ducom, samt att obligationslånen var säkerställda genom pant av aktier i GKL. Vidare framgick att löptiden för CHY1:s obligationer var 24 månader med en årlig ränta på 18 procent medan löptiden för resterande obligationer var 36 månader med en årlig ränta på 12 procent.

Sammantaget gav investeringsmemorandumen sken av att det var fråga om en ordentlig investering med säkerhet, höga räntor, bra verksamheter o.s.v.

Det var bara Contender Management och CHY-bolagen som fick lämna information om obligationerna enligt investeringsmemorandumen. Såsom managing director för Contender Management bjöd Fredrik Rodger in professionella investerare att investera i obligationerna. Investeringsmemorandumen spreds bland finansiella rådgivare och institut. Målsägandena fick därigenom del av investeringsmemorandumen. Målsägandena fick i vart fall del av informationen i investeringsmemorandumen, annars hade de aldrig kunnat investera i obligationerna. Informationen som har förmedlades i investeringsmemorandumen var dock oriktig i sin helhet eftersom det inte var fråga om en investering utan ett bedrägeri. Det saknar därför egentligen betydelse huruvida målsägandena har tagit del av investeringsmemorandumen.

CHY1:s obligationer emitterades den 1 november 2009, CHY2:s obligationer emitterades den 1 mars 2010, CHY3:s obligationer emitterades den 1 juli 2010 och CHY4:s obligationer emitterades den 1 januari 2011. EFG Bank var emissionsagent (s.k. *issuing agent*) för CHY1:s och CHY2:s obligationer. Det innebar att EFG Bank tog emot teckningsanmälningar och inbetalningar från investerare och skickade vidare underrättelser till Euroclear som registrerade aktuellt värdepapper på den investerare som hade tecknat sig för värdepappret. EFG Bank upptäckte efter ett tag att större delen av obligationslikviderna gick till andra bolag än vad som hade angetts i investeringsmemorandumen varför banken lämnade sitt uppdrag och gjorde en anmälan till Finansinspektionen år 2010. Mangold Fondkommission AB kom då att överta uppdraget som emissionsagent efter sommaren år 2010.

Betalningsströmmarna gick till på följande sätt. När obligationsköparna hade inbetalat köpesumman till EFG Bank överförde banken det mottagna beloppet till SP1B:s konto. Därefter meddelade Fredrik Rodger till HansIGöran Andersson, som arbetade för Johan Ulanders bolag SBS i Dubai, vilka belopp som var tillgängliga för lyftning. Från och med att underrättelsen skickades började ränta löpa på pengarna. HansIGöran Andersson skickade då en instruktion till Fredrik Rodger om vilket bolag och konto det mottagna

beloppet skulle överföras till, s.k. *utilisation request*, samt vem som var låntagare till beloppet, dvs. CCMM eller Ducom. Fredrik Rodger verkställde därefter betalningen.

3.3.3 Johan Ulanders kapitalbehov

Johan Ulander flyttade till Dubai år 2004. Han hade tidigare avtjänat ett fängelsestraff i Finland sedan han dömts till sju års fängelse av Helsingfors tingsrätt år 1997 för bl.a. förskingring, grovt bedrägeri och bokföringsbrott. Hovrätten sänkte senare straffet till fem års fängelse. I Dubai kom Johan Ulander att arbeta med olika fastighetsprojekt. År 2007 kom Johan Ulander i kontakt med Fredrik Rodger som han år 2008 inledde ett projekt kallat Stella Polaris med. Projektet innebar att investerare köpte aktier i aktiebolagen Stella Polaris 1A Ltd, Stella Polaris 2A Ltd och Stella Polaris 3A Ltd (tillsammans "SP-bolagen" som investerade i byggnadsprojekt i Dubai. SP-bolagen kom senare att bli förklarade utan värde per den 31 december 2015.

Den globala bank- och finanskrisen som inträffade år 2008 påverkade även Dubai och fastighetsmarknaden där. Krisen medförde att kapitalanskaffningen till SP-bolagen inte var tillräcklig för att driva byggnadsprojekten vidare. Johan Ulander fick även problem med andra fastighetsprojekt i Dubai och banklån gick inte att få. Det ledde till att Johan Ulander fick stora kapitalproblem vilket var Johan Ulanders motiv till gärningarna.

För att Johan Ulander skulle klara av att betala löpande utgifter hjälpte Fredrik Rodger honom att få ett brygglån via Contender Kapital. Det gick ut på att Contender Kapitals kunder lånade ut pengar till SP1B för vidareutlåning till Johan Ulanders bolag SBS. Totalt kom 5 000 000 euro att lånas ut till SBS mellan den 16 april och den 13 november 2009. SBS skulle senare inte kunna betala tillbaka lånen på förfallodagen och vissa långivare skulle aldrig få tillbaka sina pengar. Trots brygglånen hade Johan Ulander stora problem med att betala sina utgifter. SBS kunde t.ex. inte betala full provision till Contender Kapital för arbetet med att få till stånd brygglånet, förfallna fakturor som bolaget hade till advokatbyrå Reed Smith eller löner till sina anställda. Johan Ulander kunde inte heller betala hyra för sin bostad i Dubai. I november 2009 fick hans hyresvärd betalt av CCMM efter vidareutlåning från CHY1.

Den 17 augusti 2009 skickade Johan Ulander en sammanställning till Fredrik Rodger över sitt, eller sina bolags, kapitalbehov under hösten 2009. I sammanställningen hade Johan Ulander redogjort för att han under hösten 2009 bl.a. behövde 10 285 000 euro till pågående fastighetsprojekt i Dubai, 30 000 000 euro för köp av aktier i GKL och 15 700 000 euro till investeringar i XS Platinum. I syfte att finansiera fastighetsprojekten i Dubai började Johan Ulander, med hjälp av Fredrik Rodger, planera för att ta fram olika värdepapper för att samla in kapital. De laborerade då med olika strukturer för obligationer vilket bl.a. framgår av e-postmeddelanden skickade den 30–31 augusti 2009 mellan bl.a. Johan Ulander, Fredrik Rodger och Kai Karttunen.

3.3.4 Johan Ulander låg bakom investeringsbedrägeriet

Tillhandabållande av information i investeringsmemorandum

All information i investeringsmemorandumerna kom från Johan Ulander. Fredrik Rodger fungerade som bollplank till Johan Ulander och det var förmodligen Fredrik Rodger som skrev texterna i investeringsmemorandumerna efter att han fått information från Johan Ulander. Att Johan Ulander tillhandahöll informationen i investeringsmemorandumerna, som sedan spreds till målsägandena, framgår bl.a. av mejlväxling mellan Johan Ulander och Fredrik Rodger.

Den 29 september 2009 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger m.fl. med kommentarer på en bifogad handling *Contender Management – Contender High Yield 1*. I e-postmeddelandet, som är författat på engelska, skrev Johan Ulander bl.a. att han hade gjort några ändringar när det gällde XS Platinum samt att han skulle vara försiktig med att nämna några namn för gruvan.

Den 26 oktober 2009 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till Johan Ulander enligt vilket han skyndsamt behövde svar på/hjälp med vissa delar i materialet. I e-postmeddelandet listade Fredrik Rodger några punkter som Johan Ulander dagen efter svarade på genom att lägga in sina svar efter varje punkt.

Den 27 november 2009 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger i vilket han bifogade en handling *Answers to PPN questions regarding HY1 (2)*. På brevpappret stod Contender Management. Handlingen innehöll frågor och svar om

obligationerna och var undertecknat av Fredrik Rodger. Svaren innehöll dock information som bara Johan Ulander kunde svara på.

Den 28 maj 2010 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger med kommentarer på en bifogad handling *Svar på eventuella frågeställningar - Contender HY2*. Handlingen innehöll frågor från ett värdepappersföretag som sålde obligationerna till sina kunder. På brevpappret stod återigen Contender Management. Handlingen var redigerad med röda ändringsmarkeringar. Uppgifterna i handlingen var felaktiga i sin helhet och visar att Johan Ulander godtog att den här typen av information spreds.

Fördelning av upplånat kapital

Johan Ulander uppträdde inte och syntes heller inte för investerarna. Det var dock Johan Ulander som satte upp strukturen och det var han som hade lånebehovet. När obligationerna hade emitterats var det också Johan Ulander som bestämde hur kapitalet som CHY-bolagen vidareutlånade till Ducom och CCMM skulle fördelas. Att det förhöll sig på detta sätt framgår bl.a. av e-postmeddelanden och andra beslagtagna handlingar.

Den 30 maj 2011 skickade Hans-Göran Andersson ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger, samt för kännedom till Johan Ulander, med en fråga om hur det gick med *överföringen* samt upplysningen om att det var *riktigt kris överallt här*. Dagen efter, den 1 juni 2011, skickade Hans-Göran Andersson på nytt ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger, samt för kännedom till Johan Ulander, med en begäran om att han skulle skicka pengar till verksamheten i Dubai. Några dagar senare, den 6 juni 2011, skickade Hans-Göran Andersson ett e-postmeddelande till Johan Ulander i vilket han förklarade att pengarna i Dubai var slut. E-postmeddelandena visar att det var Fredrik Rodger som hade tillgång till vidareutlånade obligationslikvider men att det var Johan Ulander som bestämde hur pengarna skulle fördelas.

Att det var Johan Ulander som bestämde över fördelningen av kapital framgår vidare av beslagtagna handlingar i form av anteckningar inför möten med Johan Ulander. Fredrik Rodger och Johan Ulander hade under denna tid regelbundna möten med varandra. Handlingarna är skrivna av Fredrik Rodger på brevpapper från Contender Kapital. Av en handling framgår bland annat följande.

Möte 2011-06-16

Balans Stella (revisorn) + Amarant
Konto Amarant + Management
Kritiska poster + bryggan+Mikkonen
Kupong juni -9 Mkr (3+4)
Möte Nordisk + Förklaring XS och Use of Proceeds
13 % även på konvertering
Hantering Excello -Lån
Överskjutande del HY1
Ägande -Avtal/Tidplan (27%+ingående tillgångar+min del)
Personlig status "

Handlingen innehåller punkter som Fredrik Rodger avsåg att gå igenom med Johan Ulander och visar hur förhållandena var under tiden som obligationerna gavs ut, att Fredrik Rodger saknade bestämmanderätt över inlånat kapital och att det var Johan Ulander som kunde svara på dessa frågor.

En annan beslagtagen handling har rubriken *Black List 2011-06-* . Handlingen gällde Fredrik Rodgers egna bolag Contender Kapital och innehöll sådant som Fredrik Rodger ansåg vara brådskande. I handlingen har mottagare, belopp och kommentarer från Fredrik Rodger angetts. Exempelvis framgår det att *Övriga fakturor* uppgår till 800 000 och avser *Tryck, Advokater osv.* . Contender Kapital hade lagt ut pengar åt Johan Ulander eftersom många svenska bolag inte ville fakturera ett offshorebolag. Handlingen visar alltså också att Fredrik Rodger inte hade någon bestämmanderätt över inlånat kapital, för om det hade varit så hade Fredrik Rodger såklart sett till att han och hans bolag fick betalt för utlägg, provisioner osv. Detta framgår också av en annan handling, framtagen vid samma tillfälle, med rubrikerna *Kritiska Poster (som vi behöver hjälp med nu)* och *Bryggutbetalningar Kontonummer (under juni sista chansen)* .

Att Contender Kapital hade stora problem vid denna tidpunkt och att Fredrik Rodger inte hade någon bestämmanderätt över obligationslikvidernas fördelning framgår vidare av en handling med rubriken *Övriga punkter 2011-09-* . I handlingen har Fredrik Rodger bl.a. antecknat att *det är värre än någonsin, hur mycket vi än levererar är vi alltid efter , vi klarar oss inte längre till Contender* och *Min hälsa håller inte längre till/ min motivation är snart helt slut* .

Att Fredrik Rodger skrev dessa anteckningar inför ett möte med Johan Ulander visar att det var Johan Ulander som hade bestämmanderätten.

Den 4 december 2012 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till Johan Ulander och Hans-Göran Anderson med upplysningen om att *Contender* var nära konkurs och att det berodde på strukturens obetalda skulder samt att de inte hade fått provisioner utbetalda. I e-postmeddelande listade han vidare bryggglån som inte hade betalats tillbaka av SBS vilket bl.a. inkluderade bolagets tidigare assistent som hade lånat ut 800 000 kr.

3.3.5 Närmare om pantsättningen av aktier i GKL

Av samtliga investeringsmemorandum framgick, som tidigare nämnt, att obligationslånen var säkerställda genom pantsättning av aktier i GKL. En beskrivning av den ställda säkerheten återfinns i alla investeringsmemorandum med vissa skillnader. I investeringsmemorandumet för CHY1:s obligationer framgick att aktier i GKL, till ett värde av 19 000 000 euro per den 31 december 2008, utgjorde säkerhet för de underliggande obligationslånen. I investeringsmemorandumen för övriga CHY-bolags obligationer framgick inget värde på aktierna utan endast antalet aktier som ställts som säkerhet. Uppgifter om GKL, värderingen av bolaget samt dess portföljbolag återfanns dock i samtliga investeringsmemorandum. Uppgiften om att obligationslånen har varit säkerställda genom pantsättning av aktier i GKL har dock varit oriktig eller vilseledande.

Vid tidpunkten för gärningarna var GKL ett svenskt private equity-bolag som investerade i små eller medelstora bolag. Bolaget styrdes av moderbolaget GKL Holding. Köpare av aktier i GKL var tvungna att ansluta sig till ett investeringsavtal av vilket det följde att alla aktieägare i GKL åtog sig att betala ett aktieägartillskott till GKL. Som säkerhet för förpliktelsen att betala aktieägartillskott pantsättes aktieägarens aktier i GKL till förmån för resterande aktieägare tills dess att aktieägartillskottet var betalt. Aktieägartillskotten betalades inte omedelbart utan "hedkallades" (s.k. *draw down*) av GKL när det fanns ett kapitalbehov.

Johan Ulander har för Coventus Capital Holdings räkning undertecknat GKL:s investeringsavtal den 31 augusti 2009. I en bilaga till investeringsavtalet fanns en avbetalningsplan av vilken det framgick att Coventus Capital Holding skulle betala totalt

306 000 000 kr i aktieägartillskott till GKL. Av tidigare nämnda sammanställning som Johan Ulander skickade till Fredrik Rodger över sitt, eller sina bolags, kapitalbehov framgick också att Johan Ulander under hösten 2009 hade ett kapitalbehov på 30 000 000 euro för köp av aktier i GKL. Sammanställningen över hur mycket kapital som behövdes varje vecka överensstämmer nästan exakt med den avbetalningsplan som bifogades investeringsavtalet, och som Johan Ulander undertecknade för Coventus Capital Holdings räkning.

Johan Ulanders bolag Dabah Trading kom så småningom att överta Coventus Capital Holdings rättigheter och skyldigheter enligt investeringsavtalet. De aktier som utgjorde säkerhet för CHY-bolagens obligationslån var alltså i första hand pantsatta till GKL:s övriga aktieägare som säkerhet för Dabah Tradings skyldighet att betala in ett aktieägartillskott om 306 000 000 kr. För att andrahandspanten skulle ha något värde förutsattes alltså att Dabah Trading fullgjorde sin betalningsskyldighet till GKL. När frågor om detta ställdes av advokaten Mikael Borg på G&D svarade Johan Ulander i november 2009 att aktierna till fullo var betalda och att det inte finns några krav på framtida nedkallningar av aktieägartillskott. Johan Ulander underlät dock att nämna att kapital redan hade nedkallats av GKL och att Dabah Trading hade svårt att fullgöra betalningsskyldigheten samt att en ny betalningsplan hade upprättats.

Av den avbetalningsplan som hade bifogats investeringsavtalet skulle hela aktieägartillskottet vara betalt den 23 december 2009. Dabah Tradings gjorde sin första inbetalning till GKL den 1 oktober 2009. Då betalades även samtliga aktier till ett pris om 1 kr per aktier. Den 23 december 2009 hade GKL bara fått in 41 400 000 kr av de 306 000 000 kr som Dabah Trading hade åtagit sig att betala. Av beslagtagna brev och e-postmeddelanden framgår att det kapital som Dabah Trading faktiskt betalade till GKL dessutom kom från de obligationslån som upptagits av CHY1. Det var alltså obligationsinnehavarna till CHY1:s obligationer som själva betalade för säkerheten för obligationslånet.

3.3.6 Närmare om Ducom

I investeringsmemorandumen framgick, som tidigare nämnt, att 30 procent av obligationslikviderna skulle vidareutlånas till Ducom. Flera uppgifter som Johan Ulander

har lämnat om Ducom i investeringsmemorandumen har dock varit oriktiga och vilseledande, såsom de uppgifterna om Ducoms kapitalflöden samt att lånen skulle användas för Ducoms tradingverksamhet. Ducom har vidare presenterats som ett bolag med en sådan vinstgivande verksamhet att prognosticerade vinster utvisat att Ducom kunde betala ränta på vidareutlånade belopp från CHY-bolagen samt att Ducoms lånebehov hade uppkommit för att bolaget skulle expandera sin affärsverksamhet. Det har också angetts att Ducom inte ens behövde använda sig av det upplånade kapitalet för sin tradingverksamhet, utan endast för att visa att större affärer kunde hanteras av Ducom. Nämnade uppgifter har varit vilseledande eftersom Ducom var vilande och överhuvudtaget inte bedrev någon verksamhet.

Ducoms verksamhet har beskrivits i investeringsmemorandumen för CHY-bolagens obligationer. I investeringsmemorandumet för CHY1:s obligationer har det bl.a. angetts att bolaget bedrev handel med oljeleraterade och petrokemiska produkter såsom diesel och basolja och att bolaget sökte nytt kapital för att expandera sin handel med oljeleraterade produkter. Samma beskrivning av Ducoms verksamhet återfinns i övriga investeringsmemorandum med vissa skillnader. I investeringsmemorandumen för övriga obligationer har t.ex. tillagts att Ducom även handlade med guld, platina och diamanter. I investeringsmemorandumen för CHY1:s och CHY2:s obligationer har vidare angetts att medlen som lånades upp av Ducom skulle placeras i ett av Ducom ägt konto samt att 80 procent av medlen skulle vara spärrade för kassamarginaler och att 20 procent av medlen skulle täcka kostnader hänförliga till affärsverksamheten.

Johan Ulander ägde och kontrollerade Ducom. Det var också Johan Ulander som lämnade information om Ducom som förmedlades i investeringsmemorandumen. Av Ducoms årsredovisning avseende år 2011 framgick att det kapital som Ducom lånat av CHY-bolagen vidareutlånades till CCMM, som använde medlen för att förvärva skogsrättigheter i Kongo. Det framgick vidare att Ducom under det år som årsredovisningen avsåg inte hade utfört någon "trading activity". Ducom hade således inte ett lånebehov trots att bolaget lånade 30 procent av obligationslikviderna från CHY-bolagen. Ducom fanns inte heller med i nämnda sammanställning som Johan Ulander skickade till Fredrik Rodger över sitt, eller sina bolags, kapitalbehov under hösten 2009.

3.3.7 Närmare om CCMM

Inledning

I investeringsmemorandumen framgick, som tidigare nämnt, att 70 procent av obligationslikviderna skulle vidareutlånas till CCMM. Flera uppgifter som Johan Ulander har lämnat om CCMM och bolagets verksamhet i investeringsmemorandumen har dock varit oriktiga eller vilseledande. Obligationslånen som vidareutlånades till CCMM har använts för andra ändamål än i de verksamheter som skulle finansiera avkastningen. CCMM har inte bedrivit någon verksamhet och möjlighet att göra löpande räntebetalningar från verksamheten till obligationsinnehavarna har därför inte funnits.

CCMM ägde inte aktier i XS Platinum

En uppgift som framgick av samtliga investeringsmemorandumen var att CCMM ägde aktier i en platinagruva i Alaska. Hur det formulerades i investeringsmemorandumen skilde sig något åt. I investeringsmemorandumen för CHY2 och CHY3:s obligationer angavs, till skillnad från övriga investeringsmemorandum, att aktier i gruvan ägdes genom ett dotterbolag till CCMM. Hur många aktier CCMM ägde i platinagruvan framgick dock inte av något investeringsmemorandum. Av samtliga investeringsmemorandum framgick däremot att obligationslikviderna som CCMM lånade upp skulle användas till investeringar i platinagruvan i Alaska.

Den aktuella platinagruvan, Platinum Creek Mine, ägdes av XS Platiums helägda dotterbolag, XS Platinum Inc. Någon gång innan februari 2009, troligtvis i januari 2009, ingick Johan Ulander eller Conventus ett avtal om avsiktsförklaring, s.k. *letter of intent*, med XS Platinum. Enligt avsiktsförklaring skulle Johan Ulander förvärva en ägarandel om 25 procent i XS Platinum för 25 000 000 dollar. Denna affär kom dock inte att genomföras. Av ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till Fredrik Rodger den 23 augusti 2009 framgår emellertid Johan Ulander redan vid denna tidpunkt värderade 25 procent av bolaget XS Platinum till 62 500 000 dollar, innan någon affär ens hade blivit av.

Under sommaren år 2009 hade ett australiensiskt bolag, Victory West Moly Ltd, långtgående planer på att köpa XS Platinum. Denna affär blev dock inte av. I syfte att samla in kapital till XS Platinum upprättades då ett *private placement memorandum* av bolaget

och lämnades in till Finansinspektionen i Jersey. I memorandumet inbjöds investerare att teckna 25 000 000 aktier till ett pris om 40 cent per aktie. Teckningsperioden löpte mellan den 10 augusti 2009 till och den 30 november 2009.

I en rapport daterad den 23 september 2009, upprättad av det bolaget Watts Griffis & McOuat, framgår att bolaget gjort en värdering av Platinum Creek Mine. Värdet uppskattades, på värderingsdagen den 31 augusti 2009, till mellan 10 400 000 – 42 400 000 dollar. Värderingen av projektet hade sin tekniska grund i en rapport daterad den 30 juni 2009.

Avtal om teckning av aktier i XS Platinum ingicks mellan XS Platinum och Conventus den 6 oktober 2009. Enligt avtalet skulle Conventus teckna sig för 69 807 372 aktier till ett pris om 0,325 dollar per aktie, dvs. ett totalt pris om 22 687 396 dollar. Avtalet innehöll även en betalningsplan av vilken det framgick att full betalning skulle ske senast den 15 februari 2010. Conventus fullföljde dock inte betalning i enlighet med avtalet. Istället gjordes sporadiska betalningar av Johan Ulander som i XS Platinius bokföring antecknades som lån från Johan Ulander. Till och med den 27 januari 2010 hade XS Platinum endast tagit emot 2 445 900 dollar från Johan Ulander.

Ett nytt avtal om teckning av aktier i XS Platinum ingicks mellan XS Platinum och Conventus den 17 december. Avtalet ersatte alla tidigare överenskommelser mellan parterna. Enligt avtalet skulle Conventus nu teckna sig för 66 666 667 aktier till ett pris om 0,375 dollar per aktie, dvs. ett totalt pris om 25 000 000 dollar. Vidare skulle den slutliga betalningen av aktierna ske senast den 26 februari 2010. Conventus fullföljde dock inte betalning i enlighet med detta avtal heller. Den 19 juli 2010 hade XS Platinum endast tagit emot totalt 6 942 500 dollar, som i XS Platinius bokföring återigen antecknades som lån från Johan Ulander.

Varje gång Johan Ulander betalade in ett belopp till XS Platinum utfärdade bolaget ett skuldebrev. Av respektive skuldebrev framgick att Johan Ulander var innehavaren av skuldebrevet och att han på förfallodagen den 31 december 2010 var berättigad till återbetalning av lånen med ränta om 8 procent. Skuldebrev innehöll också uppgifter om tidigare inbetalningar från Johan Ulander och tidigare skuldebrev som hade utfärdats till

honom. Den 23 augusti 2010 ansökte Johan Ulander till XS Platinum om att den ackumulerade skulden skulle omvandlas till aktier i bolaget. Av ett styrelsebeslut daterat den 28 augusti 2010 framgår att styrelsen i XS Platinum beslutade att omvandla den ackumulerade skulden om 6 942 500 dollar till 17 356 250 aktier utställda på Conventus. Detta framgår också av ett utfärdat aktiebrev till Conventus daterat den 28 augusti 2010. Det var alltså först nu som Conventus erhöll aktier i XS Platinum. Senare utfärdade aktiebrev kom också att ställas ut på Conventus.

I augusti 2010 noterade EFG Bank att större delen av obligationslikviderna gick till andra bolag än vad som hade angetts i investeringsmemorandumen och började att ställa frågor till Fredrik Rodger. Fredrik Rodger vände sig då till Johan Ulander. Den 30 augusti 2010 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger och bifogade handlingen *CHY CASHFLOW*. Johan Ulanders förklaring till EFG Bank var att Conventus hade sålt aktierna i XS Platinum till CCMM för 100 000 000 dollar. Han påstod vidare att betalningen hade delats upp i två delar, varav den ena betalningen om 22 000 000 dollar var ett investeringsåtagande gentemot XS Platinum och den andra betalningen om 78 000 000 dollar skulle avläggas till Conventus. I bilagan skrev Johan Ulander att försäljningen hade skett i oktober 2010, vilket är en uppenbar felskrivning då e-postmeddelandet skickades i augusti 2010. Det Johan Ulander avsåg att skriva var att försäljningen hade skett i oktober 2009. Conventus ägde dock inte några aktier i XS Platinum vid den tidpunkten. Det som egentligen såldes för 100 000 000 dollar var istället någon typ av rättighet att teckna aktier samt att investera i XS Platinum.

Den 24 januari 2011 undertecknade Johan Ulander ett garantiavtal utställt av Conventus till förmån för CHY-bolagen och CCMM. Vid undertecknandet hade samtliga CHY-bolagens obligationsserier emitterats. I garantiavtalet stod att Conventus hade sålt 62 500 000 aktier i XS Platinum till CCMM den 25 september 2009. Vidare framgick att Conventus till motparterna garanterade att på begäran, såsom för egen skuld, fullfölja alla CCMM:s skyldigheter under låneavtalen samt att Conventus så snart det var praktiskt möjligt skulle se till att CCMM noterades som registrerad ägare till aktierna i XS Platinum. Ett försäljningsavtal avseende aktierna i XS Platinum mellan CCMM och Conventus existerade dock inte med det innehåll som stod i garantiavtalet, utan upprättades för skens skull. CCMM var nämligen inte bildat vid denna tidpunkt eftersom bolaget registrerades

först den 9 oktober 2009. Conventus hade inte heller 62 500 000 aktier att sälja till CCMM. Conventus blev som tidigare nämnt aktieägare i XS Platinum först den 28 augusti 2010. Det var också fråga om ett betydligt lägre antal aktier. Conventus var alltså alltjämt ägare av aktierna i XS Platinum.

Att uppgifterna om försäljningen av aktier i garantiavtalet inte kan stämma framgår också av två brev skickade från Conventus till styrelsen i XS Platinum. I det första brevet, daterat den 21 oktober 2011, skrev Conventus att bolaget under de senaste två åren hade tillhandahållit kapital med 14 500 000 dollar till XS Platinum med en värdering på 40 cent per aktie. Vid tidpunkten uppgick således Conventus innehav i XS Platinum till 36 250 000 aktier. I den andra brevet, daterat den 28 oktober 2011, skrev Conventus att bolaget innehade cirka 15,4 procent av aktierna i XS Platinum per den 1 juni 2011. Uppgiften om att Conventus skulle ha sålt 62 500 000 aktier till CCMM den 25 september 2009 stämmer alltså inte. Det ska också noteras att CCMM hade kunnat köpa samtliga aktier som påstås ha förvärvats av Conventus direkt från XS Platinum för 40 cent per aktie istället för 1,60 dollar per aktie, när bolaget självt inbjöd investerare att teckna aktier under teckningsperioden som löpte mellan den 10 augusti 2009 till och med den 30 november 2009.

Att någon bindande överenskommelse inte kom till stånd framgår också av ett *Memorandum av Understanding* som ingicks mellan Johan Ulander och/eller Conventus och XS Platinum. Enligt dokumentet skulle ett bindande avtal ingås mellan parterna först efter att Johan Ulander och/eller Conventus fullgjort betalning om 1 000 000 dollar senast den 4 september 2009. Johan Ulander kan således inte ha uppfattat denna handling som ett bindande avtal.

Kapital gick till andra ändamål än vad som framgick av investeringsmemorandumen

Johan Ulander lämnade medvetet felaktiga uppgifter i investeringsmemorandumen. I investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer framgick t.ex. att 100 000 000 kr av obligationslånen skulle vidareutlånas till CCMM, varav huvuddelen av 50 000 000 kr skulle användas för ytterligare uppgradering och investeringar i nämnda platinagruva i Alaska samt att resterande 50 000 000 kr skulle användas till att slutföra förvärvet av en andel i en stor alluvial guldfastighet, Valdivia Gold Concessions, i Chile samt för att finansiera,

utveckla och sätta gruvan i produktion. Gruvrättigheterna till Valdivia Gold Concessions i Chile ägdes av bolaget Global Gold Corporation (Global Gold) genom dess dotterbolag Global Gold Valdivia S.C.M. (Global Gold Valdivia ”) .

Den 27 oktober 2010 ingick Conventus och Global Gold ett avtal enligt vilket Conventus skulle förvärva samtliga aktier i Global Gold Valdivia. Enligt avtalet skulle Conventus betala 1 000 000 dollar till Global Gold senast den 31 mars 2011 (s.k. *closing date*) för att avtalet skulle bli giltigt. Därefter skulle betalning av gruvan ske enligt en avbetalningsplan. Enligt avtalet fick parterna inte heller överlåta rättigheter och skyldigheter enligt avtalet till något annat bolag utan att motparten dessförinnan samtyckt till det. Avtalet undertecknades av Johan Ulander för Conventus räkning. Eftersom Johan Ulander och Conventus saknade kapital skulle köpet av gruvrättigheterna finansieras genom utgivandet av CHY4:s obligationer. Vidare innebar avtalet att ännu mindre pengar fanns att tillgå för att betala räntor till CHY-bolagens investerare på de obligationslån som snart skulle förfalla.

När obligationsinnehavarnas investeringar inkom på SP1B:s konto, som fungerade som klientmedelskonto för CCMM och Ducom, skedde avstämningar mellan Hans EGöran Andersson och Fredrik Rodger per e-post. Avstämningarna gick till så att Fredrik Rodger och Hans EGöran Andersson utväxlade excel-filer över transaktionerna i SP1B. Den 6 juli 2011 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till Hans-Göran Andersson i vilket han förklarade att han hade gått igenom samtliga transaktioner och bifogade handlingen *Kopia av Contender HY 1-4 transactions*. Han förklarade vidare att hans skanner låg nere varför han skulle skicka *restdokumentation för HY4 samt HY2* nästa dag. Av handlingen framgick att CCMM gjorde två betalningar den 11 februari 2011, en på 45 000 dollar till Global Gold och på 80 000 dollar till ett dotterbolag till Global Gold, samt en betalning den 31 mars 2011 på 500 000 dollar till Global Gold. Utbetalningen på closing date, dvs. den 31 mars 2011, innebar att avtalet med Global Gold blev giltigt. Därefter gjordes inga ytterligare betalningar till Global Gold. Utvinning i gruvan påbörjades heller inte. Endast 625 000 dollar investerades alltså i gruvan i Chile.

Inte heller användes huvuddelen av de resterande 50 000 000 kr, som CCMM lånade upp, till uppgradering och investeringar i gruvan i Alaska. Endast drygt 25 000 000 kr

investerades i XS Platinum. I investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer påstods vidare att de viktigaste investeringarna var köpen av en magnetisk separator och en vattenrenare som kunde tjäna fyra produktionslinor/anläggningar. Dessa uppgifter avviker från vad Bruce Butcher, som var CEO i XS Platinum, skrev om verksamheten för 2011 års gruvsäsong i årsredovisningen för XS Platinum. I årsredovisningen för XS Platinum avseende räkenskapsåret som avslutades den 31 mars 2011 framkommer nämligen även uppgifter om 2011 års gruvsäsong, eftersom årsredovisningen undertecknades av Bruce Butcher först den 23 september 2011.

Av de handlingar som utväxlades mellan Fredrik Rodger och Hans-Göran Andersson över transaktioner framgår att kapital som vidareutlånades till CCMM har använts för andra ändamål än i de verksamheter som skulle finansiera avkastningen. Den 24 november 2010 skickade Hans-Göran Andersson ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger och bifogade handlingen *SP1B alt 1 för Fredrik 24 nov*. I ett anteckningsfält för transaktionerna förklarade Hans-Göran Andersson vad transaktionerna avsett och/eller om transaktionen borde utredas. Ekorevisorn Carl Ossmark har sammanställt och analyserat denna handling samt den handling som Fredrik Rodger skickade till Hans-Göran Andersson 6 juli 2011. Av dessa handlingar framgår att kapital som CCMM lånade av CHY-bolagen bl.a. användes till att betala räntor och återbetala SBS:s bryggglån till Contender Kapitals kunder samt till att betala räntor för tidigare upptagna obligationslån. Cirka 56 000 000 kr av obligationslikviderna är dock inte redovisade i handlingarna. Enligt ekorevisorn Carl Ossmarks beräkningar avser cirka 23 procent av de transaktioner som framgår av handlingarna betalning av räntor och avkastning på CHY-bolagens obligationer samt reglering av skulder från tidigare investeringar.

Att CCMM använde kapital för andra ändamål än i de verksamheter som skulle finansiera avkastningen framgår också av ett e-postmeddelande som Hans-Göran Andersson skickade till Johan Ulander den 11 februari 2010. Till e-postmeddelandet bifogade Hans-Göran Andersson handlingen *Preliminary accounting* över användningen av inlånat kapital i CCMM avseende CHY1. Av handlingen framgick att 44 800 000 kr av det totala kapital om cirka 85 800 000 som CCMM lånat av CHY1 användes till investeringar i GKL. Fördelningen av kapitalet har alltså skett i strid med vad som har angetts i investeringsmemorandumen och visar att CCMM inte bedrev någon verksamhet.

Johan Ulander lämnade medvetet oriktiga uppgifter

Totalt lånade CCMM 450 000 000 kr av CHY-bolagen. Redan från början var det klart att CCMM inte skulle ha någon möjlighet att betala ränta till obligationsinnehavarna. CCMM ägde aldrig aktier i XS Platinum och har därför aldrig haft möjlighet att lyfta eventuell utdelning från bolaget. CCMM bildades för att kunna uppträda som köpare av kraftigt uppvärderade aktier i XS Platinum från Conventus. Det var dock inte ens teoretiskt möjligt för CCMM att, med hjälp av obligationslånen, betala 100 000 000 dollar till Conventus. I investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer framgick att CCMM skulle använda en del av lånet till att betala räntor på den skuld som CCMM ådragit sig i samband med köpet av aktierna i XS Platinum. CCMM bedrev dock ingen verksamhet. Istället användes kapitalet nästan i sin helhet till Johan Ulanders andra projekt. Det egentliga syftet med obligationslånen var alltså att berika Johan Ulander, och det fanns aldrig någon möjlighet för obligationsinnehavarna att få tillbaka sina pengar.

Johan Ulander måste ha varit medveten om att han lämnade oriktiga uppgifter eftersom investeringsmemorandumet innehåller ett så stort antal uppgifter som är felaktiga och vilseledande. Det var Johan Ulander som stod bakom informationen som lämnades i investeringsmemorandumet.

I investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer påstods att platinagruvan i Alaska hade startat full verksamhet år 2010, att en ny produktionsanläggning användes och att XS Platinum tidigare skaffat fram ytterligare finansiering för att uppgradera produktionen med ytterligare en anläggning som skulle tas i drift när 2011 års gruvsäsong startade. Dessa uppgifter saknar verklighetsgrund och stämmer inte överens med den information som Bruce Butcher skickade per e-post till aktieägarna i XS Platinum den 12 juni 2010. Av informationen som Bruce Butcher skickade ut framgick varken att bolaget hade startat full verksamhet år 2010 eller haft en ny produktionsanläggning.

I investeringsmemorandumet för CHY3:s obligationer, som emitterades den 1 juli 2010, påstods att en stor del av kapitalet som lånades av CHY3 skulle användas för att investera i ytterligare en eller två produktionslinor om 30 000 oz per år, vilka planerades att tas i drift under gruvsäsongen som startade våren år 2011. I investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer, som emitterades den 1 januari 2011, påstods att en

produktionsanläggning om 1 000-1 400 kg per år redan var färdig att börja producera när säsongen år 2011 började samt att en andra produktionsanläggning borde vara i drift när gruvssäsongen år 2011 startade, vilket skulle innebära åtminstone en fördubbling av den aktuella produktionskapaciteten som angavs i investeringsmemorandumet. I den intagna tabellen påstods 990 kg platina respektive 178 kg guld vara *recovered*, till totala bruttointäkter om drygt 62 000 000 dollar. Uppgifterna påstods grunda sig på information från företagsledningen i XS Platinum. Det var alltså inte fråga om prognosticerade vinster utan snarare beräkningar av resultatet från 2010 års gruvssäsong, även om informationen ännu inte var officiell. Det framgick också att en magnetisk separator skulle införskaffas år 2011, vilket gav sken av att utvinningen för år 2011 skulle bli mycket bättre än vad som framgick av tabellen.

Uppgifterna om prognostiserade vinster i investeringsmemorandumet och, avseende investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer, den faktiska utvinningen av platina under 2010 års gruvssäsong är felaktiga och påhittade av Johan Ulander. Prognoserna är viktiga eftersom CCMM lånade kapital för att bolaget skulle betala 100 000 000 dollar med 78 procent till Conventus och 22 procent till XS Platinum, annars skulle CCMM bli av med aktierna i XS Platinum. Samtidigt skulle CCMM betala sina egna lånekostnader och dessutom återbetala lånen.

Enligt den nämnda informationen som Bruce Butcher skickade ut till aktieägarna i XS Platinum den 12 juni 2010 framgick att han räknade med att bolaget skulle producera 5000 –7000 oz (cirka 141,7-212,6 kg) platina från deras omgjorda fas 1-anläggning under gruvssäsongen år 2011. Denna information måste Johan Ulander ha fått del av. Trots detta skickade Johan Ulander, som tidigare nämnt, ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger den 30 augusti 2010 med anledning av att EFG Bank hade börjat ställa frågor till Fredrik Rodger om fördelningen av inbetalda obligationslikvider. I den bifogade handlingen till e-postmeddelandet skrev Johan Ulander, under rubriken *Resume*, att den underliggande gruvverksamheten fungerade enligt förväntningarna med en förväntad nettovinst på mellan 70 –100 000 000 dollar år 2010.

Den faktiska utvinningen i Alaska var betydligt lägre än vad som påstods i investeringsmemorandumet vilket framgår av den tidigare nämnda årsredovisningen för

XS Platinum avseende räkenskapsåret som gick ut den 31 mars 2011. Enligt årsredovisningen sålde bolaget 350 oz platina den 2 september 2010 och 500 oz platina den 14 februari 2011, vilket totalt motsvarar cirka 24 kg platina. Efter räkenskapsårets utgång gjordes två ytterligare försäljningar av platina den 5 augusti 2011 om 275 oz och den 12 september 2011 om 250 oz, vilket totalt motsvarar cirka 14,8 kg platina. Enligt årsredovisningen gjordes ingen försäljning av guld. Det framgick varken att det fanns någon produktionsanläggning som kunde producera 1 000-1 400 kg platina per år eller att en andra produktionsanläggning med motsvarande utvinningskapacitet planerades att tas i drift. Att den faktiska produktionen av platina i Alaska var betydligt lägre än de uppgifter som framgår i investeringsmemorandumen stöds också av gruvloggar från XS Platimums verksamhet under gruvsäsongen 2011. Av dessa framgår att de flesta dagar inte utvanns någon platina alls och att utvinningsprocessen var väldigt långsam.

Trots att utvinningen i Alaska var betydligt lägre än vad som angivits i investeringsmemorandumen framförde Johan Ulander inte något klander mot styrelsen i XS Platinum. Den 6 maj 2011 skickade Lars Guldstrand ett e-postmeddelande till bl.a. Johan Ulander innehållandes ett utkast till ett brev från CCMM till XS Platinum. I brevet efterfrågade CCMM, såsom investerare i bolaget, bättre rapportering från XS Platinum och kritik framfördes över att XS Platinum inte hade varit transparenta när det bl.a. gällde produktionsresultat, analys och styrelseprotokoll. Det noterades också i brevet att man befarade att den bristfälliga rapporteringen berodde på att verksamheten gick dåligt. Eftersom CCMM inte var kända av XS Platinum får man utgå från att namnet senare ändrades till Conventus. Brevet innehåll emellertid inte någon uppgift om att styrelsen skulle ha lämnat vilseledande eller felaktig information. Det framfördes inte heller synpunkter om detta i breven som skickades från Conventus till styrelsen i XS Platinum den 21 oktober 2011 respektive den 28 oktober 2011, då kritik också riktades mot bolagen på grund av dålig rapportering och transparens. Johan Ulander har alltså inte erhållit oriktiga uppgifter från styrelsen i XS Platinum inför upprättandet av investeringsmemorandumet för CHY4.

3.3.8 Grunder för förverkandeyrkandet

Åklagaren har yrkat att 296 000 000 kr ska förverkas såsom utbyte av brott. Till grund för förverkandeyrkandet har åklagaren anfört följande.

Förverkandeyrkandet avser den vinst som kommit Johan Ulander till del. Vinsten motsvarar den del av beloppet 590 000 000 kr som inte använts för angivet ändamål. Beloppet har beräknats med utgångspunkt i Johan Ulanders egna uppgifter om hur obligationslikviderna har fördelats. Johan Ulander har i detta avseende skickat en sammanställning till en journalist på Dagens Industri av vilken bl.a. följande framgår.

Rough use of proceeds		2009-2011 (June)	
		SEK	USD
			6,8
CHY		590	86,76
Commissions		90	13,24
Ducom		150	22,06
XSP	Equity	90	13,24
XSP	Share purchase	60	8,82
Chile	Equity	20	2,94
Chile	Share purchase	30	4,41
Suriname	Equity	10	1,47
Suriname	Share purchase	20	2,92
Gold Crown	Share purchase	50	7,35
Overheads +management		70	10,29 "

Det godtas att provisioner har utbetalats med 90 000 000 kr. Det godtas dock inte att 150 000 000 kr har tilldelats Ducom mot bakgrund av att Ducoms kapital vidareutlånades till CCMM. Det godtas att 14 500 000 dollar (98 600 000 omräknat i kronor) har investerats i XS Platinum samt att 8 000 000 kr har investerats i gruvan i Chile. Det godtas dock inte att investeringar har gjorts i Surinam eller Gold Crown eftersom det har avsett Conventus projekt. Avseende posten *Overheads +management* godtas att 15 400 000 kr på något sätt är hänförliga till CCMM, vilket utgör 22 procent av beloppet.

Utöver dessa poster har upplånat kapital använts för att betala räntor. Därför tillgodoräknas räntebetalningar till och med den 1 november 2011, vilket innebär att ett belopp om 122 000 000 kr tillgodoräknas.

Sammantaget uppgår tillgodoräknade belopp till 334 000 000 kr. Från denna summa ska 40 000 000 kr dras av. Det grundar sig på att Johan Ulander i förhör påstod att Fredrik Rodger hade tillskansat sig denna summa, vilket Fredrik Rodger förnekade i förhör i detta mål. Hans-Göran Andersson uppgav vidare i förhör att alla pengar var redovisade och att

inga pengar hade försvunnit. Efter denna justering uppgår tillgodoräknat belopp till 294 000 000 kr. Detta belopp ska dras från de totala obligationslånen, dvs. 590 000 000 kr, varför Johan Ulanders utbyte av brott uppgår till 296 000 000 kr.

3.4 Åtalspunkten 4

3.4.1 Utveckling av gämningspåståendet

Även denna åtalspunkt handlar om ett investeringsbedrägeri. Johan Ulander har genom vilseledande förmått målsäganden att förvärva konvertibler i bolaget Amarant. Amarant styrdes av Johan Ulander, trots att det fanns en formell styrelse i bolaget.

Johan Ulander har förmått målsäganden att förvärva konvertibler genom att han, genom andra, har låtit sprida investeringsmemorandum. Målsägandena läste investeringsmemorandumet och förvärvade konvertibler på grundval av uppgifterna i investeringsmemorandumet. Emissionslikviderna för konvertiblerna skulle enligt investeringsmemorandumet fördelas med cirka 50 procent för aktieköp i olika gruvor och 50 procent för verksamheterna och produktion. Inget kapital gick dock till verksamheterna och produktion. Istället användes huvuddelen av kapitalet till att köpa gruvor från Johan Ulanders bolag till överpris (i förhållande till inköpspris, inte marknadsvärde). Johan Ulanders offshorebolag tillfördes merparten av konvertibellånet genom att Amarant gjorde förvärv från dessa bolag till högre belopp än bolagens avtal med de ursprungliga ägarna. Målsägandena har därmed vilseletts om hur kapitalet skulle användas samt vilseletts om att Amarant aldrig haft för avsikt eller förmåga att fullgöra betalningsskyldigheten enligt konvertibellånet. Genom transaktionerna mellan närstående bolagen har betydande fara för slutlig förlust uppkommit för målsägandena.

Målsägandena är de personer som har köpt konvertiblerna, vilka är okända till antal och identitet. Ingen målsägande har anmält brott eller skada.

Johan Ulander ägde samtliga aktier i Amarant, som bildades för att finansiera Johan Ulanders och hans offshorebolags lånebehov. Amarant hade inget lånebehov utan var ett nystartat bolag utan tillgångar eller anställda. Avsikten med konvertibellånet var inte att samla in kapital för gruvdrift. Syftet var istället att hålla strukturen vid liv och bereda vinning för Johan Ulanders bolag, då Johan Ulanders bolag CCMM inte kunde uppta fler

lån och hans kapitalbehov alltjämt kvarstod. Vinningen respektive skadan uppgick till 500 000 000 kr.

3.4.2 Sammanfattning av affärsupplägget

Johan Ulanders stora kapitalbehov var anledningen till att obligationslån upptogs av CHY-bolagen. När obligationslånen började löpa ut var Johan Ulanders ekonomiska situation värre än någonsin. Eftersom CCMM inte kunde uppta ytterligare obligationslån fanns det behov av ett nytt bolag. Därför bildades Amarant den 14 april 2011. Johan Ulander företrädde Amarant genom en utställd generalfullmakt av bolaget. Han var dock inte en formell ställföreträdare för Amarant och syntes inte utåt för investerarna.

Det var Johan Ulander som tog kontakt med Mangold Fondkommissions i syfte att upprätta ett investeringsmemorandum för en konvertibel för Amarant. En konvertibel eller konvertibelt skuldebrev är ett skuldebrev som löper med ränta och är utgivet av ett bolag, och som kan konverteras till aktier i bolaget till en förutbestämd kurs. Konverteringen kan oftast ske efter ett förutbestämt datum.

Den 1 juni 2011 emitterade Amarant ett konvertibellån om 350 000 000 kr. Amarant upprättade även ett investeringsmemorandum samma dag. Konvertibellånet löpte med 8 procent ränta per år och hade lösendag den 1 juni 2014. I samband med utgivandet av konvertibler erbjöds obligationsinnehavare till CHY1:s obligationer att omvandla sina utestående obligationer till konvertibler. Den 20 december 2011 beslutade Amarant vidare att utöka konvertibellånet till 500 000 000 kr under samma villkor och med samma ISIN-kod. Ett nytt investeringsmemorandum upprättades därmed den 20 december 2011. Minsta investering var 100 000 euro eller 1 000 000 kr. Prospektreglerna var därmed inte tillämpliga och investeringsmemorandumet utgjorde således inte prospekt. Fredrik Rodger och Contender Management var konvertibelinnehavarnas agent i förhållande till Amarant.

I investeringsmemorandumet daterat den 1 juni 2011 presenterades ett antal gruvor för de investerare som avsåg att köpa konvertibler i Amarant. Vidare presenterades bolaget, dess beräknade resultat och ställning samt bolagets gruvtillgångar av mineraler såsom guld och platina. Amarant saknade dock tillgångar och uppgifterna om Amarants tillgångar i

investeringsmemorandumet var således oriktiga. Det kom inte heller att bedrivas någon verksamhet i Amarant under den tid konvertibellånet upptogs, dvs. juni 2011 –juli 2012. Det var Johan Ulander som lämnade informationen i investeringsmemorandumet.

I investeringsmemorandumet daterat den 1 juni 2011 beräknades de totala intäkterna för Amarant med dotterbolag i juni 2011 att uppgå till 40 000 000 dollar för år 2011, 118 000 000 dollar för 2012, 212 000 000 dollar för år 2013 och 298 000 000 dollar för år 2014. I investeringsmemorandumet daterat den 20 december 2011 justerades intäkterna ned till 12 000 000 dollar för 2011, 40 500 000 dollar för 2012, 151 000 000 dollar för år 2013 och 253 500 000 dollar för år 2014.

Investeringskapital om 339 906 185 kr betalades in till Amarant genom insättningar på Mangold Fondkommissions konto i Danske Bank mellan den 3 juni 2011 och den 13 juli 2012. Därutöver reglerades 107 225 871 kr genom konvertering av CHY1:s obligationer till konvertibellån i Amarant, vilket utgjorde cirka 70 procent av obligationsinnehavarna. Av kontoutdrag från Danske Bank framgår var pengarna sedan tog vägen. Resterande obligationsinnehavare i CHY1:s obligationer fick obligationslånen återbetalade kontant genom att 45 395 750 kr betalades från det kapital som samlades in genom Amarants konvertibellån. Därutöver användes konvertibellånet till att betala räntor för samtliga obligationsinnehavare till CHY1-CHY4:s obligationer. Betydande belopp gick även till Johan Ulanders bolag, däribland Ducom och HJS Development Finance.

Investeringsmemorandumet vilseledde om Amarants vilja och förmåga att fullgöra betalningsskyldigheten enligt konvertibellånet, då uppgifter lämnades om att Amarant redan ägde vissa tillgångar och skulle använda konvertibellånet till att utöka ägandet samt till att expandera sin produktion, att Amarant var ett företag inom utveckling och brytning som använde sig av traditionella utvinningsmetoder, att ytterligare produktionslinor skulle startas upp och att uppgifter lämnades om Amarants omsättning. Inga uppgifter lämnades dock om att konvertibellånet skulle användas för att reglera tidigare obligationslån eller betala räntor till andra obligationsinnehavare.

Johan Ulanders koncernens kapitalbehov var anledningen till att Johan Ulander såg till att Amarant bildades och tillfördes egendom från närstående bolag till uppblåsta värden.

Affärsidén var således att samla ihop gruvor och ge sken av att dessa var värda mycket pengar. Johan Ulander var den som hade kapitalbehovet, ägde bolagen, lämnade ekonomiska uppgifter och bestämde. Någon verksamhet bedrevs alltså inte i gruvorna och i juli 2012 kom gruvorna att istället att tillföras Alluvia (tidigare XS Platinum).

3.4.3 Lånebehovet i Johan Ulanders offshore-koncern

Johan Ulanders koncernens förutsebara kapitalbehov översteg 1 miljard kr den 1 juni 2011. Återigen var det alltså Johan Ulander stora kapitalbehov som var hans motiv till gärningen. Verksamheten i Alaska var den enda gruvverksamhet som förekom i Johan Ulanders koncern och eventuella utdelningar från Alaska skulle finansiera följande förutsebara skulder per den 1 juni 2011.

	Återstående belopp i SEK
GKL 306 m SEK, varav 97 m SEK betalats per 1 mars 2011	209 000 000
XS Platinum 25 m USD, inbetalt 14,5 m USD per 1 juni 2011	
10,5 m USD x kurs 6,2 =	65 100 000
Kvarvarande bryggglån	4 150 000
HY1 förfaller 1 nov. 2011 jämte räntor fram till lösen	150 000 000
Räntor 1 aug 2011, 1 nov. 2011 à 6,75 m	13 500 000
HY2 förfaller 1 mars 2013 jämte räntor fram till lösen	150 000 000
1 sept., 1 dec 2011. 1 mars, 1 juni, 1 sept, 1 dec 2012	
1 mars 2013 à 4,48 m SEK	31 360 000
HY3 förfaller 1 juli 2013 jämte räntor fram till lösendagen	150 000 000
1 jul., 1 okt. 2011. 1 jan., 1 apr., 1 juli, 1 okt. 2012	
1 jan., 1 apr., 1 juli 2013 à 4,48 m SEK	40 320 000
HY4 förfaller 1 jan 2014. Räntor fram till lösendagen	140 000 000
1 jul., 1 okt. 2011, 1 jan., 1 apr., 1 jul., 1 okt 2012	
1 jan., 1 apr., 1 jul., 1 okt. 2013 och 1 jan. 2014 à 4,2 m SEK	46 200 000
Conventus köpte Valdivia den 31 mars 2011 (”clösing date ”)	
Återstår att betala 4 milj USD (kurs 6,2)	24 800 000
Obetalda löner sedan mars 2011 i Scandinavian Business Solutions	?
fastighetsprojekt Dubai (Debt Fund, CSS Fund)	? (50 milj EUR + 12,5 milj EUR)
Totalt	1 024 430 000 SEK ”

Redan år 2009 var Johan Ulander medveten om att XS Platinum hade ett stort lånebehov för att amortera ned skulden till säljaren Hanson Industires. Det framgår av ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till Fredrik Rodger den 22 oktober 2009, till vilket han bifogade handlingen *XS Platinum Forecast adj 10 20*. Av handlingen, rad 43, framgår att man skulle amortera ned skulden med 5 miljoner dollar per år och man vid utgången av år 2011 räknade med att skulden till Hanson Industries skulle vara 26 006 627

dollar. På XS Platinums bolagsstämma den 17 oktober 2011 fick Johan Ulander dock veta att Hanson Industries inte hade fått betalt och att skulden till bolaget uppgick till 54 000 000 dollar. Det framgår av tidigare nämnt brev, daterat den 21 oktober 2011, som Conventus skickade till styrelsen i XS Platinum. Av brevet framgick bl.a. att XS Platinum behövde skaffa fram ytterligare arbetskaptal omedelbart för att undvika insolvens och att Conventus var beredd skjuta till pengar till verksamheten under vissa villkor. Vidare skrev Conventus att bolaget hade förstått att skulden till Hanson Industries uppgick till 54 000 000 dollar och att bolaget, för att skjuta till kapital, ville ha en försäkran om att pengarna skulle användas som arbetskaptal och inte bara som återbetalning av utestående skulder.

Den 17 oktober 2011 förstod således Johan Ulander att det inte fanns någon verksamhet i XS Platinum. Johan Ulander visste också vid detta tillfälle att den teknik man använde för utvinning inte fungerade och att man inte tjänade några pengar. Genom sin kontakt med James Slade, som tillhörde ledningen i Amarant, måste han också ha varit medveten om att myndigheterna i USA hade stängt ned verksamheten i Alaska och att XS Platinum inte skulle bedriva någon verksamhet år 2012. Trots detta gavs investeringsmemorandumet för Amarants konvertibler ut den 20 december 2011, endast med en justering av intäkterna. Johan Ulander gick således ändå ut med vilseledande uppgifter. Därtill hade Johan Ulander ingen vilja att bedriva utvinningsverksamhet i Alaska, mot bakgrund av att han inte betalade Hanson Industries. Detta har betydelse för förmågan att fullgöra återbetalningen av konvertibellånen.

Att Johan Ulander behövde bolaget Amarant för att uppta lån framgår av ett e-postmeddelande skickat från Hans-Göran Andersson till Fredrik Rodger den 31 maj 2011. I e-postmeddelandet skrev Hans-Göran Andersson bl.a. att *Överföringen till Dubai vi sitter nu totalt klämda och kan inte göra något löner inte sedan marslönen. För jobbigt.* . För att Johan Ulander skulle kunna betala löner till de som var anställda i Dubai behövde han få in pengar. Det fanns dock ingen verksamhet, förutom den i Alaska, som kunde ge intäkter. Här kom konvertibellånet in. I investeringsmemorandumet för Amarants konvertibler stod det dock ingenting om att Johan Ulander behövde betala löpande utgifter i Dubai. Att Johan Ulanders administrativa bolag i Dubai hade kapitalbrist framgår även av ett e-postmeddelande skickat från Hans-Göran Andersson till Fredrik Rodger den 1 juni 2011 i

vilket Hans-Göran Andersson skrev att pengar behövdes för att täcka löner och andra akuta fakturor. Hur kritisk situationen i Dubai var framgår vidare av ett e-postmeddelande som Hans-Göran Andersson skickade till Fredrik Rodger två dagar senare, den 3 juni 2011. Inte ens administrationen runtomkring för att kunna sjösätta konvertiblerna var säkrade, utan verksamheten hade stannat av tills man kunde få in pengar.

Fredrik Rodger hjälpte till med kostnaderna i Dubai genom att ta lån från en fond som han förvaltade på Bermuda och för att betala räkningar, vilka rätteligen skulle ha betalats av Johan Ulanders bolag. Det framgår av ett e-postmeddelande som Fredrik Rodger skickade till Hans-Göran Andersson den 6 juni 2011. Till e-postmeddelandet bifogade Fredrik Rodger ett låneavtal. Av låneavtalet, som undertecknades av Fredrik Rodger för Contender Managements räkning, framgick att Contender Management tagit ett lån om 5 360 000 kr av Excello Sub-Fund Ltd. Contender Management kom även under maj och juni 2011 att uppta fler lån från Jool Invest och Excello.

Att Johan Ulander behövde få in pengar styrks därtill av ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till Fredrik Rodger den 11 juli 2011. I e-postmeddelande skrev han *"This is how serious the situation in Dubai is"* . och vidarebefordrade ett e-postmeddelande från Dubai i vilket Johan Ulander bl.a. anklagades för att hålla sig undan och hotades om att anmälas.

Av ett e-postmeddelande skickat från Fredrik Rodger till Johan Ulander och Hans-Göran Andersson den 4 december 2012 framgår vidare att de bryggglån som Fredrik Rodger förmedlade via Contender Kapital fortfarande inte var fullt återbetalade. I e-postmeddelandet vädjade Fredrik Rodger till Johan Ulander om att få hjälp. Dessa skulder förelåg således när Amarants konvertibler gavs ut i juni 2011. E-postmeddelandet styrker att Johan Ulanders avsiktligt lämnade oriktiga uppgifter för att få in pengar genom att Amarant gav ut konvertibler.

Amarant hade egentligen ett kapitalbehov utöver konvertibellånet på 115 000 000 dollar. Det framgår av en handling från Anders Sagadin enligt vilket man räknade med att två tredjedelar av Amarants kapitalbehov skulle finansieras av en norsk obligation.

Vid besök hos Hans-Göran Andersson upptäcktes vidare en handling daterad den 1 april 2015 med rubriken "*Debt by Group base*". Handlingen avsåg en sammanställning av skulder som kom in till bolag som Johan Ulander kontrollerade. Specifikationen på första sidan i handlingen innehöll lån till ett belopp om 1 125 574 518 kr. Bolagen hade lånat upp ungefär 2 500 000 000 kr. Handlingen styrker att Amarant tagit upp konvertibellånet om 500 000 000 kr från marknaden. Vidare styrker handlingen att obligationer till ett belopp om 227 000 000 kr i serien CHY2-CHY4 återstod att lösas in och att resterande obligationsinnehavare hade konverterat till aktier i Alluvia. Dessa obligationsinnehavare finns inte med på listan och uppgår sammanlagt till 210 000 000 kr. Vidare styrker handlingen att det fanns betalare och investerare i Johan Ulanders bolagssfär vilka mottagit aktier eller värdepapper som inte heller finns med på listan, t.ex. investerare i Stella Polaris vilka inbetalat 247 000 000 kr. Dessutom framgår att GKL hade fått aktier motsvarande 132 000 000 kr som ett obetalt aktieägartillskott.

3.4.4 Investeringsmemorandumen

Upprättandet av investeringsmemorandum

Amarant registrerades av Johan Ulander på Brittiska Jungfruöarna den 14 april 2011 vilket framgår av registreringsbevis utfärdat samma dag. Johan Ulander ägde samtliga 50 000 aktier i bolaget. Liksom för CCMM och Conventus Capital Holding bestod styrelsen i bolaget av två personer bosatta i Panama och sköttes av samma trust. Johan Ulander företrädde Amarant genom en utställd generalfullmakt av bolaget. En motsvarande fullmakt ställdes ut för Jurg Johner i Genève som skötte Johan Ulanders offshorebolag. Dessa omständigheter styrker att det var Johan Ulander som lämnade de oriktiga uppgifterna i investeringsmemorandumen.

Den 23 maj 2011 fördelade Johan Ulander aktierna i Amarant mellan sig själv, bolaget HJS Development Finance Ltd och bolaget Ophir Investment Ltd. När investeringsmemorandumet gavs ut den 1 juni 2011 lämnades dock felaktiga uppgifter om att företagsledningen var aktieägare i Amarant. I investeringsmemorandumet gavs ut den 20 december 2011 lämnades dessutom felaktiga uppgifter om att bolaget Source Capital Group ägde aktier i Amarant.

Den 19 april 2011 anlätades Mangold Fondkommission av Johan Ulander i syfte att upprätta ett investeringsmemorandum för en konvertibel som Amarant skulle emittera. Det framgår av ett e-postmeddelande skickat samma dag från Andreas Larsson på Mangold Fondkommission till Johan Ulander och Kai Karttunen, samt för kännedom till bl.a. Fredrik Rodger. Andreas Larsson skrev att de hade börjat processen med att skriva ett investeringsmemorandum och att ett första utkast skulle skickas veckan därpå.

Den 4 maj 2011 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till alla inblandade i arbetet med att ta fram investeringsmemorandumet, däribland Johan Ulander, Joakim Falkner på advokatbyrån White & Case samt Peter Ekholm och Anderas Larsson på Mangold Fondkommission. I e-postmeddelandet preciserades de återstående arbetsuppgifterna för var och en. Johan Ulanders uppgifter var att sammanställa gruvtillgångarna och ange övergripande strategi, presentera en ekonomisk sammanställning över XS Platinum samt ta fram uppgifter om vilka som skulle ingå i styrelsen och vem som skulle utses till VD. Vidare framgick att alla handlingar gentemot Euroclear och Mangold Fondkommission (konton osv) skulle undertecknas av Jurg Johner.

Den 6 maj 2011 skickade Lars Guldstrand ett e-postmeddelande till Johan Ulander, samt för kännedom till Fredrik Rodger. Till e-postmeddelandet bifogade han ett utkast på ett brev, för CCMM:s räkning, till styrelsen i XS Platinum i vilket bl.a. ekonomisk information från bolaget efterfrågades. Det var Johan Ulander som efterfrågade brevet eftersom han inte fick någon information från XS Platinum. Johan Ulander hade inte fått någon insyn i hur verksamheten drevs under hela den tid han genom bolag varit investerare och hade fått dålig information om produktionsmål, uppnådda resultat, finansiell rapportering m.m. trots upprepade krav.

Den 11 maj 2011 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till Johan Ulander och skrev att han behövde en *"Financial Forecast för XS PT uppbyggd enligt den för Valdivia"* samt en *"karta över ägarstruktur (Subject to Completion and Changes) med procentuella andelar i varje bolag/gruva"*. Av e-postmeddelandet framgick vidare att Johan Ulander bl.a. skulle skicka över detaljerad information om hur emissionslikviden skulle användas samt all information han hade om koncessionerna i Surinam till Pwc/Mangold.

Den 19 maj 2011 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger och Anders Sagadin i vilket han bifogade avtalshandlingar från advokatfirman Reed Smith. Handlingarna innehöll uppgifter om hur andelar skulle förvärvas i olika led innan andelarna i de olika gruvorna fördes in i Amarant. I steg 1 skulle Conventus köpa Gold Crown. I steg 2 skulle Conventus sälja Gold Crown och Valdivia (Global Gold Valdivia S.C.M.) till Ducom. I steg 3 skulle Ducom sälja 25 procent av Gold Crown och Valdivia (och 26 procent option) till Amarant. I steg 4 skulle CCMM sälja 6,25 procent av XS Platinum (och 18,75 procent option). Handlingarna styrker att uppgifterna i investeringsmemorandumen kom från Johan Ulander samt att han använde sina offshorebolag för interna ägarändringar inom sin koncern för att höja värdet på tillgångarna.

Den 20 maj 2011 kl. 12.38 PM skickade Peter Ekholm på Mangold ett e-postmeddelande till Anders Sagadin, samt till bl.a. Johan Ulander, Andreas Larsson och Fredrik Rodger på kopia. E-postmeddelandet innehöll frågor från Peter Ekholm. Samma dag kl. 11.07 svarade Johan Ulander *"IN between the lines"* Längre ned i e-postmeddelandet hade Johan Ulander svarat på frågorna med röd text. Det var Johan Ulander och inte Anders Sagadin som svarade på frågorna, även om tidsangivelserna inte stämmer. Det styrker vidare att Johan Ulander tog del av investeringsmemorandumet som gavs ut den 1 juni 2011.

Innehållet i investeringsmemorandumet

I investeringsmemorandumet som gavs ut den 1 juni 2011 presenterades ett antal gruvor för de som avsåg att köpa Amarants konvertibler. Vidare framgick att konvertiblerna skulle noteras på Mangoldlistan när de hade emitterats och registrerats.

Under rubriken *"Important information"* framgick bl.a. att investeringsmemorandumet inte utgjorde ett prospekt enligt EU:s prospektdirektiv samt att den information som sammanställdes i memorandumet var korrekt i nästan alla väsentliga aspekter såvitt Amarant kände till men att fullbordandet av några administrativa åtgärder som huvudsakligen rörde tillgångarna återstod vid tidpunkten för memorandumet. Det angavs dock att Amarant inte kände till några omständigheter som skulle kunna leda till att dessa åtgärder inte slutfördes som planerat.

Under rubriken "*Overview*" framgick bl.a. att Amarants huvudsakliga verksamhet var att investera i produktion och prospektering av guld och platina. Vidare framgick att Amarants aktieinnehav vid tidpunkten omfattade 25 procent av aktierna i XS Platinum, 50 procent av aktierna i Gold Crown och 80 procent av aktierna i Valdivia S.C.M, samt att Amarant hade ingått avtal om att förvärva 80 procents ägande av vissa tillgångar i Surinam respektive Demokratiska republiken Kongo.

Under rubriken "*Business concept*" framgick bl.a. att Amarant var ett företag inom utveckling och brytning av olika ädelmetaller som vid tidpunkten hade verksamheter i USA, Kanada och Chile som producerade guld och platina. Det framgick vidare att bolaget använde sig av traditionella utvinningsmetoder och resurser och skulle komma att vidareutveckla sina alluviala gruvtillgångar med en revolutionerande teknik som använde färre resurser, var mer miljövänlig utan farliga kemikalier i utvinningsprocessen och detta till betydligt lägre kostnader än dagens teknik. Detta var dock en oriktig beskrivning av Amarant den 1 juni 2011.

I investeringsmemorandumet redovisades även en resultaträkning för Amarant hopräknat med dotterbolag. De totala intäkterna för Amarant med dotterbolag beräknades uppgå till 40 000 000 dollar för år 2011, 118 000 000 dollar för 2012, 212 000 000 dollar för år 2013 och 298 000 000 dollar för år 2014. Resultatet för Amarant med dotterbolag beräknades uppgå till 23 000 000 dollar för år 2011, 82 000 000 dollar för 2012, 160 000 000 dollar för år 2013 och 230 000 000 dollar för år 2014. Siffrorna kom från Johan Ulander oavsett om det var han som sammanställde dem eller inte.

Under rubriken "*Use of Proceeds*" framgick att emissionslikviderna från konvertiblerna skulle användas till att öka äganden och expandera produktionen på både dagbrotts- och alluviala gruvanläggningar i Nordamerika, Sydamerika och Demokratiska republiken Kongo. Vidare framgick att Surinam och Demokratiska republiken Kongo sågs som tillväxtpotentialer för Amarant och att slutdiskussioner fortfarande pågick, i synnerhet för Surinam där en produktionslinje förväntades att vara i drift så tidigt som år 2012. Det framgick även att Amarant förväntades utöka från en alluvial produktionslinje år 2011 till 15 produktionslinjer år 2014 och 30 produktionslinjer år 2017. Konvertibellånet om

350 000 000 kr skulle enligt rubriken "*Use of proceeds (USD thousands)*" fördelas på följande sätt.

Gruvtillgång	Aktieköp	Verksamhet	Total investering
XS Platinum	16 000	5 000	21 000
British Columbia	3 500	10 000	13 500
Chile	5 500	3 000	8 500
Surinam	1 500	3 000	4 500
DKR	1 000	2 000	3 000
Total	27 500	23 000	50 500

Med denna redogörelse över hur mycket kapital Amarant behövde för att starta verksamheten framgår indirekt att en feasibility study har utförts, mot bakgrund av att det är en förutsättning för drift att man har genomfört en sådan.

Under avsnittet om produktionslinor i drift framgick hur många produktionslinor man räknade med att ha i drift från 2011 till och med 2017. Under år 2011 skulle man ha en produktionslina i drift i Alaska, under år 2012 skulle man ha tre produktionslinor i Alaska samt en produktionslina i Chile respektive Surinam osv. År 2014 räknade man med att ha totalt 15 produktionslinor i drift.

Under rubriken "*Goals*" framgick att Amarants mål var att bygga upp en effektiv gruvverksamhet som producerade 750 000 troy oz guld och platina per år under de närmaste åren, att Amarant under de närmaste fem åren hade som mål att driva 25 till 30 nya produktionslinjer med en kapacitet på minst 200 kubikmeter per timme och att Amarants mål för 2012 var att producera omkring 75 000 oz guld och platina.

Under rubriken "*Ownership structure*" framgick bl.a. att av de totala antalet aktier om 100 000 000 ägde HJS Development Finance Ltd 55 procent, Conventus 25 procent och Ophir investment Ltd 8 procent.

Under rubriken "*Risk factors*" framgick bl.a. att ägande av konvertibler i Amarant var förknippat med olika risker som exempelvis rörde varierande produktionsnivåer, ädelmetallpriser, osäkerhet avseende beräkning av reserver, att licenser för prospektering

och produktion kunde dras in eller upphävas, infrastruktur, åtkomst till utrustning och personal, fusioner och förvärv samt risker som inte kan försäkras. Dessa risker redogjordes för mer detaljerat i underrubriker. Det framgick också att det fanns politiska risker, sociala risker, finansiella risker m.m. som behandlades mer detaljerat i memorandumet.

Det som angavs under avsnittet om risker var emellertid sådant som en s.k. kompetent person skulle kunna svara på. Bolaget använde också termen "*reserves*" vilket är reserverat för när man har genomfört en feasibility study. Som det såg ut i investeringsmemorandumet grundade sig estimaten vidare på tillgänglig information. Det är dock inte så man beräknar reserver.

Under ett avsnitt om bolagets uppsatta milstolpar framgick att milstolparna för det andra kvartalet år 2011 var att säkra tillväxtkapital och etablera ett nytt huvudkontor. Milstolparna för tredje och fjärde kvartalet år 2011 angavs vara att starta upp försöksanläggningen i Chile, uppgradera Platinum Creek-anläggningen, initiera beställningar för färdiga produktionslinjer samt börja förbereda platserna och tillstånden i Chile och Surinam. Milstolparna för första och andra kvartalet år 2012 var att starta upp produktionen i Chile, starta produktionen i Surinam och förbereda anläggningar två och tre i Platinum Creek-gruvan.

I investeringsmemorandumet presenterades även gruvorna i British Columbia, Chile, Alaska och Surinam närmare. Det framgick dock ingenstans i investeringsmemorandumet att man skulle genomföra ytterligare geologiska undersökningar eller att man skulle göra en feasibility study innan man startade upp produktionen.

Amarant lämnade uppgifter om beräknade intäkter för flera år från sin gruvverksamhet och om fyndigheternas storlek och lönsamhet, trots att inga geologiska undersökningar hade genomförts som gav stöd för detta. Lönsamhetsberäkningar för gruvorna framgick av investeringsmemorandumet utan att feasibility studies tagits fram av en kompetent person för att kunna bedöma respektive gruvans lönsamhet. Att Amarant inte haft för avsikt att inleda produktion i gruvorna stöds alltså av att inga ytterligare geologiska undersökningar genomfördes av Amarant. Det fanns endast gamla geologiska rapporter

och dessa kom inte fram till att det fanns en mineral reserve. Det går heller inte att göra ekonomiska lönsamhetsbedömningar av historiska data. Lönsamhetsberäkningarna ska göras av en kompetent person, efter att det klarlagts var guld eller platina finns i gruvan. Detta har betydelse såväl för att det förelåg betydande fara för slutlig förlust samt att Amarant vilseledde om sin vilja och/eller förmåga att fullgöra sin betalningsskyldighet enligt konvertibellånet.

Amarants bristande vilja och/eller förmåga att fullgöra sin betalningsskyldighet för konvertibellånet styrks av att lånet inte upptogs för att bygga en effektiv gruvdrift som årligen kunde producera 750 000 oz guld och platina samt uppfylla Amarants mål för 2012. Uppgifterna om vilka tillgångar man hade och hur mycket man skulle investera i gruvdrift på de olika platserna var därmed vilseledande för konvertibelinnehavarna.

Som tidigare nämnt beslutade Amarant att utöka konvertibellånet till 500 000 000 kr under samma villkor den 20 december 2011 och i samband med detta upprättades ett nytt investeringsmemorandum. Innehållet i detta investeringsmemorandum var i stort sett detsamma som investeringsmemorandumet som upprättats den 1 juni 2011, med vissa mindre skillnader. Bl.a. angavs under rubriken "*Use of proceeds (USD thousands)*" att konvertibellånet nu skulle fördelas på följande sätt.

Gruvtillgång	Verksamhet	Aktieköp	Total investering
British Columbia	4 182	-	4 182
XS Platinum	2 021	3 136	5 157
Chile	2 255	3 136	5 401
Surinam	2 255	3 136	5 401
Total	10 733	9 408	20 141

Vidare justerades beräknade intäkter för Amarant ned i investeringsmemorandumet daterat den 20 december 2011 till 12 000 000 dollar för 2011, 40 500 000 dollar för 2012, 151 000 000 dollar för år 2013 och 253 500 000 dollar för år 2014. Även beräknade produktionslinor i drift justerades ned.

I investeringsmemorandumet lyftes fram att bolaget hade en speciell patenterad teknik för utvinning, s.k. Au-Vert teknik. Au-Vert var en teknik för alluvial utvinning som James Slade erhöll patent för den 22 mars 2011. Tekniken innebar att man kunde bedriva alluvial utvinning med en mindre mängd vatten än vad som tidigare var möjligt och lyftes därför fram som mycket miljövänlig. Patentet var ett s.k. systempatent och byggde på maskiner som redan fanns ute på marknaden. Det var alltså inte fråga om att James Slade hade upfunnit en ny maskin eller dylikt. Att tekniken lyftes fram som speciell för att locka investerare var vilseledande eftersom tekniken egentligen bara handlade om att spara vatten.

Formellt stod styrelsen i Amarant för de oriktiga uppgifterna i investeringsmemorandumet. Styrelsen utgjordes av Lars Guldstrand, som ordförande, samt Anders Sagadin och René Nolevaux. Johan Ulander syntes alltså inte i memorandumet.

3.4.5 Gruvan i Alaska

Den 1 juni 2011, när det första investeringsmemorandumet gavs ut, ägde Conventus 15,4 procent av aktierna i XS Platinum. Uppgiften i investeringsmemorandumet om att Amarant ägde 25 procent av aktierna i XS Platinum var således felaktig. Amarant förvärvade aktier i samtliga gruvtillgångar från Johan Ulanders bolag. Gruvan i Alaska användes endast för att locka investerare att investera i konvertiblerna.

Den 7 juni 2011 upprättades ett skenavtal mellan CCMM och Amarant avseende försäljning av 62 500 000 aktier i XS Platinum för 80 000 000 dollar. Avtalet rubricerat "SHARE PURCHASE AGREEMENT" bestod av två delar, dels en överlåtelse av 37 500 000 aktier som redan var betalade och registrerade på CCMM, dels en teckningsrätt till 25 000 000 aktier som skulle emitteras av XS Platinum när 10 000 000 dollar hade betalats till bolaget. Köpesumman för aktierna var därför uppdelad på så sätt att 70 000 000 dollar avsåg köpeskillingen för aktierna och 10 000 000 dollar var den summa som skulle betalas till XS Platinum för utfärdandet av resterande aktier. CCMM skulle enligt avtalet se till att köpet återgavs i XS Platins register. Avtalet undertecknades av Anders Sagadin för Amarants räkning. På XS Platins bolagsstämma den 17 oktober 2011 var dock inte Amarant närvarande som aktieägare, utan som

presumtiv investerare. Gruvan användes endast som ett lockmedel för att visa vinster och avtalet upprättades för att Johan Ulander skulle kunna stoppa pengarna i egen ficka. Amarant erhöll aldrig några aktier i enlighet med avtalet men 250 000 000 kr av konvertibellånet betalades till CCMM.

Den 3 juni 2011 skickade Mikael Borg på G&D ett e-postmeddelande till Johan Ulander och Fredrik Rodger. I e-postmeddelandet skrev Mikael Borg att han i ett "*Offering Memorandum*" hade noterat att Amarant var angiven som ägare till 25 procent av aktierna i XS Platinum och att han antog att dessa var samma aktier som Amarant skulle köpa från CCMM enligt avtalet. Han skrev vidare att det var angivet att 21 000 000 dollar behövdes för att ta full kontroll över XS Platinum men, om det avsåg ägarskapet av dessa 25 procent, borde inte köpesumman då vara 80 000 000 dollar. Han påpekade också att CCMM hade rätt till aktierna tills dessa 80 000 000 dollar var betalda av Amarant, och att det enligt honom var viktigt att avslöja att Amarant hade en skuld på 80 000 000 dollar med avseende på aktieinnehavet i XS Platinum. Den 6 juni 2011 svarade Johan Ulander på denna del av e-postmeddelandet genom att skriva "*Correct*" .

Att avtalet daterat den 7 juni 2011 var upprättat för skens skull styrks av ett brev daterat den 21 oktober 2011 från Amarant till styrelsen i XS Platinum. Av brevet framgick att Amarant närvarade på XS Platiums bolagsstämma den 17 oktober 2011 i egenskap av en presumtiv investerare. Vidare framgick att Amarant hade betalat in 3 055 000 dollar till XS Platinum. Amarant skrev att bolaget inte hade fått några aktier för inbetalade belopp varför bolaget betraktade summan som ett lån. Amarant begärde därför att beloppet skulle återbetalas ifall XS Platinum inte tillmötesgick Amarants specifika krav. Att avtalet daterat den 7 juni 2011 var upprättat för skens skull styrks även tidigare nämnda brev, daterade den 21 oktober respektive 28 oktober 2011, som Conventus skickade till styrelsen i XS Platinum. Av det senare daterade brevet framgick bl.a. att Conventus innehade cirka 15,4 procent av aktierna i XS Platinum per den 1 juni 2011.

Av upprättat bokslut per den 31 mars 2012 framgår att XS Platinum inte längre hade någon skuld till Amarant. Av aktiebok inskickad av XS Platinum till Companies House i London den 27 juli framgår vidare att Amarant inte heller var aktieägare i XS Platinum. Dessa omständigheter styrker också att avtalet den 7 juni var upprättat för skens skull.

Av investeringsmemorandumet daterat den 1 juni 2011 framgick att man behövde 16 000 000 dollar för att ta kontroll över XS Platinum. I XS Platiums årsredovisning per den 31 mars 2011 finns uppgifter om ledningens aktieinnehav i bolaget. AMTO var angiven som den största aktieägaren i XS Platinum med 75 000 000 aktier. Vidare framgick att Phil Cash hade varit den största aktieägaren i AMTO genom sitt innehav av 95 277 832 aktier av bolagets totala 123 949 972 aktier fram tills den 17 juni 2009 då han överförde 57 750 000 av aktierna till Bruce Butcher, vilket gjorde Bruce Butcher till den största aktieägaren i AMTO. I juli 2009 hade dock en tvist uppstått mellan Phil Cash och Bruce Butcher vilket ledde till att de vidtog rättsliga åtgärder mot varandra. Den 10 mars 2011 ingick Conventus samt Bill Zeleny och Phil Cash ett avtal rubricerat "*SHARE PURCHASE AGREEMENT*" Genom detta avtal tog Conventus kontroll över AMTO (ibland benämnd som "kontrollposten" Enligt avtalet köpte Conventus 35 990 965 aktier för 1 cent per aktie, dvs. för totalt 359 909,65 dollar. Avtalet undertecknades av Johan Ulander för Conventus räkning.

Att avtalet daterat den 7 juni 2011 var upprättat för skens skull styrks av avtalet rubricerat "*AGREEMENT OF SETTLEMENT AND RELEASE*" som ingicks mellan alla inblandade i tvisten mellan Johan Ulander och Bruce Butcher. Avtalet trädde i kraft den 23 november 2011 och ingicks mellan bl.a. Conventus, Amarant, XS Platinum, XS Platinum Inc., AMTO, Gold Crown LLC, Johan Ulander, Bruce Butcher, Mark Balfour, Phil Cash och Bill Zeleny. CCMM var dock inte part i avtalet. Följden av avtalet var att Bruce Butcher lämnade ifrån sig sina aktier i AMTO och sitt inflytande i XS Platinum. Enligt avtalsvillkoren skulle bl.a. en ny styrelse i XS Platinum och XS Platinum Inc. bestående av Lars Guldstrand, William Rosenstadt och James Slade utses senast dagen efter det att avtalet trädde i kraft. Vidare skulle Conventus tillhandahållas bokföringen för båda bolagen i syfte att göra en oberoende forensisk granskning och en due diligence över bolagen. Avtalet var väldigt detaljerat och reglerade flera fordringar till olika fordringsägare. I avtalet nämndes dock inte de teckningsrätter som Amarant enligt avtalet den 7 juni 2011 hade rätt till.

Den 6 oktober 2013 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till personer som bl.a. hjälpt till att samla in kapital, däribland Fredrik Rodger och Thomas Carlander. Till e-postmeddelandet, som avsåg användningen av medel i Amarant efter att frågor

uppkommit om var pengarna tagit vägen, bifogade Johan Ulander en handling 20131006 *Use of proceeds CHY+ Amarant*. Handlingen innehöll en sammanställning av Johan Ulander och av denna framgick att pengarna gått till inköp av aktier från bolag som han själv kontrollerade. Detta ledde till vinning för Johan Ulander och skada eller betydande fara för slutlig förlust för målsägandena. Av handlingen framgick att 250 000 000 kr hade gått till CCMM för köp av aktier i XS Platinum, sammanlagt 125 000 000 kr hade gått till kommissioner och overheadkostnader och resterande 125 000 000 kr hade gått till betalning av gruvor enligt följande.

Mottagande bolag	Gruva	Belopp
XS Platinum	Platinum Creek, Alaska	68 000 000
DRC Copper		15 000 000
Surinam	Benzdorp, Surinam	22 000 000
Global Gold	Valdivia, Chile	10 000 000
Gold Crown	"lån "	10 000 000

Av handlingen framgick alltså att Amarant betalade 68 000 000 kr till Conventus för den aktiepost (kontrollposten) i XS Platinum som Conventus köpte för 359 909,65 dollar.

Uppgifterna om XS Platinum i investeringsmemorandumen lämnades av Johan Ulander. I investeringsmemorandumet daterat den 1 juni 2011 framgick att Platinum Creek-gruvan uppgraderades år 2010 och sattes i drift samt att ett positivt kassaflöde redan hade uppnåtts. Vidare framgick att XS Platinum i maj 2008 fick kompletta tillstånd från tillsynsmyndigheterna att påbörja gruvdrift samt utvinna och sälja platina.

Den 16 maj 2011 gjorde Johan Ulander prognoser för 2011 års gruvsäsong för att använda underlaget i investeringsmemorandumet. Detta trots att Johan Ulander inte hade någon insyn i XS Platinius verksamhet. Den 12 maj 2011 skapades excel-filen *Amarant Mining Projections* med beräkningar över XS Platinius produktion. I egenskaperna för dokumentet framgår att författaren till dokumentet var Hans-Göran Andersson och att dokumentet senast hade sparats av Johan Ulander den 17 maj 2011. Johan Ulander öppnade således dokumentet, gjorde de ändringar som behövdes och sparade dokumentet. Dokumentet härrör alltså från Johan Ulander.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att gruvsäsongen år 2011 skulle vara i sju månader och produktionen skulle pågå i två skift, 24 timmar om dygnet. Vidare räknade han med att det per produktionslinje skulle produceras totalt 695,5 kg platina till ett värde av ca 25 000 000 dollar. Han räknade med att antalet produktionsenheter skulle vara tre år 2012, fyra år 2013 och fem år 2014 osv. Han räknade ut att nettovärdet per produktionsenhet till 18 400 000 dollar, och att nettovärdet för den produktion som kunde beräknas för Alaska var 18 400 000 dollar år 2011, 55 300 000 dollar år 2012 och 73 700 000 år 2013.

Johan Ulander överdrev på varje punkt i beräkningarna. Johan Ulander hade lierat sig med James Slade som skulle kunnat intyga att XS Platinum inte hade kommit igång med någon verksamhet. Efter XS Platins bolagsstämma den 17 oktober 2011 visste Johan Ulander hur det verkligen såg ut. Vidare hade Johan Ulander fått tillgång till XS Platins bokföring efter uppgörelsen med Bruce Butcher den 23 november 2011. Trots detta gavs investeringsmemorandumet daterat den 1 december 2011 ut, endast med något nedjusterade siffror. Genom att uppgifterna i Johan Ulanders beräkningar skiljde sig så markant från verkligheten visar dessa siffror att han avsiktligt lämnade vilseledande information.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att 0,75 g platina per kubikmeter skulle utvinnas år 2011. Av utdrag från XS Platins gruvlogg för år 2011 kan dock utläsas att bolaget i genomsnitt utvann 0,33 g platina per kubikmeter. Efter avdrag med 25 procent för "purity" vilket Johan Ulander själv gjorde i sina beräkningar, landade den utvunna mängden på 0,26 g platina per kubikmeter.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att 230 kubikmeter material kunde processas per timme. Av gruvloggen framgår att bearbetat material för hela 2011 års säsong uppgick till 156 459 kubikmeter. Innan material kan hanteras i en *Knelson concentrator* ska materialet transporteras, tvättas, sorteras i olika storlekar och den del av svart sand, som är magnetisk och täpper igen systemet, ska man försöka ta bort med en "magnetic separator". Därefter körs materialet i *Knelson concentrator* och efter en körning så samlas ett koncentrat. För en *Knelson concentrator-XD 40* väger koncentratet 38-56 kilo och volymmässigt är det 17 liter. Detta material ska sedan hanteras på ett särskilt

skakbord, vilket sker i ett "recovery room". I hela processen används vatten för att kunna separera ut de tunga metallerna och även vattnet måste tas om hand. Det material som inte kommer till användning ska transporteras tillbaka och enligt tillståndet för gruvverksamheten ska marken återställas. Det innebär att hela processen måste fungera och att reservdelar finns på plats så att processen kan ske utan avbrott. Johan Ulander kände dock till att verksamheten i Alaska var underfinansierad, att något reservdelsförråd inte fanns och att det var fråga om långa transporter om reservdelar måste beställas.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att produktionen kunde bedrivas under sju månader per år. Av gruvloggen för år 2011 framgår dock att säsongen år 2011 endast pågick mellan 10 juni och 20 september, dvs. en säsong på 3 månader och 10 dagar.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att XS Platinum skulle producera 695 520 g platina per år. Enligt XS Platiums årsredovisning per den 31 mars 2011 framgår dock att uppgifter lämnats om fyra försäljningar av platina om totalt 38 981 g, dvs. långt ifrån Johan Ulanders beräkning.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med ett totalt värde per produktionslina om 25 156 673 dollar. Enligt XS Platiums oreviderade årsredovisning för gruvssäsongen år 2011, daterad den 31 mars 2012, framgår dock att gruvintäkterna för gruvssäsongen år 2011 sedermera uppgick till 2 432 298 dollar.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att det skulle vara en produktionslina i drift år 2011, tre år 2012, fyra år 2013 osv. I XS Platiums årsredovisning per den 31 mars 2011 under avsnittet rubricerat "Directors report" skrev Bruce Butcher emellertid att det inte bara var att börja med fler produktionslinor, utan att det fordras tillstånd och att man måste ha en gruv-plan. Det tillstånd XS Platinum hade för området Platinum Creek Mine i Alaska var vidare för provdrift på en yta som inte översteg 5 acres. Det framgick av Watts Griffis & McOuats rapport daterad den 3 juli 2009. Av rapporten framgick att borrningar hade gjorts i ett område med slagg i linjer på 80 m avstånd från varandra och med ett avstånd av 40 m mellan borrhålen, motsvarande 7 procent av hela markområdet för Platinum Creek Mine. Den 24 juni 2011 kom Watts

Griffis & McOuat med en ny rapport efter att ha gjort ytterligare provborrningar i området och klassificerade delar av området som en indicated resource. Företaget rekommenderade ytterligare borrningar i området för att få ett underlag som stöd för ett beslut om ekonomisk lönsamhet. Uppgifterna i Watts Griffis & McOuat's rapport per den 24 juni 2011 styrker att Johan Ulander inte hade något underlag för bedömningar av ekonomisk lönsamhet av verksamheten i Alaska när han tillhandahöll kalkyler för Amarants investeringsmemorandum. Av Watts Griffis & McOuat's rapport daterad den 23 september 2009 framgår vidare att en värdering av XS Platinum per den 31 augusti 2009 gjordes, och att bolaget uppskattades ha ett värde mellan 7 500 000 dollar och 10 500 000 dollar.

I handlingen *Amarant Mining Projections* räknade Johan Ulander med att nettovärdet per produktionslinje var 18 448 227 dollar. De verkliga kostnaderna var dock betydligt högre. Enligt XS Platiums årsredovisning för gruvsäsongen år 2011 uppgick kostnaden till 12 947 756 dollar, dvs. inte till 6 708 446 dollar som Johan Ulander hade räknat med. I investeringsmemorandumet daterat den 1 juni 2011 gjordes vidare en prognos över kostnaderna år 2011. Johan Ulander saknade dock underlag för att göra den prognosen som intagits i investeringsmemorandumet och hittade på siffrorna och kostnadsposterna.

Johan Ulander hade inget intresse av gruvan i Alaska. Han använde endast gruvan för att locka investerare. När Johan Ulander tog kontrollen över gruvan den 23 oktober 2011 betalade han inte den ränta som skulle betalas till Hanson Industires. Anstånd med betalning av förfallet belopp till Hanson Industries den 1 mars 2012 förhandlades fram, av XS Platinum Inc., till den 12 april 2012. Det var någon av företrädarna för bolaget, dvs. Lars Guldstrand, James Slade eller William Rosenstadt, som förhandlade fram anståndet på uppdrag av Johan Ulander. Av en underrättelse om dröjsmålet, rubricerad "*Notice of default under deed of trust*", framgick att den totala skulden per den 12 april 2012 uppgick till 56 251 541 dollar och 7 cent. XS Platinum Inc. betalade dock inte räntan till Hanson Industries under år 2012. Det var Johan Ulander som bestämde och såg till att betalning inte skedde. Av en annan handling framgår även att gruvan tillslut såldes den 10 oktober 2012.

Den 21 oktober 2009 skickade Bruce Butcher ett e-postmeddelandet till Hans-Göran Andersson och bifogade en "forecast" för XS Platinum för åren 2009–2014. Den bifogade handlingen innehöll excel-beräkningar över hur pengar skulle fördelas i verksamheten utifrån olika scenarier. I beräkningarna räknade man med att Johan Ulander skulle betala in 25 000 000 dollar, vilket han inte gjorde. Vidare framgick att 25 procent av vinsten skulle tillfalla Conventus och 75 procent skulle tillfalla övriga aktieägare. Som tidigare nämnt vidarebefordrade Johan Ulander e-postmeddelandet till Fredrik Rodger den 22 oktober 2009 till vilket handlingen *XS Platinum Forecast adj 10 20* bifogades.

Den 21 juni 2011 skickade Johan Ulander för CCMM:s räkning ett brev till Contender Management. I brevet informerade Johan Ulander Contender Management, som var obligationsinnehavarnas agent i förhållande till CHY-bolagen, om att CCMM hade sålt sina aktier i XS Platinum och att intäkterna från försäljningen skulle användas för att täcka utestående skuld från CCMM till CHY-bolagen. Uppgifterna i brevet kan jämföras med James Slades, "President of Minera Pionero SpA" uppgifter om uppgraderingen av utrustningen i Alaska den 15 juni 2010 avseende Fas 1. I korthet beskrev han åtgärderna till XS Platiums styrelse på följande sätt.

"Med en lastbåt levererades "a frame, de-watering screen and cyclone system" "The actual platinum recovery unit, a Knelson XD 40 ,concentrator" var inte med men levererades senare. Den sattes upp på det ramverk som förberetts. Det var några problem att få systemet integrerat med "the old wash deck" Det nya systemet kan ta bort 92 % av de fast ämnena, så att den nybyggda dammen för smutsigt vatten inte behöver fyllas så snabbt och tillåter effektiv vattenrening. Dammen kommer helt att tas bort när väl ett slutet vattensystem blir installerat. Det här systemet använder sig av samma "Feeder" och "wash plant" som förra säsongen. När nästa fraktfartyg anländer i juli så kommer dessa äldre, ineffektiva "screens" att ersättas med ett nytt tvätt och rensningssystem. "

Watts Griffis & McOuat noterade även i rapporten daterad den 24 juni 2011 att det vid den initiala jordinsamlingsanläggningen, som installerades för 2009 års program, blev uppenbart att man inte uppnådde någon hög utvinning av platina eller guld.

Den 21 december 2011 vidarebefordrade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger. Till e-postmeddelandet var handlingen *Amarant Mining Corporate Update Dec 2011* bifogad. Det var ett utkast till ett pressmeddelande från Amarant, författat av Ryan Green.

Av handlingen framgick att Amarant hade möjlighet att utveckla projektet XS Platinum och investera i ytterligare två produktionslinor, att gruvan producerade över 5 000 oz platina år 2011 genom att använda en full produktionslina, och att gruvan förväntades producera 11 000 oz platina under säsongen år 2012. Johan Ulander kände till att dessa uppgifter var felaktiga, men läste igenom informationen och skickade ändå vidare pressmeddelandet till Fredrik Rodger. Johan Ulander spred således oriktig information till en person som sålde konvertiblerna, oaktat om informationen sedan publicerades.

Av ett tidigare nämnt investeringsmemorandum daterat den 14 augusti 2012, som upprättades av Alluvia, framgick att bolaget skulle ge ut ett konvertibellån om 150 000 000 dollar. Vidare framgick att XS Platinum betalade Hanson Industries 1 000 000 dollar den 10 augusti 2012 för att enligt överenskommelse få den exekutiva försäljningen den 3 augusti 2012 inställd och framflyttad till den 28 september 2012. Denna uppgift var felaktig. Även om investeringsmemorandumet senare inte användes styrker memorandumet att bolaget Alluvia/XS Platinum var underkapitaliserat.

Obligationsinnehavarna till obligationer utgivna av CHY-bolagen kallades till ett möte den 11 juni 2013 som Fredrik Rodger höll i. I presentationsmaterial till mötet framgick att CCMM saknade likviditet att betala tillbaka lånen. Vidare framgick bl.a. att förluster i samband med investeringen i XS Platinum och avbruten produktion som orsaker till detta, vilket inte stämde.

Den 25 november 2013 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till bl.a. Fredrik Rodger till vilket han bifogade handlingen *20131125 Amarant information to stakeholders* som var en uppdatering till aktieägarna i Amarant. I e-postmeddelande skrev Johan Ulander bl.a. att handlingen var inne för korrektur och frågade efter kommentarer. I den bifogade handlingen skrev han att det fanns tre händelser i bolagets historia som hade haft en enormt negativ påverkan på bolagets utveckling. Handlingen gav en helt felaktig bild och flera uppgifter var felaktiga. Bl.a. skrev han felaktigt att betalningarna till Hanson Industries inte hade blivit täckta mellan åren 2009-2011 trots bekräftelser från ledningen om att allt var i sin ordning, vilket ledde till betalningsdröjsmål som botades i augusti 2012 med nya överenskommelser och betalningsvillkor.

Gruvan i Alaska kom att stängas ned av miljömyndigheterna den 20 september 2011. Det framgår av ett e-postmeddelandet skickat från Mark Balfour till James Whitlock den 21 september 2011. James Slade måste fått uppgifter om att gruvan stängdes ned oavsett om han hade kontakt med James Whitlock. Eftersom James Slade var Johan Ulanders man måste Johan Ulander också fått denna information.

3.4.6 Gruvan i Chile

Den 1 juni 2011, när det första investeringsmemorandumet gavs ut, ägde Conventus och CCMM 100 procent av aktierna i Global Gold Valdivia. Uppgiften i investeringsmemorandumet om att Amarant ägde 80 procent av aktierna i Global Gold Valdivia var således felaktig.

Enligt tidigare nämnt avtal daterat den 27 oktober 2010 köpte Conventus 100 procent av aktierna i Global Gold Valdivia av bolaget Global Gold. Köpeskillingen var 5 000 000 dollar och betalning skulle ske enligt en femårig avbetalningsplan. Därutöver fanns bestämmelser om royalty på det guld som utvanns ur tillgången. I avtalet hade även intagits en bestämmelse om att rättigheter eller skyldigheter enligt avtalet inte fick överlåtas till annan utan skriftligt samtycke erhållits dessförinnan. CCMM som kom att betala 125 000 dollar den 1 februari 2011 samt 500 000 dollar den 31 mars 2011 för att fullborda Conventus köp.

Avtalet med Conventus den 27 oktober 2010 återgavs av Global Gold i kvartalsvisa rapporteringar till SEC i USA. Enligt kvartalsrapporten per den 30 juni 2013 hade Global Gold träffat ett tilläggsavtal med Conventus och Amarant den 2 december 2011. Enligt tilläggsavtalet överlät Conventus samtliga rättigheter och skyldigheter enligt avtalet den 27 oktober 2010 till Amarant den 2 december 2011, vilket Global Gold underrättades om och samtyckte till på vissa villkor.

Den 3 juni 2011 ingick Conventus och Amarant ett avtal enligt vilket Amarant köpte 100 procent av aktierna i Global Gold Valdivia. Köpeskillingen enligt avtalet var 5 500 000 dollar. Som betalning utfärdade Amarant ett skuldebrev om 5 500 000 dollar till Conventus daterat den 3 juni 2011. Amarant skulle således betala Conventus för 5 500 000 dollar samt överta Conventus återstående betalningsansvar till Global Gold om

4 000 000 dollar. Det framgick av avtalet *Joint and Membership Interest Purchase Agreement* som Global Gold träffade med bl.a. Conventus och Amarant den 2 december 2011. Av avtalet framgick att Conventus hade betalat 1 000 000 dollar till Global Gold och att betalningsskyldigheten för resterande 4 000 000 dollar överläts till Amarant. Det var således inte fråga om ett solidariskt betalningsansvar för Amarant och Conventus. Vidare framgick att datumet för att senast påbörja produktion i gruvan hade förlängts till den 31 december 2012 mot att betalning om 1 000 000 dollar skedde senast den 15 december 2011. Betalning skedde dock inte och man inledde aldrig någon produktion i gruvan.

Som tidigare nämnt upprättades ett investeringsmemorandum daterat den 14 augusti 2012 av Alluvia som aldrig gavs ut. Memorandumet bifogades till ett e-postmeddelande som skickades av Fredrik Rodger till Fredrik Wahlman den 29 augusti 2012. Memorandumet innehöll korrekta uppgifter om hur verkligheten faktiskt såg ut. Uppgifterna i memorandumet lämnades inte av Johan Ulander utan någon annan initierad person som visste vad som hände med gruvtillgångarna. Bl.a. framgick att Amarant överlät gruvan i Valdivia samt bolagen Global Oro LLC (Global Oro ") och Global Plata LLC (Global Plata ") som kontrollerade gruvan i Valdivia, till Alluvia den 20 juni 2012. Vidare framgick att utvinningstillstånd inte fanns för gruvfyndigheten samt att återstående betalning om 4 000 000 dollar inte hade betalats. Memorandumet innehöll även friskrivningar som innebar att bolaget inte kunde lämna några garantier.

Den 11 maj 2011 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till Johan Ulander och skrev att han behövde en "Financial Forecast för XS PT uppbyggd enligt den för Valdivia " samt information om ägarstruktur av bolagen/gruvorna inför upprättandet av investeringsmemorandumet. Den 19 maj 2011 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till Fredrik Rodger samt Anders Sagadin till vilket han bifogade avtalshandlingar från advokatfirman Reed Smith. Av de bifogade handlingarna framgick följande steg:

Steg 1. Conventus köper Gold Crown

Steg 2. Conventus säljer Gold Crown och Valdivia (Global Gold Valdivia S.C.M.) till Ducom

Steg 3. Ducom säljer 25 % av Gold Crown och Valdivia (och 26 % option) till Amarant "

I en inbjudan som togs fram för Amarantkonvertibeln illustrerades bolagsstrukturen i enlighet med avtalsutkastet från Reed Smith. I det investeringsmemorandum som sedan gavs ut angavs att Amarant ägde 50 procent av Gold Crown, 80 procent av Global Gold Valdivia och 25 procent av XS Platinum. Att Johan Ulander laborerade med olika andelar styrker att Johan Ulanders hade ett vinningssyfte.

I investeringsmemorandumet daterad den 1 juni 2011 beskrev Johan Ulander gruvtillgången i Valdivia, Chile. Utvecklingsplanen var att ha en pilotanläggning på plats år 2012, två produktionslinor på plats år 2013 och fyra produktionslinor på plats år 2014. Intäkterna från pilotanläggningen förväntades bli 1 600 000 dollar. Denna uppgift var oriktig eftersom man inte ens hade tillstånd. Johan Ulander gjorde även prognoser över intäkter år 2011 –2014 i investeringsmemorandumet. År 2014 uppskattades intäkterna till 60 000 000 dollar. Dessa beräkningar saknade dock helt grund. Vidare framgick att guldkoncentrationen i området beräknades uppgå till 3 100 000 oz AuE.

Att Johan Ulander tillhandahöll den information som skulle ingå i investeringsmemorandumet framgår av ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till Andreas Larsson och Kai Karttunen, samt till Fredrik Rodger, Per-Anders Tammerlöv, Charles Wilken och Peter Ekholm på kopia, den 21 april 2011. Till e-postmeddelandet bifogades en geologisk rapport daterad den 4 december 2007 och författad av Hrayr Agnerian. Rapporten tillämpade standarden Ni 43-101 och omfattade "Madre de Dios"-projektet i Chile. I juni 2009 kom området att delas upp och Global Gold tilldelades Pureo-området. Av rapporten framgick bl.a. att "Madre de Dios"-projektet var i ett tidigt utvecklingsstadium och att det för närvarande inte fanns någon mineral resource eller mineral reserve i området på grund av otillräckliga data. Rapporten styrker således att Global Gold inte genomförde några ytterligare geologiska undersökningar över Pureo-området, att bolaget i avsaknad av beräkningar av en existerande mineral resource eller mineral reserve inte kunnat göra lönsamhetsberäkningar, att bolaget inte hade påbörjat utvinning i området och att bolaget sålt tillgången för ett värde motsvarande nedlagda kostnaden. Johan Ulander kände till Hrayr Agnerians rapport men lämnade ändå uppgifter om fyndigheternas storlek och gjorde lönsamhetsberäkningar i investeringsmemorandumet utan att det fanns vederbörliga undersökningar för sådana påståenden.

Av e-postmeddelanden skickade från James Slade till Jaime Solari, som arbetade på SGA, den 8 maj 2012 framgår att det var först vid detta tillfälle som man började undersöka tillstånd. James Slade efterfrågade bl.a. prisuppgift för tillstånd för en pilotanläggning och tillstånd för storskalig anläggning. Det fanns alltså inga tillstånd innan denna tidpunkt, trots att detta var en av de verksamheter som man samlade in pengar till genom konvertibellånet. På uppdrag av James Slade tog Jaime Solari fram underlag den 23 juli 2012 i form av en undersökningsplan för att göra en ansökan för Global Gold Valdivia. Undersökningsplanen avsåg dock endast "*exploration*" dvs. en rätt att undersöka området. Projektiden förväntades enligt undersökningsplanen att pågå i 11 månader. Till investeringsmemorandumet lämnade Johan Ulander uppgifter om att hela Pureo-området uppgick till 8 200 ha. Det område man ansökte om utforskning för, Guadalupe-området, uppgick dock bara till 300 ha.

3.4.7 Gruvorna i British Columbia (Greenwood och Tillicum)

Den 1 juni 2011, när det första investeringsmemorandumet gavs ut, ägde Conventus 51 procent av aktierna i Gold Crown LLC. Amarant ägde således 50 procent av aktierna i Gold Crown LLC som framgick av investeringsmemorandumet. Tidigare hade man även laborerat med andra ägarandelar vilket framgår av en inbjudan att teckna konvertibler i Amarant, enligt vilken angavs att Amarant ägde 25 procent av Gold Crown Inc. Att man laborerade med olika andelar styrker att Johan Ulander hade ett vinningssyfte och planerade att ta ut pengarna från de som köpte konvertibler.

I investeringsmemorandumet redovisades att Amarant hade förvärvat gruvtillgångar i British Columbia vilka bestod av två tillgångar, Greenwood och Tillicum. Greenwood bestod av tre gruvor, nämligen Lexington, Gold Crown och Lone Star. Av investeringsmemorandumet framgick att kapitalet som behövdes för att utveckla projekten uppskattades till 15 500 000 dollar av vilka 10 000 000 dollar behövdes till driftuppdateringar och rörelsekapital. Vidare framgick att intäkterna år 2011 förväntades ligga på 14 800 000 dollar.

Gruvtillgången Tillicum redovisades i investeringsmemorandumet men Tillicum ägdes inte av Amarant. I ett pressmeddelande daterat den 20 september 2007 i vilket Phil Cash citerades, framgick att AMTO:s helägda dotterbolag då ägde gruvtillgången Tillicum. Av

en geologisk rapport daterad den 2 maj 1997 framgick att gruvtillgången vid den tidpunkten ägdes av AMT Resources Ltd. Tillicum omfattades dock inte av tidigare nämnt avtal daterat den 23 november 2011 som ingicks mellan bl.a. AMTO, Gold Crown LLC, Johan Ulander, Bruce Butcher och Phil Cash. Skulle AMTO ägt Tillicum vid denna tidpunkt, skulle avtalet ha omfattat gruvtillgången. Amarant ägde således inte Tillicum, utan användes bara för att höja upp beräknade intäkter för Amarant. Att gruvtillgången presenterades i investeringsmemorandumet styrker att det var Johan Ulander som hade det bestämmande inflytandet över Amarant och att hans avsikt var att vilseleda.

Av ett pressmeddelande daterat den 29 mars 2011 framgick att gruvtillgången Greenwood såldes till Gold Crown LLC av Haukan International Mining Inc. för 5 000 000 kanadensiska dollar. Gold Crown LLC var ett helägt dotterbolag till Gold Crown Inc., i vilket Phil Cash var huvudägare. I maj 2011 ingick Conventus och Gold Crown Inc. ett avtal enligt vilket Conventus köpte 51 procent av aktierna i Gold Crown LLC för 5 000 000 dollar. I tidigare nämnt investeringsmemorandum daterat den 14 augusti 2012, som upprättades av Alluvia, framgick att Alluvia förvärvade Gold Crown LLC i juni 2012. Vidare framgick att Gold Crown LLC avslutade förvärvet av Greenwood först den 1 december 2011 och att någon verksamhet hade in bedrivits när Alluvia förvärvade gruvorna.

Den senaste tekniska rapporten som avsåg gruvan Gold Crown som tillhörde gruvtillgången Greenwood upprättades den 20 oktober 2006 för bolaget Merit Mining Corp. Rapporten tillämpade standarden Ni 43-101. Det var den rapport som Johan Ulander hade tillgång till och gjorde lönsamhetsberäkningar utifrån. Rapporten innehöll en historisk redogörelse av gruvan av vilken det framgick att den hade ägts av många gruvbolag utan att det skett någon storskalig utvinning i gruvan. Vidare framgick att det inte fanns någon studie om ekonomisk lönsamhet avseende gruvan. Geologens slutsats var att mineraltillgångarna inte kunde klassificeras som en measured mineral resource, utan endast som en inferred eller en indicated mineral resource. Vidare uttalades inte att utvinning kunde påbörjas eller att en feasibility study kunde göras, utan endast att undersökningsresultaten kunde användas för en preliminary assessment eller för en scoping study. Trots att sådana undersökningar inte genomförts lämnade Johan Ulander uppgifter om fyndigheternas lönsamhet och storlek i investeringsmemorandumet.

En teknisk rapport avseende gruvan Lexington som tillhörde gruvtillgången Greenwood upprättades också den 20 oktober 2006 för bolaget Merit Mining Corp. Även denna rapport innehöll en historisk redogörelse av gruvan av vilken det framgick att den hade ägts av många gruvbolag utan att det skett någon storskalig utvinning i gruvan. Av mineraltillgångarna kunde 6 000 ton klassificeras som en measured mineral resource och 291 000 ton klassificeras som en indicated mineral resource enligt rapporten. Geologens slutsats var att undersökningsresultaten kunde användas för en preliminary assessment eller en scoping study men att ytterligare borrhningar behövde ske med tätare mellanrum om en feasibility study skulle göras.

Även en teknisk rapport avseende gruvan Lone Star som tillhörde gruvtillgången Greenwood upprättades den 9 november 2007 för bolaget Merit Mining Corp. Även denna rapport innehöll en historisk redogörelse av gruvan av vilken det framgick att den, på samma sätt som de andra gruvorna, hade ägts av många gruvbolag utan att det skett någon storskalig utvinning i gruvan. Av mineraltillgångarna kunde 6 000 ton klassificeras som en measured mineral resource, 261 000 ton klassificeras som en indicated mineral resource och 40 000 ton klassificeras som en inferred mineral resource enligt rapporten. Geologens slutsats var densamma som för gruvan Lexington.

I investeringsmemorandumet utgivet av CCMM daterat den 19 juni 2012 framgick att ingen av Alluvias mineraltillgångar kunde klassificeras som probable eller proven mineral reserve. Vidare framgick att kostnaden, tidsåtgången och komplexiteten för att visa probable mineral reserve eller proven mineral reserve i Greenwood-projektet kunde bli större än bolaget hade förväntat sig. Det framgick även att det för närvarande inte fanns någon kommersiell produktion avseende Greenwood.

Av ett pressmeddelande daterat den 26 mars 2014 framgick att Haukan International Mining Inc. slutligen hade återtagit gruvan då köparen inte hade betalat för gruvan.

3.4.8 Gruvan i Surinam

I det första investeringsmemorandumet, som gavs ut den 1 juni 2011, framgick att gruvan i Surinam betraktades som en tillväxtmöjlighet för Amarant och att man räknade med att ha en produktionslina i drift så tidigt som år 2012. Vidare framgick att 3 000 000 dollar

skulle användas till verksamhet samt att 1 500 000 dollar skulle användas till aktieköp. Uppgifterna i investeringsmemorandumet var vilseledande eftersom det egentligen bara var fråga om en undersökningsrätt i Benzdorp, Surinam, som inte kunde förväntas ge någon avkastning.

Den 5 oktober 2011 registrerades bolaget Amarant Suriname N.V. (Amarant Suriname ") i Surinam. Den 20 oktober 2011 såldes samtliga aktier i bolaget till Amarant för 3 000 dollar. Samma dag, den 20 oktober 2011, köpte Amarant Suriname 82 procent av aktierna i bolaget Benzdorp Ontwikkeling Maatschappij Suriname N.V. (BOMS ") Avtalet undertecknades av Lars Guldstrand och Johan Ulander.

BOMS var innehavare av undersökningsrättigheter till fem koncessioner i Benzdorp på totalt 133 600 ha. BOMS hade beviljats undersökningsrättigheter till koncessionerna den 2 maj 2011 för en period om tre år. Inom tre månader från beslutet var man dessutom tvungen att starta med *"mining activities"* samt avstå från kommersiell produktion. BOMS hade förvärvat rättigheterna för 600 000 dollar.

Enligt avtalet daterat den 20 oktober 2011 mellan Amarant Suriname och BOMS förpliktigades BOMS att överlämna alla geologiska undersökningar till Amarant Suriname. Amarant Suriname åtog sig bl.a. att bekosta geologiska undersökningar om 3 000 000 dollar fram till slutet av år 2012 och därefter 2 500 000 dollar årligen, samt betala viss royalty till BOMS om guld började produceras. Avtalet innehöll således endast en massa förpliktelser för Amarants dotterbolag Amarant Suriname. Avtalet undertecknades av Lars Guldstrand och Johan Ulander.

Koncessionerna i Benzdorp tillhörde tidigare ett gruvbolag vid namn Canarc Resource Corp. Bolaget gjorde geologiska undersökningar och framställde den senaste geologiska rapporten. Bolaget blev tidigt anmanade att göra feasibility studies men de var inte klara med sina geologiska rapporter. I bolagets årsredovisning avseende år 2007 framgick att bolaget hade ett samarbete med Benzdorp Gold NV, en lokal partner, samt Grassalco, det statliga gruvbolaget i Surinam. Vidare framgick bl.a. att kostnaden för att förvärva undersökningsrättigheterna var 301 000 dollar och att bolaget hade lagt ned 5 795 000

dollar på undersökningar genom åren de innehaft koncessionerna. Per den 31 december 2007 hade bolaget inte fullbordat en feasibility study över området.

En geologisk rapport över koncessionerna i Benzdorp upprättades för Canarc Resource Corp. den 22 mars 2008. Författaren till rapporten var James Moors. I rapporten framgick att bolaget hade rätt till koncessioner i Benzdorp på totalt 138 000 ha. Undersökningar gjordes emellertid i de områden som bedömdes mest intressanta. Av rapporten framgick att undersökningsrätten i koncessionen kunde omvandlas till en utvinningssrätt om geologiska undersökningar var så pass omfattande att en feasibility study kunde genomföras och en produktionsplan kunde tas fram. Vidare framgick att det var en ganska stor yta som hade undersökts av Canarc Resource Corp. och att det inte påträffats guld i några större koncentrationer.

I tidigare nämnt e-postmeddelande daterat den 6 oktober 2013 som skickades av Johan Ulander framgick av den bifogade handlingen *20131006 Use of proceeds CHY+ Amarant* att Amarant köpte rättigheterna i Surinam för 22 000 000 kr. Enligt Johan Ulanders egna uppgifter betalade således Amarant 22 000 000 kr till Amarant Suriname för rättigheter som förvärvades för 600 000 dollar. Genom detta förfarande beredde sig Johan Ulander vinning och skadade konvertibelinnehavarna.

Av ett styrelseprotokoll avseende Amarant Suriname upprättat den 10 april 2015 framgick under rubriken *"Concessions situation"* att tillstånden för de 5 koncessionerna i Benzdorp skulle förnyas förutsatt att man fortsatte med geologiska undersökningar. Det framgick även att man skulle ansöka om utvinningstillstånd för två områden som uppgick till 6 000 ha var. Det hade således inte skett någon utvinning eller bedrivits någon verksamhet i Surinam.

Det guldproducerande företaget Newmont med en koncession norr om Benzdorp ansökte om utvinningstillstånd i juni-juli år 2011 för s.k. *"open pit"*-gruva. Newmonts redogörelse för proceduren för ett tillstånd utvisar att överväganden görs om miljö- och hälsorisker och påverkan på lokalbefolkningen. Newmont beräknade att en produktionsstart kunde ske sent år 2016. Newmonts redogörelse för förfarandet i juni-juli

år 2011 överensstämmer med tidpunkten för Amarant Surinames förvärv av Benzdorp koncessionerna. Det var alltså lång process som Newmont behövde gå igenom.

Johan Ulander lämnade uppgifter om gruvan i Surinam, förvärvspris och kostnader för produktion. Han gjorde beräkningar över förväntade intäkter och antalet produktionslinjer. Genom att föra in gruvan i Surinam som en tillgång i investeringsmemorandumet, trots att det endast handlade om en undersökningsrätt till ett område, vilseledde Johan Ulander om Amarants förmåga att återbetala emissionsbeloppet. All information som lämnades om gruvan i Surinam i investeringsmemorandumet var felaktig. Det var endast fråga om rättigheter att undersöka området, som fördes in i investeringsmemorandumet i syfte att visa upp en tillgång.

3.4.9 Gruvan i Kongo

I en erbjudandehandling som togs fram för Amarantkonvertibeln framgick att Amarant hade "verksamhet i Nordamerika och Chile samt snart även i Surinam och Demokratiska Republiken Kongo (DRC) " I investeringsmemorandumet daterat den 1 juni 2011 framgick att 1 000 000 dollar skulle användas till aktieköp och 2 000 000 dollar skulle användas till drift. Vidare framgick av memorandumet att man räknade med att ha en produktionslina i drift år 2013.

Den 14 maj 2011 skickade Hans Lindroth ett e-postmeddelande till Anders Sagadin och Fredrik Rodger, samt på kopia till bl.a. Johan Ulander, Kai Karttunen och Hans-Göran Andersson. I e-postmeddelandet skrev Hans Lindroth "Jag undrar om det inte är bättre att hålla DRC utanför i det första skedet " Samma dag svarade Anders Sagadin, med bl.a. Johan Ulander, Kai Karttunen, Hans-Göran Andersson och Fredrik Rodger, "*Du har helt rätt! Vi har dragit det fram och tillbaka och tanken är att vi skall bygga ett case med DRC som en framtida opportunity att komma först i slutet av 2012 tidigast och absolut inte ha det med i någon sales revenue innan dess, har lite med use of proceeds att göra. Tanken är att visa på framtida möjligheter* " .

Verksamheten i Kongo togs med i investeringsmemorandumet för att ge sken av stabilitet och stora tillgångar. I fortsättningen fanns dock inte gruvtillgången med och överlämnades inte heller till Alluvia. Gruvtillgången i Kongo omfattades inte heller av den

sammanställning över värdet på Amarants gruvtillgångar som Ryan Green på Source Capital Group kom att göra den 26 januari 2012.

3.4.10 Grunder för förverkandeyrkandet

Åklagaren har yrkat att 176 200 000 kr ska förverkas såsom utbyte av brott. Till grund för förverkandeyrkandet har åklagaren anfört följande.

Förverkandeyrkandet avser den vinst som kommit Johan Ulander till del. Vinsten motsvarar den del av beloppet 500 000 000 kr som inte använts för angivet ändamål. Beloppet har beräknats med utgångspunkt i Johan Ulanders egna uppgifter om hur konvertibellånet har fördelats. Johan Ulander har i detta avseende skickat tidigare nämnt e-postmeddelande, daterat den 6 oktober 2013, med den bifogade handlingen *20131006 Use of proceeds CHY+ Amarant*.

"Amarant convertible		2011 June - 2012 april	
		SEK	USD
			6,8
Amarant Convertible		500	73,53
Commissions		75	11,03
DRC Copper		15	2,21
XSP	Equity	68	10,00
XSP	Share purchase	250	36,76
Chile	Equity	10	1,47
Chile	Share purchase	0	0,00
Suriname	Equity	10	1,47
Suriname	Share purchase	12	1,76
Gold crown	Loans	10	1,47
Overheads +management		50	7 , 3 5 "
Det godtas att provisioner utbetalats med 75 000 000 kr. Avseende aktier i XS Platinum tillgodoräknas 2 720 000 kr vilket betalades för aktierna i AMTO. Vidare godtas att 4 080 000 kr betalades till BOMS samt att 10 000 000 kr betalades till Cold Crown. Det godtas även att 10 000 000 kr betalades för en pilotanläggning i Chile. Avseende posten <i>Overheads +management</i> godtas beloppet om 50 000 000 kr.			

Utöver dessa poster ska 150 000 000 tillgodoräknas Johan Ulander avseende obligationslikviderna för CHY1 samt 22 000 000 kr avseende räntor som betalats till obligationsinnehavare av obligationer utgivna av CHY1-CHY4.

Sammantaget uppgår tillgodoräknade belopp till 323 800 000 kr. Detta belopp ska dras från 500 000 000 kr, varför Johan Ulanders utbyte av brott uppgår till 176 200 000 kr.

3.5 Åtalspunkt 2

3.5.1 Sammanfattning av affärsupplägg

Johan Ulander har varit ägare och faktisk företrädare för CCMM. CCMM lånade upp 440 000 000 kr av inlånade obligationslikvider från CHY2-CHY4 men hade ingen möjlighet att återbetala lånen när dessa var på väg att löpa ut. Obligationsinnehavarna erbjöds därför ett annat investeringsalternativ, nämligen att teckna konvertibler utgivna av CCMM som kunde omvandlas till aktier i Alluvia. Johan Ulander var majoritetsägare och faktisk företrädare för Alluvia.

I juli 2011 anlät Johan Ulander ett bolag, Source Capital Group, i syfte att få in finansiering till hans bolag Amarants gruvverksamhet. Finansieringen lyckades inte men Source Capital Group sammanställde uppgifter om indikativa värden på Amarants gruvtillgångar i två rapporter. De aktuella gruvorna var Platinum Creek Mine i Alaska, Greenwoodgruvorna och Tillicum i British Columbia, Willow Creek i Colorado, Valdivia i Chile och Benzdorp i Surinam. Värdena hade beräknats efter att Source Capital Group tillhandahållits uppgifter om gruvorna från Johan Ulander. Dessa uppgifter var vilseledande, vilket Johan Ulander var medveten om, och ledde till en felaktig värdering av Source Capital Group. Enligt Source Capital Groups beräkningar hade gruvorna ett indikativt värde om 614 000 000 dollar. Source Capital Group hade också beräknat att Amarant hade ett marknadsvärde om 750 000 000 dollar baserat på inkomsterna år 2013.

Efter att Johan Ulander hade tagit kontroll över bolaget XS Platinum bytte han namn på bolaget till Alluvia Mining Ltd. Den 20 juni 2012 tillsköt Alluvia de gruvor som Amarant ägde. Alluvia betalade Amarant genom att nyemittera aktier till bolaget. De felaktiga indikativa värdena på gruvorna, framräknade av Source Capital Group, togs därefter upp i Alluvias bokföring. Gruvorna uppvärderades såldes kraftigt innan de överläts till Alluvia, och utgjorde en lockelse för obligationsinnehavare att ta del av konvertibelerbjudandet.

Det var Johan Ulander som hade ett intresse av att lösa CCMM:s skulder. Den 7 augusti 2012 skickade Fredrik Rodger ett e-postmeddelande till Johan Ulander samt anställda på

Mangold Fondkommission och Jool Capital AB. E-postmeddelandet avsåg teknikaliteter avseende försäljning av aktier i Alluvia och ett memorandum för CCMM, och styrker att ingen annan företrädare för CCMM eller intressent som kunnat tänkas sälja aktier i Alluvia fick en kopia av e-postmeddelandet.

Konvertibelerbudandet erbjöds obligationsinnehavarna för CHY2-CHY4:s obligationer från den 19 juni 2012 genom ett investeringsmemorandum utgivet av CCMM. Johan Ulander lät på så sätt sprida vilseledande uppgifter till innehavarna av obligationer utgivna av CHY2-CHY4. Erbjudandet skickades ut av Mangold Fondkommission. Av investeringsmemorandumet framgick gruvtillgångarna i Alluvia hade ett indikativt värde om 614 000 000 dollar samt att bolaget beräknades ha ett marknadsvärde om 758 000 000 dollar baserat på inkomsterna år 2013. Det var Johan Ulander som sammanställde den information som gavs ut till investerarna och var införstådd med den information som lämnades. Johan Ulander förde således in vilseledande uppgifter om värdet av Alluvias gruvtillgångar i investeringsmemorandumet. Såsom majoritetsägare och faktisk företrädare för Alluvia kände han till att uppgifterna om Alluvia var vilseledande.

Av anmälningssedlar framgår att anmälan om teckning skedde av obligationsinnehavare. Brottet påbörjades den 11 juni 2012 när den första anmälningssedeln från obligationsinnehavarna kom in till Mangold Fondkommission.

Alluvia hade inte ett intresse av att driva gruvverksamhet, varken i Chile eller British Columbia. Av ett e-postmeddelande daterat den 15 maj 2013 skickat från en person med anknytning till gruvan i Chile till en anställd i Alluvia, framgår att Alluvias dotterbolag som förvärvat den aktuella gruvan bl.a. inte betalat det årliga tillståndet eller patentet för gruvrättigheterna. Även gruvtillgångarna i British Columbia skulle så småningom återgå till säljaren på grund av utebliven betalning.

3.5.2 Uppvärderingen av gruvtillgångar

Närmare om aktuella gruvor

Johan Ulander samlade på sig ett flertal tillgångar i syfte att skapa en tillgångsmassa som kunde belånas. Gruvorna som först ägdes av Amarant, och sedan tillsköts Alluvia, var av helt olika slag och alla med sina speciella svårigheter.

Vad gällde Platinum Creek Mine i Alaska bestod detta gruvområde av "slagghögar" på markytan. Bolaget Watts Griffis & McOuat hade undersökt sju procent av markområdet och kommit fram till att området kunde klassificeras som en indicated resource.

Vad gällde inmutningarna i Valdivia i Chile bestod detta gruvområde av guldförande grus i gamla strömfåror under tjocka marktäcken. Även det guldförande gruslagret var djupt och guldet var mest koncentrerat närmast berggrunden med riklig lera. Detta gjorde utvinningen av små guldkorn svår. Koncentrationen av guld var inte bestämd och det gick inte ens att fastställa att det var fråga om en resource. Den enda geologiska rapport som fanns över området var Agnerians rapport daterad den 4 december 2007, och hans slutsats var att det för närvarande inte fanns en mineral resource eller reserve.

Vad gällde koncessionerna i Benzdorp i Surinam var de endast fråga om undersökningsrättigheter. Amarants dotterbolag, Amarant Suriname, köpte som tidigare nämnt 82 procent av aktierna i bolaget BOMS den 20 oktober 2011. BOMS hade förvärvat undersökningsrättigheter till 5 koncessioner i Benzdorp på totalt 133 600 hektar för 600 000 dollar. Av tillståndsbeslutet daterat den 2 maj 2012 framgick att tillståndet endast avsåg en rätt att undersöka marken under en period om tre år. Vidare framgick uttryckligen att rättighetsinnehavaren skulle göra geologiska undersökningar och rapportera in resultaten var tredje månad samt att denne var skyldig att avstå från kommersiell utvinning. I köpeavtalet med BOMS åtog sig Amarant vidare att under de tre år undersökningsrättigheterna förelåg, bekosta geologiska undersökningar om 3 000 000 dollar fram till slutet av år 2012 och därefter 2 500 000 dollar årligen.

Vad gällde Greenwoodgruvorna i British Columbia var det fråga om tre olika gruvor, nämligen Lexington, Gold Crown och Lone Star. Dessa gruvor var belägna i berg. AuVert-tekniken som Amarant tillämpade för guldutvinning kunde inte tillämpas i berg utan istället krävdes utrustning för att spränga och schakta bort bergmassa. Av geologernas rapporter från år 2006 framgick att gruvorna som högst erhållit klassificeringen indicated och att inga lönsamhetsstudier hade gjorts.

Willow Creek i Colorado förvärvades först den 18 april 2012 av Conventus genom ingåendet av avtalet *Master Agreement Concerning Lease and Option of Mining Properties*. Avtalet om Willow Creek ingicks mellan ägaren Mt Elbert Mining Company LLC (Mt Elbert Mining ”och Conventus samt Dexter Mining. Dexter Mining var ett nybildat bolag, registrerat den 30 mars 2012, som formellt skulle driva gruvan. Dexter Mining bildades av Johan Ulander och ägdes med 90 procent av Conventus och med 10 procent av Mt Elbert Mining. Avtalet med Mt Elbert Mining löpte på två år. Av avtalet framgick att Conventus övertog ansvaret för att betala för gruvlicensen och andra kostnader för gruvan samt att ägaren tillät Conventus att använda de maskiner som fanns på plats för utvinning. Avgiften som skulle erläggas av Conventus för leasingavtalet var 10 dollar. Vidare framgick att gruvan fick köpas av Conventus för 10 000 000 dollar om gruvan befanns vara ekonomiskt lönsam. Det var Johan Ulander som skrev under avtalet för Conventus och Dexter Minings räkning.

Gruvan Willow Creek i Colorado var en alluvial gruva. Ett problem med gruvan var att guldet hade en så pass fin storlek att det inte gick att utvinna med standardutrustning. Utrustningen som behövdes för att sätta upp anläggningen var i en bilaga till avtalet budgeterad till 12 600 000 dollar. Dexter Mining kom nästan genast att hamna i dröjsmål med betalning för kostnader förknippade med gruvan.

Värderingen av Source Capital Group

Som tidigare nämnt anlitade Johan Ulander Source Capital Group i juli 2011. Det framgår av ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till Fredrik Rodger den 15 juni 2011, i vilket han bifogade ett uppdragsavtal med Source Capital Group. Av uppdragsavtalet framgick att syftet med avtalet var att bolaget Amarant skulle uppta ett lån på 250 000 000 dollar, kopplat till Valdivia-projektet. Av artikel 10 i avtalet framgick bl.a. att Source Capital Group inte skulle göra någon due diligence av gruvorna och att bolaget hade rätt att lita på den information som tillhandahölls bolaget, samt att bolaget därutöver hade rätt att använda den information som var tillgänglig i öppna källor. Artikeln innebar således att Amarant skulle tillhandahålla Source Capital Group korrekta uppgifter. Att bolaget anlitas framgår även av Amarants kontoutdrag från Danske Bank enligt vilket betalning skett till Source Capital Group i september år 2011, december år 2011 och i januari år 2012.

Ryan Green och William Butler, som var anställda på Source Capital Group, var de som arbetade med värdering av Amarants gruvtillgångar. De sammanställde uppgifter om värdet på gruvtillgångarna i två rapporter, *Internal Projections and Financial Analysis* (Januarianalysen " daterad i januari 2012 och *Project Valuation Discussion February 2012* (Februarianalysen " daterad i februari 2012.

Ryan Green gjorde flera beräkningar enligt en värderingsmodell från Royal Bank of Canada. Han räknade på uppgifter från Amarant om produktion i gruvorna, antalet produktionslinor, producerat antal oz av guld m.m. På detta sätt fick Ryan Green fram uppgifter om ett indikativt värde och en s.k. *market cap* på bolaget, dvs. det totala värdet på bolaget. Underlaget till Ryan Greens beräkningar lämnades av Johan Ulander, antingen av honom själv eller genom förmedling av James Slade, Lars Guldstrand eller William Rosenstadt. James Slade, Lars Guldstrand och William Rosenstadt hade naturligtvis kunskap om gruvorna. Uppgifterna om gruvorna kunde dock inte komma från någon annan än Johan Ulander. Exempelvis omfattade Ryan Greens beräkningar Willow Creek i Colorado, som Conventus ingick avtal med först den 18 april 2012.

Source Capital Groups värdering byggde även på ett antal antaganden, såsom bl.a. marknadspriset för mineraler, hur mycket man kunde utvinna per dag samt att det fanns kapital för att starta utvinningsverksamhet. Source Capital Group utgick från att kapitalbehovet för gruvorna totalt uppgick till 397 500 000 dollar. Beräkningarna av ett indikativt värde för gruvtillgångarna byggde således på att det finansieringen för driften av gruvorna var ordnad, vilket den inte var.

Den 2 mars 2012 skickade Ryan Green ett e-postmeddelande till Kris Gram med kopia till bl.a. James Slade, i vilket han skrev "*As per my previous email, attached are the financial files .*" . Dagen efter, den 3 mars 2012, vidarebefordrade James Slade detta e-postmeddelande till Fredrik Rodger med de bifogade handlingarna *Amarant Mining Finacial Model Refi XSP 2012* och *Amarant Internal Valuation Discussion*. De bifogade handlingarna var Januarianalysen och Februarianalysen (även om namnen inte överensstämmer) och av dessa framgick Ryan Greens beräkningar.

Den första handlingen, Januarianalysen, innehöll en tabell i vilken Ryan Green klassificerat gruvorna som "Proven and Probable Reserves (oz AuE)" respektive "Inferred Resources (oz AuE)" och angett hur stor mängd guld m.m. som kunde finnas i respektive fastighet. Enheten AuE innebar att även andra med guld jämförbara mineraler inkluderades. De gruvor som klassificerades som "Proven and Probable Reserves (oz AuE)" var gruvorna i British Columbia med ett angivet värde om 303 000 oz samt Willow Creek i Colorado med ett angivet värde om 465 476 oz. Övriga gruvor klassificerades som "Inferred Resources (oz AuE)" med angivna värden om 1 565 579 oz för gruvan i Alaska, 3 100 000 oz för gruvan i Chile och 5 000 000 oz för gruvan i Surinam. Ryan Green beräknade också respektive gruvors värde i förhållande till gruvornas sammanlagda värde. Det indikativa värdet han kom fram till för samtliga gruvor var 576 208 523 dollar. Den andra handlingen, Februarianalysen, innehöll samma uträkning av värdet, men även en uträkning med beaktande av 2013 års nettointäkter. Enligt denna uträkning skulle det totala värdet på gruvorna år 2013 vara 1 163 135 281 dollar.

Uppgiften om att 303 000 oz AuE fanns i gruvorna i British Columbia fanns även med i investeringsmemorandumet avseende Amarants konvertibler som gavs ut den 1 juni 2011. British Columbia klassificerades dock inte som en proven and probable reserve i nämnda investeringsmemorandum. Vidare fanns också uppgiften om att gruvan i Chile innehöll 3 100 000 oz AuE med i investeringsmemorandumet avseende Amarants konvertibler, däremot stod det inte att det var fråga om en inferred resource.

I Januarianalysen gjorde Ryan Green en sammanställning över beräknad avkastning. Avseende British Columbia beräknade han att man skulle kunna utvinna 6 524 oz AuE år 2012 och 24 994 oz AuE år 2013. Avseende Chile beräknade han att man skulle kunna utvinna 6 436 oz AuE år 2012 och 57 507 oz AuE år 2013. Avseende Surinam beräknade han att man skulle kunna utvinna 8 157 oz AuE år 2012 och 87 160 oz AuE år 2013. Avseende Colorado beräknade han att man skulle kunna utvinna 5 242 oz AuE år 2012 och 28 454 oz AuE år 2013. Avseende Colorado beräknade han att man skulle kunna utvinna 5 990 oz AuE år 2012 och 18 720 oz AuE år 2013.

Dessa beräkningar var helt felaktiga eftersom Ryan Green fick felaktig information. Ryan Green fick inte information om att det inte fanns utvinningstillstånd för gruvan i Chile

och att man inte fick bedriva utvinning i Surinam. Ingen lönsamhetsstudie hade heller gjorts för någon av gruvorna som ingick i British Columbia, Chile eller Alaska. Det fanns inga geologiska rapporter med uppmätta reserver och lönsamhetsstudier gjorda för gruvan i Colorado. Vad gäller Alaska hade bara sju procent av området undersökts av Watts Griffis & McOuat och miljömyndigheterna hade stängt ned gruvan den 20 september 2011.

I ett USB-minne som överlämnats från Anders Sagadin återfanns handlingen "*one pager forecast mines*". I egenskaperna för handlingen framgår att författaren till dokumentet var Johan Ulander och att handlingen hade skapats den 13 maj 2011. Handlingen hade senast sparats av Anders Sagadin och skrivits ut samma dag. Handlingen upprättades således av Johan Ulander innan en styrelse formellt hade tillsatts i Amarant och uppgifterna härrörde från honom. Anders Sagadin sparade endast handlingen och skrev ut den. Handlingen innehöll beräkningar av hur många produktionslinor som skulle ingå i produktionsprognoser, investeringsbehov och vinster per produktionslina. Dessa beräkningar överensstämde med de som Ryan Green kom att göra år 2012. Johan Ulander låg bakom mål och färdriktning men det kan ha varit någon annan som förmedlade det.

Johan Ulanders intresse av en uppvärdering av tillgångarna

Den uppvärdering som Source Capital Group gjorde av gruvorna skedde i Johan Ulanders intresse och Johan Ulander använde sig av denna uppvärdering. Det framgår av avtalet rubricerat *Transfer Agreement* som ingicks mellan GKL samt Johan Ulander och Conventus den 27 februari 2012. Johan Ulanders bolag Dabah Trading hade sedan tidigare en skyldighet att fullgöra ett aktieägartillskott till GKL om 314 000 000 kr. Enligt avtalet skulle GKL erhålla aktier i aktuella gruvor, till ett sammanlagt värde av 294 000 000 kr (299 000 000 kr enligt avtalet vilket är felaktigt summerat). Avtalet undertecknades av Johan Ulander för Conventus räkning samt Lars Guldstrand och Peter Lindh för GKL:s räkning. Avtalet styrker Lars Guldstrand och Peter Lindh gjorde som Johan Ulander sa, trots att de förstod att värdena i avtalet var felaktiga. Vidare skrev Lars Guldstrand under avtalet trots att GKL var i behov av likvida medel, vilket framgår av GKL:s årsredovisning för räkenskapsåret 2011. Lars Guldstrand var styrelseledamot i både Amarant och Alluvia, och var i en oerhörd beroendeställning till Johan Ulander (dock inte i juridisk ansvarsmening). Det innebär inte att Lars Guldstrand nödvändigtvis hade insyn

eller insikt om Johan Ulanders brottslighet, men han gjorde som Johan Ulander bad honom och var lierad med honom. De avtal som Lars Guldstrand undertecknat går därför inte att lita på.

Även James Slade var i beroendeställning i förhållande till Johan Ulander. Av ett investeringsmemorandum daterat den 14 augusti 2012 som upprättades av Alluvia men aldrig gavs ut, framgår att James Slade ägde 5,99 procent av aktierna i Alluvia, motsvarande 57 435 964 aktier. James Slade var också styrelseledamot i Amarant.

Under våren år 2012 arbetade Johan Ulander med ett projekt att sammanföra ett antal gruvor i ett bolag för att uppta lån. Den 8 maj 2012 skickade Johan Ulander ett e-postmeddelande till sig själv till vilket handlingen *20120508 Project Nugget Investor Presentation May 2012 [1]* bifogades. Gruvtillgångarna skulle enligt projektet överföras till bolaget Nugget Development Ltd, men projektet kom aldrig att genomföras. Av den bifogade handlingen framgår att det var de aktuella gruvorna som omfattades av projektet. Vidare återfinns Ryan Greens beräknade indikativa värden på gruvtillgångarna i handlingen. I juli 2012 meddelade Amarant på sin hemsida att Project Nugget upphörde och att gruvtillgångarna istället hade tillförts Alluvia.

Ryan Green beräknade således ett indikativt värde på Amarants gruvor, efter att han tillhandahållits oriktiga uppgifter om gruvorna. Johan Ulander godtog det oriktiga indikativa värdet i en presentation av projektet "Nugget". Samma värden intogs senare i det investeringsmemorandum som gavs ut av CCMM.

3.5.3 Gruvtillgångarna tillsköt Alluvia

Överföringen av gruvtillgångarna

Den 20 juni 2012 tillsköt Amarant aktuella gruvtillgångar till Alluvia. Gruvan i Alaska omfattades inte av överlåtelsen eftersom Alluvia redan var ägare till denna gruva. Transaktionen mellan dessa närstående bolag redogjordes för investeringsmemorandumet daterat den 14 augusti 2012 som upprättades av Alluvia men aldrig gavs ut. Av detta investeringsmemorandum framgick hur Alluvia finansierade köpet av gruvorna, dvs. genom att nyemittera aktier till Amarant. Source Capital Groups beräkningar på indikativt värde för gruvtillgångarna användes för att bestämma antalet aktier som Alluvia skulle

nyemittera till Amarant som betalning. Alluvias aktie ansågs vara värd 40 cent före nyemissionen mot bakgrund av att 40 cent var den kurs som användes när Alluvia, tidigare XS Platinum, skulle nyemitterade aktier till Conventus. I Alluvias bokföring framgick att bolaget köpt gruvorna för aktier motsvarande ett värde av 414 000 000 dollar.

Gruvtillgångarna var, som tidigare nämnt, förknippade med kapitalbehov enligt Source Captial Groups beräkningar. Amarant tillsköt dock gruvorna till Alluvia till de indikativa värderena, trots att finansiering för gruvornas drift inte var ordnad vilket var en förutsättning för Source Captial Groups beräkningar. Amarant hade inga pengar för utvinning vid överföringen av gruvtillgångarna vilket framgår av Amarants kontoutdrag hos Danske Bank den 21 juni 2012, då Amarants saldo var 0 kr. Att gruvorna tillsköts Alluvia helt ofinansierade framgår även av investeringsmemorandumet daterat den 14 augusti 2012, som upprättades av Alluvia men aldrig gavs ut. Vad gäller investeringsmemorandumet hade en registrering av ISIN-nummer skett av aktuellt värdepapper, vilket framgår om man söker på värdepappret på Google. Det var alltså inte bara fråga om ett utkast och det saknar egentligen betydelse att investeringsmemorandumet aldrig gavs ut. Enligt investeringsmemorandumet skulle Alluvia samla in 150 000 000 dollar. Amarants kapitalbehov flyttades såldes över till Alluvia, som borde tillskjutits gruvtillgångarna med finansiering.

Michael Smiths rapport

Efter att gruvtillgångarna tillsköts Alluvia upprättades ett intyg av en irländsk geolog, Michael Smith, daterad den 23 juli 2012. Rapporten var ställd till direktörerna i Alluvia och syftet med dokumentet var att tillhandahålla en översyn baserad på tillgängliga data av bolagets tillgångar vilket inkluderade kommentarer om plats, vad det var för typ av gruva och en beskrivning av projektet.

Avseende gruvorna i British Columbia kom Michael Smith fram till att det fanns en resource potential på 303 000 oz, dvs. samma mängd som angetts i Ryan Greens beräkningar för Source Captial Group men som däri klassificerats som en proven and probable reserve. Vidare omfattades inte Michael Smiths rapport Tillicum, som omfattades av Ryan Greens beräkningar. Det styrker således att Tillicum inte ingick i de

gruvor som överfördes till Alluvia, trots att gruvan medtagits i investeringsmemorandumet.

Avseende gruvan i Chile, Valdivia, kom Michael Smith fram till att det fanns uppgifter om historisk produktionen men att ytterligare arbete var nödvändig för att testa och utveckla gruvan. Hans underlag var rapporten skriven av H. Agnerian daterad i december 2007, som kom fram till att det inte gick att uttala sig om gruvan eftersom den inte var tillräckligt undersökt. Michael Smith rapport styrker således att han utifrån historiska uppgifter drog slutsatser om en potential resource och inte lämnade uppgift om storleken på en inferred resource, vilket Ryan Green hade klassificerat gruvan som i sina beräkningar för Source Capital Group.

Avseende gruvtillgångarna i Benzdorp, Surinam, kom Michael Smith fram till att den officiella åsikten från "Minister of Mines" var att det fanns guld i Benzdorp och att man kunde räkna med i genomsnitt 2 g per kubikmeter. Vidare kom han fram till att volymen på materialet som licensen omfattade var enormt och att de historiska produktionsmetoderna hade varit dåliga (mindre än 20 procent utvunnet) så att det fanns en stor potential för AuVert-systemet som kunde göra en väsentlig vinst vid 0,5 g per kubikmeter. Området rättfärdigade en omfattande undersökning baserad på en "pilot plant" för att bevisa att det var reserves, innan man drog igång en produktion och planerade för en fullskalig produktion. Michael Smith yttrande styrker att han undanhållits information om innebörden av den exploateringsrätt som Amarant Suriname hade förvärvat genom BOMS. Detta mot bakgrund av att tidigare nämnt tillståndsbeslut uttryckligen angav att markundersökning skulle ske utan att utvinning bedrevs. Vissa summor skulle vidare investeras i geologiska undersökningar av koncessionen och bolaget kunde inte på grundval av resultaten från en "pilot plant" bestämma att övergå till storskalig utvinning. Michael Smith fick felaktiga uppgifter varför han drog felaktiga slutsatser.

Avseende gruvan Platinum Creek Mine i Alaska kom Michael Smith fram till att gruvan innehöll en potential resource om 1 400 000 oz platina och 300 000 oz guld, baserat på den data som hade samlats in om cirka sju procent av de tillgängliga grushögarna i Watts Griffis & McQuats rapport 2011. Enligt åklagarens egna beräkningar beräknade Michael

Smith mängden platina på ett mycket större område eller på en mycket högre halt platina än vad Watts Griffis & McOuat kom fram till.

Gruvtillgångarna tas upp i Alluvias balansräkning

I Alluvias bokföring för år 2012 framgår att Alluvia tog upp aktuella gruvtillgångar till de indikativa värden som Source Capital Group hade räknat fram. Av Alluvias balansräkning framgick således att gruvtillgångarna i British Columbia togs upp till ett värde om 54 944 774 kr dollar, gruvtillgångarna i Chile togs upp till ett värde om 188 909 428 dollar, gruvtillgångarna i Surinam togs upp till ett värde om 125 123 525 dollar och gruvtillgångarna i Colorado togs upp till ett värde om 45 034 803 dollar. Av Alluvias balansräkning framgår även att bolaget inte upptog något lån innan den 31 december 2012 för att påbörja någon utvinningsverksamhet i den omfattning som Source Capital Group hade beräknat.

3.5.4 Investeringsmemorandumet

Den 19 juni 2012 emitterade CCMM ett konvertibellån om 300 000 000 kr.

Investeringsmemorandumet för CCMM:s konvertibler gavs ut av CCMM. Istället för ränta erhöll konvertibelinnehavarna aktier i Alluvia, med en rabatt om 22,5 procent jämfört med den noterade kursen för aktien den dag som CCMM bestämde att konvertera lånet till aktier i Alluvia. Konvertering skulle ske senast den 31 mars 2013. Mangold Fondkommission skickade ut investeringsmemorandumet till obligationsinnehavarna i CHY2-CHY4 som på så sätt erbjöds att konvertera sin fordran till ett konvertibellån i CCMM. Sammantaget investerades 223 635 655 kr i konvertibellånet.

Det var Johan Ulander som företrädde CCMM. CCMM var ett dotterbolag till Conventus Captial Group, som ägdes av Johan Ulander. Det framgår av en registreringshandling att Conventus Captial Group registrerades den 25 juni 2009 och att aktier hade utställts på Johan Ulander. Den 24 oktober 2014 var Johan Ulander ännu registrerad som ensam ägare till aktierna i Conventus Captial Group

Samtliga sidor i investeringsmemorandumet signerades av Johan Ulander. Han godkände och kontrollerade således uppgifterna i investeringsmemorandumet. Det styrker att det var Johan Ulander som lät sprida uppgifterna i investeringsmemorandumet. Efter

utskicket av erbjudandet till obligationsinnehavarna i CHY2-CHY4 mottog Mangold Fondkommission anmälningssedlar från de innehavare som önskade kvitta sina obligationer mot aktier i Alluvia. Mangold Fondkommissions förteckning av obligationsinnehavare visar spridningens omfattning. Vidare visar de anmälningssedlar om kvittning som inkom till Mangold Fondkommission att investeringsmemorandumet spreds till obligationsinnehavarna.

I investeringsmemorandumet angavs att Alluvias portfölj av tillgångar värderades till 614 000 000 dollar. Vidare framgick att värdeutvecklingen per år. Värderingen år 2 uppgick till 758 000 000 dollar, år 3 till 1 233 000 000 dollar och år 4 till 1 354 000 000 dollar, vilket illustrerades med en graf. Vidare redovisades hur stora inferred resources guld det fanns i respektive gruva. De oriktiga uppgifterna om resources för de olika gruvorna i Source Capital Groups beräkningar återfanns alltså i investeringsmemorandumet.

I investeringsmemorandumet fanns ett avsnitt om *Financial Projections* för respektive gruva. Det redogjordes då bl.a. för produktionslinor och hur mycket material man skulle producera per år samt resultatutvecklingen för respektive gruva.

Avseende gruvan i Alaska redovisades ännu högre belopp för utvinning och intäkter år 2013 än vad Source Capital Group hade beräknat. Uppgifterna var vilseledande då Hanson Industries hade sagt upp avtalet och begärt att gruvan skulle säljas, att någon feasibility study inte hade genomförts i Alaska och det inte var möjligt att göra beräkningar av utvinning och kostnader för utvinningen.

Avseende gruvorna i Greenwood beräknades mängden utvunnet guld under första året uppgå till 6 762 troy oz, motsvarade drygt 210 kg, och andra året 27 093 troy oz, motsvarande 842 kg. Beräkningar över lönsamhet gjordes således trots att det inte fanns någon sådan undersökning. Det fanns inte ens klart definierade områden med guld för vilka en lönsamhetsstudie kunde göras.

Avseende gruvan i Valdivia, Chile, beräknades att två anläggningar skulle vara i drift under första året. Beräkningar över utvunnet material gjordes också. Uppgifterna var

vilseledande eftersom någon feasibility study inte hade genomförts i Valdivia. Det var inte ens möjligt att göra beräkningar av utvinning och kostnader för utvinningen då det inte fanns utvinningstillstånd i Valdivia. Global Gold Valdivia hade genom James Slade ansökt om tillstånd för en pilot plant i maj 2012.

Avseende gruvan Willow Creek i Colorado beräknades att två anläggningar skulle vara i drift första året och att man skulle utvinna 2 448 troy oz guld. För andra året beräknades att 40 786 troy oz guld skulle kunna utvinnas. Uppgifterna var vilseledande då någon feasibility study inte hade genomförts i Colorado och det inte ens var möjligt att göra beräkningar av utvinning och kostnader för utvinningen.

Avseende gruvan i Surinam beräknades att två anläggningar skulle vara i drift första året och tre produktionsanläggningar andra året. Vidare redovisades resultatutvecklingen för respektive år. Uppgifterna var vilseledande då någon utvinning inte varit tillåten i Surinam och någon feasibility study inte genomförts. Det var inte ens möjligt att göra beräkningar av utvinning och kostnader för utvinningen.

4 JOHAN ULANDERS SAKFRAMSTÄLLNING

4.1 Inledning

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av vad Johan Ulander har lagt fram i sin sakframställning, i den av Johan Ulander redovisade ordningen. Delar av presentation är återgiven nedan och innehåller bland annat återgivande av skriftlig bevisning som av försvaret översatts från engelska.

4.2 Åtalspunkt 1

4.2.1 Sammanfattning av händelseförloppet

Målet handlar om ett projekt som misslyckades. Ett väl underbyggt, om än kanske något optimistiskt, projekt om att i en tid med fastighetskrisen och vikande konjunkturer få igång en verksamhet med värdefulla råvaror, metaller, platina och guld. Det handlar om två skilda affärsidéer, dock med koppling till varandra.

Johan Ulander fick, när delar av hans andra verksamhet hade svårigheter, möjlighet att bli delägare i en platinagruva. Gruvan behövde dock tillskott av kapital. Fredrik Rodger fick möjlighet att inom sitt kompetensområde bygga upp en investeringsmodell i form av företagsobligationslån, dvs. att tjäna pengar på att intressera riskvilliga personer att låna ut pengar till extremt hög ränta (18 procent för CHY1:s obligationer). Det handlade således om två separata affärsupplägg som skulle generera intäkter från helt skilda verksamheter. Obligationsköparna blev inte delaktiga i någon gruva, de var endast intresserade av att få en hög ränta och av att få tillbaka sitt kapital. För att det skulle bli möjligt krävdes att låntagaren skulle kunna betala ränta och så småningom återbetala kapitalet, eller att det fanns fullgod säkerhet om låntagaren inte lyckades med sitt projekt och inte kunde betala. Obligationsköparna var medvetna om att det fanns en risk inbyggd i utlåningen, vilket både framgick av investeringsmemorandumen och följer av den höga räntan.

Den som erbjöd och genomförde denna inlånning, dvs. utgivande av obligationerna, var den som var ansvarig för att investerarna, dvs. köparna av obligationerna, fick korrekt information om projektet och låntagarna. Inom ramen för detta ansvar tog också den som erbjöd investeringsmöjligheten, dvs. obligationerna, på sig att ha löpande uppsikt över att låntagarna uppfyllde sina åtaganden enligt låneavtalen. Denna person var Fredrik Rodger. Den andra affären var mellan långivarna, dvs. CHY-bolagen, och låntagarna, dvs. CCMM och Ducom. Låntagarna var de som kunde beskriva projekten som inlånade medel skulle användas till och den informationen måste de ansvariga för CHY-bolagen vidarebefordra till investerarna. CCMM och Ducom var inte bundna av vad som angavs i respektive investeringsmemorandum. Bolagen var istället bundna av de låneavtal som upprättades mellan bolagen och respektive CHY-bolag.

Gruvdrift var en ny verksamhetsgren för Johan Ulander, särskilt alluvial sådan. Han gjorde en mycket noggrann research och det är ostridigt att gruvan fanns samt att den ägdes och drevs av erfarna och kompetenta personer. Johan Ulander måste ha kunnat förlita sig på de uppgifter och den information han fick från dessa personer och involverade experter, som dessutom hade stöd i mängder av dokument från offentliga och andra erkända inrättningar. Det handlade också om en gruva som var igång efter en nystart med den alluviala tekniken.

Samma information som Johan Ulander fick lämnades också till Fredrik Rodger och de som upprättade investeringsmemorandumen, något som Johan Ulander inte medverkade till mer än i begränsad omfattning (det som rörde CCMM och Ducom). Informationen rörande gruvdriften lämnades av ledningen för gruvbolaget. Härutöver medverkade ledningen i gruvbolaget, bl.a. styrelseordförande Bruce Butcher, tillsammans med personal och experter vid ett stort antal investerarträffar arrangerade av Contender Management i Sverige, där CHY-obligationerna och gruvprojektet beskrevs och där man förmedlade samma framtidstro som den som Johan Ulander hade. Johan Ulander deltog inte vid sådana träffar.

Den bolagsstruktur som Johan Ulander satte upp för projektet med gruvan var helt i linje med vad som är brukligt. CCMM med moderbolaget Conventus Capital Holding utgjorde s.k. SPV-bolag, dvs. *Special Project Vehicle* som är "rena" bolag som bildas endast för att driva projekt. Många gånger har man inte ett bolag på plats när en affär tar sin början. Antingen har man inte bestämt i vilket bolag projektet/affären ska genomföras, eller också är det tilltänkta bolaget ännu inte framme, bildat eller registrerat. Detta brukar då i affärshandlingarna anges med ett tilltänkt eller fiktivt namn med tillägget "bolag under bildande" Detta är inte något konstigt och behandlas även i vår aktiebolagslag som reglerar rättigheter och skyldigheter hos "bolag under bildande" .

Det som dessvärre inträffade hösten 2011 var allvarliga miljöproblem i samband med gruvdriften som ledde till att myndigheterna tvingade bolaget att stänga gruvan.

Ingen investerare har gjort en polisanmälan eller framställt krav på skadestånd. Det visar att investerarna själva inte har ansett sig ha blivit utsatta för ett bedrägeri. Detta trots att det har förekommit mycket skrivelser om obligationerna i svensk media.

CHY1:s obligationslån återbetalades helt till långivarna på utsatt tid, med full ränta, den 1 november 2011. Även för CHY2:s och CHY3:s obligationslån betalades stora räntebelopp ut och cirka hälften av långivarna kom att acceptera återbetalning i form av konvertibler utfärdade av Amarant Mining. Resterande obligationsinnehavare röstade genom att acceptera ett erbjudande från Amarant Mining AB (tidigare GKL) om att erhålla alternativa värdepapper.

4.2.2 Johan Ulanders bakgrund

Johan Ulander är entreprenör men saknar ekonomisk utbildning. Han började driva företag redan under skoltiden med inriktning mot trading. Under år 1988, då Johan Ulander var 19 år gammal, gjorde han sina första fastighetsaffärer och han byggde under åren 1988-1992 upp en fastighetsportfölj med ett värde om cirka 750 000 000 kr. I och med bankkrisen åren 1991-1992 sjönk fastighetspriserna och bankerna sade upp lånen. Åren efter bankkrisen ägnade Johan Ulander åt att bygga upp tradingverksamheten. Efter en utredning, vilken sedermera ledde till en rättegång som pågick publikt mellan 1993 – 1997 dömdes Johan Ulander för oredlighet mot huvudman m.m. De brott som han dömdes för var enligt domen begångna när Johan Ulander var mellan 19-23 år gammal och i början av sin karriär. Johan Ulander hade inte gjort något medvetet felaktigt och affärerna hade vid tiden godkänts av respektive bank som hade gjort sin due diligence. I efterhand kan Johan Ulander dock konstatera att han hade bristande erfarenhet för att driva en så omfattande verksamhet som han gjorde under de här åren, och att han borde ha varit bättre på att dokumentera i affärsverksamheterna. Efter domen har Johan Ulander varit öppen mot samtliga affärspartners med att han tidigare dömts för ekonomisk brottslighet och han har dragit lärdomar av tidigare misstag. En av de lärdomarna var bl.a. att alltid ha externa värderingar, och tillräcklig legal support av oberoende tredje part i alla större affärsuppgörelser.

År 2003 flyttade Johan Ulander till Dubai där han kom att fokusera på ett IT-bolag samt handel med råvaror. Under de första åren i Dubai arbetade han som representant för ett större internationellt tradingbolag som handlade med råvaror och som sökte nya marknader och leverantörer i mellanöstern. Tradingen med råvaror tog fart under år 2004 och då bestämde Johan Ulander sig för att sälja IT-bolaget för att helt fokusera på tradingverksamheten. År 2004 startade han sitt första egna tradingbolag, Petro Gulf Ltd. (Pëtrogulf ” År 2006 kom han därefter att starta Ducom. Såväl Petrogulf som Ducom utvecklades framgångsrikt fram till år 2007 då intresset för fastighetsaffärer återigen ökat och bolagens ryska leverantörer önskade kontrollera även trading i egen regi, vilket medförde att antalet möjliga affärer med råvaror samt marginalerna drastiskt minskade.

Under år 2004 återupptog Johan Ulander i begränsad omfattning sin verksamhet med fastigheter i Dubai. Verksamheten bestod initialt av att förmedla fastighetskontor och

bostäder till utlandsbosatta personer som ville investera och/eller etablera sig i Dubai. För att kunna ge service åt dessa kunder grundades SBS. SBS både förmedlade fastigheterna, satte upp bolagen på uppdrag av kunderna och skötte administrationen. Under andra hälften av år 2007 började SBS få en stor del kunder från Finland, Sverige, Norge Danmark, England och Schweiz. Dessa kunder gjorde sällan affärer i eget namn utan företrädde större internationella fastighetsinvestorer. I slutet av 2007 och början av 2008 började Johan Ulander tappa tron på fastighetsmarknaden, varför han började sälja av de projekt som han hade tillsammans med lokala partners och fortsatte att fokusera på att förmedla andra fastigheter och projekt till externa köpare som var villiga att investera i Dubai. I samband med detta fick Johan Ulander kontakt med Fredrik Rodger som enligt egen uppgift hade kunder via Contender Kapital som var beredda att investera ca 1 miljard kr i fastigheter i Dubai.

På uppdrag av Fredrik Rodger/Contender Kapital gjordes en del fastighetsaffärer, vilka Fredrik Rodger hade svårt att fullfölja på grund av bristande likviditet. SP-bolagen sattes upp vid denna tidpunkt på uppdrag av och för Contender Kapital och Fredrik Rodgers räkning. I och med Lehman Brothers krasch år 2008 uppstod svårigheter för fastighetsbranschen, särskilt i Dubai. Detta ledde till att flera bolag som ägdes av såväl Johan Ulander och Fredrik Rodger, och som ägde fastigheter som ännu inte sålts alternativt inte var slutbetalda av kunderna, fick ekonomiska problem.

Det var inte fråga om några personliga skulder, utan skulder hänförliga till bolag. Något betalningsansvar för dessa skulder har Johan Ulander således inte haft. Johan Ulander personligen har således inte haft ett stort kapitalbehov. Däremot medförde den sviktande fastighetsmarknaden att Johan Ulander började söka efter nya affärsmöjligheter och särskilt affärsmöjligheter som innebar produktion av råvaror. Initialt utvärderade han ett tiotal projekt över hela världen, under denna tid började han även kartlägga möjliga affärsmöjligheter i Afrika.

4.2.3 XS Platinum

Inledning

Johan Ulander gjorde research över vilka mineraler som var bäst att investera i och kom fram till guld eftersom investeringsstorleken låg inom räckhåll och att han var säker på att

guldpriset skulle öka efter börskraschen år 2008. Johan Ulander såg en stor potential i gruvnäringen och ville hålla på med produktion istället för handelsverksamhet. Kai Karttunen kom under november år 2008 att presentera bolaget XS Platinum för Johan Ulander då Johan Ulander hade ett intresse av att gå in i gruvbranschen.

Kai Karttunen hade mångårig erfarenhet vid internationella investeringsbanker i London och New York. Han var även styrelseledamot i flertalet stora publika bolag och hade genomfört många publika noteringar i Finland. Kai Karttunen var tidigt involverad i XS Platinum och hade tagit fram investeringsmaterial för investerare och hade rollen att försöka hitta investerare till XS Platinum. Enligt Kai Karttunen var XS Platinum en fantastisk affärsmöjlighet som hade en enorm potential, särskild då bolaget inom kort avsåg att börsnoteras vilket enligt Kai Karttunen utifrån bolagets Business plan kunde medföra en ökning av aktiepriset till någonstans mellan 4 -10 dollar per aktie.

Kai Karttunen skickade över översiktligt material om XS Platinum, bl.a. fullständiga investeringsmemorandum m.m. XS Platiums verksamhet bestod dock primärt av utvinning av platina. Utvinningen bestod till cirka 85 procent av platina och cirka 15 procent av biprodukter som palladium, iridium och guld. XS Platinum såg ut som den perfekta investeringen och var intressant eftersom det var en medelstor gruva, det fanns en väldigt stor potential att växa och det fanns en ledning som formellt var väldigt bra. Det fanns vidare en klar "exit-strategi" med börsnotering.

Kai Karttunen kom att presentera Johan Ulander för Bruce Butcher. Bruce Butcher var CEO and managing director i XS Platinum. Han var mycket välutbildad och hade en examen från University of Western Australia och två doktorsexamina i bolagsrätt, en från University of Cambridge och en från University of London. Han var vidare författare till flera publicerade verk inom det bolagsrättsliga området och var behörig att praktisera som advokat i bl.a. England och Wales. Johan Ulander och Bruce Butcher träffades i slutet av år 2008 i Dubai för att föra diskussioner om möjligheten till investering och för den fortsatta processen kom Johan Ulander att få del av ett antal dokument som upprättades av XS Platinum i vilka bolagets verksamhet och potential m.m. presenterades.

De underlag som presenteras nedan är de som Johan Ulander fick del av innan han bestämde sig för att investera i XS Platinum. Det ska dock noteras att det översänts betydligt fler dokument och underlag än de som nämns i det följande.

Private Placement memorandum

Johan Ulander fick del av ett *Private Placement memorandum* upprättat den 18 augusti 2008. I detta redogjordes för bolagets ledning och personal. Om Bruce Butcher angavs bl.a. att han var en erfaren VD och företagsledare som hade varit rådgivare till eller suttit i styrelsen för flera publika och noterade bolag sedan 1983. Avseende Mark Balfour angavs bl.a. att han var en resurs- och bolagsjurist med mer än 25 års erfarenhet inom privat sektor, specialist inom bolagsrätt, bank och finans samt resursjuridik och bolagsstyrning samt att han varit juridisk rådgivare till flertalet publika australienska bolag. Det framgick vidare om Phil Cash att han var en erfaren "hands-on" metallurg och mineralbearbetare som hade tillbringat över 45 år i gruvsektorn i Nordamerika, inklusive Alaska och Kanada, och var mycket bekant med att driva gruvprojekt på avlägsna platser under mycket svåra klimatförhållanden. Det framgick således att det var mycket kompetenta personer som drev XS Platinum.

I memorandumet uppmanades investerare att teckna upp till 35 000 000 aktier till ett emissionspris på 1 dollar per aktie. XS Platinum avsåg att påbörja produktion år 2009 och att redan samma år börsnotera bolaget. Bolaget ansökte om och hade beviljats samtliga licenser för att starta gruvverksamheten. Bolaget kom alltså i enlighet med sin plan att påbörja produktion år 2009.

XS Platinum hade för avsikt att utveckla bolaget som en stor platinaproducent som genererade högt aktievärde och utdelning till sina aktieägare samt hade en kort ledtid till produktion. Man räknade med att varje produktionslina skulle kunna producera 600 ton per timme från och med år 2009, en uppgift som återkommer i CHY-bolagens investeringsmemorandumen. Tabellerna med estimerade volymer som framgår av investeringsmemorandumen för CHY1 och CHY2:s obligationer återfinns också i denna handling.

Corporate Presentation (september 2008)

Johan Ulander fick del av en *Corporate Presentation* som var upprättad av bolagets "directors" dvs. Bruce Butcher och Mark Balfour. Handlingen var daterad i september år 2008 och översändes till Johan Ulander av Kai Karttunen den 9 november 2008. Av handlingen framgick att XS Platinum redan mottagit en initial investering om 15 000 000 dollar. Vidare angavs att bolaget ägde 1531 *placer claims* och 42 *hard rock* samt att bolaget hade beviljats fulla rättigheter att bedriva gruvdrift, utvinna platina och att sälja platina. Det fanns också en redogörelse av Watts Griffis & McOuats rapport i vilken det framgick att de förberedde en *JORC rapport*, att mängden platina enligt de tester som hade genomförts hade varierat mellan 0,216 oz (7,40 g) platina per ton till 0,359 oz (12,30 g) platina per ton, med en genomsnittlig halt på 0,258 oz (8,84 g) platina per ton. De prognoser och estimat som lämnades var således mycket lovande. De ger också stöd för att det fanns mycket god potential i gruvan och att de prognoser som lämnades i investeringsmemorandumen var konservativa och följaktligen riktiga samt i överensstämmelse med de förväntningar som ledningen i XS Platinum hade.

I handlingen redovisades också XS Platins affärsplan. Sammanfattningsvis angavs att resultaten från Watts Griffis & McOuats testarbete i april år 2008 var mycket positiva och hade använts för att utforma ett omfattande borrhings-/provtagningsprogram som avsåg att stödja en JORC-kompatibel rapport från Watts Griffis & McOuats, för att stödja en börsintroduktion och notering på Londonbörsens huvudlista som planerades till år 2009. Bolagets fokus under år 2009 skulle ligga på tidig utveckling och att återföra gruvan i produktion snabbt, effektivt och kostnadseffektivt. Återvinningen av lokal platina från det stora lagret av anrikningssand med hjälp av beprövade gruvtekniker syftade till att få XS Platinum i en positiv kassaflödessituation före slutet av säsongen år 2010. Det framgick också att bedömningen var att produktionslinan skulle kunna producera 600 ton råvara per timme under säsongen år 2009 och framåt samt att ytterligare anläggningar kunde läggas till när produktionen lämpade sig för att skalas upp.

Vidare sammanfattades XS Platins planerade drift och den ekonomiska utvinningen för de första åren. Sammanfattningsvis förväntades lokala platinaverksamheter att producera cirka 58 000 oz platina under den första säsongen år 2009, med en återvinningsgrad på 0,048 oz platina per ton. Initiala produktionskostnader uppskattades

till 350 dollar per oz och med ett nettoförsäljningspris om 650 dollar per oz förväntades säsongen år 2009 att resultera i ett brutto runt 58 000 000 dollar. Säsongen år 2010 siktade XS Platinum på att producera cirka 87 000 oz platina från den ursprungliga anläggningen som förväntas ta in cirka 87 000 000 dollar. Dessa estimat överstiger de estimat som lämnades i investeringsmemorandumen vilket visar att uppgifterna i investeringsmemorandumen var riktiga.

Bolaget gjorde också bedömningen att separeringen av s.k. *black sands* inte var nödvändig för att gruvdriften skulle vara lönsam och kunde utgöra en ytterligare potential.

Bolagets slutsatser var att bl.a. korta ledtider till produktion, att XS Platinum beviljats fullt tillstånd från tillsynsmyndigheter att inleda verksamhet, bryta, utvinna och sälja platina den 19 maj 2008, att Watts Griffis & McOuat rapporterat en genomsnittlig grad om 0.258 oz (8.84 g) platina per ton från deras testarbete, att standardutrustning för gruvdrift kunde användas och att det fanns en stor global efterfrågan på platina. Bolaget avsåg att börsnotera XS Platinum under år 2009.

Särskilt intressant för en investering enligt affärsplanen var således bl.a. att det fanns en tydlig plan om hur börsintroduktion skulle ske vilket öppnade en möjlighet att antingen belåna aktierna efter introduktionen eller avyttra desamma, att det framstod som ett seriöst och väl skött bolag av seriösa och erfarna aktörer samt att oberoende geologer hade uppdragits av XS Platinum att verifiera mängden platina i området.

Information Memorandum

Johan Ulander fick även del av *Information Memorandum*, daterat 1 oktober 2008. I dokumentet sammanfattades verksamheten enligt följande.

"PCM var den största kända källan till platina i USA tills den avvecklades.

Preliminära resultat från testarbetet utfört av Watts, Griffis & McOuat ("WGM") uppskattar potentialen för en resurs på upp till 16 miljoner oz Pt från den lagrade anrikningssanden (cirka 45 miljoner ton) från den tidigare gruvverksamheten (1930-talet - 1970-talet).

Uppskattningsvis finns ytterligare 20 miljoner ton obearbetad resurs i orört grus som inte muddrats.

Kort ledtid till produktion.

Fullständiga miljö- och myndighetstillstånd beviljades i maj 2008 för att påbörja drift, bryta, utvinna och sälja platina.

Slumpmässig bulkprovtagning utförd av WGM i april 2008 visade en genomsnittlig kvalitet på 0.258 oz (8.84 gram) Pt per ton.

XPT budgeterar för att producera cirka 58,000 oz Pt från sin första anläggning med en återvinningsgrad på 0.048 oz Pt per ton under säsongen 2009. XPT planerar att öka detta till 87.000 oz Pt under säsongen 2010.

Initiala produktionskostnader uppskattas till maximalt 350 USD per oz, vilket minskar med tiden till under 200 USD per oz (uppskattat) med förbättrade stordriftsfördelar som avspeglar en enkel schaktnings- och tyngdkraftsseparationsoperation. ”

XS Platinum försäkrade att uppgifterna i dokumentet, såvitt de kände till, var riktiga.

Bruce Butcher försäkrade även att bolaget hade fullföljt sitt miljöarbete och att de hade alla tillstånd klara för att omgående starta produktionen. Bolagets prognoser bedömdes dessutom vara konservativa.

XS Platinum Business plan

XS Platinum tog fram ett särskilt dokument benämnt *Business Plan*, daterat i december år 2008. I dokumentet återkommer bolagets syn på verksamheten m.m. såsom den presenterats i tidigare handlingar. I dokumentet var gruvlicensen intagen och det framgick bl.a. att bolaget hade beviljats erforderliga tillstånd och att de viktigaste stegen var avklarade för att kunna påbörja driften. Vidare framhölls att koncernen hade interna juridiska rådgivare som antingen hade betydande kunskap eller erfarenhet av de olika jurisdiktionerna och efterlevnadsförväntningarna i dessa jurisdiktioner samt att det ibland inhämtades biträde från advokater, revisorer och miljökonsulter med betydande specialistkompetens i frågor som krävde sådan rådgivning inom relevant jurisdiktion.. Ledningen för XS Platinum beräknade aktievärdet till cirka 4 dollar per aktie år 2010 (år 3) och 10 dollar per aktie år 2011 (år 4).

Corporate Presentation (januari 2009)

Johan Ulander fick del av en uppdaterad *Corporate Presentation* daterad i januari år 2009. I dokumentet återkommer bolagets syn på verksamheten såsom den presenterats i tidigare handlingar. Följande stycken visar att de uppgifter som intagits i

investeringsmemorandumen har kommit från ledningen i XS Platinum och att de varit riktiga.

"Denna presentation har tagits fram av XS Platinum Ltds styrelseledamöter, vilka är ensamt ansvariga för den. "

Standard off-the-shelf-anläggningen bör vara i drift under juni 2009, vilket ger en första testperiod för lokal Pt-verksamhet, med första produktion planerad till juli 2009. Den första anläggningen har beställts. "

Första anläggningen är en konventionell tyngdkraftsseparationsanläggning som kan bearbeta anrikningssand via en våtskärm och jiggkoncentrationsprocess som är utformad för att producera två produktströmmar:

- i) Lokal platina för omedelbar försäljning, och
- ii) Svart sandkoncentrat för lagring för "finslipnings"-tester under säsongen 2010.

När anläggningen för inhemska Pt-operationer har testats framgångsrikt är den utformad för att sedan bearbeta 600 ton råvara per timme under 2009 och framåt.

Den andra anläggningen planeras vara i produktion under juni 2010. Ytterligare anläggningar kan sedan läggas till eftersom produktionen vid Platinum Creek lämpar sig för att skalas upp för att dra nytta av Pt-brist och världspriser. "

"Alla nödvändiga myndighetsgodkännanden på plats för att påbörja drift, bryta, utvinna och sälja platina. Officiell börsintroduktion på Londonbörsens huvudlista planerad till mitten av 2010. "

Årsredovisning XS Platinum (2008)

XS Platinum upprättade en årsredovisning vilken tillhandahölls intressenter. Av årsredovisningen framgick att man anlitat Watts Griffis & McQuat i februari 2008 och att den genomsnittliga halten platina som påträffats i tester var 8,84 g per ton. De uppgifter som lämnats i aktuella investeringsmemorandum i detta avseende har såldes kommit från bolaget och varit riktiga. Samma sak redovisas i årsredovisningen för år 2009, vari även anges att samtliga gruvrättigheter förlängdes fram till 31 augusti 2010.

Additional information to assist Deutsche bank AG

Genom Bruce Butcher kom XS Platinum att i maj 2009 tillhandahålla Deutsche Bank kompletterande information inom ramen för eventuell annan finansiering. Bolaget

tillhandahåll även i detta dokument i huvudsak samma information som tidigare nämnts. Återigen angavs att man beräknade att en volym om 600 ton per timme kunde processas per produktionslina. Vidare framgick att handlingen undertecknats av Bruce Butcher.

Av ovan nämnda handlingar framgår sammanfattningsvis att uppgifterna om XS Platinums verksamhet, såsom att licenser funnits, att projektet var lönsamt, kostnaden för att påbörja produktion, lönsamheten, estimat osv., kom från ledningen i XS Platinum och inte Johan Ulander.

Watts Griffis & McQuats rapporter

Watts Griffis & McQuat genomförde undersökningar vilket framgår av de rapporter m.m. som upprättades av XS Platinum. Den första rapporten är daterad den 18 juni 2008. Johan Ulander tog del av rapporten den 9 november 2008 via Kai Karttunen vilket framgår av ett e-postmeddelande skickat från Kai Karttunen till Johan Ulander.

I rapporten framgick att XS Platinum kontrakterade Watts Griffis & McQuat den 28 februari 2008 för att förbereda en "JORC kompatibel" och att karaktärsprover från fyra vitt åtskilda platser samlades in. Vidare framgick att Watts Griffis & McQuat bl.a. gjorde observationerna att det fanns en betydande mängd innesluten metall i anrikningssanden där proverna samlades in och att den icke-magnetiska fraktionen av de fyra proverna innehöll en genomsnittlig kvalitet på 0,028 oz per ton guld, vilket var cirka 10 procent av mängden platina. Det framgick också att Watts Griffis & McQuat rekommenderade att XS Platinum fortsatte med sitt program för testborrning och arbetar för att förbereda en JORC-kompatibel resursuppskattning. Mot bakgrund av det som framgick av rapporten saknade Johan Ulander anledning att inte lita på de uppgifter som lämnades av bolaget.

Den 23 februari 2009 lämnade Watts Griffis & McQuat ett utlåtande angående preliminära resultat av borrningar och provtagningar som utfördes under augusti och september år 2008. Av dokumentet framgick att Watts Griffis & McQuat initiala fokus hade varit att förse XS Platinum med en konservativ mineral resursuppskattning av anrikningssanden. Vidare framgick bl.a. att nettoresultaten av den preliminära provtagningen returnerade analysvärden om i genomsnitt cirka 8,84 g per ton platina (eller

cirka 10-14 g per kubikmeter beroende på densitet), att dessa resultat som rapporterades i den första rapport den 18 juni 2008 var högre än förväntat och att alla beräkningar därför kontrollerades noggrant av Watts Griffis & McQuat samt att inga uppenbara fel hittades, varken av Watts Griffis & McQuats personal eller av tredje part som ombads att granska beräkningarna. Watts Griffis & McQuats slutsats var följande.

WGM anser att resultaten från borrhprogrammet i augusti/september 2008 (som provtog ett mycket bredare område än det tidigare testarbetet i april 2008) kan användas för att modellera det finansiella underlaget för XSP. Resultaten från borrhprogrammet verkar ge en konservativ bas av de potentiella Pt- och relaterade metallåtervinningarna och överensstämmer med XSP:s tidigare basfallsmodell. Några av de enskilda borrhålsintervallen som analyserade så högt som 3-5 g / t Pt stöder de tidigare resultaten från provtagningsprogrammet i april 2008 (bulk), vilket understryker den potentiella betydelsen av nuggeteffekten. Detta skulle kunna öka den totala graden av in situ Pt som finns i anrikningssanden avsevärt.

WGM förväntar sig, baserat på erfarenhet av dessa typer av placeringsavlagringar, att de faktiska Pt-återvinningarna som uppnås av XSP när de är i produktion kan vara högre än basfallet, särskilt mot bakgrund av den observerade nugget-effekten. Vi tror också att det finns en god möjlighet för XSP att förbättra faktiska Pt50 återvinningar genom att förhindra några av systemförlusterna med god planering och korrekta operativa kontroller. "

"I vilken utsträckning liknande faktorer kommer att påverka de faktiska Pt-återvinningarna av XSP återstår att bestämma, men WGM förväntar sig att de faktiska återvinningarna kommer att vara något större än de som uppnåddes från borrh- och provtagningsprogrammet i augusti/september 2008. "

Johan Ulander och Fredrik Rodger samt övriga inblandade såsom Kai Karttunen m.fl. fick del av denna rapport innan obligationerna sattes upp, investeringsmemorandum togs fram och således innan erbjudandet presenterades. Det kom ett flertal uppdateringar på denna rapport och ingen talade i annan riktning, även om vissa prover visade lägre innehåll än 0,5 g per ton, ner till 0,2-0,3 g per ton. Verksamheten var dock fortfarande lönsam ner till 0,2 g per ton. De högsta proven var på över 8 g per ton.

Brev till Bruce Butcher den 23 februari 2009

Den 23 februari 2009 fick Bruce Butcher ett brev från Watts Griffis & McQuat angående den senaste rapporten. Av brevet framgick att Watts Griffis & McQuats uppdrag hade

varit att förse XS Platinum med en konservativ uppskattning av mineraltillgångarna från vilka en finansiell modell kunde tas fram.

E-postmeddelande från Kai Karttunen den 1 mars 2009

Den 1 mars 2009 skickade Kai Karttunen ett e-postmeddelande med information till Johan Ulander om bl.a. XS Platiums syn på IPO (*börsintroduktion*) alternativt försäljning. E-postmeddelandet visar även att informationen om XS Platinum till stor del tillhandahölls av Kai Karttunen som även var rådgivare för obligationsserien.

Kapitalbehov i XS Platinum

Storleken på XS Platinum:s kapitalbehov för verksamhetsåret 2010 framgår av de handlingar som upprättades i samband med att Victory West Moly Ltd träffade en uppgörelse med XS Platinum, och särskilt tiden direkt efter. När affären med Victory West Moly Ltd inte blev av tog ledningen i XS Platinum, den 24 juli 2009, fram ett *private placement memorandum* som lämnades in till myndigheterna i Jersey. I memorandumet beräknades kapitalbehovet till totalt 9 500 000 dollar, varav 2 500 000 dollar skulle betalas först i december år 2010. Det ska jämföras med det kapitalbehov som åklagaren redovisade om cirka 22 500 000 dollar.

Johan Ulanders besök i gruvan

Johan Ulander besökte den aktuella gruvan den 13-15 september 2009, i syfte att få en bättre förståelse av fynden, platsen, verksamheten och eventuella ytterligare affärsmöjligheter relaterade till XS Platinum. Förutom Johan Ulander var Bruce Butcher och Phil Cash med på besöket. I samband med resan träffade Johan Ulander tillsammans med Bruce Butcher bl.a. Mr. Joe B. Hinzer, presidenten för Watts Griffis & McOuat, varvid deras arbete gicks igenom och de slutsatser man kunde dra av testarbetet. Den slutsats som man enligt företrädaren för Watts Griffis & McOuat kunde dra vid denna tidpunkt var att gruvan ansågs ekonomiskt lönsam att driva baserat på de undersökningar de gjort och att mängden platina var högre än förväntat. Enligt ledningen för XS Platinum var planen att expandera verksamheten med en ny produktionslina per år med start år 2010, en uppfattning som delades av Johan Ulander. Phil Cash redovisade estimat för produktionen och angav därmed att produktionslina 1 beräknades utvinna cirka 63 158 oz platina per år, vilket motsvarar cirka 1 964 kg.

Johan Ulanders bedömning varför och när han investerade

Baserat på den information Johan Ulander erhöll från bolagets ledning och från Kai Karttunen gjorde Johan Ulander bedömningen att XS Platinum var en mycket bra affärsmöjlighet. Till grund för bedömningen låg bl.a. följande. Ledningen i XS Platinum beräknade, enligt bolagets Business plan, aktievärdet till cirka 4 dollar per aktie år 2010 och 10 dollar per aktie år 2011. Börskraschen år 2008 sammanföll med en kraftig nedgång i priset på platina, men som sedan snabbt återhämtade sig. Detta skapade ett "prisrally" på i princip alla metaller under tiden 2009–2013. Priset på platina gick från 800 dollar i december år 2008 till 1 300 dollar i september år 2009. Hans-Göran Andersson gjorde flera kontrollräkningar och modelleringar av det förväntade kassaflödet i samråd med Kai Karttunen och Bruce Butcher. Enligt Kai Karttunen och Bruce Butcher skulle en listning av bolaget i London ske så fort produktionen var igång. Efter en notering av bolaget skulle det enligt Kai Karttunen vara relativt lätt att antingen sälja av del av aktierna eller belåna dom i bank för att återbetala lånen till CHY-bolagen. Strategin var således inte beroende av avkastning på gruvdriften eller utdelning från aktier för att kunna återbetala obligationslånen. Planen var att genom den börsnotering som bolaget planerade skapa likviditet i aktierna.

Strategin var att göra den alluviala miningen industriell och modulär och värdepotentialen hade bekräftats av oberoende geologer. Genom bolagets planer på börsnotering fanns det en befogad och förväntad affärspotential om en ökning av aktiepriset till mellan 4 och 10 dollar. Innan Johan Ulander bestämde sig att för Conventus räkning ingå avtal med XS Platinum kom han att anlita Nicholas Bonarrigo vid Reed Smith i Dubai för att göra en due diligence på XS Platinum. Nicholas Bonarrigo hade för detta uppdrag direktkontakt med XS Platins förtredare och tog sjlvständigt in och granskade de handlingar som Nicholas Bonarrigo bedömde vara av vikt. Den due diligence som Nicholas Bonarrigo kom att utföra utvisade enbart att XS Platinum var ett välskött bolag. Att Nicholas Bonarrigo hade utfört en due diligence och att Hans-Göran Andersson och Kai Karttunen varit involverade i det framgår av ett e-postmeddelande från den 23 augusti 2009.

Johan Ulander ingick för Conventus räkning det första avtalet med Bruce Butcher om köp av aktier i XS Platinum i januari 2009. Avsikten var initialt att finansiera investeringen med

de återstående fordringar som fanns gentemot Stella Polaris-strukturen som representerades av Fredrik Rodger. Därefter kom parterna att ingå nya avtal löpande under år 2009.

Under våren fick Johan Ulander vetskap om att Dominic Martino, som var en av huvudägarna tillsammans med sin bror Luke Martino på Victory West Moly Ltd, planerade en *reverse take over* av XS Platinum för att på det sättet stärka Victory West Moly Lts position och försnabba en publik notering. Affären med Victory West Moly Ltd blev dock inte av och Conventus, och sedermera CCMM:s, investeringsplaner fortsatte parallellt.

För att genomföra affären grundades CCMM i september 2009 som kom att registreras i oktober 2009. Att man skapar ett separat (rent) bolag för att genomföra en affär är mycket vanligt när man genomför stora investeringsaffärer. För att kunna genomföra investeringen behövde CCMM tillföras pengar. Att det fanns ett lånebehov för CCMM är således uppenbart. Hela idén var ju att man skulle förvärva bl.a. gruvtillgångar i form av aktier i XS Platinum och andra gruvor, vilket krävde kapital.

Den 31 augusti 2009 ingick Conventus och Bruce Butcher ett *Memorandum of Understanding* avseende rätten att teckna sig för 25 procent av aktierna i XS Platinum alternativt köpa befintlig mängd av befintliga aktier. Johan Ulander, Kai Karttunen, Hans-Göran Andersson, Fredrik Rodger och Lars Guldstrand ansåg att de därigenom säkrat avtalet och att det var bindande. Conventus började erlægga betalning för dessa aktier i början av september 2009. Att så är fallet framgår av ett e-postmeddelande den 2 september 2009.

Den 25 september 2009 ingick CCMM och Conventus ett *Sale and Purchase Agreement* varvid CCMM förvärvade rätten till 62 500 000 aktier i XS Platinum motsvarande 25 procent av bolaget. Priset bestämde till 100 000 000 dollar vilket enligt avtalet skulle fördelas med 24 000 000 dollar till XS Platinum och 76 000 000 dollar till Conventus. Betalningstiden till Conventus uppgick till tre år. Enligt avtalets ordalydelse bestämdes priset utifrån XS Platins förväntade värde år 2. Som framgick av bolagets Business plan uppgick det förväntade värdet av bolaget år 2 till 700 000 000 dollar. Det pris som sattes bedömdes således vara lågt i förhållande till den bedömning som bolaget gjorde. Johan

Ulander bestrider att det överenskomna priset var ett överpris, till syvende och sist så var det en intern affär och produktionen, dvs. XS Platinum, prioriterades i betalningar vid behov.

Det ska även noteras att det som CCMM initialt behövde betala var 22 500 000 dollar som skulle betalas till XS Platinum. Det andra beloppet var en fordran till Conventus om värdeutvecklingen blev den förväntade. Det verkliga priset vid denna tidpunkt för att få aktierna var således 38 cent, inte 1,4 dollar. Aktier kom sedermera att utfärdas vars rättigheter tillföll CCMM. Bolagsstrukturen med CCMM kom sedermera att förvärva så mycket som 66 procent av aktierna i XS Platinum.

Att CCMM ägde rätten till aktierna framgick även av den garanti som upprättades i januari 2011 i vilket det angavs att *Uppdragsgivaren och Borgensmannen är överens om att Uppdragsgivaren är verklig ägare till Aktierna och att Uppdragsgivaren anges som registrerad ägare till aktierna.* . Att CCMM investerat i XS Platinum framgår också av ett brev till XS Platinum den 6 maj 2011, i vilket framgick att *I dag, över två år sedan investeringen från CCMM till XS Platinum började och verksamheten återaktiverades.* .

Åklagaren har gjort gällande att rätten till aktierna inte var säkrade, då Conventus hade rätt att häva avtalet om inte hela beloppet om 100 000 000 dollar erlades. Den risken har dock inte förelegat i verkligheten, då Conventus ägdes och kontrollerades av Johan Ulander. Den aktuella bolagssfären har således haft full kontroll över aktierna i XS Platinum.

Agerande mot styrelsen i XS Platinum

Ledningen i XS Platinum gjorde den bedömning om framtida estimat som följer av investeringsmemorandumen. Ledningen i XS Platinum hade själva presenterat bolaget vid olika kundmöten. Efter att Johan Ulanders bolagssfär fick kontroll över majoritetsposten i XS Platinum avsatte de styrelsen i XS Platinum i november 2011. Johan Ulander och/eller de aktuella bolagen förhöll sig alltså inte passiva.

4.2.4 High yield-obligationer

Johan Ulander ville genom CCMM satsa på alluvial mining och han kom av den anledningen att undersöka möjligheterna att ta in kapital för bl.a. detta ändamål. Kapital togs in genom s.k. *high yield-obligationer*.

Obligationer som ges ut av bolag med låga kreditbetyg kallas high yield-obligationer och obligationer som ges ut av bolag med god ekonomi kallas *investment grade*. Betygsskalan är omfattande och det finns ett 20-tal olika kreditbetyg där trippel A är högst och C är sämst. Gränsen mellan investment grade och high yield går vid trippel B. De sätts av olika kreditvärderingsinstitut där S&P och Moody's är de mest kända. Storleken på räntan speglar risken. En närmare redovisning av vad en high yield-obligation är och vad den innebär finns att inhämta genom olika källor. Bland annat har SEC, Securities and Exchange Commission i USA, utfärdat en artikel i syfte att utbilda enskilda investerare om high yield-obligation, vilka de benämner som *junk bonds* (vilket översatt till svenska är "skräpobligationer"). Det var således fråga om högriskinvesteringar vilket framgår redan av namnet på obligationerna.

4.2.5 Investeringsmemorandum för CHY-bolagens obligationer

Framtagandet av investeringsmemorandumen

Arbetet med att ta fram det första investeringsmemorandumet påbörjades i maj 2009. När arbetet sattes igång fanns det en seriös, riktig och bra affärsidé, och det fanns underlag för att kunna ha den här idén, dvs. XS Platinums Business plan. Framtagandet av investeringsmemorandum gjordes primärt utifrån information från Fredrik Rodger, Kai Karttunen samt de personer som var aktiva i XS Platinum. Johan Ulander hade inte någon egen teknisk kunskap om den information som skulle ingå i investeringsmemorandumen och hade inte heller rätt att själv bestämma investeringsmemorandumens utformning. Johan Ulander har dock vidarefördelat viss information samt tillhandahållit information om Ducoms verksamhet.

Att Johan Ulander vidarebefordrat information framgår bl.a. av ett e-postmeddelande som Johan Ulander skickade till Hans-Göran Andersson, Alla Karas, samt Kerry Player den 31 augusti 2009. Information om XS Platinums verksamhet och prognosticerade prognoser tillhandahölls primärt efter kontakter direkt med XS Platinums ledning. Att så var fallet

framgår av ett e-postmeddelande från Hans-Göran Andersson till Bruce Butcher den 13 oktober 2009. Vidare framgår det av ett e-postmeddelande den 21 oktober 2009 från Hans-Göran Andersson till Bruce Butcher, som är en fortsättning på det föregående e-postmeddelandet, att Hans-Göran Andersson stämmer av underlagen för beräkning av prognosticerade prognoser med XS Platinum. Det är även de estimaten som tagits med i investeringsmemorandumet för CHY1:s obligationer.

Att kontakter skett direkt mellan Hans-Göran Andersson och Bruce Butcher framgår av ett e-postmeddelande skickat från Hans-Göran Andersson till Johan Ulander dagen innan, den 20 oktober 2009, i vilket Hans-Göran Andersson uppger att han har haft ett möte via Skype med Bruce Butcher. Att Bruce Butcher tillhandahöll löpande uppgifter framgår även av ett e-postmeddelande skickat den 7 december 2009 från Bruce Butcher till Johan Ulander och Kai Karttunen.

Under hösten 2009 kom Bruce Butcher på besök till Stockholm där han höll en presentation om XS Platinum direkt för Fredrik Rodger och Fredrik Rönneberg. Avsikten med resan var att träffa Fredrik Rodger, gå igenom "casen" och presentera CHY-strukturen för Bruce Butcher.

Att information om XS Platiums verksamhet och prognosticerade prognoser primärt tillhandahölls genom kontakter direkt med XS Platiums ledning framgår av ett e-postmeddelande från den 19 september 2009. E-postmeddelandet är skickat av Bruce Butcher till Fredrik Rodger vilka har haft direktkontakt med varandra. Detsamma framgår av ett e-postmeddelande skickat av Fredrik Rodger den 6 januari 2011. Uppgifterna om XS Platinum och dess verksamhet i respektive investeringsmemorandum har således kommit antingen direkt från XS Platinum eller bekräftats av XS Platinum. Under inga förhållanden har uppgifterna kommit direkt från Johan Ulander.

På uppdrag av Contender Management/Fredrik Rodger medverkade G&D vid framtagandet av strukturen avseende obligationslånen och därvid sammanhängande avtal. Alla upprättade avtal framgår av den s.k. *signing bible*, som innehåller ett mycket stort antal handlingar. Av innehållsförteckningen framgår att det är omfattande material som legat till grund för investeringsmemorandumet. Att G&D hade det övergripande ansvaret

för den legala delen i investeringsmemorandumen framgår av handlingen *Step Plan*. Av handlingen framgår vidare vem som haft ansvaret för respektive handling. Johan Ulander var inte ansvarig i någon del.

Det var alltså Fredrik Rodger som med stöd av G&D tog fram investeringsmemorandumen. Av ett e-postmeddelande skickat inom G&D, med Fredrik Rodger på kopia, den 12 november 2009 framgår att Johan Ulander inte var med eller skrev under något dokument. Det framgår vidare av ett e-postmeddelande från G&D till Fredrik Rodger att det var Fredrik Rodger som gick igenom avtalsutkasterna. Detsamma framgår även av e-postmeddelandena mellan G&D och Fredrik Rodger den 5-6 november 2009 respektive den 15 november 2009, vilka avser korrekturläsning av investeringsmemorandum samt färdigställande av Ducoms lån och pantavtalen.

Ducom

Johan Ulander lämnade information om Ducom till Fredrik Rodger den 8 augusti 2009 för att användas i investeringsmemorandum. Den information som lämnades var att Ducom varit vilande och bolaget avsåg att återstarta verksamheten. För detta fanns givetvis ett lånebehov. Johan Ulander lämnade således inte någon oriktig uppgift i det avseendet. Även G&D var införstådda med att Ducom inte bedrev någon aktiv verksamhet vid den tiden vilket framgår av ett e-postmeddelande skickat från Mikael Borg till Fredrik Rodger den 16 november 2009. I e-postmeddelandet skriver Mikael Borg att *Jag tycker detta är bra, då det ger er en möjlighet att delstänga en emission och använda medlen för CCMM, även om inte Ducom skulle vara helt klart*.

Historiskt sett hade tradingverksamheten genererat en medelavkastning på eget kapital om 88 procent. Bedömningen att klara en räntebörda av 18 procent var således rimlig och inte felaktig. Ducom skulle även ha klarat att betala DMCC:s räntor om det funnits möjligheter att starta direkt. Ducoms avsikt var att återstarta verksamheten. Då inte tillräckligt bra affärer kunde lokaliseras kom dock återstarten att dröja, varför bryggglånet mellan CHY1 och CHY2 uppkom. Ducoms verksamhet kom sedermera att fokusera på affärer i Afrika och texterna i investeringsmemorandumen ändrades. I slutet fokuserade verksamheten på det skogsbruk i DRC som Ducoms efterföljare alltjämt bedriver. Det

som planerades startades senare och med undantag för ett uppehåll under åren 2014 –2017 är det nu operationellt.

Det stämmer inte att Ducom inte bedrev någon verksamhet. Ducom hade ett dotterbolag, Ducom DRC s.p.r.l, som bedrev guldverksamhet. Bolaget hade en licens för att sälja guld utfärdad av myndigheterna i Kongo den 19 maj 2010. Av en faktura daterad den 27 maj 2010 framgår vidare att Ducom DRC s.p.r.l sålde 3 000 kg guld till Ducom för 750 000 dollar.

Pantsättningen

Pantsättningen sköttes primärt av G&D vilket framgår av ett e-postmeddelande skickat från Mikael Borg den 8 oktober 2009. Av e-postmeddelandet framgår att G&D skötte kontakterna med andra advokater för granskning av avtalets regelefterlevnad i bl.a. Panama. Ansvarsfördelningen och vilka som bestämde utformningen av panten framgår av e-postmeddelanden skickade mellan G&D, Andulf Advokatbyrå, Fredrik Rodger och GKL. Vidare framgår det av ett e-postmeddelande skickat den 9 november 2009 från G&D till Fredrik Rodger att Lars Guldstrand *vill skriva på samtycket till GKL-panten* . Det finns också ett e-postmeddelande skickat den 16 januari 2010 från G&D till Fredrik Rodger, GKL m.fl. om avtalen om pantsättning.

Formellt pantsatte Dabah Trading aktierna, 150 000 GKL-aktier för varje obligationsserie, till förmån för Contender Management i dess egenskap av s.k. *security agent* för obligationsinnehavarna. Av investeringsmemorandumen och pantsättningsavtalen framgår vidare att det var fråga om en andrapantsättning samt att aktierna i första hand var pantsatta för det rätta fullgörandet av Dabah Tradings skyldigheter under ett aktieägaravtal med de övriga aktieägarna i GKL (i dokumentationen benämns detta avtal som *Investment Agreement*). Enligt investeringsmemorandumet för CHY3:s obligationer var en del av de för denna obligationsserie pantsatta aktierna förknippade med utestående betalningsskyldigheter som kunde påverka värdet på andrahandspanten i den mån betalningsskyldigheterna inte fullgjordes. Vad avser s.k. *draw downs* och betalning ska noteras att Conventus ägde en större andel aktier i GKL redan innan man hade beslutat om CHY-serien med 89 714 aktier i GKL. Dessa aktier var fullt betalda och kom att ligga som grundsäkerhet för CHY1:s obligationslån. Det gjordes upp ett avtal om att teckna

ytterligare 500 286 aktier. Vad avser betalning ska noteras att delar av de aktier som pantsattes inte var förenade med skyldighet att göra draw downs då delar av aktierna redan var fullt reglerade. Alla draw downs var fullbordade våren 2011.

Att samtliga draw downs enligt avtalet med GKL hade fullgjorts per den 31 december 2011 framgår av handlingen *Transfer Agreement*. Handlingen upprättades den 23 februari 2012 mellan Conventus och GKL och är undertecknad av Lars Guldstrand, Johan Ulander, och Peter Lindh, har också undertecknat ett annat exemplar av handlingen.

CHY1

I investeringsmemorandumet för CHY1:s obligationer under rubriken Note to Investors angavs att *varken Contender HY1 (enligt definitionen nedan) eller Contender Management lämnar någon uttrycklig eller underförstådd representation eller garanti avseende informationen däri förutom vad som specifikt anges i de slutliga villkoren för Obligationerna.* . Det framhölls således att inhämtad information inte kunde garanteras. Vidare framgick att informationen till stor del kom från tredje part, vilket får förstås vara från XS Platinum.

Av investeringsmemorandumet framgick att det var Fredrik Rodger som gav ut memorandumet och att Kai Karttunen var rådgivare, samt att det var representanterna för respektive obligation som ansvarade för dess utgivande och informationen däri. Det angavs bl.a. att *Verkställande direktörernas (Managing Directors) primära roll är att strukturera, lansera och administrera Contender HY1 och att skydda obligationsinvesteringarnas intressen.* . De som ansvarade för detta var Fredrik Rodger och Denis Acker. Därutöver hade man en investeringsrådgivare i form av Kai Karttunen vars roll beskrevs enligt följande *Investeringsrådgivarens roll är i första hand att anskaffa och tillsammans med verkställande direktören utvärdera olika investeringsmöjligheter* . Det var således Kai Karttunen, tillsammans med Fredrik Rodger och Denis Acker, som var ansvariga för att utvärdera olika affärsmöjligheter.

Avseende hur medlen som skulle vidareutlånas till CCMM planerades att användas angavs att *Gruvan är i behov av nya kapitalinvesteringar för att uppgradera produktionen för att vara i full drift 2010. Därefter är affärsplanen att lägga till en produktionslinje varje år tills fyra är i drift. Utbyggnaden efter 2010 förväntas bli självfinansierad.* . Det var också exakt vad XS Platinum

angivit i de olika dokument som XS Platinum tidigare upprättat. I investeringsmemorandumet, punkten 5.1.1, angavs vidare att huvuddelen av medlen skulle användas till att investera i en viss produktionslina. Det angavs inte att alla medel ska gå till detta projekt, utan enbart en del av medlen. Huvuddelen av medlen skulle ändå gå till XS Platinum genom det avtal om rätt till aktier som CCMM ingick med Conventus och enligt vilket betalning skulle erläggas till XS Platinum.

Avseende informationen om Ducoms verksamhet i investeringsmemorandumet påstods inte att det var en pågående verksamhet. I investeringsmemorandumet, punkten 5.2., angavs att tillgången på affärer minskat avsevärt under de senaste 12 månaderna, på grund av den ekonomiska hårdsmältan, och att marknaden nu var uppdelad mellan aktörer med sund ekonomi med goda bankrelationer. I punkten 5.2.1 angavs att Ducom avsåg att fokusera på två kärnprodukter under det första året och sedan successivt expandera till andra produkter, om de visade sig var ekonomiskt attraktiva. Sedan angavs att de viktigaste produkterna som skulle handlas från Dubai var diesel och basolja. Det angavs således inte i memorandumet att Ducom hade en aktiv tradingverksamhet. Istället beskrevs vad Ducom det första året efter återstarten planerade att göra. De uppgifter som lämnades var alltså helt korrekta. Att affärsverksamheten inte utvecklades såsom man hade hoppats och trott på är dock riktigt, vilket ledde till att antalet affärer blev begränsat. Det ledde vidare till ett bryggglån mellan CHY1 och CHY2. Avsikten var dock hela tiden att återstarta verksamheten på sätt som angavs i investeringsmemorandumet.

Vad avser Ducoms användning av medlen angavs i investeringsmemorandumet, punkten 8.4.2., att Ducom måste avsätta 20 procent av medlen till tradingverksamhet och att resten skulle sättas in på ett spärrat konto med en andrahandsrätt för obligationerna. Det var också avsikten vid upprättandet av obligationerna. Verksamheten kom dock inte att utvecklas på det sättet varför bryggglånet upprättades. Skälet härtill var bl.a. att inte bryta mot ovanstående villkor och förfarandet granskades av G&D ur ett legalt perspektiv utifrån avtalens ordalydelse. Det lämnades såldes inga felaktiga uppgifter i det avseendet.

Pantsättning reglerades i investeringsmemorandumet, punkten 8.5.3, varvid angavs att det var fråga om en andrahands pant (*second priority share pledge agreement between Dabah Trading and the Security Agent regarding 150,000 shares in GKL*). Att panten var pantsatt i första hand

till annan angavs således uttryckligen. Information avseende panten inhämtades direkt från företrädare för GKL och all information redovisats öppet till Fredrik Rodger. Det var även så att Conventus/Johan Ulander ägde 89 714 aktier i GKL, som var fullt betalda och för vilka det inte krävdes draw downs, som pantsattes för CHY1. Samtliga aktier behövde således inte draw downs. Resterande investeringsbehov kvittades. Någon oriktig information lämnades alltså inte.

Av investeringsmemorandumet, avsnitt 9, framgick avseende riskfaktorer följande.

”CCMM:s och Ducoms tillgångar kan pantsättas till tredje part

Vid en utebliven betalning av CCMM och Ducom kan Contender HY1:s fordran på låntagarna rankas efter andra fordringar från andra tredje parter på grund av sådana tredje parts säkerhetsintressen, enligt lag eller på annat sätt. Därför kan det hända att Contender HY1 inte kan återkräva de utbetalda beloppen och kan därför inte uppfylla sina betalningsskyldigheter gentemot obligationsinnehavare. ”

Det angavs alltså att det var fråga om en andrahands pant och att det hade betydelse för möjligheten att återopa panten.

Av investeringsmemorandumet framgick att obligationsinnehavarnas agent hade rätt att själv ändra på lånevillkoren.

Det stämmer inte att det inte har funnits någon betalningsvilja eller betalningsmöjlighet. För betalning av ränta aktiverades Ducom i syfte att fysiskt handla med råvaror, på så sätt skulle man kunna betala räntorna för alla obligationer, dvs. CHY1-CHY4. Det var syftet när lånen upptogs. Dessvärre kom den verksamheten inte igång i den takt man hade hoppats och förväntat sig. Vad avser återbetalning av lånen har möjligheten till utdelning etc. på aktierna i XS Platinum aldrig varit tänkt att täcka de beloppen. Istället var planen att få till en börsnotering av XS Platinum där aktierna antingen skulle kunna pantsättas alternativt säljas. Det har således hela tiden funnits en befogad tro att investeringarna skulle kunna genomföras på ett lyckat sätt.

CHY2

Investeringsmemorandumet för CHY2:s obligationer innehåller i huvudsak samma lydelser som CHY1. Framtagandet av investeringsmemorandumet gick till på samma sätt,

dvs. det var Fredrik Rodger som primärt var ansvarig för framtagandet med hjälp av G&D, Kai Karttunen och Hans-Göran Andersson. Informationen om XS Platinum kom, såvitt Johan Ulander kände till, från ledningen av bolaget.

Brygglåneavtalet mellan CHY1 och CHY2

Den 20 maj 2010 ingick CHY1 och CHY2 ett brygglåneavtal. Skälet härtill var att Ducom inte hade lyckats hitta tillräckligt bra investeringar för att kunna nyttja hela beloppet som de skulle erhålla. Verkligheten hade således inte utvecklats såsom förväntat.

Pantsättningen av Ducoms konton hade ännu inte kommit till, varför det fanns ett önskemål från Fredrik Rodgers sida att länelikviderna skulle kunna användas på ett sätt som inte stred mot obligationsvillkoren. Med anledning härav togs kontakt med G&D för att efterforska möjligheten att låna ut medlen mellan CHY1 och CHY2.

G&D gjorde bedömningen att brygglånet inte stred mot obligationsvillkoren så länge länelikviderna användes för att täcka kostnader. Det framgår av e-postmeddelanden mellan Fredrik Rodger och G&D enligt vilket G&D godkände att användningen av medlen var flexibel. Det framgår också av e-postmeddelanden mellan Fredrik Rodger och G&D att G&D var involverade vid framtagandet av brygglånet, att Fredrik Rodger godkänt detsamma såsom representant för obligationerna samt att det var Fredrik Rodger som beslutade om brygglånet. I egenskap av företrädare för Contender Management och obligationsinnehavarnas agent hade nämligen Fredrik Rodger rätt att göra avsteg från obligationsvillkoren under vissa förutsättningar.

Ansvarsfördelningen mellan Contender Management och CHY1 reglerades av ett *Management Agreement* som upprättats av G&D. I avtalet angavs följande.

Befogenheter

4.1.1 Oaktat annat som motsatsvis anges i detta Avtal, men utan att begränsa någon av Investeringsbolagets rättigheter som annars kan anges i detta Avtal, ska alla åtgärder som vidtas av Förvaltningsbolaget avseende en Investering anses vara vidtaget av ombud för Investeringsinstrumentet.

4.1.2 Investeringsinstrumentet utser härmed förvaltningsbolaget att agera i egenskap av investeringsinstrumentets agent för de ändamål som avses i klausulerna 3 och 4.1.1 ovan och investeringsinstrumentet

ska göra allt (inklusive genomförandet av alla nödvändiga fullmakter) som kan krävas för att förvaltningsbolaget ska kunna agera som sådant.

4.1.3 Förvaltningsbolaget kan ingå alla avtal i investeringsinstrumentets namn för att göra investeringar eller desinvesteringar. ”

Brygglånet upprättades således efter att G&D gjort bedömningen att det inte var i strid med obligationsvillkoren samt efter godkännande av obligationsinnehavarnas agent.

Brygglånet stod således inte i strid med obligationsvillkoren, utan upprättades just i syfte att inte göra något som stred mot lånevillkoren. Det var obligationsinnehavarnas agent som hade kontroll över betalningsströmmarna och som för målsägandens räkning valde att låna ut medel på sätt som kom att ske.

CHY3

Investeringsmemorandumet för CHY3:s obligationer hade i mångt och mycket samma lydelse som CHY1 och CHY2. Vissa skillnader finns dock. I investeringsmemorandumet, punkten 5.1, angavs att *Dessutom kommer det ytterligare kapital som anskaffats att användas för att betala räntebetalningar på nuvarande utestående skulder och ytterligare investeringsåtaganden och betalningsförpliktelser i samband med CCMM: s köp av aktierna i gruvan.* Denna skrivelse togs in av Fredrik Rodger och G&D just för att kunna hantera räntebetalningarna, då verksamheten i Ducom ännu inte börjat leverera tillräckligt kassaflöde. Skrivelsen gav således CCMM rätt att använda medlen till att betala tillbaka andra skulder och upplupna räntor samt för betalning avseende tidigare obligationer i form av CHY1, CHY2 och CHY3. Avsikten var även denna vid intagande av skrivelsen.

Avseende andrahandspanten förtydligades i investeringsmemorandumet, punkten 8.5.3, att *En del av de 150 000 aktier som kommer att pantsättas enligt GKL:s aktiepantsättningsavtal har fortfarande utestående betalningsförpliktelser enligt investeringsavtalet avseende dessa aktier, som om de inte uppfylls kan ha en inverkan på pantsättningen enligt GKL:s aktiepantsättningsavtal.* . Det framgick således uttryckligen att ytterligare betalningsåtagande förelåg vilket kunde påverka möjligheten att ianspråktaga säkerheten. Det lämnades således inte några oriktiga uppgifter i det avseendet.

CHY4

Investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer hade i stort sett samma lydelse som CHY3, med vissa skillnader.

En mer utförlig redovisning av XS Platiums verksamhet och utveckling lämnades i investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer. Denna information har inte lämnats av Johan Ulander utan kom från ledningen i XS Platinum, och var den prognos av gruvans framdrift som ledningen i XS Platinum gjorde vid tidpunkten. Vad avser informationen om gruvdriften samt de prognosticerade siffrorna ska också framhållas att de kom från ledningen i XS Platinum och inte från Johan Ulander samt att det uttryckligen framgick att de inte var säkra. Som Johan Ulander har uppfattat estimaten avser de prognoser för år 2011, inte ett påstående om 2010 års produktion, vilket framgår av skrivelsen *Uppskattningarna baseras därför på information från ledningen för XS Platinum som övervakar data dagligen.* .

I investeringsmemorandumet framgick alltså uttryckligen att informationen kom från XS Platinum och att den inte var säkerställd. Vad avser informationen som sådan var den vid tidpunkten för investeringsmemorandumets upprättande riktig och motsvarade vad ledningen i XS Platinum bedömde vid den tidpunkten. Att så var fallet framgår av ett e-postmeddelande skickat från Bruce Butcher den 12 juni 2010 till aktieägarna i XS Platinum. I e-postmeddelandet skrev Bruce Butcher att 2010 års säsong snart var i full fart, att gruvan året innan hade producerat den första platinan, att XS Platinum förväntade sig en produktion om 5000 – 7 500 oz platina för den småskaliga linan år 2010 och att de planerade att ta en mycket större fas 2 lina i drift innan säsongen slutade.

Bedömningen i juni 2010 var således att man med den småskaliga fas 1 linan, trots att produktionen kom igång sent, skulle kunna producera 5 000 – 7 500 Troy oz (1 Troy Oz ≈ 0,031 kg) platina under år 2010 och att man skulle ha en mycket större produktionslina inför år 2011. Ledningen i XS Platinum beräknade således att man trots den sena starten och den undermåliga utrustningen skulle kunna producera 155-232,5 kg platina.

Av nyhetsbrevet *A town called Platinum Chapter nine* som Bruce Butcher skickade ut till aktieägarna i XS Platinum i ovan nämnda e-postmeddelande framgår bl.a. följande.

"Vi har för närvarande en personalstyrka om 20 personer på plats och vår grus säsong 2010 borde vara i full gång i slutet av juni 2010"

"På rekommendation av Watts Griffis anlitate vi SGS Mineral Service (Lakefield) i Ontario, Kanada, för att utföra separeringstestning av

tunga mineraler på ett representativt prov av avfallsmaterial från vårt bulkprovtagning/testproduktionsprogram som genomfördes i slutet av förra året i Squirrel Creek-området i Platinum Creek-gruvan." Enligt SGS indikerade deras laboratoriebaserade testarbete att "calculation Pt head grade value" för Squirrel Creek-området var 2,14 g/t och att +6 mesh från Squirrel Creek-området uppenbarligen kunde kasseras, men detta var inte slutligt på grund av nuggeteffekten som malmen uppvisar. Därför är SGS rekommendation att behandla hela fyndet malm med grov och fin gravitationsseparation. Om man använder en specifik vikt för avfall från två, skulle detta SGS "head grade value" på 2,14 g/t omvandlas till mer än 4 g/m³, enligt Watts Griffis. Å andra sidan var den preliminära "head grade value" som beräknats av Watts Griffis, genom att uppskatta den höga andelen förluster av avfall som bearbetades av oss på fältet förra säsongen, cirka 0,83 g/m³. Med bättre återhämtningssystem på plats vid Platinum Creek-gruvan för 2010, kommer det att bli intressant att se om vi kan replikera SGS-siffrorna eller inte, eftersom de helt klart är mycket uppmuntrande. Oberoende av det har Watts Griffis bekräftat att "Dessa preliminära resultat visar att halten på avfallet, som fastställts från 2008 års borrhprogram och uppskattning av mineraltillgångar, verkar konservativt återspegla den inneslutna metallen och kan faktiskt underskatta metallinnehållet (en observation inte ovanlig från många placeroperationer). I ljuset av vad vi nu vet är vi hoppfulla om att kunna förbättra dessa siffror under 2010 års gruvssäsong och därefter."

Ledningen i XS Platinum gjorde således vid tidpunkten bedömningen att den platinahalt som Watts Griffis & McOuat tidigare redovisat var konservativ. Vidare framgick att de nya resultaten indikerade att platinahalten var så hög som 2.14 g per ton. Om man skulle göra ett estimat utifrån SGS platinahalten skulle estimatet för 2010, med fas 1 produktionslinjen och med en sen start, medföra en produktionsmängd upp till 600 kg platinahalten.

Vilka bedömningar XS Platiums ledning gjorde vid tiden för upprättandet av investeringsmemorandumet för CHY4:s obligationer framgår även av en *Mining Plan* från december 2010. Den information som ledningen i XS Platinum lämnade var att bolaget hade tillstånd att bedriva gruvdrift på 16 acres, men att vissa krav begränsade verksamheten till 10 acres. Avseende produktionsnivån framgick att den nya anläggningen, när den var i drift år 2011, skulle kunna bearbeta upp till 765 000 Loose Cubic Metres (LCM ") / 1 000 000 Cubic Yards (LCY " per säsong samt att XS Platinum hade uppskattat produktionsvolymen baserat på pilottestning och utrustningshantering.

1 mLCY motsvarar 1 680 000 ton. Enligt Watts Griffis & McQuats rapport är halten platina 0,83 g per ton, dvs. 0,0258 oz. Detta innebär att 1 394 kg platina beräknades produceras i den nya produktionslinan som installerats 2010 och som skulle vara igång vid 2011 års produktionsstart ($1\,680\,000\,000\text{ ton} \times 0,83\text{ g/ton} = 1\,394\text{ kg}$). Om man tillämpar resultatet från SGS Mineral Services om 2,14 g/ton skulle det medföra ett estimat om 3 595 kg platina ($1\,680\,000\,000\text{ ton} \times 2,14\text{ g/ton} = 3\,595\text{ kg platina}$). I investeringsmemorandumet för CHY4 framgick det att produktionslinjen kunde producera 1 000 – 4 400 kg platina per år. I diagrammet angavs att 990 kg platina estimerades kunna utvinnas. Dessa 900 kg ska alltså jämföras med de beräknade estimaten om 1 394 kg – 3 595 kg som kom från ledningen i XS Platinum i december 2010. Det som angavs i investeringsmemorandumet var således betydligt lägre prognoser än de som bolaget själva beräknat i december 2010 och som framgick av upprättad Mining plan.

Även uppgiften i investeringsmemorandumet, punkten 5.1, angående att den långsiktiga planen var att ha fyra produktionslinjer och att utvinning skulle kunna ske i mer än 20 år behandlas i Mining plan. Av handlingen framgår följande.

"De preliminära planerna kräver fem (5) processanläggningar för att uppnå en livslängd på 25 till 35 år. "

"Historiska register tyder på att Goodnews Bay Mining Company i genomsnitt hade över 836 000 kubikmeter (1 100 000 kubikmeter) per säsong under 37 år bara för att lämna de avfallshögar som definierar platsen. När ytterligare ytor inkluderas beräknas det ta från 25 till 35 år för fem (5) processanläggningar att bearbeta hela fastigheten. "

"Med tanke på storleken på fastigheten är det XS Platins avsikt att expandera till fem (5) processanläggningar."

Planen var således att man avsåg att ha 5 produktionslinjer.

Av investeringsmemorandumet framgick vidare att *Tillverkningen utförs för närvarande av en ny produktionsanläggning och företaget har tidigare skaffat ytterligare finansiering för att uppgradera produktionen med ytterligare en anläggning för att vara i drift när säsongen 2011 startar. Det ska jämföras med följande uppgifter som lämnades Mining plan.*

Block I kommer också att inkludera tillägget av fyra (4) nya bearbetningsanläggningar. Schemat för ankomst och driftsättning av processanläggningar visas nedan i tabell 2 . "

Tabell 2 –Startschema för processanläggning

Anläggning #1 Driftsättningsdatum oktober 2010

Anläggning #2 Driftsättningsdatum september 2011

Anläggning #3 Driftsättningsdatum september 2012

Anläggning #4 Driftsättningsdatum juli 2014

Anläggning #5 Driftsättningsdatum juli 2016

Uppgiften i investeringsmemorandumet motsvarade således de uppgifter som lämnades av XS Platinum i december 2010.

Vad avser Nelson Concentratoren och påståendet om att Nelson Concentratoren enbart klarade av 250 ton per timme vilket skulle utvisa att produktionssiffrorna var orimliga ska noteras att Nelson Concentratoren endast tog emot material mindre än 3 mm, vilket är mindre än hälften av det material som linjen processade. Det var således enbart en mindre andel av materialet som kom till Nelson Concentratoren. Att så var fallet går att utläsa av den skiss som framgår av Mining planen figur 9.

I investeringsmemorandumet, punkten 5.1.2, gavs en förklaring om den planerade investeringen i Valdivia. Ett projekt som också kom att genomföras. I investeringsmemorandumet ges också en beskrivning om att Ducom börjat trading i Kongo. Även den verksamheten kom i gång och genererade intäkter.

4.2.6 Presentation av obligationerna

Obligationerna presenterades muntligen av olika personer på diverse kundmöten etc. Vid dessa presentationer lämnades information av Fredrik Rodger och Lars Guldstrand samt av Bruce Butcher, James Slade och Kai Karttunen. Ledningen för XS Platinum var således med och presenterade obligationerna, och bekräftade därvid de estimat som angavs i respektive investeringsmemorandum. Johan Ulander deltog inte på något kundmöte, vilket är ostridigt. Information till investerare lämnades således från flera håll och inte enbart genom upprättade investeringsmemorandum. Som tidigare nämnt är det Johan Ulanders uppfattning att majoriteten av investerarna inte tagit del av de aktuella investeringsmemorandumen eller informationen som återfanns där. Det saknas alltså kännedom om vilka överväganden de gjort innan de investerat.

4.2.7 Betalningsströmmarna

Enligt avtalsstrukturen skulle fördelningen av medel ske genom att investeraren betalade in till ett CHY-konto i EFG bank i Sverige, som därefter skulle betala kommission till Contender Kapital och resterande 67 procent till CCMM och 33 procent till Ducom. På grund av att CCMM och Ducom hade konton i Singapore, vilket skulle fördröja hela processen, betalade istället EFG bank, på instruktion från Fredrik Rodger, kommissionen till Contender Kapital.

Vad avser betalning till GKL skötte Fredrik Rodger såsom företrädare för Contender Kapital den kontakten vilket framgår av ett brev skickat från Fredrik Rodger till Lars Guldstrand. Fredrik Rodger var helt införstådd med var de respektive betalningarna gick då det var Fredrik Rodger som administrerade betalningarna. Han hade också egna upprättade dokument för att kunna redovisa var medlen gått.

Att Fredrik Rodger i egenskap av obligationsinnehavarnas agent var införstådd med var betalningar gick samt att han godkände betalningar som avvek från investeringsmemorandumen framgår av två s.k. *waivers*. Fredrik Rodger hade innan handlingarna upprättades upplysts om att Ducom avsåg att göra affärer som avvek från investeringsmemorandumet. Av handlingarna, som är undertecknade av Fredrik Rodger, framgår att han godkände att Ducom köpte guld i Kongo. Samtliga betalningar godkändes således av obligationsinnehavarnas agent.

Fredrik Rodger/Contender Kapital hade som tidigare nämnt rätt till stora provisioner. Delar av de transaktioner som åklagaren tagit upp synes ha använts från den kommissionen. Det stod Fredrik Rodger/Contender Kapital fritt att använda dessa medel som de ville. Vad avser betalningarna som sådana användes de till följande.

1. Ett ägande om +60 % i XS Platinum.
 - a) Genom diverse aktie köp. 100 000 000 kr av dessa likvider gick direkt till GKL och låg som säkerhet för CHY serien.
 - b) Alla +60 % blev registrerade och möjliggjorde övertagandet av XS Platinum i november 2011.
2. Ett ägande i Global Gold Valdivia som skulle kompensera för att vintersäsongen var för kort i Alaska.

3. Via Ducom ett skogsinnehav på 335 000 hektar samt off take agreement på de samma.

4.2.8 Tidsutdräkten

Det har gått lång tid sedan Johan Ulander fick vetskap om att affärerna ifrågasatts till huvudförhandling. Johan Ulander fick vetskap om att affärerna ifrågasattes redan år 2012 genom de skrivelser som uppkom. Hans Strandberg tog kontakt med åklagaren år 2014 med besked om att Johan Ulander ställde sig till förfogande för att besvara de frågor som åklagaren hade. Johan Ulander häktades och fick del av brottsmisstanke 2017. Åtal inkom till tingsrätten år 2019. Huvudförhandlingen påbörjades i september 2022.

4.3 Åtalspunkt 4

4.3.1 Inledning

Åklagarens sakframställning har i stora delar varit bristfällig då uppgifter ryckts ur sitt sammanhang, material har klippts ihop och långtgående slutsatser har dragits utifrån geologiska rapporter som inte är möjliga att göra. Uppgifterna i de investeringsmemorandum som har upprättats härrör från bolagens ledning och/eller tredje part och inte från Johan Ulander. De uppgifter som lämnats i respektive memorandum har också varit riktiga.

4.3.2 Sannolikhetstrappan och lönsamhetsberäkningar

Åklagarens redogörelse över den terminologi som används i olika geologiska rapporter innehöll ett par felaktigheter men var framförallt inte uttömmande och redovisade inte på ett korrekt sätt när man kan och får göra lönsamhetsberäkningar. Inledningsvis ska konstateras att det inte finns några internationella regler som påstås av åklagaren. Däremot finns det flertalet olika standarder vilka är frivilliga att använda.

Det är riktigt att för att en lönsamhetsberäkning ska få benämnas feasibility study enligt Jorc och Ni 43-101, krävs att tillgången klassificerats som en measured mineral reserve. Det är också riktigt att för att en lönsamhetsberäkning ska få benämnas pre feasibility study enligt nämnda standarder krävs att tillgången klassificerats som en proven eller probable mineral reserve. Det finns dock varken lag eller någon internationell

överenskommelse som reglerar vad en feasibility study eller pre feasibility study är och vilka krav som uppställs för att få göra en sådan rapport.

Det finns även definitioner i olika standarder som inte heller i alla delar är likalydande. Utöver feasibility study eller pre feasibility study finns det andra lönsamhetsberäkningar, såsom "concept study" och "preliminary economic assessment" (preliminär ekonomisk bedömning, "PEA") vilka även dessa har olika innebörd beroende på vilken standard som tillämpas. Alla dessa studier analyserar och bedömer samma geologiska, tekniska och ekonomiska faktorer; de inkluderar dock olika nivåer av detaljer och precision. Till exempel, till skillnad från en pre feasibility- eller feasibility studie, kan en PEA innehålla testresultat baserade på en inferred mineral resource. Det betyder att uppskattningen av mineraltillgången som de inkluderar kan baseras på begränsad information och provtagning av mineraliseringen. En PEA innehåller en ekonomisk analys av den potentiella livskraften för ett projekts mineraltillgångar. Den utgör en lönsamhetsberäkning som får beräknas även på en inferred resource. En PEA kallas ibland för scoping study. Enligt åklagaren krävs en probable eller proven mineral reserve för en scoping Study. Den uppgiften är felaktig. Rätteligen krävs enbart klassificeringen inferred resource för att göra en scoping study.

Det finns alltså inte några generella regler för när man får göra lönsamhetsberäkningar. Däremot finns olika kriterier kopplade till specifika standarder. Det finns således inget förbud mot att göra lönsamhetsberäkningar för t.ex. en inferred eller indicated resource. Däremot får man inte ange att dessa uppfyller kriterier enligt de olika standarderna om de inte gör det. Bolagen har inte i något memorandum gjort gällande att beräkningarna gjorts enligt en feasibility study eller pre feasibility study enligt t.ex. Jorc. Istället anges att sådana undersökningar inte gjorts. Åklagaren har således haft felaktiga ingångsvärden eller utgångspunkter vid sin redogörelse över målet. Såsom Johan Ulander uppfattat det tillåter inte heller den kanadensiska standarden Ni 43-101 att alluviala tillgångar klassificeras som proven reserves, utan att den klassificeringen endast kan tillämpas på s.k. "hard rock"-gruvor.

Oaktat det föregående har Johan Ulander fått förklarat för sig av Phil Cash, James Slade och andra erfarna kvalificerade personer såsom Michael Smith, att det inte är nödvändigt

att göra formella feasibility studies enligt exempelvis Jorc när det gäller alluvial verksamhet, detta särskilt om man bearbetar "tailings" (dvs. material som sedan tidigare processats, man utvinner det guld eller platina som de tidigare operatörerna inte lyckats återvinna på grund av ineffektiva maskiner). Skillnaden ligger i att ett hard rock-projekt kräver enorma investeringar i stationära anläggningar med tillhörande infrastruktur. Ett hard rock-projekt kan ta från 5-15 år från det att man startar prospekteringsarbete, som sedan leder till "exploration"-fasen, och slutligen till produktion. Det är ytterst få gruvprojekt som kommer vidare från utvecklingsfasen fram till produktion och endast 2 procent leder till produktion. Investering i ett hard rock-projekt beräknas allmänt kosta mellan 3 000 dollar upp till 10 000 dollar per oz/produktionskapacitet/år. Ett alluvialt projekt däremot är betydligt billigare och kräver inte lika mycket förarbete. Investeringsnivån för ett alluvialt projekt ligger normalt på mellan 500 dollar och 1 000 dollar per oz/produktionskapacitet/år.

En AuVert linje beräknas årligen producera runt 25 000 oz då halten är 0,5 g per ton, mot en helhetsinvestering om 15 000 000 dollar. Detta ger en total investeringskostnad om 600 dollar per oz/produktionskapacitet/år. Till skillnad från ett hard rock-projekt där produktionsanläggningen är statisk kan den alluviala produktionslinjen flyttas lätt och snabbt (2 veckor) till ett nytt ställe om man upptäcker att guld- eller platinahalten inte motsvarar förväntningarna. Vid ett alluvialt projekt behöver man framförallt två typer av information för att kunna göra en lönsamhetsberäkning som möjliggör ett beslut om att antingen starta eller utvidga en alluvial produktion.

- 1) Att processen man avser använda fungerar och kan leverera det den ska med en viss typ av jordmån innehållande guld eller platina. I fallet XS Platinum, Alluvia och Amarant valdes av bolagets ledning och konsulter från år 2010 den patenterade AuVert-teknologin. Med AuVert-teknologin kände man till kostnaderna för att driva produktionen i gruvorna. Teknologin som utvecklades av James Slade och som skulle användas i gruvorna var anpassad för att fånga upp extremt fint guld ned till en partikelstorlek om 40 micron eller 300 mesh, vilket gjorde det möjligt och lönsamt att processa de tidigare processade massorna där man viste exakt vad som tidigare utvunnits och därmed i teorin uppnå direkt lönsamhet.

- 2) Geologisk bakgrund. Detta då affärsmodellen initialt byggde på att åter processa gamla tailings. Det viktiga är att det tidigare processade materialet har en tillräckligt hög halt av guld eller platina kvar och den informationen finns tillgänglig i historiska produktionsrapporter som visar på både volymer och "grades" (platina- eller guldhalt). Det är då relativt enkelt att med hjälp av dessa historiska siffror från tidigare produktion fastställa grades som mäts i g/ton eller g/kubikmeter samt volymerna av guld eller platina bärande material.

Ett alluvialt projekt kräver således inte mer än 1) en före detta gruva med tidigare väl känd geologi samt 2) produktionsdata angående tidigare utvunna volymer av guld eller platina samt 3) guld- och platinahalter. Därtill behöver man en användbar processteknik som lämpar sig för utvinningsarbetet. För att bedöma om ett projekt är lönsamt är det främst guldpriset i förhållandet till kostnaderna för att bryta guld som är avgörande. Vid den här tidpunkten, dvs. mellan åren 2009 och 2013, var guldpriset högt och gruvor som tidigare inte varit lönsamma blev lönsamma igen med de nya guldpriserna.

De lönsamhetsberäkningar som är gjorda är såvitt Johan Ulander känner till baserade på historiska geologiska data kombinerat med nyare provtagning kombinerat med de kända produktionssiffrorna för en AuVert 250 produktionslina.

Vad gäller de gruvor som nu är aktuella fanns tillräckliga data för att kunna göra sådana estimerade lönsamhetsberäkningar som gjorts. De beräkningar som gjorts stämmer vidare överens med de estimat/prognoser som bolaget använt i de Mining Plans som har skickats in till Bureau of Land Management som sköter om tillstånden för brytning i Alaska och USA. Sådana Mining Plans har skickats in årsvis. Alla alluviala produktionsprognoser som presenterats i Amarant, Alluvia och CCMM bygger på information från James Slade om vad en AuVert 250 produktionslina kunde producera och till vilken kostnad. James Slade använde en platina- eller guldhalt (grade) om 0,5 g per ton i sina beräkningar samt ett guldpris som genomgående låg 10-20 procent lägre än vad guldpriset var vid tillfället för upprättandet av de enskilda investeringsmemorandumen. Detta innebär således att beräkningarna var konservativa. James Slade applicerade sedan samma koncept på de andra alluviala tillgångarna dvs. Chile, Surinam och även Colorado.

Sammanfattningsvis har det inte funnits några hinder mot att göra lönsamhetsberäkningar på det underlag bolagen haft, även om det enbart varit fråga om inferred resources. Åklagarens påstående att man behöver göra formella feasibility studies enligt en viss standard är således fel.

4.3.3 Bakgrund XS Platinum

Åklagaren har även avseende denna åtalspunkt återkommit till att XS Platinum skulle haft ett stort kapitalbehov, varvid han angett att XS Platinum skulle erlägga fortlöpande stora betalningar till Hansson Industrides och att XS Platinum var i behov av ett stort kapitaltillskott. Den redogörelsen är enligt Johan Ulander inte riktig. Det framgår bl.a. av tidigare nämnt e-postmeddelande som skickades av Bruce Butcher den 12 juni 2010 till aktieägarna i XS Platinum och till vilket handlingen *A town called Platinum Chapter nine* bifogades. Av handlingen framgick att kapitaltillskottet för år 2010 enbart uppgick till 4 500 000 dollar och att Hansson Industries tillät anstånd med betalning.

Bruce Butcher kastade ut Phil Cash under vår/vintern 2010 och James Slade tog hans plats. James Slade presenterades som expert på sitt område med en ny patenterad produktionsteknik som skulle revolutionera återvinningen av alluvialt guld och platina. James Slade framstod som kunnig och erfaren och det var han som drev själva verksamheten och gjorde alla operativa budgeter gällande produktionskostnader och produktionsvolym. Dessa beräkningar användes av bolagets dåvarande ledning Mark Balfour och Bruce Butcher i olika sammanhang. Under senare hälften av 2011 och 2012 fick James Slade även hjälp av ett team från Applied Value med Gustav Bohlin i spetsen, Ryan Green från Source Capital Group, Karl Twetman från Jool Capital samt även personal från Mangold Fondkommission och Martin Hallberg från Nortek Consultancy för att göra beräkningar. Hans-Göran Andersson, bolagets ledning Anders Sagadin och Lars Guldstrand samt advokater deltog även i dessa diskussioner. Under hösten 2011 och 2012 ordnades ett flertal möten med fokus på den operativa delen samt prognoser, produktionsmetodologi och annat som direkt hade med skapandet av memorandumerna att göra.

4.3.4 Bakgrund Amarant

Amarant bildades i syfte att konsolidera och re-finansiera de existerande tillgångarna och renodla strukturen för att i ett andra skede notera bolaget publikt såsom det från början var meningen med XS Platinum. Idén om att skapa ett nytt bolag i detta syfte kom från Hubro Finans i Norge. Amarant fick senare kontroll över de underliggande tillgångarna genom olika förvärv som finansierades genom aktier i Amarant samt kontanter genom emissioner. Amarant planerades för två separata upplåningsrundor, en 500 000 000 kr konvertibelobligation som förvaltades av Contender Management i Sverige, och en upplåningsrunda på 100 000 000 dollar avtalad med Hubro Finans A/S i Norge. Den ursprungliga planen var okomplicerad. Amarant skulle förse gruvorna med nödvändigt kapital för att möjliggöra för dessa att utöka sin verksamhet innefattande utveckling av gruvorna och komma igång med produktion. Senare skulle Amarant söka ett börsnoterat erbjudande i enlighet med villkoren för den konvertibla obligationen.

4.3.5 Patenterad teknik

Amarant Mining hade ett exklusivt avtal för en ny beprövad patenterad teknik som gjorde det möjligt att utvinna guld och platina effektivt och miljövänligt utan kemikalier, dvs. AuVert-tekniken. Utvinningsnivån ligger över 90 procent, vilket ska jämföras med traditionella metoder vilka uppnår en utvinningsnivå om 50 -60 procent. Tekniken klarar av att utvinna guld och platina med en partikelstorlek ned till 300 mesh eller 40 microns. Det betyder bl.a. att det fina guldet i Colorado med en minimumpartikel storlek om 75 microns lämpar sig med marginal för utvinning med AuVert 250-linan och Knelsson Koncentratoren.

AuVert-tekniken finns redovisad på olika ställen. James Slade tog även fram en PowerPoint som han använde sig av vid marknadsföring. Av denna framgick bl.a. att *"Denna bortglömda reserv kan eliminera den tidiga prospekteringsfasen och tillåta ett produktionsdrivet företag att fokusera på kända guldproducerande områden över hela världen . vilket innebar att man inte behövde gå vidare med ytterligare undersökningar utan kunde börja producera direkt när man visste var guldet fanns och vilken mängd. Vidare framgick att tekniken var miljövänlig, använde mindre vatten, innebar en säker guldhantering, hade en guldåtervinning om över 90 procent och att den klarade 230+ meter per timme samt tung lera. Det framgick även att geologer vid Watts, Griffis & McQuat i juli 2010 genomförde*

en oberoende operativ studie av XS Platiner tillgång i Alaska och att provtester visade att utrustningen som användes på plats nådde en genomsnittlig återvinningsgrad på 97,5 procent. Dessutom framgick följande.

"Produktion 250-modellen är vår största produktionsanläggning som klarar en genomströmning på upp till 250 m³/h. Genom att dra fördel av Knelson QS 48, Steinert ISS och Haver-Boecker Hydroclean2000 kan denna anläggning maximera återvinningen av värdefulla metaller samtidigt som vi bibehåller våra miljövänliga standarder. Produktionsanläggningen i full storlek kan återvinna guld från 125 mm ner till -300 mesh. "

"Stor skala för alluvial (250 m³/h)" (250 m³/h = 400t/h)

"Kan återvinna material 125 mm ner till < 300 mesh"

Enligt James Slade var det således fråga om en teknik som är både miljövänlig, har en hög utvinningsgrad och kan utvinna mycket små partiklar ned till 300 mesh (cirka 0,044 mm). Partikelstorleken i Colorado angav åklagaren till cirka 70 microns, dvs. ca 0,074 mm. AuVert var således tillräckligt effektiv även för den typen av utvinning.

4.3.6 Uppgårelsen med AMTO

Verksamheten i XS Platinum år 2011 blev till stor del förstörd av den maktkamp som utspelade sig mellan Phil Cash samt Bruce Butcher och Mark Balfour. Gruvan stängdes av myndigheterna den 20 september 2011. Johan Ulander meddelades om en stängning men inte orsaken till den som enligt ledningen var en tillfällig stängning på en månad. Att stängningen var orsakad av nedsmutsning av Salmon Creek och att det krävdes ny utrustning för att återigen starta produktionen var något som Johan Ulander inte fick kännedom om förrän långt senare när Bruce Butcher var ute ur bilden. När han väl fick det uppgav ledningen i XS Platinum att gruvan skulle vara igång igen till maj 2012.

Som nämnt ingicks ett avtal med AMTO vilket innebar att Amarant sedermera kom att bli huvudägare i XS Platinum. Åklagaren har i det avseendet påstått att köpeskillingen enbart uppgick till 359 000 dollar, vilket är direkt felaktigt. Som framgick av vittnesförhört med Phil Cash blev både han och Bill Zeleny stämde personligen av Bruce Butcher och avtalet som träffades med Johan Ulander innefattade att Johan Ulander skulle lösa den tvisten. En sådan lösning träffades också genom förlikning. Det var således en del av avtalet, vilken är svår att värdera i pengar. Att Johan Ulander tog upp kampen och satte in

betydande resurser på tre kontinenter mot Bruce Butcher visar att Johan Ulanders avsikter var att driva och utveckla gruvbolagen vidare enligt plan. Vidare framgick av förhört med Phil Cash att en annan del av avtalet var att Johan Ulander skulle göra en investering om 23 000 000 dollar i Phil Cash projekt. Den investeringen gjordes. Mot bakgrund av vad Phil Cash berättade är det förvånande att åklagaren alltså påstår att köpet av aktierna enbart omfattade själva försäljningspriset. Åklagarens påstående kan inte uppfattas på annat sätt än att han menar att Phil Cash medvetet lämnat oriktiga uppgifter under ed, vilket i så fall innefattar ett påstående om att Phil Cash gjort sig skyldig till brott.

Efter att Conventus och sedermera Amarant tagit kontrollen av XS Platinum kunde styrelsen bytas ut i november 2011. Det dröjde dock ytterligare tid innan situationen i XS Platinum kunde klarläggas. Johan Ulander, Lars Guldstrand och William Rosenstadt blev medvetna om det riktiga läget i XS Platinum under vår-vintern år 2012 efter det att de fått tillgång till de s.k. *"Forensic Audit"* som Conventus beställt. Stängningen av gruvan under år 2011 skapade ringar på vattnet, och konsekvenserna togs inte på tillräckligt stort allvar i tid. Det ansågs vara en tillfällig situation som borde lösas och gruvan var planerad att öppnas igen senast maj/juni 2012. Striden om kontrollen av XS Platinum tillsammans med stängningen av verksamheten hade också kraftigt skadat företaget och dess rykte i USA samt relationen med Source Capital Group, vilket slutade med att de inte fick någon finansiering från gruppen som de räknat med.

Dessa faktorer skapade en osäkerhet kring gruppen när verksamhetsidén var att bedriva miljövänlig alluvial gruvdrift utan användning av några kemikalier. Faktumet att gruvan stängdes ned just på grund av miljöbrott ansågs speciellt allvarlig. Den välbehövliga finansieringen för att starta produktionen på den chilenska fastigheten samt Greenwood-fastigheten i British Columbia försenades. Situationen eskalerade vidare när Global Gold Inc, ett börsnoterat gruvbolag baserat i New York, väckte en publik rättslig talan mot Amarant, för att verkställa betalningsplanen för de chilenska tillgångarna, till följd av förseningen av återstående 100 000 000 kr. XS Platinum tvingades in i ett icke-operativt läge utan finansiering och ingen ytterligare planerad finansiering skulle realiseras.

Amarant hade tagit kontroll över XS Platinum i november/december 2011 och den nya styrelsen kom igång med arbetet i början av år 2012. Från den tidigare ledningen var det

bara James Slade som var tillräckligt betrodd för att förbli ombord, Bruce Butcher gick direkt och Mark Balfour släpptes från sina uppgifter efter en övergångsperiod om tre månader. Hansson Industries delgav sin första uppsägning i mars år 2012. När bolaget fick en *Notice of Default* konsulterades direkt advokater om hur detta skulle kommuniceras vilket också gjordes.

Som kommer framgå av det senare investeringsmemorandumet anges detta förhållande tydligt och formuleringen har gjorts av advokatbyrån SOVR Law med William Rosenstadt som ansvarig och som var väl insatt i bolaget. Amarant publicerade även nyheten om detta på sin hemsida och skickade ut en pressrelease. En andra förlikning nåddes i augusti 2012 vilket innefattade en direkt betalning om 1 000 000 dollar i augusti 2012. Av ett e-postmeddelande skickat från Cabot Christianson den 13 augusti 2012 framgår att Hansson Industries mottagit två betalningar om strax över 1 000 000 dollar och att försäljningen därmed sköts upp. Betalning kom således att erläggas med 1 000 000 dollar.

4.3.7 Framtagandet av investeringsmemorandumet

Styrelsen i Amarant bestod av Lars Guldstrand, Anders Sagadin och René Nolevaux. VD var Anders Sagadin, James Slade var operativ chef och Hans-Göran Andersson var ekonomichef. Tillsättningen av styrelsen gick till så att Jurg Johner begärde in respektive persons skriftliga acceptans av uppdraget. Styrelsen och ledningen för Amarant ansvarade för framtagandet av investeringsmemorandumet med hjälp av bl.a. Nicholas Bonarrigo på advokatbyrån Reed Smith. Att det var styrelsen som ansvarade för och tog fram memorandumet framgår bl.a. av e-postmeddelanden.

Den 11 maj 2011 skickade Fredrik Rodger tidigare nämnt e-postmeddelande till Johan Ulander, med Anders Sagadin på kopia, i vilket han efterfrågade viss information från Johan Ulander. Anders Sagadin besvarar e-postmeddelandet den 14 maj 2011 enligt följande.

Fredrik,

Se Powerpoint/pdf för den bild jag satt ihop - enligt sid 4, stage 3, från gårdagens brain-storming (Corp structure Amarant per May 13, 2011) - detta bör/ skall vara den bild och struktur som gäller för Amarant. Våra amerikanska vänner sätter nu samman de SPA's som krävs för att få bilden också legalt riktig (Nic and Jacob, ReedSmith).

Jag eftersöker Company #, Directors, Incorporation/ legislation territory och adress detaljer - se powerpoint för luckor ...

Kai/Kerry - in Dubai tomorrow Sunday, please get together and gather the information you have on your side, also call HG to get on the same page and call Jurg too for the information he sits on.

Fredrik - om Du eventuellt har någon information så kicka det kvickt till mig.

Detta är det viktigaste sidan i allt vårt material där vi skal knyta assets till rätt box och den måste vara rätt! "

Samma dag svarade Hans Lindtroth följande.

"Hej!

Tack för mailet. Jag undrar om det inte är bättre att hålla DRC utanför i det första skedet. "

Varpå Anders Sagadin svarade enligt följande.

"Hej Hans,

Du har helt rätt! Vi har dragit det fram och tillbaka och tanken är att vi skall bygga ett case med DRC som en framtida opportunity att komma först i slutet av 2012 som tidigast och absolut inte ha det med i någon sates revenue innan dess, har lite med "use of proceeds" att göra. Tanken är att visa på framtida möjligheter.

Fredrik - din synpunkter utifrån kapitalintag här och nu är viktiga!

Tack för all hjälp Hans, vi ses till vecka.

P.S. kommer med en uppdaterad presentation imorgon, PWC är klara med första sifferunderlaget på måndag och en extended version på onsdag som levereras till Mangold, har fått mer information from James Blade idag som jag skall lägga till. "

Av e-postmeddelande som skickades av Nicholas Bonarrigo på Reed Smith den 19 maj 2011 till Jacob Thride framgår vidare att Nicholas Bonarrigo hade tagit fram handlingar avseende Amarant, som Johan Ulander enbart vidarebefordrade till bl.a. Fredrik Rodger. Johan Ulander har endast haft den rollen att han har vidarebefordrat information som han har erhållit. Att det var styrelsen för Amarant som tog fram investeringsmemorandumet framgår vidare av e-postmeddelande som Anders Sagadin skickade till Peter Ekholm på Mangold Fondkommission den 20 maj 2011.

Sheet XS Assets rad 8 & 12 ändrat från 0.258 till 0.0258

Vi tar nu en konst paus, det som kvarstår är:

Sid 36 shareholders, klart imorgon tidigt

Har tagit bort BIO på Rene Noevaux tills vidare, han skall leverera CV
+ photo imorgon, bör ske under dagen

Ändring Advisory Board "to be named"

<https://public.me.com/Jamesslade> Password "placer" ligger nu
senaste pdf och PowerPoint "

Hans-Göran Andersson har i sin roll som ekonomichef gjort beräkningar. Att det i egenskaperna för handlingen *Amarant Mining Projections* som skapades den 12 maj 2011 står att handlingen är senast sparad av Johan Ulander betyder inte att Johan Ulander har redigerat dokumentet, endast att han har sparat det. Åklagarens slutsatser i detta avseende är mycket extensiva och felaktiga. Åklagaren har därvid gjort gällande att Johan Ulander gjort beräkningar vilket är ett direkt felaktigt påstående. Johan Ulander har inte gjort några beräkningar alls. Hans-Göran Andersson har gjort beräkningarna utifrån de uppgifter han erhållit från bolagets ledning, främst från James Slade. Att uppgifterna som Hans-Göran Andersson använt i beräkningarna kommer från ledningen av bolaget utvisas även av det faktum att värdena motsvarar de värden som bolagets ledning själva använt sig av i olika sammanhang. Åklagaren har därvid även gjort gällande att beräkningarna varit felaktiga med anledning av ett antal felaktiga parametrar. De parametrarna kommer dock från bolaget och såväl Hans-Göran Andersson som Johan Ulander förutsatte att de uppgifter bolagets ledning lämnade var riktiga.

4.3.8 Mining Plan

Som tidigare nämnt upprättades en Mining Plan av James Slade, Mark Balfour och Bruce Butcher. En Mining Plan är en detaljerad verksamhetsplan för verksamheten som man är skyldig att upprätta och lämna in för godkännande till Bureau of Land Management (BLM "in)nan man påbörjar gruvdrift om mer än fem tunnland (acres). En Mining Plan måste innehålla vissa specifika uppgifter såsom exempelvis uppgifter om gruvrättigheter, beskrivning av den utrustning som föreslås för användning under drift samt kartor över projektområdet som visar lokalisering av prospekteringsverksamhet, borrhälsplatser, gruvverksamhet, bearbetningsanläggningar, gråberg och avfallsförvaringsområden,

stödanläggningar, strukturer, byggnader och tillfartsvägar. Den ska även innehålla en allmän tidsplan för verksamheten från start till stängning, inklusive perioder av icke-drift. En Mining Plan måste således innehålla detaljerad information om verksamheten som BLM ska godkänna.

Av handlingen Mining Plan från december 2010 framgick att 230 kubikmeter per timme kunde processas. Det angavs bl.a. att processanläggningen som skulle användas på platsen var ett toppmodernt system som återvann PGM och guld med hjälp av förbättrad gravitation och magnetisk separation samt att full kapacitet uppgick till på 230 kubikmeter (300 kubikmeter) per timme. Vidare angavs att den första fulla anläggningen skulle vara i drift under de första månaderna av säsongen 2011.

Av handlingen Mining Plan från december 2010 framgick också att produktion kunde bedrivas under sju månader på ett år, vilket Hans-Göran Andersson har utgått från i sina beräkningar. Det angavs bland annat att gruvssäsongen normalt sträckte sig från april till slutet av oktober eller början av november, att den tillfälliga och säsongsbetonade stängningen av gruvan skulle inträffa i slutet av oktober eller början av november varje år beroende på början av dåligt väder samt att perioder utan gruvdrift var mellan december och april. Att produktion kan beräknas ske under sju månader varje år var alltså inte en överdrift som åklagaren har påstått.

Av handlingen Mining Plan december 2010 framgick vidare att bolaget hade tillstånd för gruvdrift på en yta om 16 acres. I bilaga C till handlingen framgick dessutom att bolaget hade beviljats ytterligare tillstånd i augusti år 2010. Åklagarens påstående om att det inte varit möjligt att öka antalet produktionslinor då det fordras tillstånd att starta flera enheter stämmer alltså inte. Åklagaren hänvisade avseende tillstånd till en rapport av Watts Griffis & McOuat från 2008, vars uppgifter således var förlegade. I bolagets Mining Plan framgick vidare att ledningens plan i december 2010 var att ha tre produktionslinor i drift år 2012.

I sammanhanget ska även noteras att det av utkastet till Mining Plan december 2011 som lämnades in till BLM den 15 december 2011 anges följande.

"XS Platinum är för närvarande tillåtet att bryta 26 tunnland av de rättigheter som godkänts i BLM:s Determination of NEPA Adequacy (DNA) (BLM, 2008), som ingår i Appendix B. Ytterligare krav från U.S. Army Corps of Engineers (ACOE) begränsar verksamheten till en kumulativ yttörning på 10 tunnland eller mindre inom ACOE:s jurisdiktionsgränser."

Åklagarens påståenden stämmer alltså inte överens med vad man har gett in till myndigheter flera år senare.

Åklagaren återopade vidare ett e-postmeddelande skickat den 21 december 2011 till styrkande av att "Ulander lämnar medvetet oriktiga uppgifter om gruvverksamheten "(s. 179 i åklagarens presentation). Som noterades var det ett ihopklipp och återspeglade inte vad som verkligen skickades. Johan Ulander tog inte fram några uppgifter utan vidarebefordrade endast uppgifter som han hade fått. Johan Ulander var inte den som tog fram siffror, han förlitade sig på de uppgifter han fick från bolaget eller från tredje part. En stor del av åklagarens påståenden vinner alltså inte stöd av den utredning som finns.

4.3.9 Investeringsmemorandum daterat den 1 juni 2011

Amarantkonvertibeln riktades till professionella investerare. Minsta investering var 1 000 000 kr och antalet investerare var begränsat till 199 vid tidpunkten. Det var således inget erbjudande riktat till allmänheten. Memorandumet innehöll vidare tämligen omfattande friskrivningar som visar att det funnits anledning för eventuella investerare att kontrollera bolaget noga innan en investering och göra sin egen undersökning av bolaget. Det angavs även uttryckligen att de prognoser som lämnades var Amarants syn på framtida händelser och att de inte kunde garanteras. Av investeringsmemorandumet framgick bl.a. följande.

"Investeraren ansvarar själv för att granska Amarant och undersöka fördelar och risker med att investera i Konvertiblerna. Contender Management och Amarant gör inga utfästelser i samband med Erbjudandet, och om sådan information eller utfästelse ges skall den inte förlitas på såsom behörigen lämnad. Varken Amarant eller Contender Management skall därför vara underkastade något ansvar som grundas på information i detta Memorandum, fel eller oriktigheter häri eller utlämnad information, oavsett om amarant eller Contender Management var medvetna om eller borde ha varit medvetna om sådana fel, oriktigheter eller utlämnad information, eller var ansvariga för eller bidrog till införandet eller utlämnandet härav i detta Memorandum. "

Detta Memorandum innehåller olika framåtriktade uttalanden som återspeglar Amarants nuvarande syn på framtida händelser och Bolagets finansiella och operativa resultat. Begreppen "avser", "Förväntar sig", "förutser", "avser", "kan", "planerar", "beräknar", "skall", "bör", "skulle", "kunna", "siktas", "på", "försöker" eller "kunde", eller, i varje enskilt fall, deras motsats eller liknande uttryck, anger vissa av dessa framåtriktade uttalanden. Andra framåtriktade uttalanden kan identifieras i det sammanhang de förekommer i. Även om Amarant anser att förväntningarna som återspeglas i dessa framåtriktade uttalanden är rimliga kan amarant inte garantera att de kommer att förverkligas eller visa sig korrekta. Dessa framåtriktade uttalanden gäller endast vid tidpunkten för detta Memorandum. Amarant har ingen skyldighet att offentligt uppdatera eller revidera några framåtriktade uttalanden, oavsett om detta är resultatet av ny information, framtida händelser eller annat, utöver vad som krävs enligt lagar eller förordningar. Potentiella investerare bör därför inte förlita sig alltför mycket på några framåtriktade uttalanden häri. "

Detta Memorandum innehåller information från källor tillhandahållna av tredje part. Såvitt Amarant vet är sådan information korrekt återgiven och inga fakta har utelämnats som skulle göra den återgivna informationen oriktig eller vilseledande. Detta Memorandum kan även innehålla marknadsinformation, branschprognoser och annan information från tredje part, däribland information som berör storleken på marknaderna där Tillgångarna (enligt definitionen i avsnittet "investeringsstruktur") finns. Informationen har hämtats från flera olika källor. Även om Amarant anser att dessa källor är pålitliga har informationen däri inte blivit oberoende verifierad. Amarant ger därför inga garantier och tar inte heller något ansvar för riktigheten i data, uppskattningar, prognoser eller annan information som hämtats från offentliga källor eller från tredje part. Detta Memorandum innehåller även bedömningar av marknadsinformation som inte kunnat erhållas från någon oberoende källa.

Sådan information grundas på interna bedömningar och kan därför avvika från bedömningar som gjorts av oberoende källor.

Framställningen av Amarant och dess Tillgångar i detta Memorandum är såvitt Amarant vet korrekt i nästan alla väsentliga aspekter. Vid tidpunkten för detta Memorandum återstår emellertid fullbordandet av några administrativa åtgärder som huvudsakligen rör Tillgångarna. Amarant känner inte till några omständigheter som skulle kunna leda till att dessa åtgärder inte slutförs som planerat "

Amarant var således öppna med att de inte ägde alla tillgångar än, utan att det återstod vissa åtgärder innan äganderätten övergick. När det anges att Amarant ägde vissa gruvor ska det således läsas tillsammans med detta stycke.

Avseende riskfaktorer framgick bl.a. följande i investeringsmemorandumet.

"Amarant anser att följande faktorer kan påverka värdet på investeringar i Bolaget och dess förmåga att uppfylla sina förpliktelser gällande Konvertiblerna. De flesta av faktorerna är eventualiteter som kanske inte inträffar, och Amarant kan inte uttala sig om hur troligt det är att någon sådan inträffar. Om någon av följande risker inträffar kan det få en negativ inverkan på Amarants verksamhet, rörelseresultat, finansiella ställning och utsikter. I sådana fall kan investerarna förlora hela eller delar av investeringen. Riskerna och de osäkra faktorerna som diskuteras nedan är sådana som Bolaget anser vara väsentliga, men det kan hända att det finns fler. Ytterligare risker och osäkra faktorer, även sådana som Amarants ledning för närvarande inte är medveten om eller anser vara oviktiga, kan också i hög grad inverka negativt på Amarants verksamhet, rörelseresultat, finansiella ställning och utsikter eller orsaka andra händelser som kan leda till att investerarna förlorar hela eller delar av investeringen. Amarant anser att faktorerna som beskrivs nedan utgör de huvudsakliga riskerna som är förbundna med investering i konvertiblerna, men det kan hända att Bolaget inte kan betala ränta, kapital eller andra belopp i samband med konvertiblerna av andra orsaker som Bolaget kanske inte anser vara betydande risker enligt aktuell information eller av en orsak som Bolaget kanske inte kan förutse. Faktorer som är väsentliga för att göra en bedömning av marknadsriskerna som förknippas med Konvertiblerna beskrivs också nedan. Den ordning som nedanstående risker står i säger ingenting om hur troligt det är att de kommer att inträffa eller hur stor påverkan de kan ha. "

"Varierande produktionsnivå

Amarant har för närvarande produktion endast på ett begränsat antal anläggningar, vilket innebär att produktionsproblem på dessa platser kan få en betydande negativ inverkan på Amarants resultat och finansiella ställning. "

"Osäkerhet kring beräkningar av reserver

Det finns alltid en inbyggd osäkerhet avseende prognostiseringen av mängden reserver som kan byggas ut och produceras i framtiden, vilket innebär att beräkningar kan skilja sig betydligt från de faktiska resultaten. Informationen om reserver och räkenskaper i Memorandumet är endast estimerat som är baserade på tillgängliga geologiska, geofysiska, produktionsmässiga och tekniska data av varierande omfattning och tillförlitlighet. Estimaten baseras således på information som var tillgänglig vid den tidpunkt då beräkningarna framställdes och är föremål för förändringar och löpande justeringar. Den faktiska produktionen och kassaflödet kan därmed komma att skilja sig från beräkningarna och dessa variationer kan ibland bli stora. "

"Licenser för prospektering och produktion kan återkallas eller dras in

Amarants prospektering och framtida produktion är beroende av licenser som beviljas av regeringar eller myndigheter. Ansökningar om framtida licenser kan komma att avslås och nuvarande licenser kan

komma att beläggas med restriktioner eller återkallas av behörigt arga. Även om licenserna normalt kan förnyas efter det att de löpt ut kan inga garantier lämnas om att så kommer att ske, och i så fall, på vilka villkor. Om Bolaget inte svarar mot de förpliktelser och villkor avseende verksamhet och kostnader som krävs för att erhålla licenser kan det medföra att Bolaget får en mindre andel i, eller förlust av, sådana licenser samt krav på skadestånd, vilket kan komma att påverka Bolagets verksamhet, resultat och finansiella ställning negativt. ”

Likviditetsrisk/finansiering

Amarant kan, beroende på verksamhetens utveckling i stort, komma att behöva ytterligare kapital för att förvärva tillgångar eller för att vidareutveckla tillgångarna på för Bolaget godtagbara villkor. Om Amarant inte lyckas skapa vinst i tillräckligt stor utsträckning eller inte lyckas få fram ny finansiering kan Bolaget behöva omorganiseras eller slutligen ansöka om konkurs eller likvidation. ”

Åklagaren har vidare gjort gällande att det framgår av investeringsmemorandumet att Amarant redan ägde gruvor och att den uppgiften var oriktigt. Utöver att det redan inledningsvis framgick av investeringsmemorandumet att vissa administrativa åtgärder kvarstod, framgår det även av investeringsmemorandumet under rubriken *”Use of proceeds”* . Därvid anges att bolaget skulle använda emissionlikviderna till att *”acquire and expand production”* dys. till att förvärva och utöka produktionen. I den svenska versionen av investeringsmemorandumet, som åklagaren har hänfört sig till, har denna skrivning översatts till att *”öka äganden och expandera produktionen”* . Som framgår av första sidan i den svenska versionen av investeringsmemorandumet är den svenska versionen en översättning av det engelskspråkiga originalet, och i händelse av avvikelser mellan de två språkversionerna ska den engelskspråkiga versionen ha företräde. I den engelska versionen anges således uttryckligen att medlen ska användas till att *förvärva* och inte *utöka*. Den svenska versionen innehåller således en felaktig översättning och saknar därmed betydelse. Av investeringsmemorandumet framgår vidare att *”Intäkterna från Erbjudandet kommer att investeras enligt sammanfattningen i tabellen nedan”* Även i den efterföljande texten angavs således att Amarant skulle förvärva aktier på visst sett, inte att de redan hade gjort det.

Av investeringsmemorandumet framgick att styrelsen i Amarant bestod av styrelseordförande Lars Guldstrand samt styrelseledamöterna Anders Sagadin och René Nolevaux. Ledningen bestod av Anders Sagadin som var VD, James Slade som var operativ chef och Hans-Göran Andersson som var ekonomichef. I

investeringsmemorandumets sista avsnitt framgick att det var styrelsen i Amarant som hade upprättat memorandumet och att styrelsen var ansvarig för innehållet i memorandumet. Vidare framgick att styrelsen försäkrade att de vidtagit alla rimliga försiktighetsåtgärder för att säkerställa att memorandumet såvitt styrelsen kände till överensstämde med faktiska förhållanden och att ingenting var utelämnat som skulle kunna påverka memorandumets innebörd. Det var således styrelsen för Amarant, dvs. Lars Guldstrand, Anders Sagadin och René Nolevaux som varit ansvariga för innehållet i memorandumet, inte Johan Ulander. De personer som ingick i styrelsen var inte heller några som saknar kunskap om sådant, utan hade gedigna CV:n och erfarenhet av att driva bolag.

Av investeringsmemorandumet framgick att Amarants mål var att bygga en effektiv gruvdrift som kunde producera över 750 000 oz guld och platina årligen under de närmaste åren. Under de närmaste fem åren hade Amarant som mål att driva 25 till 30 nya produktionslinjer med en minimikapacitet på 200 kubikmeter i timmen. Amarants mål för 2012 var att producera cirka 75 000 oz guld och platina. Det var den målsättning som styrelsen hade vid tidpunkten memorandumet gavs ut. Det var inte några felaktiga uppgifter utan visade bara på den plan som fanns. Att det sen inte gick så bra som man tänkt är en annan sak. Bolaget och dess ledning var dock vid denna tidpunkt övertygade om att man skulle kunna uppnå detta.

Av investeringsmemorandumet framgick avseende AuVert-tekniken bl.a. att Amarant hade ett exklusivt avtal för en ny patenterad teknik som möjliggjorde guld- och platinautvinning på ett miljövänligt sätt utan kemikalier och med begränsad användning av vatten och energi. Vidare framgick att tekniken kunde behandla mer än 200 kubikmeter grus i timmen med en guldutvinningsgrad på över 90 procent. De uppgifter som lämnades i investeringsmemorandumet var således mer konservativa än de som James Slade själv använde i sin PowerPoint om tekniken.

Av investeringsmemorandumet framgick avseende XS Platinum att prover tagits från fyra olika platser av Watts Griffis & McOuat och att bolaget i en skriftlig rapport daterad den 18 juni 2009 angav medelvärdet från metallanalysen för ickemagnetisk anrikningssand (tailings) till 0,0258 oz platina per ton. Av nämnda rapport framgick att XS Platinum hade

kontrakterat Watts Griffis & McOuat den 28 februari 2008 och att karaktärsprover samlades in från fyra, vitt åtskilda platser, som valdes för att representera tailings-materialet från olika alluviala gruvverksamheter vid olika tidsperioder. Det framgick vidare i en tabell i rapporten (s. 5) att den genomsnittliga halten uppgick till 0,258 oz platina per ton.

Watts Griffis & McOuat lämnade dessutom ett utlåtande den 23 februari 2009 angående preliminära resultat av borrhningar och provtagningar som utfördes under augusti/september 2008. Av denna rapport framgick att Watts Griffis & McOuat's initiala fokus var att förse XS Platinum med en konservativ mineralresursuppskattning av anrikningssanden från vilken en "bottom line" finansiell modell kunde konstrueras för att gå vidare. Vidare framgick att XS Platinum kunde förlita sig på siffrorna i rapporten för att göra en finansiell beräkning enligt följande.

"De preliminära resultaten från augusti/september 2008 detaljerade borrhnings- och provtagningsprogram vid Platinum Creek-gruvan övervakad av WGM har visat ett intervall av innesluten platinagradering från 0,015-0,033 troy oz per kubikmeter. Detta skulle stödja XSP: s tro att anrikningssanden ensam kan innehålla 1 000 000 eller mer troy oz platina.

XSP bör vara säkra på att använda dessa siffror för att stödja sin finansiella modellering i vetskap om att det finns en stor sannolikhet för att den erkända nuggeteffekten, baserat på historiska resultat och det senaste arbetet av konsulterande mineralog, Dr Louis Cabri, förväntas förbättra den återvunna graden när XSP är i produktion. "

Bruce Butcher kom även att erhålla ett brev från Watts Griffis & McOuat angående den senaste rapporten. Av brevet framgick att Watts Griffis & McOuat's uppdrag hade varit att förse XS Platinum med en konservativ uppskattning av mineraltillgångarna från vilka en finansiell modell kunde tas fram samt att XS Platinum kunde känna sig trygga med att använda testresultaten i sina finansiella beräkningar.

Avseende driftstatus framgick av investeringsmemorandumet att gruvan vid tidpunkten hade en produktionslina igång, att produktionen kunde skalas upp med ytterligare behandlingsanläggningar längs med samlingarna samt att fem produktionslinor var planerade att vara i drift 2014. Dessa uppgifter var korrekta och i enlighet med XS Platimums lednings plan enligt tidigare nämnd Mining Plan.

I investeringsmemorandumet framgick följande under rubriken "Milstolpar" .

" 2 010 Platón Creek-gruvan uppgraderas och sätts i drift, ett positivt kassaflöde har redan uppnåtts. "

I den engelska versionen, som har företräde, framgick dock följande.

" 2 010 Platón Creek Mine is upgraded and brought into operation, already displaying positive cash flow. "

Översatt till svenska innebär det att ett positivt kassaflöde har *uppnåtts*, dvs. inte uppnåtts. Det som menas med detta är att ett positivt kassaflöde under vissa stunder har kunnat uppnås när man jämför kostnaden för produktionslinan och utvinningen vid effektiv drift. Det betyder under inga omständigheter att man påstått att bolaget går med vinst, vilket skulle ha formulerats "*operating profitably since*" .

Vad gäller utvinningstillstånd framgick det inte av investeringsmemorandumet att Amarant hade något utvinningstillstånd i Valdivia i Chile. Under rubriken "Driftstatus" angavs istället att Valdivia-projektet befann sig på ett tidigt stadiet av prospektering och utveckling.

4.3.10 Investeringsmemorandumet daterat den 20 december 2011

Av investeringsmemorandumet som gavs ut i december 2011 framgick att Amarant hade beslutat att öka volymen av de konvertibla obligationerna från 350 000 000 kr till totalt 500 000 000 kr och att de som innehade obligationer utgivna av CHY1 i samband med utgivandet av det första konvertibellånet hade rätt att byta ut sina respektive utestående obligationer mot konvertibla obligationer, som ett alternativ till att teckna konvertibla obligationer mot kontant betalning. Därutöver framgick att Amarants styrelse hade beslutat att tillåta vissa borgenärer att kvitta fordringar på bolaget upp till ett belopp om högst 30 000 000 kr av den totala likviden från konvertiblerna. Om det utökade erbjudandet fulltecknades, angavs att likviden på totalt cirka 20 000 000 dollar skulle användas för investeringar och rörelsekapitalkrav, utöver betalningar i samband med förvärv av respektive gruvplats. Det angavs således betalningar skulle gå till att förvärva gruvor.

Investeringsmemorandumet som gavs ut i december 2011 innehöll vidare samma skrivelse om att det var Amarants styrelse, dvs. Lars Guldstrand, René Nolevaux, William Butler och Peter Lindh, som var ansvariga för innehållet i memorandumet.

4.3.11 Sammanfattning

Sammanfattningsvis var det inte Johan Ulander som gjorde beräkningarna och de uppgifter som lämnades var riktiga och baserades på underlag från bolaget. Uppgifterna överensstämde med lämnade uppgifter till myndigheterna och bolaget hade tillräckliga data för att göra de beräkningar som presenterades. Det angavs inte i investeringsmemorandumet att man hade gjort en feasibility studie eller liknande, eller att en lönsamhetsberäkning gjorts enligt en viss standard.

4.4 Åtalspunkt 2

4.4.1 Bakgrund Alluvia

Skälet till att gruvorna överläts till Alluvia var för att möjliggöra en notering. En notering av ett "Onshore Ltd"-bolag är nämligen betydligt lättare att genomföra en notering av ett bolag registrerat i Brittiska Jungfruöarna. Betalningen av gruvorna kom att ske genom att Alluvia emitterade aktier till Amarant till ett belopp som motsvarade marknadsvärdet.

Marknadsvärdet räknades ut på två olika sätt när det gällde alluviala tillgångar. Den första värderingen var baserad på historiska geologiska data. Dessa data speglades sedan mot marknadsprissättning av motsvarande gruvor och motsvarande tillgångsbaser varefter Source Capital Group kom fram till en värdering av tillgångarna. Den andra värderingen var baserad på framtida kassaflöden och förutsatte en viss mängd produktionslinjer i bruk. Eftersom denna produktionsökning krävde finansiering användes inte denna modell. Värdet enligt denna metod skulle ha varit 758 000 000 dollar förutsatt att finansieringen skulle funnits på plats och maskinerna varit igång. Denna modell visade på en möjlig fortsatt värdeutveckling förutsatt att den finansiering man strävade efter skulle erhållas.

Då gruvorna överläts till marknadsvärde har det inte varit fråga om överlåtelse till överpris. I samband med denna omstrukturering erbjöds obligationsinnehavarna till

CHY2-4:s obligationer att omvandla sina obligationer mot aktier i Alluvia. Av den anledningen togs ett investeringsmemorandum fram.

Styrelsen i Alluvia bestod av styrelseordförande Ulrik Jansson och styrelseledamöterna Hans Lindroth, Bruce Grant, Terje Lien, Willaim Rosenstadt och Domenic Martino. Bolagets operativa ledning bestod av Bill Glaser som VD, James Slade som operativ chef i Alluvia, Phil Cash som operativ chef för Hard Rock Mining, James Staeheli som drift- och driftsättningschef, Robert Pate som personalgeolog, Gerry M. Longman som landschef för USA samt Richard Weber som miljö- och compliancechef. Samtliga dessa personer hade ett gediget CV och var mycket kompetenta.

Ulrik Jansson var VD och huvudägare i Crown Energy AB (publ), ett prospekteringsbolag inom olje- och gassektorn, med verksamhet i Sydafrika, Ekvatorial-guinea och Madagaskar. Ulrik Jansson hade tidigare bland annat varit styrelseordförande och VD i PA Resources AB (publ) som nådde ett marknadsvärde på omkring 1,5 miljarder USD genom att producera och prospektera olja i västra Afrika och nordvästra Europa.

Hans Lindroth var VD i Lingfield AB vilket är en finansiell rådgivare som bland annat representerar stiftelsen The Peder Sager Wallenberg Charitable Trust. Hans Lindroth var en erfaren investeringsrådgivare och styrelseledamot till bolag som MedCore AB, Tamares Holdings Sweden AB, Midsummer AB och Affectiva Inc.

Bruce Grant var grundare av konsultfirman Applied Value LLC som ger styrelser och koncernledning i globala Fortune 500 bolag rådgivning i samband med turnarounds, omstruktureringar och effektivitetsprogram. Vidare var Bruce Grant styrelseordförande i Note AB, Stille AB, Human Care AB och tidigare VD för Arthur D. Little.

Terje Lien var tidigare *"quotes leader"* på optionsmarknaden på Oslo Börs och privatmäklare på Norse Securities. Terje Lien var grundare, investerare och styrelseledamot i ett flertal start-ups inom teknik- och miljösektorn.

William Rosenstadt var och är advokat i New York med inriktning på affärsjuridik med särskild inriktning avseende genomförandet av komplexa kommersiella, företags- och internationella transaktioner. Han var grundare och partner i advokatbyrån Sanders Ortoli Vaughn-Flam Rosenstadt LLP.

4.4.2 Ägandeförhållanden i CCMM

CCMM ägdes formellt av Conventus Capital Holding och ingick i Conventus-gruppen av bolag. Conventus ägdes vid den här tiden av Johan Ulander med 35 procent, Kai Karttunen med 35 procent och Fredrik Rodger med 30 procent. Att Fredrik Rodger sedan i maj 2011 varit indirekt ägare till 30 procent av CCMM framgår av det avtal som upprättades mellan Johan Ulander och Fredrik Rodger den 11 maj 2011. Ekorevisorn har i sin promemoria, som åklagaren åberopat som skriftlig bevisning, också bedömt att Fredrik Rodger blev delägare i CCMM genom detta avtal. Åklagarens påstående att Johan Ulander varit den enda som haft intresse i CCMM är således inte riktigt.

Johan Ulander förlitade sig helt på Fredrik Rodger och Kai Karttunen när det gällde obligationer och andra finansiella instrument. Arbetsfördelningen var klar. Fredrik Rodger skötte investerarna och pengarna medan Kai Karttunen agerade rådgivare i finansiella frågor och svarade bl.a. för riskfaktorerna i de memorandum som Fredrik Rodger tog fram tillsammans med G&D. Det var även Fredrik Rodger som ansvarade för informationsspridningen avseende konverteringserbjudandet. Såvitt Johan Ulander känner till gjordes det på olika sätt, bl.a. genom kortare teasers. Johan Ulander saknar dock kännedom om hur exakt information förmedlades. Även Jool Capital med Tom Olander ansvarade för kundkontakterna med investerarna. Det är dock riktigt att Johan Ulander korrekturläst memorandumet och signerat det.

4.4.3 Värderingen av gruvorna

Amarant anlät Source Capital Group för att göra en extern värdering av de gruvor som skulle överlåtas till Alluvia. Värderingen utfördes av Ryan Green och William Butler. De uppgifter som lämnades till Source Capital Group kom bl.a. från ledningen i Amarant, vilka som nämnts bestod av Lars Guldstran, Anders Sagadin, René Nolevaux, James Slade och Hans-Göran Andersson. Därtill lämnades information om Surinam av Paul Manders och information om Greenwood i Canada av Phil Cash. Information kom även från

William Rosenstadt. Även ytterligare personer lämnade information om gruvorna. Johan Ulander tog således inte själv fram några uppgifter, även om det kan vara så att han vid något eller några tillfällen vidarebefordrat information han erhållit till Ryan Green och/eller William Butler.

Att uppgifterna lämnades av annan än Johan Ulander framgår t.ex. av e-postmeddelanden. Den 2 mars 2012 skickade Ryan Green ett e-postmeddelande till Kris Gram, med Terje Lien, William Butler och James Slade på kopia. I e-postmeddelandet skrev Ryan Green att "*financial files*" bifogades. E-postmeddelandet vidarebefordrades sedan av James Slade till Fredrik Rodger. Johan Ulander var inte inblandad utan denna kommunikation avsåg ledningen i bolaget. Av ett e-postmeddelande som Ryan Green skickade den 28 mars 2012 till Johan Ulander, William Butler, Martin Hallberg, James Slade, William Rosenstadt och Robert Zeglarski framgår vidare följande (översatt till svenska).

"Observera att det finns två filer som fortfarande är under revidering av James: diskussionen om XSP-resultat (bifogat) kan ändras ytterligare, och det alluviala utvärderingsdokumentet kommer att tillhandahållas av James inom kort. När dessa två är slutförda är vi beredda att skicka hela paketet till Terje. Dessa filer har också organiserats i en Dropbox-mapp som också kommer att öppnas för gruppen. "

William Rosenstadt svarade på e-postmeddelandet den 30 mars 2012 enligt följande (översatt till svenska).

"Jag vet inte om term sheet någonsin skickades över till Terje, men vi måste revidera (vilket vi gör nu) eftersom Nugget inte kommer att äga \$620 mm av tillgångar (det äger bara 82% av Surinam och kanske mindre än 100 % av XSP —vi kommer dock att lämna beräkningarna på 100 % av XSP eftersom ingen väsentlig aktieägare som tänker logiskt skulle vägra erbjudandet).

Utifrån de uppgifter som dessa personer lämnade till Source Capital Group kom bolaget fram till värdet av Amarants tillgångar. De värdena användes när tillgångarna överläts till Alluvia och motsvarade marknadsvärdet vid överlåtelse tidpunkten. Beslutet om att köpa in projektbolagen gjordes på bolagstämman i juni 2012, och underlaget hade sattes ihop av William Rosenstadt i samarbete med bolaget och Source Capital.

Åklagaren har påstått att överlåtelseerna av gruvorna skett till överpris och med det angett att de såldes för ett högre belopp än de köpts in. Överpris är dock skillnaden mellan köpeskillingen och egendomens marknadsvärde. Det har således inte varit fråga om något överpris utan en felaktig begreppsanvändning från åklagarens sida. För ordningens skull kan noteras att vinst på en försäljning, även om den sker genom försäljning till närstående bolag eller till oberoende part, inte är fel, vare sig civilrättsligt, associationsrättsligt, straffrättsligt eller skatterättsligt. Alluvia kom även att i tiden därefter att göra en egen värdering av gruvorna vilka bekräftade de tidigare värderingarna. Det beslutades därefter att erbjuda innehavarna till CHY2-4:s obligationer att konvertera sina obligationer mot aktier i Alluvia. För det ändamålet upprättades det aktuella investeringsmemorandumet.

Uppgifterna i investeringsmemorandumet lämnades inte av Johan Ulander. Istället har det primärt varit styrelsen i Alluvia som tagit fram och ansvarat för innehållet i dessa memorandum. William Rosenstadt var en nyckelperson när det gällde sammanställandet av memorandumet, men en stor del av arbetet gjordes av Source Capital Group som även ansvarade för värderingen av tillgångarna. Finansieringen av konvertibeln skulle skötas av Source Capital Group, Tom Dalton, Domenic Martin, Fredrik Rodger och Lars Guldstrand.

4.4.4 Investeringsmemorandumet

Det lämnades inte några vilseledande uppgifter i investeringsmemorandumet. Tvärt om framgick det att Hanson Industries hade hävt avtalet, att bolaget inte ansökt om utvinningstillstånd för Valdivia eller Benzdorp och att bolaget inte gjort feasibility studies. Uppgifter om balansräkningen intogs inte heller i memorandumet.

Åklagaren har underlåtit att redogöra för stora delar av innehållet i investeringsmemorandumet vilket kommer att redovisas i det följande.

Investeringsmemorandumets första avsnitt innehöll i huvudsak samma allmänna friskrivningar som användes i övriga investeringsmemorandum. Det framgick därvid bl.a. att eventuella investerare behövde läsa hela memorandumet och inte enbart sammanfattningen innan investeringsbeslut övervägdes.

I investeringsmemorandumet redovisades riskerna med en investering i bolag, varvid det tydligt framgick att Alluvia var ett nystartat bolag som eventuellt aldrig skulle generera några vinster enligt följande.

"Alluvia är ett utvecklingsbolag som har minimal verksamhetshistoria för att basera en utvärdering av Bolagets verksamhet och framtidsutsikter och Bolaget kan inte ge investerare någon garanti för att Bolaget kommer att generera några driftsintäkter på Bolagets mineralfastigheter eller någonsin uppnå lönsam verksamhet. "

Det framgick vidare av investeringsmemorandumet att beräkningar och prognoser inte var säkra, samt att de endast var uppskattningar utifrån historiska data. Bl.a. framgick följande:

"Beräkningar av mineraliserat material vid Alluvias projekt är endast uppskattningar och baseras huvudsakligen på historiska data. "

"Historisk produktion vid projekten kanske inte är indikativ för potentialen för framtida utveckling. "

"Bolagets beräkning av det mineraliserade materialet vid Bolagets projekt är endast en uppskattning och beror på geologisk tolkning och statistiska slutsatser eller antaganden från borrhings- och provtagningsanalyser, vilka kan visa sig vara väsentligt felaktiga. Det finns en viss osäkerhet hänförlig till beräkningen av mineraliserat material. Tills mineraliserat material verkligen bryts och bearbetas måste mängden metall och kvaliteter endast betraktas som uppskattningar och ingen garanti kan ges att de angivna halterna av metaller kommer att produceras. Vid beslut om huruvida något av Bolagets projekt ska utvecklas måste Bolaget förlita sig på uppskattade beräkningar för det mineraliserade materialet och mineraliseringsgraderna på Bolagets fastigheter. Alluvias nuvarande uppskattningar vid Bolagets projekt baseras huvudsakligen på historiska borrhningar och på data som sammanställts av tidigare ägare till projekten som inte kan verifieras helt på grund av bristande tillgång till de historiskt minerade områdena och avsaknaden av kvalitetssäkring och kvalitetskontrollinformation på historiska analyser. "

"Uppskattningen av mineraliserat material är en subjektiv process som delvis är beroende av bedömningen av de personer som gör uppskattningarna. Processen bygger på kvantiteten och kvaliteten på tillgängliga data och baseras på kunskap, gruverfarenhet, statistiska analyser av borresultat och branschpraxis. Giltiga uppskattningar gjorda vid en given tidpunkt kan avsevärt ändras när ny information blir tillgänglig. "

"Bolagets uppskattningar av mineraliserat material har fastställts och värderats baserat på antagna framtida metallpriser, cut-off kvaliteter och driftskostnader som kan visa sig vara felaktiga. Långvariga nedgångar i marknadspriset för guld eller platina kan göra delar av Bolagets mineralisering oekonomiska och resultera i minskade rapporterade volymer och kvaliteter, vilket i sin tur kan ha en väsentlig negativ effekt på Bolagets finansiella resultat, finansiella ställning och resultat. "

Vad gällde verksamheten framgick av investeringsmemorandumet att projekten var förknippade med stora risker och att det var osäkert om verksamhet överhuvudtaget skulle kunna påbörjas. I detta avseende framgick bl.a. följande.

"Bolaget bildades i november 2007 och har genererat minimala driftintäkter från Platinum Creek Mine. Inget av Bolagets alluviala guldprojekt (Willow Creek, Valdivia och Benzdorp) har genererat intäkter sedan Bolagets förvärv av respektive projekt. Greenwood-projektet har inte varit en producerande gruva sedan 2008, innan det förvärvades av företaget. Bolaget räknar med att Bolaget kommer att fortsätta ådra sig driftskostnader utan att realisera några intäkter fram till tredje kvartalet 2012, vid den tidpunkt då en eller flera av Bolagets minerafastigheter förväntas gå i kommersiell produktion och generera tillräckliga intäkter för att finansiera Bolagets fortsatt verksamhet. Om bolaget inte kan generera betydande intäkter vid vart och ett av bolagets projekt vid utgången av 2012, kommer bolaget inte att kunna göra vinst eller fortsätta sin verksamhet. Företaget kan inte ge investerare någon garanti för att företaget kommer att lyckas med att återuppta produktionen vid Platinum Creek-gruvan eller Greenwood-projektet, eller att företaget någonsin kommer att utveckla gruvdrift vid Willow Creek-, Valdivia- eller Benzdorp-projekten. "

"Det finns för närvarande ingen kommersiell produktion vid Greenwood-projektet, Valdivia-projektet, Willow Creek-projektet eller Benzdorp-projektet och sedan det förvärvade ägandet har företaget aldrig registrerat några intäkter från kommersiell produktion vid dessa projekt. Investerare bör inte lita på det faktum att det förekom historisk gruvdrift vid dessa projekt som en indikation på att vi någonsin kommer att ha framtida framgångsrik kommersiell verksamhet vid dessa projekt. För att Bolaget ska kunna utveckla ny gruvdrift vid Greenwoodprojektet kommer Bolaget att behöva ådra sig betydande driftskostnader och kapitalutgifter för att renovera och/eller ersätta befintlig infrastruktur. "

Det framgick vidare tydligt av investeringsmemorandumet att bolagets tillgångar inte var klassificerade som proven eller probable reserves samt att feasibility studies i enlighet med Jorc inte hade gjorts. Bl.a. framgick följande.

"Alluvia är beroende av Bolagets fem huvudprojekt för Bolagets framtida rörelseintäkter, varav inget för närvarande har bevisade eller sannolika reserver. "(proven eller probable reserves)

"Uppskattat mineraliserat material kan behöva räknas om baserat på förändringar i metallpriser, ytterligare prospekterings- eller utvecklingsaktivitet eller faktisk produktionserfarenhet. Detta kan väsentligt och negativt påverka uppskattningar av volymen eller graden av mineralisering, beräknade utvinningshastigheter eller andra viktiga faktorer som påverkar uppskattningar av mineraliserat material. I vilken utsträckning mineraliserat material i slutändan kan omklassificeras som mineralreserver är beroende av påvisandet av deras lönsamma utvinning. Eventuella väsentliga förändringar i volym och grader av mineralisering kommer att påverka den ekonomiska bärkraften för att sätta en fastighet i produktion och en fastighets avkastning på kapital. Bolaget kan inte tillhandahålla garantier för att mineralisering kan brytas eller bearbetas med lönsamhet. "

"Inget av Bolagets projekt har identifierat bevisade och sannolika mineralreserver. Enligt National Instrument 43-101-regler är reservkategorin bevisad inte tillåten för alluviala fastigheter, såsom företagets Platinum Creek Mine, Willow Creek Mine, Valdivia Project och Benzdorp Project. Kostnaderna, tidpunkten och komplexiteten för att uppgradera det mineraliserade materialet vid Greenwood-projektet till bevisade och sannolika reserver kan vara större än vad företaget förväntar sig. "

"Mineralprospektering och utveckling innebär en hög grad av risk som inte ens en kombination av noggrann utvärdering, erfarenhet och erkännande kan eliminera, och få fastigheter som utforskas utvecklas i slutändan till producerande gruvor. Det finns ingen garanti för att företagets mineralprospekteringsprogram kommer att fastställa närvaron av några bevisade eller sannolika mineralreserver. "

Som åklagaren redogjort för krävs det en measured mineral reserve för att göra en feasibility studie enligt Jorc, samt en proven eller probable reserve för att göra en pre feasibility study enligt Jorc. Läsaren av memorandumet fick således information om att någon sådan studie inte hade genomförts.

Det framgick tydligt av investeringsmemorandumet att vissa av Alluvias tillgångar var förknippade med betalningsskyldigheter som prioriterades framför investerares eventuella avkastning. Bl.a. framgick följande.

"Vissa av Alluvias koncessioner är föremål för nettosmältverksroyalty, leasingbetalningar eller andra betalningar som kommer att behöva göras innan en avkastning på investerarnas investering. "

"Villkoren i köpeavtalen för Bolagets fastigheter innefattade villkor för betalningar av belopp till tredje part som Bolaget ännu inte har gjort. Dessa inkluderar:

i anslutning till Greenwood-fastigheterna, nettosmältverksroyalty upp till ett belopp av 9 miljoner USD
i anslutning till de chilenska fastigheterna, en tilläggsbetalning på 4 miljoner USD till säljaren av rättigheterna (varav 1 miljon USD är förfallna för närvarande), en smältverksroyalty på 1,75 procent och en bonus på 2,5 miljoner USD till säljaren av rättigheten om 150 000 uns guld produceras från fastigheten
i anslutning till de surinamesiska fastigheterna, betalning motsvarande 2 procent av varje USD som investerats i Surinam av företaget under de första fem åren av projektet:
i anslutning till Willow Creek-fastigheterna, betalningen av nettosmältverksroyalty på 5 procent av alla mineraler som avlägsnats från fastigheterna tills 50 miljoner USD har betalats och ska därefter reduceras till 2,5 procent; och
i anslutning till Platinum Creek-gruvan, betalningar på en förtroendehandling till ett belopp av cirka 56 miljoner USD. "

"Alluvias förmåga att använda intäkter från försäljning av mineraler från Bolagets fastigheter för investeringar i utrustning, expansion, utdelningar, återbetalning på skuldebrev eller Bolagets verksamhetsplan kommer att hindras av de förpliktelser som anges ovan. Om Bolaget inte kan uppfylla någon av de betalningsförpliktelser som anges ovan, kan Bolaget förlora de fastigheter som återbetalningarna är knutna till. "

Avseende gruvan i Alaska framgick det också av investeringsmemorandumet att Alluvia hade obetalda skulder avseende Alaska och att gruvan hade stängts ner på grund av bristande efterlevnad av miljöbestämmelser. I detta avseende framgick bl.a. följande.

"Alluvia är försenad med betalningar avseende Bolagets fastigheter i Alaska "

"Alluvias verksamhet vid Platinum Creek Mine har stängts ner på grund av bristande efterlevnad av miljöbestämmelser. "

"Ett praktiskt exempel på hur underlåtenhet att följa statliga bestämmelser om miljön kan påverka Bolagets verksamhet är Bolagets bristande efterlevnad av grumlighetskontroller vid Bolagets gruva i Platinum Creek Alaska. Grumligheten kan ökas i områden som ligger nedströms slussar. Även om tekniken som används vid företagets gruva i Platinum Creek Alaska är utformad för att minska grumlighet, eliminerar den inte den. Företaget kanske inte kan arbeta utan att minska grumligheten i Platinum Creek till de nivåer som är acceptabla. I så fall kan det hända att Bolaget inte kan utöka Bolagets verksamhet

vid Platinum Creek-gruvan enligt den tidsplan som Bolaget avser eller överhuvudtaget utföra någon verksamhet där. ”

Vidare framgick av investeringsmemorandumet att avtalet hade hävts med ett obetalt belopp om 54 000 000 dollar enligt följande.

”I samband med köpet av Bolagets gruva vid Platinum Creek kom Bolaget överens om framtida betalningar. Genom ett förtroendebrev säkrades dessa framtida betalningar av gruvan, marken, utrustningen och andra fastigheter på företags fastighet vid Platinum Creek. Bolaget har inte gjort alla dessa framtida betalningar och den 14 maj 2012 mottog Bolaget ett meddelande om hävning från förmånstagaren av Förtroendebrevet. I meddelandet anges att om de inte får betalning av alla förfallna belopp (cirka 56 miljoner USD), kommer de att auktionera ut gruvan, marken, utrustningen och andra fastigheter på Bolagets fastighet vid Platinum Creek. Om företaget inte kan komma upp med dessa medel eller inte kan omförhandla betalningen av de förfallna beloppen, kommer företaget att förlora företags verksamhet på Platinum Creek och kan fortfarande vara ansvarigt för alla belopp som ska betalas enligt köpeavtalet. ”

Avseende tillstånd framgick av investeringsmemorandumet att Alluvia var skyldig att erhålla, underhålla och förnya miljö-, bygg- och gruvtillstånd, vilket ofta är en kostsam och tidskrävande process. Vidare framgick att man inte hade de tillstånd man behövde enligt följande.

”Utvecklingen av Bolagets mineralprojekt kommer att kräva erhållande av tillstånd och finansiering, samt konstruktion och drift av gruvor, processanläggningar och tillhörande infrastruktur. Som ett resultat kommer Alluvia att vara föremål för alla risker som är förknippade med etablering av ny gruvdrift, inklusive behovet av att erhålla nödvändiga miljö- och andra statliga godkännanden och tillstånd och tidpunkten för mottagandet av dessa godkännanden och tillstånd. ”

”Följaktligen kanske inte tillstånd som krävs för Bolagets verksamhet beviljas, upprätthållas eller förnyas i tid eller överhuvudtaget, eller enbart kan utfärdas eller förnyas på villkor som begränsar Bolagets möjlighet att bedriva Bolagets verksamhet ekonomiskt, eller kan senare återkallas. Varje sådan underlåtenhet att erhålla, upprätthålla eller förnya tillstånd, eller andra tillåtande förseningar eller villkor, inklusive i samband med eventuella miljökonsekvensanalyser, kan ha en väsentlig negativ effekt på Bolagets verksamhet, resultat av verksamhet och finansiella ställning. ”

Avseende gruvan i Surinam angavs att bolagets verksamhet i Surinam var föremål för ytterligare politiska, ekonomiska och andra osäkerhetsfaktorer som inte generellt

förknippades med inhemska verksamheter. Dessutom framgick uttryckligen att det inte hade sökts eller erhållits utvinningstillstånd för Surinam enligt följande.

"Dessutom är Bolagets rättigheter i Surinam relaterade till en rätt till prospektering. Även om en rätt till exploatering vanligtvis beviljas av den surinamesiska regeringen efter tillräcklig utforskning, kan företaget inte garantera att detta faktiskt kommer att ske. "

Avseende gruvan i Surinam framgick också följande.

"Den 19 oktober 2011 köpte Amarant Suriname N.V. 82 procent av det utestående kapitalet i BOMS, en enhet med gruvrättigheter på fem fastigheter i Surinam. Amarant Surinam N.V. gick med på att investera 3 miljoner USD i prospektering före den 31 december 2012 och att investera 2,5 miljoner USD årligen i prospektering fram till ansökan om storskalig produktion. "

"1 mars 2008 färdigställdes en NI 43-101-rapport om Benzdorp Property av James G. Moors, P.Geo. "

"Baserat på de kvaliteter som rapporterats på fastigheten i NI 43-101-rapporten och preliminära resultat som erhållits av Amarant och företaget, förväntar sig Amarant att alluviala guldkvaliteter i genomsnitt är minst 0,031 oz per ton för "inferred "resurser på minst 5 miljoner tons. "

All fakta redovisades öppet i memorandumet. Som åklagaren redogjort för är inferred resource vidare den lägsta klassificeringen. Det framgick således med all tydlighet att ingen feasibility studie gjorts. Avseende gruvan i Chile framgick också uttryckligen att det inte hade sökts utvinningstillstånd enligt följande.

"Dessutom, när det gäller Valdivia-projektet, har Chile antagit lagar och riktlinjer för miljötillstånd som liknar de som gäller i USA och nordamerikanska länder. Alluvia arbetar för närvarande under tillstånd som reglerar vägbyggen och bormning vid företagets Valdivia-projekt förutsatt att man betalar årliga avgifter och tillhandahåller årliga rapporter, som täcker arbetet som utförts på fastigheten, till den chilenska regeringen. Bolaget förbereder också ett tillstånd i större skala vid Valdivia-projektet, vilket kräver en detaljerad miljöbedömning och konsekvensstudie för den framtida möjligheten att etablera underjordiskt tillträde för vidare prospektering. Det kan inte finnas någon säkerhet om huruvida eller under vilka villkor ett sådant tillstånd kommer att beviljas. **Dessutom kommer företaget att behöva ansöka om motsvarande tillstånd för all produktion vid var och en av företagets chilenska fastigheter och det kan inte finnas någon säkerhet om huruvida, eller under vilka villkor, ett sådant tillstånd**

kommer att beviljas eller förnyas. Varje underlåtenhet att erhålla auktorisationer och tillstånd, eller andra auktorisationer eller tillåtande förseningar eller villkor, kan ha en väsentlig negativ effekt på Bolagets verksamhet, verksamhetsresultat och finansiella ställning . ”

Avseende gruvan i Chile framgick även följande.

”Enligt köpeavtalet för Bolagets mineralfastigheter i Chile ska rättigheten återgå till en chilensk medborgare om kommersiell produktion inte påbörjas senast den 30 april 2013. Detta datum har förlängts i utbyte mot en betalning på 500 000 USD. Hittills har denna betalning inte gjorts, och även om den görs, kommer företaget kanske inte att kunna påbörja kommersiell produktion av de chilenska rättigheterna senast den 30 april 2013. Dessutom, enligt köpeavtalet för de chilenska fastigheterna, ska företaget göra framtida betalningar. ”

4.4.5 GKL

Åklagaren har redogjort för betalningen till GKL av apportegendom och ifrågasatt avtalets riktighet samt gjort gällande att Lars Guldsand inte varit på armlängds avstånd från Johan Ulander.

Som påpekades i samband härmed ingicks avtalet för GKL:s räkning av Lars Guldstrand och Peter Lindh. Åklagaren kunde inte svara på om det inte var riktigt att Lars Guldstrand och Peter Lindh såväl vid denna tidpunkt som vid tidpunkten efter varit av uppfattningen att värdet av tillgångarna motsvarade det i avtalet angivna beloppet om 299 000 000 kr. Att de gjorde den bedömning vid tidpunkten för avtalet framgår av själva avtalet (särskilt punkt 1.4). Lars Guldstrand och Peter Lindhs uppfattningar om värdet framgår vidare av de tidigare mål som åklagaren tidigare fört mot dessa personer. Av Svea hovrätts dom 2018-02-14 i mål B 537-17 framgår följande.

”Av vad såväl Lars Guldstrand som Peter Lindh uppgett i förhören vid tingsrätten framgår att de var medvetna om Dabah Tradings svårigheter att få fram kapital för fullgörandet av sin betalningsskyldighet avseende aktieägartillskottet. De bedömde dock inte situationen som så pass allvarlig att det fanns anledning att återta Dabah Tradings aktier med stöd av pantförskrivningen i Investeringsavtalet. De arbetade i stället vidare för att finna en lösning, vilket också ledde till ett positivt resultat eftersom GKL under början av år 2012 genom apport förvärvade tillgångar som motsvarade Dabah Tradings resterande aktieägartillskott. ”

Dessa uppgifter har såväl Lars Guldstrand som Peter Lindh lämnat under tingsrättsförhandlingen under år 2016. Det ger således stöd för att de värden som åsatts tillgångarna utgjort marknadsvärdet. Hovrättens slutsats var följande.

”Beträffande andrahandspantsättningen konstaterar hovrätten att redan det förhållandet att fråga är om en andrahandspantsättning indikerar att det finns en belastning som ligger före andrahandspantsättningen. Förstahandspanten är i detta fall den pant-sättning som skett i Investeringsavtalet till säkerhet för det rätta fullgörandet av aktieägartillskottet. Då de betalningar som kommit GKL till del och som härrör från High Yield-bolagen använts till att betala Dabah Tradings aktieägartillskott har betalningarna lett till att belastningen genom förstahandspantsättningen minskat i takt med att betalningarna skett. Enligt hovrätten framstår därmed inte konstruktionen med andrahandspantsättningen som uppenbart tillkommen i vilseledande syfte eller på annat sätt som otillbörlig. Andrahandspantsättningen i sig leder enligt hovrätten därför inte till slutsatsen att betalningar från High Yield- bolagen till GKL måste vara otillåtna. Åklagaren har alltså inte styrkt att det förekommit något förbrott ”

Hovrätten har således i annat mål haft frågan om andrahandspanten uppe och godkänt konstruktionen. Det visar det olämpliga och problematiska att dela upp åtalen i flera olika mål.

4.4.6 Michael Smiths rapport

Michael Smiths rapport, som upprättades den 23 juli 2012, har åklagaren redogjort för utan att redovisa den slutsats som fanns redovisad i rapporten. Michael Smiths slutsatser var följande.

”Alluvia Mining Ltd. har samlat en betydande portfölj av tillgångar i Nord- och Sydamerika, alla i stabila jurisdiktioner;
De sökta metallerna är övervägande ädla metaller –guld och platinagruppens metaller (PGM) med dotterbolag silver och koppar;
Utvinning av majoriteten av metallerna kommer att använda företagets beprövade och patenterade AuVert-teknologi. Detta är i drift i Alaska. I British Columbia kommer berggrundsguld med dotterbolag koppar och silver att utvecklas med konventionell metodik. Ytterligare potential för berggrundsbrytning finns i Alaska, Chile och Surinam;
Inget av projekten är i grönfältsområden. Alla har påvisbar tidigare verksamhet och produktion och alla har en samling data och rapporter av varierande kvalitet. Bolaget är beroende av de fem huvudprojekten för sina framtida rörelseintäkter, för vilka rapportering av varierande standard finns tillgänglig. Bestämning av resurser och reserver är alltid föremål för osäkerhet på grund av naturen hos naturligt förekommande

material. Osäkerheten mildras genom att anta konsekventa protokoll och följa rapporteringskoder, JORC, PERC, USGS, IMMM som accepterats och modifierats av OSC (NI - 43 - 101) och SEC (Guide 7). Detta kräver oberoende överblick av "kvalificerade personer" och antagande av rigorösa provtagnings- och bestämningsprotokoll. Detta är en viktig del av företagets affärsplan.

I den befintliga rapporteringen har detta delvis uppnåtts för Alaska, British Columbia, Chile och för berggrunden i Surinam. De viktigaste rapporterna för Willow Creek, Colorado är nära USGS Standard. Det krävs fortfarande arbete för att exakt definiera resurser och reserver. Kontinuerlig uppgradering och revidering och uppgradering av rapporterna och datamängden kommer att krävas, särskilt för att utveckla den framtida resursplaneringen för framtida verksamhet. I Surinam är utplaceringen av en AuVert Pilot eller produktionsanläggning väsentlig – de potentiella områdena och resurserna är mycket stora.

För varje projekt som diskuterats ovan ges en indikation på det arbete som krävs för att få projekten att uppfylla kraven enligt något av tillsynsorganen. Detta bör eftersträvas så snart som möjligt. På grundval av detta kan oberoende rapporter av en eller flera behöriga personer utarbetas.

Det är författarens åsikt att styrelseledamöterna och aktieägarna i Alluvia Mining Limited kan ha förtroende för dess framtida verksamhet i företaget eftersom:

- Alla befinner sig i situationer som inte är gröna fält där målmetallerna har påvisats tidigare;
- Alla har en samling historiska, fältmässiga och tekniska data som beslut och åsikter kan baseras på;
- En betydande del av rapporteringen har utarbetats enligt överensstämmande eller nästan överensstämmande standarder, även om alla kommer att kräva revidering och utvidgning för att täcka hela potentialen.
- Det finns tillräcklig verifiering av resurser för att tillåta AuVert-system att arbeta med sin designkapacitet inom valda områden och därmed uppfylla målen i affärsplanen.

Nyckeln till kontinuitet i produktionen och därmed kassaflödet är kontinuerlig och pågående utvärdering av resurser och beteckning av reserver före produktionssystemen. Detta är en viktig del av Alluvia Mining Ltd.s strategi och kommer att mildra all osäkerhet i den nuvarande databasen och kunskapsläget. ”

Den slutsats som kan dras är den data som fanns var tillräcklig för att göra de beräkningar som gjordes.

4.4.7 Påståendet om att Alluvia inte haft något intresse av gruvan i Chile

Åklagaren åberopade e-postmeddelanden som enligt åklagaren styrker att Alluvia inte hade något intresse av att driva gruvverksamhet i Chile och gruvan återgick till Quijano. Det var dock missvisande av åklagaren att enbart förevisa det e-postmeddelandet utan att redovisa efterföljande e-postmeddelanden. Detta är ett exempel på hur åklagaren vrider bevisningen och att åklagarens objektivitet brister.

Det aktuella e-postmeddelandet skickades den 15 maj 2013 från Juan Pablo Schwencke till Arto Kuusinen. Av e-postmeddelandet framgick bl.a. att det fanns tillstånd och patent som var obetalda avseende tillgångarna i Chile. Den 20 maj 2013 svarade Arto Kuusinen och efterfrågade då bl.a. vilket belopp som skulle betalas och att de inte ville att koncessionerna skulle auktioneras ut. Juan Pablo Schwencke svarade Arto Kuusinen samma dag att de kunde förbereda en kopia på tillgångarna och att den årliga betalningen för tillstånd eller patent var runt 25 000 000 dollar. Därefter vidarebefordrade Arto Kuusinen e-postkonversationen till Signe Bergholce den 21 maj 2013 och gav henne i uppdrag att omedelbart göra betalningen om 25 000 dollar. Denna betalning genomfördes också. Det har således funnits en vilja att driva projektet vidare.

Alluvia kom vidare att göra ansökningar om storskalig utvinning i Chile, vilket framgår av ett e-postmeddelande från advokat Javier Barroilhet D. vid Baker & McKenzie i Chile till Arto Kuusinen den 28 februari 2013. Vid denna tidpunkt hade man således kontakt med Baker & McKenzie i Chile avseende denna gruvtillgång för att erhålla tillstånd för brytning. Det vidtogs således åtgärder. Att verksamheten fortgick framgår även av handlingarna från ACCENTURE. Den 23 februari 2013 skickades ett e-postmeddelande från ACCENTURE till bl.a. Arto Kuusinen, Johan Ulander och James Slade med information om ett möte samt den bifogade handlingen *Alluvia Mining Chile Project*. Därutöver finns videos och bilder från gruvan av vilka framgår att verksamheten fortsatte.

5 UTREDNINGEN

5.1 Inledning

Parterna har åberopat omfattande skriftlig bevisning. Den skriftliga utredningen har till stor del varit på engelska och av åklagaren översatts muntligt i samband med att bevisningen föredragits under huvudförhandlingen. Försvaret har på samma sätt översatt muntligt men även i delar presenterat och gett in bevisning som de själva översatt skriftligt.

Johan Ulander har hörts över åtalet. Förhör har på åklagarens begäran hållits med Fredrik Rodger. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Hans-Göran Andersson, Mikael Borg, Phil Cash, Anders Sagadin, Michael Wardlow, Ryan Green, Per-Anders Tammerlöv, Peter Ekholm, Joakim Falkner och James Moors. Van Krikorian har på åklagarens begäran hörts i egenskap av målsägande. På Johan Ulanders begäran har vittnesförhör hållits med Ryan Green, Phil Cash och William Butler.

5.2 Johan Ulanders uppgifter

Johan Ulander har i sin fria berättelse tagit stöd av ett antal PowerPoint-presentationer, och visat bilder och filmer, som har getts in. Förhör har hållits med Johan Ulander i anslutning till respektive åtalspunkt och det har även hållits ett stort antal kompletterande förhör. Tingsrätten redovisar en sammanfattning av det som Johan Ulander i huvudsak har uppgett.

5.2.1 Bakgrund

Johan Ulander började med "business" mycket tidigt. Bl.a. importerade han båtar, solglasögon m.m. till Finland. Han var då 16-18 år. Så småningom intresserade han sig för fastigheter. År 1986 började bankerna i Finland att avregleras vilket ledde till den s.k. "Casinoeran" i Finland. Under den tiden köpte han fastigheter, renodlade dem och sålde sedan fastigheterna vidare. Han kom upp till ett fastighetsbestånd om cirka 300 miljoner kr. När bankkraschen åren 1991-1992 var ett faktum hade han en balans värderad på cirka 500 miljoner finska mark med en belåningsgrad om ungefär 85 procent på hela portföljen. Han var då 23 år gammal. Plötsligt sjönk priserna 50-60 procent mellan 1991 och 1992. Den finska staten gick in och stödde alla banker och täckte kreditförlusterna.

Det ledde till att bankerna körde många låntagare i konkurs och det blev många konkurser i Finland. Man började också en jakt på de största fastighetsspelarna och Johan Ulander var en av dem. Han blev i praktiken dömd för att han hade lånat pengar för fastigheter som han inte kunde betala tillbaka efter kraschen. Han lärde sig mycket av processen. Efter en 3-4 år lång process i Finland kom domen från tingsrätten den 19 december 1997 och han dömdes till sju års fängelse. Alla hade sagt till honom att han inte hade gjort någonting fel. Han häktades i väntan på hovrättsförhandlingen. I ett och ett halvt år satt han häktad tills han en dag släpptes i juli år 1999. Två år senare kom domen från hovrätten som sänkte straffet till fem års fängelse. När han kom ut från fängelset år 2003 var hans liv i Finland förstört. Han kunde inte längre göra affärer i Finland. Skadeståndskravet han hade på sig var ungefär 4 500 000 euro, resten var upplupna räntor. Han insåg då att han behövde komma vidare i livet och få en nystart.

Han hade kontakter i Dubai sen hans tidigare "tradingår " ~~1988~~. När han flyttade till Dubai började han bygga upp ett litet bolag som koncentrerade sig på RP-system. Sedan började han driva tradingverksamheten för ett finskt bolag som hette Petrofin. Han var först representant för Petrofin i Dubai och drev Dubaikontoren. Han hade så småningom byggt upp ett stort nätverk i Dubai att han grundade bolaget Petrogulf, som var föregångaren till Ducom. Stora genombrottet för tradingen fick han år 2005-2006 då han fick ett avtal med ett bolag i Iran som hade världens fjärde största solrosoljaaffineri. Det pågick tills sanktioner mot Iran infördes. Det var då som Ducom blev vilande.

Han ville undvika fastighetsbranschen i Dubai. Hans började dock att sälja våningar, lägenheter, kontor m.m. i Dubai under tiden från ungefär år 2005. Han förmedlade bara fastigheter och gjorde inga projekteringar själv. Skandinaver och européer började intressera sig för Dubai år 2007. Allting i Dubai såldes "off plan " vilket betyder att byggherren sålde någonting som skulle vara färdigt om 1-3 år. Han hade fem stora kunder. Fredrik Rodger var en av hans sista kunder. Fredrik Rodger var intresserad av att köpa fastigheter för sina investerares räkning för 1 miljard kr. Det var ingenting konstigt. Han frågade Fredrik Rodger om han var säker på att han skulle klara av det vilket han bekräftade. Ett halvår senare var det fråga om att Fredrik Rodger skulle investera en halv miljard kr. Det var Fredrik Rodger som bestämde sig för att sätta upp Stella Polaris-strukturen för att "serva "sina investerare. Det var inte hans bolag på något sätt.

Arbetsstakten i Dubai var extremt tuff. Han hade inte tid att reflektera eller tänka. I december år 2007 bestämde han sig för att sälja av så mycket av sitt innehav som han kunde. Han blev dock kvar med en del av Stella Polaris-bolagens delägda fastigheter.

Hela SBS-strukturen var initialt grundad för att sköta om bolag som de hade satt upp. De hade satt upp cirka 220 bolag i Dubai, varav 30-40 bolag kontrollerades av honom. SBS blev så småningom mer och mer ett verktyg för att hantera de kvarvarande fastighetsinvesteringarna och allt som hade med Fredrik Rodger att göra. Sommaren 2008 ville han inte ta på sig mer fastighetsprojekt och tänkte att handel med råvaror skulle kunna gå ganska bra. Han reste runt i olika länder för att undersöka vad han skulle investera i. Då kom Kai Karttunen plötsligt upp med platinagruvan i Alaska. Han hade lärt känna Kai Karttunen i Dubai år 2007-2008. Kai Karttunen hade arbetat på ett bolag som hade genomfört många börsnoteringar av It-företag i Finland och hade ett solitt rykte om sig att vara en kunnig internationell "investment banker". Han blev intresserad av projektet och de började att förhandla med Bruce Butcher. De upprättade ett letter of intent (LOI) en avsiktsförklaring, om att teckna 25 procent av aktierna i XS Platinum.

Han hade flera offshorebolag och verkade helt och hållet "offshore". Han hade inte lämnat in en skattedeklaration fram till år 2017. På den tiden, år 2008-2009, behövde man inte lämna in en årsredovisning och bokföring gjorde man bara om man själv ville. Nu är det inte så längre.

5.2.2 CHY-bolagen och obligationerna

När Kai Karttunen presenterade XS Platinum för honom hade priset på platina gått upp väldigt mycket. I och med Lehman Brothers krasch i september år 2008 kraschade dock priset på platina. Sedan började priserna på basmetaller återigen stiga år 2009. De visste då att Bruce Butcher hade gjort projektioner på att när man noterade bolaget så borde man kunna uppnå ett aktiepris på mellan 4-10 dollar per aktie, ett till två år in i processen. Även om projektionerna var gjorda innan kraschen tog de fasta på dessa siffror eftersom priserna återhämtade sig snabbt.

När XS Platimums affär med bolaget Victory West Moly Ltd inte gick igenom, sommaren 2009, började de förhandla på riktigt. Han hade pengar i sin Singapore-struktur. I och med

hans första betalning om 300 000 dollar till Bruce Butcher låste de affären. De upprättade ett *Memorandum of Understanding* (MoU " enligt vilket de skulle teckna 25 procent av aktierna i XS Platinum över tid. I hans värld i Dubai ingick man först en LoI för att sedan ingå en MoU, varav en MoU var ett bindande dokument. Han har dock senare förstått att de ungefär är likvärdiga. Det var där och då, den 31 augusti 2009, som transaktionen blev skarp på riktigt.

Efter att han hade betalat Bruce Butcher åkte han ut till gruvan i Alaska år 2009. Han insisterade på att träffa geologerna från Watts Griffis & McOuat vilket de gjorde. Gruvan låg vid en liten stad som hette Platinum som låg vid Good News Bay. Driftschef var Phil Cash och han hade ingen anledning att ifrågasätta Phil Cash om produktionssiffror, "grades " osv. Siffran " 6 000 per timme " som återfinns i investeringsmemorandumen, kom från Phil Cash. Han vidarebefordrade information som han hade fått från Bruce Butcher via Kai Karttunen till Fredrik Rodger. Han informerade Fredrik Rodger om att de visade upp siffror på ungefär 60 000 oz per år per produktionslinje samt en produktionskostnad om 350 dollar. De ville vara konservativa i sina uppskattningar och drog av 30 procent från de siffror som bolaget presenterade för dem. Han sa konstant till Fredrik Rodger att de skulle vara försiktiga och konservativa i deras estimat. Sedan tiden i Finland var han jätteförsiktig med att inte ge felaktig information till någon. Han använde alltid värdering från en tredje part.

Det var fråga om två separata affärsmodeller. I affärsmodell 1 fanns ett låneavtal mellan CHY-bolagen och investerarna. Fredrik Rodger/Contender Management var agent för investerarna och representerade CHY-bolagen gentemot investerarna. I affärsmodell 2 fanns ett låneavtal mellan CHY-bolagen och CCMM respektive Ducom. Fredrik Rodger och Contender Management var alltså agent för investerarna. Johan Ulander representerade CCMM och Ducom, och förhöll sig därmed till låneavtalet mellan bolagen och CHY-bolagen. Det var alltså fråga om två helt skilda affärsmodeller, med CHY-bolagen som gemensam nämnare. Johan Ulanders ansvar började och slutade med CCMM och Ducom. Han varken träffade, höll något möte eller presenterade någonting för investerarna. De som höll i presentationerna för investerarna var projektmänniskor som James Slade och Bruce Butcher, samt Lars Guldstrand avseende pantsättningen av aktier i GKL.

Contender Management och Contender Kapital företrädde av Fredrik Rodger.

Contender kapital hade tillstånd från Finansinspektionen att agera som investeringsrådgivare. All information och kommunikation mellan investerare och CHY-bolagen skedde genom Contender Management/Fredrik Rodger, liksom alla avtal mellan parterna. Varken Ducom eller CCMM hade någon direktkontakt eller något avtal med investerarna. Fredrik Rodger kommunicerade direkt med ledningen i de bolag som man hade valt att investera i, såsom t.ex. med Bruce Butcher och James Slade i XS Platinum.

Fredrik Rodger hade även direktkontakt med Lars Guldstrand och Peter Lindh när det gällde andrahandspansättningen av aktier i GKL. Vad gällde pansättningen framgick det klart och tydligt i samtliga investeringsmemorandum att det var fråga om en andrahandspansättning. I investeringsmemorandumerna för CHY3-CHY4:s obligationer framgick även att det kunde krävas ytterligare betalningar och att aktierna kunde förloras om betalning inte skedde. Riskerna med andrahandspansättningen upplystes också om under avsnittet om riskfaktorer. När CHY4:s obligationer var fulltecknade, år 2011, hade de vidare fullgjort kraven på draw downs gentemot GKL. De hade då betalat 300 miljoner kr i aktier samt 100 miljoner kr kontant till GKL. Johan Ulander hade även tidigare betalat 40 miljoner kr kontant till GKL som låg till grund för pansättningen av aktier till förmån för CHY1:s obligationslån.

Det framgick klart och tydligt av villkoren mellan CHY-bolagen och investerarna att obligationerna var osäkrade. Vidare framgick att agenten, dvs. Fredrik Rodger, hade rätt att ändra i lånevillkoren, med vissa undantag. Upplägget var inte heller tvingande. Fredrik Rodger skulle följa läget löpande och kunde när som helst kräva mer information eller stoppa betalningar om han tyckte det var nödvändigt, vilket han också gjorde ibland. För Johan Ulander var Fredrik Rodger en auktoritet, en kontrollfunktion, som visste vad han gjorde och vad som gällde. Det var Fredrik Rodger som lydde under Finansinspektionen.

I oktober 2009 bjöd han in Bruce Butcher till Sverige för att presentera gruvan för Fredrik Rodger och kontrollera att det som presenterades om gruvan såg bra ut. Bruce Butcher träffade även investerarna tillsammans med Fredrik Rodger. Bruce Butcher var i Sverige mellan 5-15 gånger under försäljningen av CHY1-CHY4:s obligationer. Bruce Butchers och Phil Cashes relation var väldigt komplicerad. Phil Cash hade vänt sig till Bruce Butcher

för att finansiera inköp och uppstarten av XS Platinum. Bruce Butcher hade sagt att han kunde finansiera det. Initialt skulle affären göras i ett publikt bolag, AMTO, som Phil Cash var majoritetsägare i. Bruce Butcher invände dock att det var nödvändigt med ett nytt bolag för att få finansiering, och då grundades XS Platinum. Det slutade med en kompromiss enligt vilken AMTO blev ägare till 40 procent av aktierna i XS Platinum.

Bruce Butcher och Kai Karttunen var redan från början med och marknadsförde XS Platinum för investerare i Sverige. Det var CCMM som betalade för Bruce Butchers resor. James Slade företrädde också XS Platinum under flera möten, inte bara i Sverige. Det var öppna kanaler mellan alla parter. Johan Ulander har aldrig blockerat något informationsflöde. Det enda han gjorde var att be Fredrik Rodger att vara konservativ när det kom till bolagens estimat i investeringsmemorandumen.

Allt såg bra ut hösten år 2009. Deras plan var att de skulle omstarta tradingverksamheten och de hade identifierat basolja och diesel som stora produkter. De skulle använda systemet "back to back" vilket hade fördelen att leverantören inte kunde få reda på vem slutkunden var, och därmed undvika att leverantören sålde varan direkt till slutkunden. Det var denna typ av affärsverksamhet som Ducom skulle ägna sig åt. Det fanns dock en viss risk för banken varför banken krävde en viss "cash margin". Därför skulle 80 procent av Ducoms kapital användas till detta. När man började få in pengar från CHY1 var detta dock inte klart. Fredrik Rodger m.fl. från Contender Management kom då på att pengarna behövdes i CCMM. Det var så bryggglånet mellan CHY1 och CHY2 kom till. Det var Mikael Borg som tog fram pappren. Originalplanen när CHY1:s obligationer sjösattes var att inkomsten från tradingen skulle täcka räntan för hela obligationslånet. De hade ungefär 88 procent intjäning på eget kapital under ett år och då skulle pengarna ha räckt till det. Eftersom pantsättningen inte kunde verkställas under tiden CHY1 och CHY2 gavs ut ändrade man villkoren för CHY3:s obligationer.

Varken Ducom eller CCMM bröt mot lånevillkoren. Enligt låneavtalet mellan CCMM och CHY skulle pengarna användas för att utveckla affärsverksamheten inom segmentet mineral- och gruvverksamhet. Det är en process att utveckla en gruvverksamhet. Först köper man och betalar för gruvan men sedan ska man göra geologiska undersökningar, köpa maskiner, ta in advokater osv. Det är alltså inte så att gruvan startar sig själv bara för

att man har köpt den. Pengarna användes till detta, dvs. till att köpa aktier, till omkostnader osv.

Ducom skulle initialt använda upplånat kapital för handelsverksamhet. För CHY2 trodde man fortfarande att man skulle hitta bra "deals" men det fungerade inte och då inleddes guldtrading-verksamheten i Demokratiska republiken Kongo. För CHY3 och CHY4 innefattade användningsområdet även investeringar i skogsbruk i Demokratiska republiken Kongo m.m. vilket även skedde. Ducom anskaffade stora skogsområden och började utveckla dessa. Arbetet med utvecklingen av områdena i den ekvatoriala provinsen innefattade även planeringen av ett nytt industriellt område, ZIM. Sammanlagt investerades 123 miljoner kr av likviderna i Demokratiska republiken Kongo via Ducom DRC. Dessa processer dokumenterades väl. PwC engagerades i skogsprojektet och ett Dubairelaterat konsultbolag för utvecklandet av den industriella zonen och energin i den ekvatoriala provinsen. Initialt fanns det även ett intresse för att starta guldverksamhet där. Det var inte helt lätt att operera i Afrika eftersom det innefattade höga risker för personer, utrustning maskiner osv. Det stals mycket och man behövde säkerhet, särskilt om man handlade med guld och diamanter. Under nästan ett år hade de ett team på åtta personer.

Fredrik Rodger var konstant för optimistisk när det gällde "cash in" vilket skapade en stress i systemet eftersom det var konstant brist på pengar. I 90 procent av fallen kom pengarna in betydligt senare än vad Fredrik Rodger sa. På grund av detta sköttes en rad kostnader som direktbetalningar. Banksystemet fungerade annorlunda för 10-15 år sedan. Det kunde ta lång tid och kosta pengar att göra vissa överföringar. Man valde därför att göra direktbetalningar till t.ex. GKL. Den kommission som Contender Kapital fick var kanske också lite större än vad som stod i kontrakten. Det framkom också senare att mellan 35-50 miljoner kr försvann från CHY4, vilket dokumenterades av Johan Ulander och Tom Olander den 20 juni 2011. De konfronterade även Fredrik Rodger om detta.

Bruce Butcher var väldigt välutbildad och erfaren, och Johan Ulander hade ingen anledning att ifrågasätta hans auktoritet. Reed Smith gjorde en due diligence på XS Platinum. Konflikten mellan Bruce Butcher och Phil Cash började komma upp till ytan år 2010. Bruce Butcher tog in en ny kille, James Slade. James Slade hade byggt en produktionslinje som byggde på s.k. AuVert-teknologi som han hade fått ett

processpatent för. AuVert-teknologin var ett koncept för en alluvial gruvanläggning, som framförallt medförde att man inte behövde använda lika mycket vatten som tidigare krävts. Man klarade sig med cirka 20 procent av mängden vatten jämfört med tidigare vilket var en mycket mer miljövänlig teknik. Johan Ulander tyckte att det var jättebra och började sätta sig in i tekniken med James Slade. Med AuVert-tekniken kunde de också räkna ut att verksamheten var lönsam att driva så länge de fick ut minst 0,5 g platina per ton processat material. James Slade kom fram till denna siffra genom att han visste att man kunde processa ungefär 400 ton material per timme och köra maskinerna ungefär 500-600 timmar per månad. Han visste vidare vad det kostade att gräva, att ha personal, att flyga in och ut med reservdelar osv. Han visste således vad produktionskostnaderna för guld eller platinan var. Då kunde han, med hänsyn till ett visst pris på mineralen, räkna ut en viss "cut off grade" .

Ett stort problem med gruvan i Alaska var att maskinerna många dagar bara var igång 1-2 timmar, sedan var det något som gick sönder etc. Det var också en period om tre veckor under vilken det inte dokumenterades någon utvinning av platina, palladium eller guld överhuvudtaget. En tidigare anställd påpekade för Johan Ulander att platinan kanske inte kom fram dit den skulle. En annan fråga är vad som hände med guld som utgjorde cirka 5-15 procent av utvunnet material, eftersom ingen försäljning av guld skedde.

Johan Ulanders fokus under åren 2009-2011 var på Afrika och han spenderade säkert 80 procent av sin tid på Ducom. Det var först år 2011 när problemen blev uppenbara som han började sätta sig in i gruvorna. År 2011 började de försöka få fram information från Bruce Butcher. I mars år 2011 köpte han upp aktierna i AMTO och blev då majoritetsägare i XS Platinum. Samma månad träffade han Bruce Butcher, Mark Balfour och Hans Lindroth i London. Temat för mötet var att Bruce Butcher inte hade gett dem någon officiell siffra om produktion och försäljning. Han krävde ändring och Bruce Butcher lovade att bättra sig. I affärsvärlden börjar man inte med att anklaga någon för bedrägeri, utan man försöker först och främst lösa problemet. Första gången de fick någon officiell information var i september år 2011. Det var då de upptäckte att det hade gått riktigt dåligt år 2010. Då var förtroendet för Bruce Butcher fullständigt borta. Under våren hade folk varnat dem för att betala in pengar till XS Platinum eftersom det var Bruce Butcher som hade kontroll över kassan och att han skulle använda pengarna för att

kämpa mot dem. De hade därför pengar på sidan av för att kunna betala maskiner och fullfölja investeringar, vilket de också gjorde.

De var väldigt stolta när de hade fått ett kontrakt med Tiffany s om att sälja 5 000 oz platina. Skulle Bruce Butcher ha ingått ett avtal med Tiffany s, som är ett publikt bolag, om han inte trodde på verksamheten? Det var många orsaker till att det inte blev som de skulle. En av största orsakerna till att det inte gick bra i praktiken var ledningens girighet och slarv på den operativa nivån. Senare kom det fram att Bruce Butchers årslön var 1 miljon dollar, att hans pensionspaket var 1 miljon dollar och att hans resebudget per år var 1 miljon dollar. Det visste de inte om förrän år 2011. Då omstrukturerades hela paketet och allt satsades på James Slades teknologi.

När de kom underfund med hur användbar James Slades teknologi var kom de också underfund med att XS Platinum inte var det optimala projektet eftersom gruvan låg så otillgängligt. Det var också en väldigt kort säsong i Alaska och man tappade cirka 30-40 procent i produktionen. De ville då få tillgång till en gruva som gick att driva året runt. Både Bruce Butcher och James Slade hade erfarenhet av gruvor i Chile och Valdivia. De åkte ned till Chile och kollade gruvor som såg bra ut. De fick del av geologiskt material enligt vilket "average grade" var 1 gram guld per ton. De hade räknat ut att det var en bra affär så länge de kunde få ut 0,5 g per ton så länge guldpriset var över 1200 per oz. Han presenterades för Van Krikorian och de gjorde affär på gruvan i Valdivia. Han gjorde sedan upp med James Slade om en AuVert-produktionslinje och att starta driften där nere. Då hade de en gruva som gick året runt och en som gick under säsong. Gruvan i Alaska var dock deras flaggskepp. Så småningom började de utveckla gruvan i Chile på vintern. De köpte också Greenwood-gruvan i British Colombia. När han åkte till Surinam fick han världens mottagande. Mycket snabbt hade han gjort en "deal" med 80 procent av ägandet i den s.k. "Benzdorp koncessionen". Det var en annan geologi i Benzdorp än i Chile, som påminde om den i Alaska. Svaret på frågan om var alla pengar gick är att de gick till Chile, Alaska, Surinam och AMTO m.m. Pengarna räckte inte ens till att bygga upp portföljen av gruvor.

Portföljen var klar år 2011. Han trodde stenhårt på idén och var övertygad om att AuVert-tekniken var bättre, mer effektiv och mer miljövänlig än andra tekniker. Han

brann av revanschlust och det här var hans stora revansch. Ett av skälen till att han investerade i GKL var att Lars Guldstrand och Karl-Magnus Carlsson kom till Dubai. De rörde sig i fina kretsar och Johan Ulander blev bländad av konceptet. Han ville återupprätta sitt sociala rykte och det fanns inget skäl att ifrågasätta dem. GKL blev dock hans sämsta affär.

Hela affärsplanen var att XS Platinum skulle noteras. När de investerade i XS Platinum så var det från en "equity stand point" dvs. de räknade med att priserna skulle gå upp väldigt mycket. De hade förhoppningen att priset skulle bli 4 euro/dollar per aktie när de gick in i affären. Bruce Butcher ansåg till och med att aktierna skulle kunnat kosta 5-7 dollar per aktie. De tänkte att om de tecknade aktier för 40 cent som sedan gick upp skulle man kunnat sälja av 25 procent av innehavet och återbetala obligationslånen. Så blev det dock inte.

5.2.3 Amarant och konvertibellånet

Under våren år 2011 insåg de att det var svårt att omfinansiera en gruva separat. Amarant uppstod i ett läge då bolaget sökte lösningar för att återfinansiera skulder samt ta in nya pengar för att bygga verksamheten. På grund av stridigheterna mellan Phil Cash och Bruce Butcher blev det lite förseningar i XS Platinum. När James Slade kom in på våren 2010 lovade han att allt skulle bli bra. Samtidigt löpte obligationen med ränta och de behövde göra något. De kontaktade olika finansiärer och kom i kontakt med Terje Lien. Terje Lien hade ett finansbolag som hette Hubro Finans och fungerade som en mäklare och kontaktperson som kontaktade investeringsbankerna i Norge. Ganska snabbt kom de fram till att bästa sättet för dem att omfinansiera var att konsolidera alla gruvor i ett större bolag eftersom det skulle vara lättare att hantera helheten då. Det var också tänkt att notera Amarant. Det var klart och tydligt att Amarant då kunde köpa in gruvorna av CCMM och andra bolag. Den betalning man fick för gruvorna skulle man kunna använda för att betala av obligationslånen. Det var en helt naturlig omfinansiering av de gamla lånen. På det sättet försökte de få det att fungera. Av köpeskillingen som man köpte CCMM:s aktier användes ungefär 150 miljoner kr direkt för att betala av skulder till CHY1. Det användes också ungefär 50 miljoner kr till att betala räntor. Det var inga fiktiva avtal. Om allt hade gått bra skulle investerarna kunnat konvertera sina obligationer till aktier. Amarant skulle då inte kunnat påverka till vilket pris de skulle konvertera till

utan det skulle ske till ett vägt medeltalspris under 30 dagar för den noterade aktien. Värderingarna var således riktlinjer men det var marknadspriserna som var avgörande för konvertering.

Amarant var inte bara ett gruvbolag. Det var ett "exploration and mining company" dvs. ett utvecklings- och gruvbolag. Bolagets uppgifter var att köpa tillgångar och utveckla dem, och antingen sälja dem eller sätta dem i produktion. När man utvecklar en gruvtillgång börjar man med att undersöka historiska data. Det finns ett format för hur man utvecklar gruvor, vilka skiljer sig åt om det är fråga om alluviala gruvor och hard rock-gruvor. Det kan ta mellan 5-15 år att utveckla en hard rock-gruva. Kostanden för att bryta är stor och man måste verkligen veta vad man gör. En alluvial gruva är inte statisk. Man kan flytta maskiner om det behövs och man behöver inte veta exakt var guldet t.ex. finns. Amarants affärsidé var enkel, dvs. att hitta gamla tailings som hade historiska data. Tailings är inte "slagghögar" utan bearbetade jordområden. När marken är bearbetad vet man hur mycket mineral som utvunnits ur marken. Det har påståtts att bara sju procent av marken i Alaska hade undersökts, men 100 procent av området var utgrävt sedan tidigare. De visste hur mycket som hade utvunnits tidigare. Affärsmodellen byggde på att snabbt komma i produktion och processa gamla tailings samtidigt som man skulle göra geologiska undersökningar i området runt omkring som inte tidigare hade grävts ut, s.k. "virgin ground" .

Åklagaren har genomgående påstått att det inte fanns några pengar, att affärerna var fiktiva och att pengar inte gick till XS Platinum, Chile, Surinam eller Greenwood. Det stämmer inte. CHY-serien sköttes helt och hållet av agenten eftersom det var Contender Management som hanterade penningtrafiken enligt eget tycke och enligt eget gottfinnande. Ingen utom Fredrik Rodger hade insyn i hur investerarnas pengar hanterades. Han var även den enda som hade rätt att stoppa en utbetalning om han velat. Amarant däremot sköttes endast delvis av Fredrik Rodger och där fanns en betydligt större transparens i hur pengarna användes efter det att investerarna betalt in medlen på Amarants konto på Mangold Fondkommission. Våren år 2011 stod det klart och tydligt att Bruce Butcher inte gick att lita på och att hans enda agenda var att försöka få ut Johan Ulander och ta kontroll över bolaget. I det läget skulle det ha varit ytterst oklokt att bara skicka iväg mer pengar till XS Platinum och

hoppas på det bästa, i synnerhet eftersom insynen vid det tillfället var lika med noll. Från Amarants sida försökte man maximera utfallet av investeringarna och säkra produktionen. Det gjordes bäst genom att noggrant överväga varje utgift bolagen hade och den vägen försöka hålla igång produktionen samtidigt som att han inte ville ge mer ammunition i form av extra likviditet till Bruce Butcher. Det var aldrig fråga om mer än max 6,5 miljoner dollar för en produktionslinje och det var också vad Bruce Butcher och XS Platinum erhöll under hösten 2009 och våren 2010. Det var med dessa pengar den första AuVert-produktionslinjen som startades 2010 finansierades. Trots meningsskiljaktigheterna med Bruce Butcher var det aldrig fråga om att produktionen inte skulle få tillräckligt med pengar för att producera.

Hans-Göran Andersson gjorde en sammanställning av Amarants utbetalningar under 2011. Av den framgår att av pengarna som kom in mellan den 3 juni och den 9 juni 2011 betalades 300 000 dollar till XS Platinum, 100 000 dollar till Minera Pionero i Chile, 200 000 dollar till Gold Crown, 100 000 dollar till Trinitas prospecting samt 674 000 kr till Contender Mangement i kommission. Åklagaren visade denna handling utan att redovisa att pengarna gick dit de skulle. Av handlingen framgår vidare vilka utbetalningar som gjordes med pengarna som kom in mellan den 10 juni och den 14 juni 2011, dvs. dit de skulle enligt investeringsmemorandumet. Delar av Amarantkonvertibelns likvid skulle bl.a. användas för köp av aktier i XS Platinum från CCMM. CCMM skulle sedan återbetala räntor och kapital till CHY-bolagen. För att försäkra sig om att dessa pengar räckte till skapade Amarant tillsammans med Jool Captial och Mangold Fondkommission ett Escrow-system. Escrow-systemet byggde på att en del av det inkommande beloppet öronmärktes för kommande betalningar. Av Hans-Göran Anderssons sammanställning framgår Escrow-kontona som användes. Vidare framgår att Contender Management och Jool Capital fick betalt löpande för sina tjänster. Att Amarant gjorde interna transaktioner och flyttade över pengar till Amarant Barclays i Dubai framgår också.

I juli 2012 hade man inte lyckats fylla Amarantkonvertibeln trots att den hade varit öppen ett år. Den 11 juli 2012 konverterade därför HJS Development Finance Ltd sina andelar i obligationer. Det var alltså inte pengar som flöt in till Amarant. Den totala summan inbetald till Amarant per den 31 juli 2012 var 483 324 138 kr. Av dessa hade HJS Development Finance lagt in totalt 128 000 000 kr. Amarant hade således bara fått in

355 324 138 kr per den 31 juli 2012, inte 500 miljoner kr. Av denna summa bestod cirka 107 miljoner kr av konverteringar från CHY1 och andra. Totalt hade Amarant alltså fått in cirka 247 miljoner kr i nya insättningar. Av dessa 247 miljoner kr gick 140 miljoner kr till verksamheten och projekten, 49 miljoner kr i kommission till Contender och 40 miljoner kr till CCMM och CHY1 via Escrow. Johan Ulander eller hans bolag skodde sig inte eller la undan ett öre från likviderna från Amarant eller CHY-bolagen.

5.2.4 Alluvia och CCMM:s konvertibler

Det fanns aldrig ett bolag som hette "Nugget ". Det var ett projektnamn som sedan förverkligades i Alluvia. De som var huvudrådgivare för projektet var Source Capital Group. De ville skapa en bild av det potentiella framtida marknadsvärdet av helheten inför en konsolidering och börsnotering. Planen om publik listning fanns alltid där. Alluvia sågs som ett första steg att i egen regi genomföra en notering av bolagsgruppen. Eftersom XS Platiums listning inte blev av tänkte de att de skulle genomföra en egen notering och kontaktade Source Capital Group.

CCMM:s konvertibel var speciell eftersom den var tvingande, dvs. den som gav ut konvertibeln hade rätt att konvertera. Konverteringspriset bestämdes av kursen då aktien noterades, inte på basen av lönsamhetskalkylen.

Åklagaren har inte presenterat hela investeringsmemorandumen utan klippt ut bitar. Läser man hela memorandumerna får man en bra bild av vad som hände. CCMM:s memorandum var det enda som han personligen var delaktig i att läsa igenom och kontrollera. Under riskfaktorer framgick alla problem med bolagen som de kände till. De visste att det var problem med XS Platiums betalningar till Hanson Industries vilket lyftes fram i investeringsmemorandumet. De visste att de hade fått en s.k. "default notice " dvs. en sista betalningsanmaning. Fredrik Rodger höll då på att ta in en sista investering till Amarant på 100 miljoner kr. Fredrik Rodger hade otaliga löften till dem och visade även upp investeringsavtal. Baserat på dessa löften upprättade man ett "forbearance agreement " dvs. att man sköt på betalningen. Sen fick man inte in pengarna vilket ledde till en panikartad situation under sommaren år 2012. De förhandlade dock fram en andra förlängning med XS Platinum vilket innefattade att de skulle göra en betalning om 1 miljon dollar. Den betalningen gjordes vilket stöds av e-postmeddelandet från Hanson

Industries advokat som lämnats in. Detta framgick av investeringsmemorandumet om man läser det.

5.2.5 Närmare om avtalen om aktier och teckningsrätter i XS Platinum

Avtalen om försäljning av aktier och teckningsrätter i XS Platinum var inte fiktiva. Den 25 september 2009 sålde Conventus teckningsrätterna för 25 procent av aktierna i XS Platinum till CCMM för 100 miljoner dollar. Till grund för värderingen låg XS Platimums Investment memorandum från 2008-2009 som var sammanställt av Bruce Butcher. I memorandumet värderade Bruce Butcher bolaget till mellan 450-700 miljoner dollar. Affären gjordes utifrån en konservativ värdering på 400 miljoner dollar. Johan Ulander hade inte kunskap att ifrågasätta bolagets, XS Platinum, och Bruce Butchers värdering. Affären finansierades genom att man tog lån från CHY, en del gick till Conventus och en del gick till CCMM. Den de facto vinst som CCMM gjorde på aktieförsäljningen, efter kostnader, användes till att betala aktieägartillskottet för GKL. Ungefär 104 miljoner kr gick till GKL för att frigöra förstahandspanten i GKL.

Den 7 juni 2011 sålde CCMM de aktier som redan var betalda samt teckningsrätterna till aktierna som inte var betalda till Amarant. Amarant pantsatte tillbaka aktierna som säkerhet för fullgörandet av betalningen. Pantsättningen gjordes på "pro rata basis" dvs. att panträttigheten upphörde i takt med att Amarant gjorde betalningar. På detta sätt såg man till att obligationsinnehavarna var skyddade. Betalningarna från Amarant till CCMM som avsåg inköp av aktier användes huvudsakligen till återbetalning av CCMM:s skulder och räntor. Det kunde alltså inte vara fråga om skenavtal då teckningsrätter och aktier flyttades och betalning mottogs med vilken skulderna betalades ned. Värderingen av XS Platimums aktier grundades på uppgifter bland annat från Bruce Butcher. Alla aktier som var betalda till XS Platinum var inte registrerade, men det betyder inte att man inte ägde dem. Det var Reed Smith och Rick Bonarrigo som upprättade avtalet. Det var Rick Bonarrigo som hade kontakt med Bruce Butcher och det var han som formulerade avtalet. Johan Ulander skrev under avtalet för CCMM:s räkning. Lars Guldstrand och Anders Sagadin skrev under avtalet för Amarants räkning.

5.2.6 Närmare om prognoser och kalkyler

Bolagens ledning i Amarant, XS Platinum och Alluvia samt de konsulter som arbetat med prognoserna kombinerade material från olika väldokumenterade källor. Eftersom arbetet pågick under en lång tid är det naturligt att det förekommer olika versioner, diskussioner och ett stort antal interna e-postmeddelanden och utkast. I detta material kan det förekomma fel och missförstånd som rättades till under processens gång. Det som slutligen framgick av investeringsmemorandumen var det som gällde. Åklagaren har klippt och klistrat i halvfärdigt material, plockat ut siffror, geologiska termer, ekonomiska prognoser, koncessionsdokumentation m.m. och ryckt det ur sitt sammanhang. På basis av halvfärdigt material har åklagaren sedan dragit långtgående slutsatser om produktionskapacitet, geologiska rapporter och finansiella modeller. Den bevisning och påståenden som framställts är bristfälliga, felaktiga, ologiska, subjektiva och missvisande. Prognoserna som finns i investeringsmemorandumen har inte jämförts med bolagens egna prognoser, t.ex. vad gäller de prognoser och material som XS Platinum tog fram under åren 2007-2009. Skulle man gjort det hade man kommit fram till att de var konservativa. Ansvarig för prognoserna för XS Platinum var Bruce Butcher. Det var Bruce Butcher och Hans-Göran Andersson som arbetade med siffrorna som sedan skickades till Fredrik Rodger. Johan Ulander bad dem att vara försiktiga i sina prognoser och de drog ned produktionssiffrorna med ungefär 30 procent jämfört med XS Platins egna beräkningar. De prognoser som gjordes stämde väl överens med de officiella Mining Plans som XS Platinum lämnade till Bureau of Land Management. Han har svårt att förstå att han blivit åtalad för bedrägeri när han endast förmedlat andra personers beräkningar och prognoser.

Han hade inget behov att blåsa upp siffrorna eftersom värdena var betydligt bättre än han trodde. De personer som framställde underlagen hade alla professionellt och erfarenhetsmässigt den formella kompetens som förväntades av personer i deras ställning. T.ex. vad gällde Bruce Butcher hade han en dubbel PhD i corporate governance. Bruce Butcher hade skrivit en bok om corporate governance och varit regulator på Sidney Stock Exchange under många år. Om någon så visste Bruce Butcher vad som krävdes när man upprättade en presentation eller memorandum för en publik marknad. Bruce Butcher visste också vilket ansvar han hade. Johan Ulander litade på Bruce Butchers och Kai Karttunens kompetens som var helt annan än hans.

Vid tidpunkten för utgivande av geologiska rapporter, prognoser och värderingar hade han inte formell eller erfarenhetsmässig kompetens att ifrågasätta dessa källor eller senare värderingar och prognoser. När han kom in i branschen år 2009 var han helt ny och kunde ingenting om gruvor. Marknadssituationen för gruvbolag under åren 2008-2009 var också unik. Guldpriset nästan tredubblades under perioden. Detta drev på värderingar av noterade och icke noterade gruvbolag.

Alla beräkningar avseende Greenwood i investeringsmemorandumet för Amarants konvertibler gjordes av Bill Zeleny och Phil Cash med stöd av P&E Mining Consultants. Greenwood var en traditionell gruva som funnits i över 100 år. Någon gång år 2005-2006 köptes områdena av ett norskt bolag, Vega Mining. De lade ned cirka 40-50 miljoner dollar på att bygga en toppmodern fabrik för att bearbeta malm. Det var år 2008 och guldpriset låg då på 500-600 dollar per oz. Deras kostnad för att bryta guld var 500 dollar per oz. De var operativa i fyra månader och sedan gick de i konkurs. De skulle behövt mer "working capital" för att hålla igång gruvan. Därefter köpte ett kinesiskt bolag, Haukan, upp det. Skulle Vega Mining hållit ut i 6-9 månader till hade guldpriset gått upp till 900 dollar per oz och om de skulle hållit ut 1,5 år så hade guldpriset gått upp till 1 900 dollar per oz. De hade fel i tajming helt enkelt. Idag skulle han säga att det kostar tre gånger mer och tar tre gånger mer tid att få igång en gruva. De prognoser som gjordes där stämmer väl överens med de prognoser som Amarant senare lät P&E Consultants göra.

James Slade var ansvarig för övriga gruvor. Det var James Slade som introducerade dem för gruvan i Chile. Det var också han som hade kunskapen och som startade en "pilot plant" .

I investeringsmemorandumet för Amarants konvertibler nämndes inte på ett enda ställe att dotterbolagen skulle ha en "reserve base" utan man talade bara om "resource base" . Vidare angavs källorna såsom Watts Griffis & McOuat, P&E Mining osv. Det framgick inte heller att feasibility studies hade gjorts. När det gällde framtida projektioner var det klart och tydligt att det var fråga om framtida projektioner med en eventuell lönsamhet som var beroende av finansiering. Även om man kunde få full finansiering så kanske inte

det skulle vara tillräckligt utan mer kunde behövas. Det är inte unikt för Amarant, utan gäller för alla gruvbolag, start-ups och bolag som utvecklas snabbt.

Det enda ställe där han har hittat fel när det kommer till reserves och resources är i investeringsmemorandumet för CCMM:s konvertibler. På ett ställe angavs "measured and indicated reserves" och på alla andra ställen angavs det "measured and indicated resources". Det var en felskrivning. Det framgick under riskfaktorer att bolaget saknade sådana tillgångar och därutöver finns det ingenting som heter "measured and indicated reserves". Det påstods aldrig att det fanns reserves, utan bara resources.

5.2.7 Närmare om värderingar

Det finns två huvudtyper av värderingar som användes i investeringsmemorandumen. Den första är en tillgångsbaserad värdering som baseras på den uppskattade mängden malm i marken. Den andra är en framtida kassaflödesberäkning. En tredje modell är att man blandar dessa. Källorna för värderingarna var bolaget, dvs. XS Platinum och dess ledning, Source Capital Group och PwC.

Från Bruce Butchers material som bolaget använde under perioden 2008-2009 framgår tydligt produktionsprognoser samt värderingar av gruvtillgångarna enligt bolaget. Då affären gjordes upp mellan Conventus och CCMM användes en multipel på 7 x EBIT (bruttovinst), vilket blev 400 miljoner dollar. Bruce Butcher motsvarande värdering var betydligt högre, runt 400-700 miljoner dollar. Conventus och CCMM affären gjordes med den information de hade vid tillfället för affären år 2009. Bruce Butcher höll fortfarande i mars 2011 fast vid att värderingen var mellan 240 miljoner dollar och 1 miljard dollar.

Source Capital Group grundade sina värderingar på material från ett tiotal geologiska rapporter från olika källor. Det kan stämma att Johan Ulander var med och förmedlade dessa rapporter. Alla rapporter hade sammanställts av Michael Smith som var en s.k.

"kompetent person". Michael Smith gjorde tre olika rapporter vid tre olika tillfällen och kom alltid till samma slutsats. Det gjordes två värderingar av Amarants tillgångar, en som baserade sig på resource basen enligt de geologiska rapporterna och en som baserade sig på framtida kassaflöden. Den värdering som användes vid konsolideringen, dvs. försäljning till Alluvia, år 2012 var baserad på tillgångarna inte framtida kassaflöden.

Royal Bank of Canada publicerar kvartalsvis en rapport om guld och silvermarknaden. Rapporten, som Ryan Green hänvisade till i sina värderingar angående Amarants tillgångar, analyserade bl.a. vilka multipler som användes vid värdering av olika tillgångar, vinstutvecklingen på gruvbolag och den tillgångsbaserade värdeutvecklingen på mindre utvecklings- och gruvbolag. Av rapporten framgick att priset på guld ökade från 650 dollar per oz år 2008 till 1 850 dollar per oz år 2011. Prisökningen drev på värderingen av bolag samt ökade intresset för guld- och platinagruvor. Vidare framgick att den s.k. cashflow multipeln år 2009 var mellan 12 och 27 med ett medeltal på 18. I affären mellan Conventus och CCMM som genomfördes år 2009 användes dock en multipel på 7. Vinsten för gruvverksamheten definieras generellt genom två parametrar, guldpriset och kostnaden för utvinning av guld. I rapporten återgavs guldpriset i relation till utvinningskostnaderna varvid framgick att vinsten gick från ungefär 10 procent till 50-70 procent mellan 2009 och 2012. De följde vad som hände på marknaden och trodde att de hade en extremt bra business. Av rapporten framgick vidare att utvecklings- och gruvbolag prissätts baserat på den totala resource base som de hade vid ett visst tillfälle. Prissättning skedde baserat på osäkerhetsfaktorn. När Ryan Green gjorde en värdering baserad på tillgångarna så utgick han från den modellen. Ryan Green hade samma material som Michael Smith. Ryan Green har skrivit measured and indicated reserves, vilket måste vara en felskrivning eftersom det inte existerar. Däremot existerar begreppet measured and indicated resources, vilket han måste ha menat. Ryan Greens värdering skedde helt i enlighet med rapporten.

Värderingar och presentationer framställdes av bolagen samt de externa konsulter man anlitat. Arbetet skedde öppet och utan "kinesiska murar" för att öka transparensen. Konsulterna och de inom bolagen som arbeta med de olika projekten hade full insyn över hela kedjan, vilket i sig skulle göra det omöjligt för någon enskild person att börja göra egna uträkningar eller estimat. Ett exempel på hur det gick till var Martin Hallbergs e-postmeddelande till Terje Lien på Hubro Finans i vilket han redogjorde för det material som bolaget tagit fram för den norska obligationen. Till e-postmeddelandet fanns flera bilagor och material inkluderade prognoser, värderingar av fyndigheter m.m. Det finns hundratals e-postmeddelanden om dessa diskussioner inom gruppen Ryan Green, William Butler, William Rosenstadt, Robert Zeglarski, Martin Hallberg, James Slade, Gustav Bolin m.fl. Teamet hade tillgång till alla kända geologiska rapporter för alla projekt. Rapporterna

var listade och återfanns i bolagets datarum. Alla hade tillgång till samma information som honom när de skapade presentationer, kassaflödesprojektioner m.m. James Slade var den som stod för produktionsdata och estimat för AuVert och det alluviala kunnandet efter det att Phil Cash blev utkastad vårvintern 2010. Tillsammans med teamet där även Ryan Green ingick tog James Slade fram allt material som presenterades för investerare.

5.2.8 Efterspel

Orsakerna till katastrofen är många men kokar ner till att XS Platinum inte producerade som utlovat och stängningen av gruvan var sista droppen som fick bägaren att rinna över, konflikter mellan ledningen och aktieägarna/investerarna vilket ledde till massiva förseningar och bristfällig eller direkt felaktig information från bolagets dåvarande ledning till Johan Ulander/investerarna om produktionssiffror och prognoser. Det var också för många projekt som inte tålde att flaggskeppsprojektet XS Platinum gick i stöpet. Marknaden sviktade år 2013 och då blev det i praktiken omöjligt att omfinansiera.

År 2013 inträffade en stor gruvkris i Sverige. Northland Resources, som hade plockat in 15 miljarder av investerare i Skandinavien, gick i konkurs. Utdelningen från konkursen blev 7 miljoner till investerare. Därefter gick det inte att finansiera gruvor. Trots det försökte de. Då kom Mysingen till. Mysingen såg han som ett mellansteg. Fredrik Rodger jobbade med Mysingen och han jobbade med att få igång gruvan i Surinam. Så småningom fick de ihop paketet så att de kunde starta i Surinam. De hade då tappat i strukturen eftersom de inte hade någon likviditet. De tappade Chile, Greenwood och Alaska men hade kvar Surinam. De kom upp med ett förslag till investerarna med s.k. "royalty notes " Det var den sista förlikningen som de gjorde med investerare. De hade ett möte med investerarna. Till investerarna sa de "äntingen säljer vi Surinam eller så ger ni mig ett försök " De hade då ett löfte om att de skulle ge ut en royalty på 25 procent till de som hade investerat. Sedan blev han indisponibel under sommaren år 2017. Det tog tid för honom att starta om. År 2020 kom covid-19 och Surinam stängde i nästan två år.

Han visste om att utredningen började år 2012. Han frågade Fredrik Rodger flera gånger om det var "okej att vi gör såhär "och Fredrik Rodger gav lugnande besked. År 2014 insåg han att något pågick då folk började ringa honom från USA, Kanada och Australien. Han fick information om att svensk polis påstod att han stulit 150 miljoner. I USA sa de att de

inte kunde föra hans projekt vidare så länge det var en pågående utredning. Efter att det blev allmänt känt kunde han i praktiken inte agera eller leva normalt. Credit Suisse kallade honom till ett möte och stängde ned hans konton efter en enda artikel. Sedan dess har han fått leva med detta. Hans sambo har också varit väldigt utsatt, och t.ex. fått konton nedstängda för att hon lever med honom. Det har inte varit lätt.

5.3 Vittnesförhör

5.3.1 Fredrik Rodger

Fredrik Rodger har i huvudsak berättat följande. Han är utbildad civilekonom. År 2004 grundade han, tillsammans med några andra personer, bolaget Contender Kapital. Contender Kapital var ett värdepappersbolag som sysslade med förmögenhetsförvaltning för bolag och förmögna privatpersoner. Han var VD för bolaget. Det var under denna tid han kom i kontakt med Johan Ulander. Han hade ett samarbete med Johan Ulander avseende ett projekt som hette Stella Polaris och som avsåg fastighetsutveckling i mellanöstern. På grund av bank- och finanskrisen som inträffade år 2008 utvecklades projektet dåligt.

Johan Ulander och Kai Karttunen träffade honom och hans kollega Fredrik Rönnberg på Contender Kapital och berättade att de ville skapa en finansiering för en fyndighet i Alaska. På grund av Stella Polaris-projektet hade Contender Kapital inte riktigt tid och möjlighet att engagera sig i projektet. Affärsidén såg dock väldigt intressant ut. Det fanns gamla tailings och med modern teknik skulle man kunna få ut mer av dessa. Johan Ulander och Kai Karttunen ville ha hjälp av en advokatbyrå som kunde sätta upp en investeringsstruktur. Han och Fredrik Rönnberg rekommenderade G&D.

Efter ett tag blev han ändå engagerad i projektet även om det inte var tanken från början. Man kom fram till att det skulle sättas ihop en obligation och det hade G&D stor erfarenhet av. Han var som en mellanhand mellan Johan Ulander och Kai Karttunen och G&D. G&D var projektledare och han hade flera möten med G&D, vilket också Johan Ulander och Hans-Göran Andersson hade. Han hjälpte till att skriva delar av investeringsmemorandumet. Johan Ulander och Kai Karttunen kom med information till investeringsmemorandumet, han skrev brödtexten och G&D skrev delarna om den juridiska strukturen. G&D hade en väldigt framskjuten roll och var väldigt involverade.

Han kände till att Johan Ulander tidigare dömts för brott och det var därför inte lämpligt att han förekom i investeringsmemorandumet. Han såg inget problem med det utan uppfattade det som att Johan Ulander ville göra rätt för sig och revanschera sig.

Från början fanns det inte riktigt någon klar uppgörelse med Johan Ulander om vilken ersättning som skulle utgå till Contender Kapital för att de hjälpte till. Det diskuterades om de skulle kompenseras med pengar eller få en procentuell ersättning men ingenting beslutades och det ledde tillslut till konflikt mellan honom och Johan Ulander.

Hans-Göran Andersson var administratör på SBS i Dubai och hade ordning på redovisning och bokföring. Det var en trygghet att Hans-Göran Andersson var med i projektet eftersom han var en trevlig, ordningsam och duktig person. Kai Karttunen var en kunnig affärsman med en tung bakgrund på investment bank. Det var Kai Karttunen som hade fått reda på möjligheten med XS Platinum och tagit fram det till Johan Ulander. Kai Karttunen figurerade inte synligt utan var mer som Johan Ulanders rådgivare. Kai Karttunen kände Bruce Butcher, var påläst om projektet och hade sakkunskap om tailings och tillgången som fanns i Alaska.

Contender Kapital kom till slut att marknadsföra Contender-obligationen. Han blev via en fullmakt managing director för Contender Management som skötte och administrerade de finansiella instrumenten. Contender Management var ett rent servicebolag. Med tiden blev han ganska framgångsrik med att marknadsföra obligationen. Det förekom många investerarmöten. Han utgick från att informationen som fanns stämde. James Slade var även i Stockholm och presenterade sin teknik vid något tillfälle. Han var till och med på plats och besökte gruvan i Alaska tillsammans med några finansiella rådgivare och en investerare som gick in med mycket pengar. Gruvan fanns där, det fanns en anläggning och platina i kassaskåp. Problemet var att de alltid var kort om pengar. Därför blev det till sist fyra obligationer.

Inledningsvis användes EFG Bank som s.k. issuing agent. Det var alltså EFG Bank som var anknutet institut mot Eurocler. Det uppstod problem då det fanns ett samlingskonto på vilket hade blandats kapitalanskaffningar och det var svårt att hålla isär pengarna. Bakgrunden var att det hade upprättats ett avtal mellan CCMM och Ducom om att låna

ett annat bolags konto, SP1B, som tog emot pengar för ett bryggglån. Då blandades äpplen och päron. EFG Bank ifrågasatte om pengar hade skickats i enlighet med memorandumet. Hans uppfattning var att de hade gjort det. Det ledde dock sedan till en anmälan om väsentlig händelse från EFG bank. Då ombesörjde han och Mikael Borg på G&D att Mangold Fondkommission engagerades istället.

Enligt den rutin som G&D hade utformat skickade han en "notice of available amount " till Hans-Göran Andersson när det kom in pengar på kontot. Det gick till så att han kontaktade Hans-Göran Andersson och talade om att det hade inkommit pengar och givet att villkoren i investeringsmemorandumet var uppfyllda fanns möjlighet att "kalla " pengarna. Då fick han en bekräftelse av Hans-Göran Andersson, en s.k. "utilization request " om att villkoren var uppfyllda och att pengarna kallades. När pengarna kallades var det Johan Ulander som bestämde var pengarna skulle skickas. Mangold Fondkommission var inte helt nöjda med det och efter ett tag blev det istället så att pengarna skickades enligt en fast fördelningsnyckel till vissa konton.

Han hade ingen anledning att misstänka att någonting var fel. Contender Kapital hade ett gott namn på finansmarknaden vilket gjorde kapitalanskaffningen lätt. Hans uppfattning var att panten var betald och att tillgångarna existerade. Det gick pengar till GKL men den förklaring han fick, och som stod i betalningsinstruktionen, var att GKL hade lagt ut pengar för betalningar för XS Platinum. Den information han fick var att det var korrekt, rätt och riktigt. Han fick information från Johan Ulander och Hans-Göran Andersson.

Det kom vissa positiva nyheter såsom att Tiffany s hade tecknat avtal för att köpa platina. Han fick också information från Bruce Butcher och James Slade om hur verksamheten i XS Platinum utvecklades. Johan Ulander lämnade även löpande information om hur det gick. Hans minnesbild var att affärsverksamheten i XS Platinum och Ducom utvecklades i linje eller bättre än vad man hade meddelat från början. Ducom hade haft svårt att få i ordning vissa konton i tid. Med hjälp av G&D ordnade man då med ett bryggglån så att CCMM fick låna upp alla pengar från CHY1.

Det uppstod dock problem efter ett tag, han minns inte exakt när. Han har för sig att det delvis saknades pengar för räntebetalningar. Det löstes till slut men ledde till att han hade

frågor till Johan Ulander om vad som hände i den bakomliggande affären. Det fanns ju en så fin och bra tillgång i Alaska men produktionen kom inte igång som den skulle. Det var problem med "black sands" mänskapet i Alaska och i relationen mellan företrädare i gruvan och Johan Ulander. Han förstod att det var vissa problem med pengar och att få igång produktionen som det var tänkt. Samtidigt var det fråga om stora tillgångsvärden i obligationerna och det fanns en säkerhet att falla tillbaka på.

När man hade gett ut fyra obligationer hade det samlats in väldigt mycket pengar. Det fanns då en mängd olika gruvtillgångar som inte var producerande. Han var av uppfattningen att allt var klart men då kom Johan Ulander med idén om Amarant och att gruvtillgångarna skulle konsolideras och sedan tas upp i produktion.

Han fick en stor och ansvarsfull roll som inte var tänkt från början. Han hade flera roller. Han hade ansvar för att samla in kapital samtidigt som han var investerarnas agent och företrädde deras intressen gentemot låntagarna, dvs. CCMM och Ducom. När det blev problem vände sig obligationsinnehavarna till honom. De hade s.k. "bond holders meetings" där de samlade alla investerare och gick igenom hur det faktiskt låg till vilket var en väldigt otacksam uppgift. Han tror att Johan Ulander var med på något möte. Sedan försökte de, och Johan Ulander, få till en lösning där investerarna skulle få tillbaka pengar. De var ett antal räddningsaktioner och stora ansträngningar för att få fram pengar. De förhandlade fram ett upplägg där skulder skulle göras om till aktier, men han minns inte riktigt hur det blev med det. Det fanns en vilja och en önskan både från honom och Johan Ulander att försöka göra rätt för sig.

Projektet kom tillslut att kosta honom allt han ägde. Det blev problem med pengar och Contender Kapital fick inte tillräckligt betalt. De hade inte kommit överens om en fast provision. När det blev problem använde de egna pengar för att lösa ut investerare. Han tog återkommande upp problemen med Johan Ulander. Han hade därför en mängd mötesanteckningar i sin dator. Han och Johan Ulander var inte sams när de kom till de ekonomiska intressena. Tillslut blev de så pass osams med Johan Ulander att de ersattes av ett bolag som hette Jool Capital. De fick sälja Contender Kapital för 1 kr och han blev utblottad. Johan Ulander anklagade honom för att ha stulit pengar och vara alkoholiserad.

De trodde på projektet och tog sig vatten över huvudet. Hans uppfattning är att projektet gick dåligt för att det fanns fel incitament i strukturen från början, det var för dålig kunskap och uppföljning. Man gjorde inte det man skulle göra. Man köpte inte en "water clarifier" för att rena vattnet vid gruvan och då stängde amerikanska myndigheter ned gruvan. Han litade för mycket på att Johan Ulander kunde hantera den här summan pengar. Det var för oklart om vad pengarna skulle användas till. Det hade varit bättre att fokusera på en gruvtillgång i taget, och han tror att Johan Ulander i efterhand håller med om det. Det var knappast Johan Ulanders fel att XS Platinum inte gick som förväntat. Det var bara för mycket oreda och för många tillgångar. Kontentan var tillslut att man inte fick igång produktionen.

Han blev delvis dömd för andra gärningar i det här målet och har avtjänat straff för det. Han lastar delvis Johan Ulander och delvis sig själv för det.

5.3.2 Hans-Göran Andersson

Hans-Göran Andersson har i huvudsak berättat följande. Han har en civilekonomexamen och har arbetat med olika typer av ekonomiuppdrag som handlar om bokföring, styrning, budgetering, prognoser och analyser. Han var under åren 2008-2012 anställd som controller i ett av Johan Ulanders bolag i Dubai, SBS. Bolaget var ett servicebolag och de var ett 10-tal anställda. Tillsammans skötte de bokföring, myndighetskontakter, betalningar, arkivering m.m. för ett 100-tal bolag.

Bolagen inkluderade Ducom och CCMM. De flesta bolagen var s.k. off shore-bolag och alla bolag var inte aktiva. Bolagen var investmentbolag vars verksamheter var att inneha rättigheter att exploatera fyndigheter eller andra naturresurser och tillgångar som skulle exploateras. De hade ingen löpande verksamhet med anställda. Majoriteten av bolagen som var aktiva var Johan Ulander engagerad i. Han har fortfarande lönefordringar på Johan Ulanders bolag idag.

Det var inte avgörande att bolagen hade egna bankkonton i Dubai för att sköta bolagen. En del bolag saknade egna bankkonton och då skötte SBS betalningar för deras räkning. Det var en ganska svår process att starta bankkonton i Dubai. SBS kunde då göra utlägg

och boka det som en fordran. Det var ganska vanligt och inget som var kontroversiellt. De fick alltid instruktion från bolagen vilken betalning som skulle göras.

Han hade en kontinuerlig kontakt med Johan Ulander. Han hade ett ständigt behov av att få betalningar förklarade och sätta i ett sammanhang för att bokföra de på ett korrekt sätt i bolagens bokföring. Ibland var det oklart vad betalningen avsåg och då var det viktigt att få in underlag och få bekräftat hur det skulle bokföras. Han kom även i kontakt med Fredrik Rodger. Han uppfattade Fredrik Rodger som en av investerarna som var partner med Johan Ulander.

En väsentlig del av hans arbete var att göra prognoser, analyser och budgetar för investmentbolagen. De användes för att beskriva och analysera bolagens framtid. Det var en viktig uppgift att förse bolagen med en plan. För att göra det fick han huvudsakligen uppgifter från Johan Ulander, dvs. vilka förväntade pengar som skulle kunna flyta in, vilka investeringar som skulle kunna göras och vad dessa investeringar skulle kunna medföra för framtida intäkter. Han gjorde då beräkningar över hur bolagen skulle kunna se ut om ett år. Han skickade sina kalkyler till Johan Ulander och ibland hade de kontroverser om värderingar. Hans uppgift som ekonomichef var ju dock att säga nej och han krävde i regel bra underlag om han skulle lägga sig. Hans ansvar var ju att han skulle kunna svara för varje post i en balansräkning i ett bolag mot en revisionsbyrå.

Det är vanligt när man gör en prognos att man har ett antal parametrar och olika utfall, såsom bäst, medel och dåligt. Prognoserna användes till att kommunicera med investerare, myndigheter och uppfylla kraven för bokföringen. Alla bolags prognoser används i samma syfte, dvs. för att bekräfta värdet, att inge förhoppningar om framtiden samt för att uppfylla myndigheternas förväntningar och krav. Det är framtidsprognoser så om det inte blir rätt så är det för att man inte läst av framtiden tillräckligt bra.

När han upprättade prognoser och kalkyler fick han först information från sin närmaste chef, oftast Johan Ulander. Därefter tog han en kontakt med bolaget, bolagets VD och CFO. Eftersom han skulle kunna stå för sina kalkyler kunde han inte bara få information från en person. Johan Ulander är ju en driven entreprenör men han är ingen gruvingenjör. Han fick därför se till att få stöd för sina siffror, t.ex. vad avser hur mycket man skulle

kunna producera, i en geologisk rapport eller värdering från en tredje part. Han ville helst ha uppgifter från 3-4 personer. Han blev ju också ansvarig för siffrorna så det var för att kunna skydda sig själv. Han kunde stå för i alla fall 99 procent av de siffror han levererade. Värderingen av gruvan i Alaska var en av de tillgångar som var lättare att värdera eftersom det fanns omfattande dokumentation. Gruvan hade varit i drift tidigare så det fanns historik över vad som hade producerats och geologiska undersökningar. Han var i kontakt med Bruce Butcher som var en betydande person i XS Platinum. Han tror att XS Platinum var en av de största tillgångarna i CCMM, och att CCMM:s värde till stor del berodde på XS Platins värde. Därför blev analysen av XS Platinum avgörande för att fastställa värdet på CCMM. Hans minne är att de enades om ett värde på XS Platinum som var rimligt även om det kanske var lite i överkant.

Avseende gruvan i Alaska hade han också mycket kontakt med William Rosenstadt som var en välkänd profil inom gruvexploatering.

Man kan skriva upp värdet på en tillgång efter att man har köpt den om man anser att tillgången är värd mer än inköpspriset. Det har han gjort många gånger. Det kan man göra om ett moderbolag t.ex. köper ett dotterbolag och dotterbolaget har ett visst eget kapital, men man anser att det har mer potential. Det är ett normalt förfarande. Har man köpt aktier till ett lågt pris vill man såklart berätta det.

Han tror inte SBS hade något uppdrag att sköta bokföringen för CHY1-CHY4. Han kan ha lämnat uppdrag till någon annan. Om pengarna som CCMM lånade upp inte gick via SBS så gick pengarna in till ett bankkonto som tillhörde bolaget. Det bör ha varit så. Pengarna lånas upp av bolaget och så ligger pengarna hos förvaltaren. Sedan skickas en utilisation request till förvaltaren som gör utbetalningen. Han fick uppgift från den som företrädde bolaget om var pengarna skulle gå. Det var oftast Johan Ulander. Den instruktion han fick av Johan Ulander stämde alltid med var pengarna gick. Det är omöjligt att det skulle ha försvunnit pengar, det var så väl bevakat.

Hans roll i Amarant var densamma som i andra bolag, dvs. att sköta betalningar, redovisning, prognoser och budgetar samt se till att bolagspärmen var i ordning. Han fick instruktioner från ledningen och styrelsen i bolaget. Han tror att han hade en fullmakt

eftersom de inte befann sig i Dubai men han hade inte möjlighet att fatta egna beslut. Han hade mest kontakt med Johan Ulander men fick också information från andra företrädare för bolaget. Det var ett allmänt informationsutbyte med flera personer.

Han minns inte vad Amarant hade för tillgångar och skulder men samtliga av bolagets balansräkningar understöddes av historiska dokument eller tredjepartsdokument. Varje balanspost kunde understödjas av ett dokument som kunde hålla för en revision. Han levererade siffror till investeringsmemorandumet som Amarant upprättade. Han fick information från flera personer när han gjorde prognoser. Varje betalningsuppmaning skedde efter uppmaning från bolagets ledning eller styrelse. Det fanns betalningsorder för alla pengar som gick ut.

Han minns att Lars Guldstrand satt i styrelsen för ett av de bolag SBS hade under sitt ansvar och att hans underskrift var nödvändig för att kunna göra utbetalningar. Han har också haft mycket kontakt med Anders Sagadin och kontakt med René Nolevaux.

Innan han gjorde utbetalningar tittade han i bolagspärmen om det fanns ett avtal om samarbete och ett bankkonto så att han i efterhand skulle kunna visa att betalningen var underskriven av en relevant person och vilket avtal utbetalningen hade att göra med. Pengarna gick till verksamheten eller omkostnader eller deras verksamhet. Mycket pengar gick till advokater, revisorer och för att ta fram underlag till investerare om bolaget och projekten.

Det var intressanta affärer som han arbetade med och det var verkliga affärer. Han var med och besökte Chile och Surinam. Han visste att det skulle göras mycket affärer och han var angelägen om att få tillgång till alla underlag. I Chile besökte han inte gruvan men de träffade företrädare för de som hade rättigheter och som ville att de skulle investera. I Surinam träffade de en minister, han tror det var ministern för skog och naturvård. Det fanns en fyndighet och planen var att installera centrifuger för att för att få fram en guldproduktion. I sådana länder måste man garantera att man inte förstör naturen och tar tillräcklig hänsyn till den lokalbefolkning som finns där. Han minns att de startade ett bolag vars enda uppgift var att ta hand om den procentsats som avsattes för lokalbefolkningen för att få ett godkännande. Det var ett positivt möte med ministern.

Han tror inte det är möjligt att allt skulle vara ett bedrägeri. Då måste hundra personer vara inblandade och han blivit grundlurad. De hade kontakt med PwC, de bästa advokatbyråerna, seriösa finansiärer i USA och betalade förmögenheter till jurister, revisorer och ingenjörer för att få juridiken rätt och geologiska undersökningar.

5.3.3 Anders Sagadin

Anders Sagadin har i huvudsak berättat följande. Han var styrelseledamot och VD för Amarant. Han blev introducerad för Johan Ulander genom Hans Lindroth. Hans Lindroth presenterade det som ett intressant projekt och visste att han var duktig på att skapa och bygga en organisation. Det var en form av start-up bolag vilket han hade varit involverad i tidigare. Johan Ulander presenterade det som ett antal olika guldfyndigheter som skulle paketeras och exploateras.

Det var en liten organisation. Lars Guldstrand och Fredrik Rodger hade klara och tydliga roller i bolaget. Hans-Göran Andersson skötte den finansiella delen av projektet, däribland in- och ut betalningar på bolagets instruktion. Vad han kände till så var det Lars Guldstrand som utfärdade betalningsinstruktioner. Han lämnade inte några instruktioner. Han tillsattes som VD för att bygga en organisation.

Mangold Fondkommission var en av de ekonomiska rådgivare som bolaget använde sig av. De hade ett stort ansvar och han träffade bolagets VD Per-Anders Tammerlöv flera gånger. Kapitalanskaffningen sköttes till stor del av Fredrik Rodger och Lars Guldstrand. Rådgivare och advokater var involverade och tog fram avtal och underlag, däribland PwC och advokater i USA.

Han bidrog inte med någon information till investeringsmemorandumet. Han kan inte svara på om han hade några synpunkter på vissa uppgifter i investeringsmemorandumet. Ett memorandum visar en ögonblicksbild där och då. Materialet mejlades givetvis runt. Han lämnade sitt uppdrag eftersom tiden inte räckte till. Det fanns aldrig någon osämja även om de kanske inte kom överens helt. Han upplevde inte projektet som en oseriös verksamhet. Det lades ned åtskillig tid för att komma fram i projekten, framförallt av Johan Ulander.

5.3.4 Ryan Green

Ryan Green har i huvudsak berättat följande. Han var anställd på Source Capital Group som var en finansinstitution i USA som sysslade med både marknadshandel och rådgivande tjänster för investment banking. Bolaget hade cirka 400 anställda. Han arbetade i investment banking-gruppen. De hade två olika uppdrag för Amarant. Det första handlade om att uppbåda finansiering från privata intuitioner för gruvan i British Columbia. Sedan utökades uppdraget till att bli en övergripande roll som finansiell rådgivare till Amarant. Hans roll som junior banktjänsteman var bl.a. att hjälpa till att sammanställa presentationer och finansiella modeller samt förbereda paketeringsmaterial och lägga fram det för institutionella investerare.

Intentionen var att hjälpa bolaget att presentera investeringen. Han träffade flera olika finansiella investerare, som han minns det var det cirka 10-12 institutioner. Det fanns ett stort intresse bland investerare och de hade ett stort antal möten men de lyckades inte samla in något kapital under den tiden han arbetade för Source Capital Group. Han lämnade i juli 2012. Investerarna som de presenterade för investerade typisk sett inom energi eller gruvor.

Typiskt sett kontaktade han Amarant och efterfrågade information. De krävde bl.a. information om organisationsstrukturen, renhetsgrad, geologiska rapporter, ekonomiska antaganden och kostnader för verksamheten. För information om British Columbia brukade han fråga Bill Zeleny som försåg honom med information och kunde verifiera siffror där. För de bredare alluviala gruvorna frågade han James Slade. Det var också någon Martin som han brukade efterfråga handlingar från. Även Lars Guldstrand ingick i projektet, men han minns inte om han satt i styrelsen eller ledningen. Han tror att Johan Ulander i första hand var den huvudsakliga investeraren men att han inte hade någon specifik roll i styrelsen eller ledningen. Johan Ulander hade information om alla anläggningar. Hade han frågor kunde han skicka massmejl till Johan Ulander, James Slade osv., typiskt sett skickade han förfrågningar till flera personer.

De träffade regelbundet personer inom Amarant. De besökte gruvan i Alaska. James Slade var chef över gruvan i Alaska och driftchef för den anläggningen. De fick se separationsutrustningen som var i produktion och de små flaskorna med platina som

producerades på platsen. Av bolaget fick de ett begränsat finansiellt utlåtande om renhetshalten från en utomstående som hade gjort en uppskattning av materialet som fanns på platsen. Han besökte också gruvan i British Columbia eftersom de hade mottagit en term sheet från en kanadensisk fond. Denna gruva hade tidigare varit i ägarskap av ett annat bolag. Gruvan var inte i drift då men de gick runt och tittade på utrustningen. De ville tillskjuta medel för finansiering av den men såvitt han vet lyckades parterna aldrig nå ett avslut.

Source Capital Groups uppdrag var att skapa en värdering för bolaget utifrån att gruvorna togs i drift och att de lyckades uppbåda det kapital som behövdes. De skapade en modell som kunde visa att om man investerade en viss summa på varje plats så kunde man producera en viss mängd och därför potentiellt uppnå ett större värde. De skapade dock ingen värdering av gruvan i det skick den var. Typiskt sett presenterade de en översikt av bolaget, inte ett värde, för investerarna. Sedan kunde de föreslå ett värde eller sammanställa en term sheet för ett värde som kunde användas vid förhandling. Värderingen var en del av due diligence som kunde granskas av investeraren och som investeraren kunde förhandla om. Om investeraren hade frågor om värderingen kunde de ge dem detaljer och antaganden som låg till grund för värderingen. Typiskt sett tillhandahöll de också alla historiska rapporter gällande varje anläggning, ekonomiska redovisningar och modeller samt resultaten från testning av renhetsgrad.

Det fanns en mängd olika antaganden såsom bl.a. mängden material som fanns på anläggningen, finansiering som de kunde attrahera, utrustningen som de kunde ta in, antalet maskiner på anläggningen, renhetsgraden av malmen som skulle tas upp och tiden det skulle ta att få gruvorna i drift. Normalt fick de information från ledningen för att göra dessa antaganden och om de behövde stöd eller förankra en viss uppgift använde de tredjepartsrapporter från utomstående. Han tror att de fick försäkran från juristerna att rättigheterna var säkrade men han vet inte om gruvorna var klara att tas i drift eller inte.

Det använde två metoder för att göra värdeberäkningar. Det ena sättet var att uppskatta värdet på Amarant genom jämförbara publikt noterade bolag som också utvecklade gruvor, där man kunde se aktievärdet och jämföra det med värdet på reserverna. Det andra sättet för att uppskatta värdet var en diskonterad kassaflödesmodell där man antog

att drift hade påbörjats på ett framgångsvist sätt, att man hade fått in tillskott av kapital, att utrustningen var på plats, att man hade börjat driva gruvan och utvinna en viss mängd produkt.

5.3.5 William Butler

William Butler, tidigare anställd på Source Capital Group, har i huvudsak berättat följande. Source Capital Group är en amerikansk investmentbank som står under tillsyn av Securities and Exchange Commission (SEC). De hade Amarant som klient och anlätades efter att han hade träffat Johan Ulander och hans team av bl.a. rådgivare, juridiska företrädare, assistenter, experter på gruvverksamhet och investeringsbankirer. Han minns inte vad Johan Ulander hade för titel men hade en ledarskapsroll och hade satt samman större delen av teamet av jurister, bankirer och ingenjörer.

Source Capital Groups uppdrag var att hjälpa Amarant att få in kapital för att på ett tidigt stadie starta upp drift av gruvor som inte hade varit i drift på upp till 30-50 år. De skulle hitta institutionella investerare som hade erfarenhet inom den branschen som kunde bistå och tillskjuta kapital för att starta upp projektet. Han uppfattade att Johan Ulander var seriös med projektet. Han var med Johan Ulander och besökte gruvorna i British Columbia. Han besökte också gruvor i Chile, Alaska och Surinam samt även i Nigeria i Afrika.

Normalt brukade inte Source Capital Group granska internationella kunders bakgrund i någon större omfattning. Däremot förlitade de sig på advokaten William Rosenstadt och hans bolags ganska omfattande erfarenhet av att jobba med internationellt klientel. William Rosenstadt var den amerikanska jurist som hjälpte till med att granska, verifiera och sy ihop transaktionen. William Rosenstadts bolag stod också under tillsyn av SEC och hade omfattande kunskaper inom gruvdrift och specifikt ädelmetaller.

När de presenterade projektet för potentiella investerare utgick de från Amarants sammanfattning av projektet och började på projektnivå med en överblick av projektet. Projektet presenterades av Source Capital Group som en unik möjlighet eftersom marknaden mellan åren 2008-2012 växte enormt. Guldpriset hade gått upp till nästan det dubbla vilket ledde till möjligheten att öppna upp gruvor som hade varit vilande. Till stöd

för projektet fanns en mängd dokumentation och detaljerade tekniska rapporter av fyndigheterna som fanns i marken, om hur länge gruvorna tidigare varit i drift och en ungefärlig kostnad för att få allt i drift. Flera rapporter var äldre, 10-20 år gamla, men de hade genomförts av geologer med gott rykte. Originalstudierna som genomfördes hade granskats av Johan Ulanders geolog, James Slade, och det fanns en person till som granskade rapporterna. Eftersom marknaden var på väg upp kraftigt och det var en högriskbransch, letade de efter en institutionell investerare med expertis inom det här projektet. Nästan alla investerare hade väldigt stor erfarenhet av metaller och gruvdrift, och det var exakt den här typen av projekt som de var på jakt efter.

I många rapporter använde man ett gammalmodigt språk, man pratade om probable, possible och inferred resources. De är något gammalmodiga verktyg eller instrument för att räkna fram vad som finns på anläggningen men det är något som i praktiken har accepterats av branschen. En investerare vet att det är ganska gammalmodiga uppskattningar av vad som finns i marken och därför diskuterades det kraftigt. Det reflekterades också i deras anbud så det var något som beaktades av investerare.

De sammanställde uppgifter de fick från Amarant och presenterade materialet för deras klienter som en sammanfattning, som deras klienter sedan kunde använda för att göra sin egen due diligence. Den information de fick från bolaget kunde innefatta gamla rapporter av geologisk natur. Vanligtvis var det tre lager i processen. Man hade de gamla geologiska rapporterna som oftast tillhandahölls av den nuvarande ägaren av fastigheten. Den skickades till Amarant som hade interna geologer som granskade rapporternas tillförlitlighet och korrekthet. Source Capital Group agerade som en agent eller mäklare och la fram projektet för de institutionella investerarna. De institutionella investerarna hade sin egen interna ingenjör som granskade de tekniska geologiska rapporterna och typiskt sett brukade de göra platsbesök på anläggningen och ta jordprover. Man hade då tre grupper som granskade handlingarna. Flera av rapporterna var också författade av kvalificerade ingenjörer som hade studerat vid den institution som är mest välrenommerad i USA.

Ryan Green utgick alltså från de ursprungliga tekniska rapporterna samt de interna tekniska och geologiska rapporterna som hade genomförts av Amarant, James Slade och

hans team. Ryan Green fick data från de här källorna och sedan satte han helt enkelt ihop dem. De påstod aldrig att informationen var fullständigt tillförlitlig.

Den som lämnade uppgifter från Amarant borde ha varit Amarants interna ingenjör, James Slade. Han tror även att Bruce Butcher, Bill Zeleny och Phil Cash lämnade information. Han fick också information från William Rosenstadt. William Rosenstadt granskade inte eller fastställde någon information i de tekniska rapporterna utan tittade på projekten från en juridisk synpunkt. William Rosenstadt tittade på bl.a. hur förvärvet såg ut, om man skulle förvärva det, hur tillgången var samt ägarskapsfrågor och rättsliga frågor i olika jurisdiktioner. Han kan inte minnas att han fick någon information från Johan Ulander.

Det var många investerare som var intresserade. Guld var en av de få tillgångsslagen som gick upp och det var en enormt stor efterfrågan inom marknaden för ädla metaller vid denna tid år 2012. En kanadensisk investerare, Waterton, uttryckte stort intresse efter att ha sett materialet vilket ledde till att man reste till platsen och hämtade in jordprover. De ville investera 31 miljoner dollar för att starta upp produktion. I slutändan blev det ingen affär eftersom ett krav från deras sida var att Amarant var ett publikt bolag. Det var även en annan institutionell investerare i Kina, China Gold, som var väldigt intresserade. De besökte China Gold på deras kontor i Peking och de var intresserade av att köpa guld men också finansiera anläggningen med utrustning och anställda för att utvinna guld.

5.3.6 Övriga vittnen

Mikael Borg, delägare på advokatfirman G&D, har i huvudsak berättat följande. G&D hade emittenten av Contender-obligationerna som klient och han var klientansvarig. I generell mening var G&D:s uppdrag att utforma avtal med alla parter. Ett sådant advokatuppdrag innefattar att, utifrån klientens instruktioner, författa villkoren i juridisk mening och processstyra den legala logistiken kring uppdraget. Det var väl relativt tydligt beskrivet i investeringsmemorandumet hur upplånat kapital skulle användas. Det var först fråga om ett lån från obligationsinnehavarna till emittenten, sedan en vidareutlåning till ett företag som behövde generera pengar i sin egen verksamhet för att återbetala mellanlånet, som i sin tur skulle täcka räntorna på obligationen. Om det skedde eller inte kan han inte uttala sig om. Det fanns villkor mellan obligationsinnehavarna och emittenten och

låneavtal mellan emittenten och bolagen som medlen vidareutlånades till. Som han minns det fanns det ingen direktrelation mellan obligationsinnehavarna och de slutliga låntagarna i strukturen. Han minns inte vilken ställning Johan Ulander hade, antingen agerade han direkt från emittenten eller så hade emittenten delegerat att information skulle inhämtas från honom.

Per-Anders Tammerlöv, VD på Mangold Fondkommission, har i huvudsak berättat följande. Mangold Fondkommission var emissionsinstitut för konvertibellånet som emitterades av Amarant. Konvertibellånet skulle täcka Amarants kapitalbehov. I allmänhet är det dock så att bolag oftast behöver mer pengar än de planerat. Jool Capital och Contender var de finansiella rådgivare som skulle sälja värdepapperna. Mangold Fondkommission upprättade ett investeringsmemorandum. I huvudsak sammanställer man uppgifter som man får från det aktuella bolaget och det är styrelsen i bolaget som är ansvarig för och godkänner investeringsmemorandumet. Ett investeringsmemorandum riktas sig inte till allmänheten utan till en snävare krets. Att det står bryggglån på insättningar på emissionskonton är inte i sig konstigt. Bryggglån är en del av finansieringen och det är inte ovanligt att man använder bryggglån i samband med finansiering. Det händer allt som oftast att bolag har slut på pengar och behöver pengarna tidigare än kapitalanskaffningen som oftast tar längre tid.

Peter Ekholm, anställd på Mangold Fondkommission, har i huvudsak berättat följande. Han var projektledare på Mangold Fondkommission. Johan Ulander satt inte i styrelsen för Amarant men var med som ägare. Mangold Fondkommissions uppdrag var ett emissionsuppdrag och de hjälpte även till med att skriva investeringsmemorandumet. Det aktuella investeringsmemorandumet riktade sig till professionella investerare och inte till allmänheten. Informationen i investeringsmemorandum inhämtas normalt från styrelsen och bolaget. Mangold Fondkommission kontrollerar uppgifterna genom att ha ett verifieringsmöte med styrelsen i bolaget och bolagets jurist.

Joakim Falkner, advokat, har berättat att han var engagerad som legal rådgivare till Amarant men att det fanns flera rådgivare inblandade, även utomlands.

Phil Cash har i huvudsak berättat följande. Han är metallurgisk ingenjör och har under 45 år byggt gruvprojekt i Kanada, Alaska, Argentina, Mexiko och har gjort lite arbete i Afrika. Hans bolag AMTO letade alltid efter projekt och började intresserade sig för Platinagruvan i Alaska under år 2006 –2007 efter kontakt med Raymond Hanson. Genom en vän kom han i kontakt med Bruce Butcher som blev intresserad av gruvan. Det resulterade sedan i att han, genom sitt bolag AMTO, inledde ett samarbete med Bruce Butcher och Mark Balfour inom vilket de bildade bolaget XS Platinum och träffade ett avtal om gruvan med Hanson Industries. Bruce Butcher gjorde sig själv till VD. Han var driftchef, COO, för projektet från starten 2007 till och med gruvsäsongen 2009. Det var han som designade projektet, anställde personal, köpte och tog in utrustning. Allt var under hans kontroll. Gruvan i Alaska hade stor potential men han och Bruce Butcher hade olika uppfattning om hur projektet skulle drivas. När Bruce Butcher vägrade sätta in ett system för att hantera spillvatten avgick han på dagen, det var i februari 2010. De tog in James Slade, som han inte alls var imponerad av. Bruce Butcher lämnade ingen information om verksamheten. Det slutade med en tvist som blev tidsödande och kostsam. Han träffade Johan Ulander i september 2009 tillsammans med Bruce Butcher. Han fick ingen information men han utgick från att Johan Ulander var intresserad av att investera i gruvan. Johan Ulander gick sedan in och köpte hans aktier i AMTO mot att han löste tvisten med Bruce Butcher och Mark Balfour samt investeringar i projekten i Kanada.

Van Krikorian har i huvudsak berättat följande. Han är styrelseordförande och VD Global Gold Corp. Bolaget har riktat in sig på guld- och mineralprospektering mm. Det är ett publikt aktiebolag i USA. Bolaget har kontor i Chile. Det huvudsakliga fokuset för verksamheten är i Armenien och Chile. Under 2007 etablerade bolaget en joint venture med familjen Gujano som var licensinnehavare av ett område av alluviala tillgångar i södra Chile nära Valdivia. 2009 blev de kontaktade av ett bolag som hette AuVert som var lett av Jim Slade. De hörde av honom igen 2010-2011 i samband med att denne jobbade med ett platinaprojekt i Alaska med Johan Ulander och Bruce Butcher. Efter förhandlingar ingicks ett avtal med Conventus i oktober 2010. Det var klart att Johan Ulander var huvudman och beslutsfattare och stod för tänket i bolaget. Styrelsen uppfattade att Johan Ulander innehade tillräckliga medel eftersom han framgångsrikt hade uppbådat kapital på 3-4 juridiska personer vid den tiden. Man kunde se att han hade en extravagant livsstil

inkluderade en yacht i Monaco. Han minns att Lars Guldstrand spelade en viktig roll och var involverad när Johan Ulanders bolag försökte undvika att fullgöra sina skyldigheter mot dem.

De fick omförhandla avtalet vid åtminstone två tillfällen. De borde agerat snabbare men de insåg inte. De fick veta senare att Johan Ulander hade missat att betala licensen och inte heller ändrat namnet på direktörerna.

Det blev en tvist. Det var tydligt i slutet av 2011-2012 att de betalade sent, och att pengar spenderades på annat och inte för att betala dem. Johan Ulander ljög på regelbunden basis att pengar var på väg, osv, men allt var bara ett spel. Varje gång de försökte arbeta fram en kompromiss lurade han dem. GGC har uppfyllt sina åtaganden. Johan Ulander hade en väldigt fantastisk och lättsinnig teori om att vi hade blockerat eller spärrat hans finansieringsmöjligheter, det är befängt att vi skulle stoppa vår förmåga att få betalt.

Vid en viss tidpunkt var det så att när vi höll på att inte få betalt skrev Johan Ulander att de skulle få 1 miljon av Contender Kapital, med huvudman Rodger, de betalade inte heller utan de försummade betalningar. Han tror att de gick i konkurs.

Det fanns vissa saker som visade att Johan Ulander hade några allvarliga avsikter. Det var uppdateringar, rapporter mm som han skickade också till dem. Det fanns information om omstrukturering av ett projekt i Surinam. I verkligheten tror han bara att det var ett projekt för att han skulle ta pengar som han lyckats få in och vaska genom olika företag för att få till sig själv. Visst fanns det något tecken men vid den tiden var det så att han försökte få det att de ut som om han själv var offret men han tycker att han är en av de mest oärliga människor han träffat. Om Johan Ulander hade gjort det som han sa han skulle han tjänat mer pengar än han gjorde och inte skadat så många människor.

Johan Ulander hade en väldigt underlig syn på omvärlden, om det är någonting som inte är till gagn för honom själv så gör han inte det. Vi kan även ställa samma fråga om det var så att han talade sanning om de här medlen som skulle skickas över till oss, varför kunde han inte visa upp handlingar som visade det. Ett tillfälle då han kände till att det var dags

att göra en betalning och då skickade han oss en falsk handling så det här är helt enkelt en del av ett mönster att vilseleda.

Johan Ulander förklarade uteblivna betalningar som att det var något problem hos banken. Han blev då arg på dem för att de hade pratat med banken. När det var dags att betala Contendergarantin sa han att det var Rodgers fel och att han inte kunde hittas. Sen var det även så att vi fick reda på att han hade flera bolag med likartade namn och att det fanns ett helt nätverk med olika bolag och det här visade då för mig utsträckningen för att skydda/dölja tillgångar var helt fantastisk. Det fanns flertalet transaktioner som vi och andra tittade på så det här var ett väldigt intrikat nätverk.

Marken det handlade om hade utvunnits tidigare med bra resultat. Med modern teknik skulle man kunna få ut mycket mer. I en bergsgruva kan det kosta mer än 1000 dollar per oz guld, här skulle det vara kanske 100-200 dollar per oz. Det var mycket infrastruktur och bra infrastruktur. Det var väldigt bra. Vid tidpunkten då Conventus förvärvade rättigheterna till gruvan så var hans uppfattning att det gick att tämligen omgående starta produktion.

Michael Wardlow, advokat i Colorado, USA, har i huvudsak berättat följande.

Han var engagerad av Dennis Sonnenshein, som representerade bolaget Mount Elbert LLC, och var vid den här tiden, år 2011 –2013, mer eller mindre bolagets jurist. Mount Elbert LLC hade rättigheter i en alluvial gruva från vilken huvudsakligen väldigt fint guld "flower gold " kunde utvinnas. Familjen Sonnenschein hade haft rättigheter i gruvan sedan år 1989. Det hade gjorts tester och det fanns flera rapporter som visade på förekomst av guld men någon utvinning i kommersiell skala hade inte skett. En person med lång erfarenhet i branschen introducerade honom för James Slade som i sin tur introducerade honom för Johan Ulander. Mount Elbert LLC och Conventus ingick ett arrendeavtal som bland annat innebar att Conventus skulle göra investeringar för 60 miljoner USD i gruvan och betala en royalty om 10 % a värdet av smält produkt. Det fanns även en möjlighet för Conventus att köpa gruvan efter att viss nivå av royalty uppnåtts. Gruvan skulle drivas av ett samriskföretag, Dexter Mining. Det var en gruvtillgång som hade potential att bli lönsam men det kom aldrig igång någon utvinning. I samband med förhandlingarna träffade han, förutom James Slade och Johan Ulander,

även Lars Guldstrand och Arto Kusinen. Förhandlingarna påbörjades år 2011, avtal ingicks i april 2012 och sades upp i augusti samma år. Sedan ingick parterna ett nytt avtal år 2013. Anledningen till det var att Mount Elbert inte hade några andra investerare och tänkte att det kanske var klokt att ge projektet ett nytt försök.

James Moors har hörts angående hans geologiska rapport (Canarc-rapporten) över en guldfyndighet i Benzdorp, Surinam. Han har uppgett att uppdraget för rapporten gällde hard rock mining och att det inte kan vara till någon vägledning för alluvial utvinning.

6 DOMSKÄL

6.1 Inledning

6.1.1 Inledande anmärkningar om åklagarens talan

Målet har varit synnerligen omfattande och komplext. Åklagaren har under huvudförhandlingen gjort flera justeringar av och betydande begränsningar i gärningsbeskrivningarna.

Flera personer som nämnts i målet och som varit inblandade i de aktuella affärerna har varit föremål för åtal i andra mål som redan avgjorts (bland annat Fredrik Rodger, Lars Guldstrand och Fredrik Rönnberg). Varför åklagaren valt att separera målen på det sättet är oklart men det har överlag inneburit svårigheter för förståelsen av åtalen och sammanhanget.

Tidvis har det varit svårt för rätten att följa med i åklagarens resonemang.

Sakframställningen har varit mycket omfattande och i många delar ostrukturerad och inte stringent. Åklagaren har tidvis framfört egna åsikter, slutsatser och spekulationer utan närmare bevis. Vid ett flertal tillfällen har för fullständighetens skull försvaret respektive rätten varit tvungna att för åklagaren påpeka omständigheter som kunnat tala till Johan Ulanders fördel och som framgått av förundersökningsmaterialet men som åklagaren utelämnat i sin sakframställning och/eller vid förhör. Rätten har vid en mängd tillfällen ställt frågor till åklagaren kring vad åklagaren menat och påstått i förhållande till gärningsbeskrivningarna men inte alltid fått klara svar. Stundtals har det under huvudförhandlingen framstått som att förhållandena i rättssalen varit de omvända mot

normalt i en brottmålsförhandling på så sätt att den tilltalade Johan Ulander presenterat omfattande utredning till stöd för att han varit oskyldig och åklagaren sökt förringa detta och pekat på brister i Johan Ulanders utredning.

6.1.2 Sammanfattning av åklagarens talan

Åklagaren har påstått att det har varit fråga om ett investeringsbedrägeri, dvs. att det aldrig har funnits någon avsikt att bedriva verksamhet på det sätt som investerarna har förespeglats. Åtalet i dess helhet bygger på att Johan Ulander har haft en brottsplan som kan sammanfattas enligt följande. Johan Ulander hade ett stort kapitalbehov vilket ledde till att han planerade och byggde upp en struktur med olika värdepapper i syfte att berika sig själv och sina bolag. Han hade aldrig någon avsikt att återbetala lån, betala räntor eller på något sätt ge investerarna avkastning på sina värdepapper. Investeringsmemorandum och annan information har endast getts ut i syfte att ge sken av att det fanns en verksamhet som var en reell investeringsmöjlighet. Även återbetalning av lån och räntor som har gjorts har skett i samma syfte, dvs att lura investerarna att tro att det fanns en verksamhet som kunde ge avkastning och därigenom kunna uppta ytterligare lån och erbjuda nya värdepapper. Johan Ulander har förvärvat (samlat på sig) gruvor och byggt upp ett luftslott kring dessa genom att bland göra vissa investeringar, allt för att ge sken av att det fanns en potentiellt vinstgivande verksamhet och i enda syfte att bereda sig själv och/eller sina bolag vinning.

Åtalet mot Johan Ulander bygger i sin helhet på den ovan sammanfattade brottsplanen och avser grovt bedrägeri och grovt svindleri under en tidsperiod om tre år, från november 2009 till november 2012, och är uppdelat i tre åtalspunkter som kort kan sammanfattas enligt följande. Johan Ulander ska dömas för:

- *Grovt bedrägeri* för att han förmått målsägandena att förvärva *Contenderobligationerna* (åtalspunkt 1) som gavs ut i fyra serier (HY 1–4) under tidsperioden 20 november 2009 till 24 maj 2011 med en total influten obligationslikvid om 590 miljoner kr. (Åklagaren har menat att det är fråga om fyra brott, ett för varje obligationsserie.)
- *Grovt bedrägeri* för att han förmått målsägandena att förvärva *Amarantkonvertibeln* (åtalspunkt 4) som gavs ut under tidsperioden 3 juni 2011 till 13 juli 2012 till ett totalt belopp om 500 miljoner kr.
- *Grovt svindleri* för att han i erbjudande om *CCMM-konvertibeln* (åtalspunkt 2) till innehavare av *Contenderobligationerna* (HY 2–4) låtit sprida vilseledande

uppgifter under perioden 11 juni 2012 –15 november 2012. Det maximala teckningsbeloppet för konvertibeln var 300 miljoner kr.

Gällande åtalen för grovt bedrägeri har åklagaren hanterat frågan om målsägande på i princip samma sätt. I stämningsansökan har angetts att målsägandena för åtalspunkt 1 respektive 4 anges i två bilagor (A och B). Dessa bilagor har dock inte getts in och inför huvudförhandlingen justerade åklagaren stämningsansökan genom att stryka bilagorna. Åklagaren har förklarat att målsägandena i åtalen för grovt bedrägeri är de som har förvärvat Contenderobligationer respektive Amarantkonvertibler. Målsägandena har inte identifierats eller beskrivits mer än så. De är alltså inte kända och har i konsekvens med det inte hörts, varken under utredningen eller vid huvudförhandlingen. Åklagaren har dock förklarat att det saknar betydelse eftersom ingen skulle investera i obligationerna eller konvertiblerna om de visste att det var ett bedrägeri. Enligt åklagaren behövs alltså inte målsägandenas uppgifter när det som i detta fall är fråga om investeringsbedrägeri.

6.1.3 Tingsrättens prövning

Gällande åtalen för grovt bedrägeri har åklagaren lagt upp sin talan på så sätt att en nödvändig förutsättning för ansvar är att målsägandena har förmått att investera i ett bedrägeri. Tingsrätten kommer därför att börja med att pröva om åklagaren bevisat att Johan Ulander har arrangerat obligations- och konvertibelstrukturen i syfte att lura till sig investerarnas pengar och att det alltså har funnits varken avsikt eller förmåga att återbetala pengarna som han, genom bolagen, lånat. Frågan om Johan Ulanders uppsåt till bedrägeri behandlas i *avsnitt 6.2*.

Därefter kommer tingsrätten att pröva åtalspunkterna i den ordning som åklagaren har behandlat dessa. Med hänsyn till målets komplexitet och omfattning samt att åtalet avser händelser som ligger mer än tio år tillbaka i tiden kommer tingsrätten att göra en så fullständig prövning som möjligt oaktat att tingsrättens prövning skulle kunna stanna så snart ett rekvisit inte är uppfyllt.

6.2 Frågan om Johan Ulander uppsåt till bedrägeri

6.2.1 Rättsliga utgångspunkter

Det följer av 9 kap. 1 § första stycket att den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är, dömes för bedrägeri till fängelse i högst två år. För bedrägeriansvar krävs uppsåt. Frågan om Johan Ulander har haft uppsåt till att *medelst vilseledande förmå någon till handling* är central för prövningen av åtalen för bedrägeri.

Vilseledande

Att vilseleda någon betyder helt allmänt att förmedla en oriktig uppfattning om någonting till någon. Det räcker inte att det handlar om en lögn eller dylikt, utan det krävs att den vilseledande uppgiften är sådan att den normalt duger till att påverka mottagaren. Det är ju möjligt att inte låtit sig påverkas av en lögn. Vidare krävs ett visst mått av precision i uppgiften, dvs. mer allmänna uppgifter räcker normalt sett inte till för ett straffansvar. Bedömningen ska göras från den vilseleddes perspektiv. Avgörande är om offret faktiskt har vilseletts. Att den vilseledde är särskilt lättlurad är i princip utan betydelse. Villfarelsen ska föreligga vid tillfället för handlingen. Att vad vederbörande då föreställer sig blir oriktigt genom vad som senare händer är inte tillräckligt.

Förmå någon till handling

Gärningsmannen ska genom sitt vilseledande ha förmått den vilseledde till en disposition, t.ex. ett köp. Kravet på att den vilseledde ska förmås till en handling eller underlåtenhet innebär i sig krav på orsakande. För ansvar krävs att framkallandet av villfarelsen är kausalt i förhållande till dispositionen, nämligen så att denna inte skulle ha företagits såvida inte den oriktiga föreställningen framkallats, förstärkts eller vidmakthållits. Bedrägeriansvar inträder alltså inte om den som företar dispositionen, redan oberoende av den oriktiga föreställningen eller enbart till följd av den egna villfarelsen, har bestämt sig för att företa dispositionen.

6.2.2 Betydelsen av att målsägandena inte är en del av utredningen

Åklagarens påstående bygger på att en mängd investerare genom vilseledande förmåtts att teckna obligationer respektive konvertibler vilket inneburit skada för dem och vinning för

Johan Ulander och/eller hans bolag. Åklagaren har emellertid inte angett vilka som är målsägande och ingen av dem är hörda i målet. Åklagaren har utvecklat att målsägandena är de som har köpt de obligationer respektive konvertibler som åtalen för grova bedrägerier under åtalpunkt 1 och 4 avser. Åklagarens påstående bygger således på att de måste ha blivit lurade och på grund av detta investerat pengar. Målsägande har helt enkelt investerat i ett bedrägeri och inte i den investeringsmöjlighet som de förespeglats i investeringsmemorandumen. Det bör här även nämnas att ingen målsägande anmält att de varit utsatta för brott i samband med investeringarna och ingen har riktat något skadeståndsanspråk gentemot Johan Ulander. Någon bevisning till stöd för att målsägandena faktiskt läst investeringsmemorandumen har inte presenterats. Dessa förhållanden förefaller udda för att bedöma om ett bedrägeri begåtts eller inte.

Som en konsekvens av att målsägandena inte förekommer på något sätt i utredningen är det oklart vilken information de har tagit del av eller vilka överväganden de har gjort i samband med förvärvet av obligationerna och konvertiblerna. Det är t.o.m. så att åklagaren på fråga svarat att han inte vet om alla målsägandena har tagit del av investeringsmemorandumen såvitt avser obligationerna. När det gäller konvertiblerna har åklagaren menat att målsägandena måste ha tagit del av investeringsmemorandumen, dock utan att utveckla det närmare eller presentera något stöd för det.

Åklagaren har gjort gällande att det saknar betydelse vem som är målsägande och vilken information dessa har tagit del av eftersom det är fråga om ett investeringsbedrägeri. Vad tingsrätten har att pröva är alltså om målsägandena (de som har köpt de värdepapper som anges i åtalpunkt 1 och 4) har förmåtts att investera i ett bedrägeri, i ett luftlott. Det förutsätter att Johan Ulander har haft en brottsplan. Denna fråga är grundläggande och gemensam för åtalpunkt 1 och 4 och kommer att prövas i ett sammanhang. Tingsrätten övergår därför till att pröva om åklagaren har styrkt att Johan Ulander har arrangerat hela strukturen för obligationerna och konvertiblerna i syfte att lura till sig investerarnas pengar och att det aldrig har funnits någon avsikt att bedriva någon verksamhet för att fullgöra sina förpliktelser.

6.2.3 Har Johan Ulander haft en brottsplan?

Åtalen för grovt bedrägeri under åtalpunkterna 1 respektive 4 är uppbyggda på liknande sätt. I båda fallen har åklagaren påstått att det är fråga om investeringsbedrägerier och menat att Johan Ulander i investeringsmemorandumen ska ha givit sken av att bolagen haft betalningsvilja och/eller betalningsförmåga för lånen och/eller att lånen och räntan på lånen kunde betalas med de aktuella räntenivåerna. Åklagaren har gjort gällande, eller i vart fall som det får förstås, att Johan Ulander redan från början inte haft för avsikt att göra rätt för sig och att vilseledandet bestått i att han underlåtit att uppge att det varit fråga om ett bedrägeri, vilket skulle ha inneburit att målsägandena inte investerat i de aktuella obligationerna och konvertiblerna. Åtalpunkterna innehåller även mer precisa uppgifter i investeringsmemorandumen som åklagaren påstått är oriktiga eller vilseledande. Genomgående menar åklagaren dock att Johan Ulander har givet sken av en betalningsvilja/betalningsförmåga då hela upplägget har avsett att bereda Johan Ulander och/eller hans bolag vinning. Enligt tingsrätten är åklagarens påstående om Johan Ulanders grundläggande uppsåt till bedrägeri (brottsplan) centralt för bedömningen om han kan anses ha gjort sig skyldig till bedrägerier.

Johan Ulander har bestritt brott på såväl objektiva som subjektiva grunder. Den genomgående invändningen har varit att han i samband med påstådda gärningar aldrig haft för avsikt att bedra målsägandena och inte fullgöra sina förpliktelser. Att de olika projekten gått i stöpet har inte varit hans avsikt, tvärtom.

Åklagarens påstående om Johan Ulanders uppsåt, att han haft en brottsplan som gått ut på att lura målsägande att investera i projekt som han aldrig haft för avsikt att genomföra hade varit tydligare och begripligare om de projekt/gruvor som investerades i överhuvudtaget inte hade funnits eller varit helt utsiktslösa såvitt avsett potential samt att Johan Ulander med denna vetskap hade agerat ensam i alla dessa projekt. Åklagarens talan får nämligen förstås på så sätt att det inte funnits några andra personer inbegripna i Johan Ulanders brottsplan.

Så som åklagarens talan är utformad är det en nödvändighet —för att det ska kunna vara fråga om bedrägerier —att åklagaren styrker att Johan Ulander redan i samband med

förmögenhetsöverföringarna, aldrig haft för avsikt att fullfölja de planer och åligganden som framgått av investeringsmemorandumen.

Här nedan följer mot bakgrund av ovanstående en exemplifiering av omständigheter som klarlagts genom utredningen, som enligt tingsrätten talar emot att Johan Ulander haft ovan nämnda uppsåt (brottsplan) att förmå målsägandena att investera i något som i själva verket var ett bedrägeri.

- Gruvan i Alaska har otvistigt funnits och drivits av flera, att döma av deras meriter, kompetenta personer som således, som det får förstås av åklagaren, ska ha förts bakom ljuset.
- Gruvans ägare, XS Platinum, har medverkat med personal och experter vid flera informationsträffar för investerare.
- Flera omfattande investeringsmemorandum som skulle presenteras för investerare har framtagits vilket rimligtvis har inneburit mycket arbete för flera personer. Bl.a. Fredrik Rodger, Denis Acker och Kai Karttunen.
- Investeringsmemorandumen för obligationerna och Amarantkonvertiblerna har innehållit omfattande uppgifter om en mängd riskfaktorer samt friskrivningar som typiskt sett skulle kunna få en eventuell investerare att inte investera, vilket förefallit egendomligt om Johan Ulanders avsikt redan i samband med framtagandet av dem varit att lura till sig pengar av investerarna.
- Flera advokater och advokatbyråer har i delar av projekten varit inblandade och bidragit i de juridiska frågorna. G&D har medverkat i framtagandet av de aktuella obligationerna och skött frågor kring pantsättning avseende aktier i GKL, där Fredrik Rodger och Lars Guldstrand varit inblandade, samt även gjort juridiska bedömningar såvitt avsett bryggglånet mellan HY1 och HY2.
- Gruvan i Alaska tvingades att stängas i september 2011 på grund av miljöproblem vilket får anses vara osannolikt att Johan Ulander hade planerat.
- Johan Ulander synes ha arbetet mycket med projekten och även investerat ansevärliga summor pengar samt själv ingått borgensåtaganden.
- Återbetalning har i relativt hög grad skett av obligationslånen till investerare genom likvida medel eller genom olika konverteringar till andra värdepapper.
- Johan Ulander har i augusti 2008 fått del av ett Private Placement Memorandum i vilket det ingående redogjorts för XS Platins ledning och personal, såsom Bruce

Butcher, Mark Balfour och Phil Cash och deras gedigna meriter samt bolagets framtidsplaner. Vidare har i denna framgått att XS Platinum hade beviljats alla licenser som behövdes för att starta gruvverksamheten i Alaska och att XS Platinum gjort omfattande beräkningar och prognoser kring produktion av platina.

- Johan Ulander fick i september 2008 del av en omfattande Corporate Presentation som upprättats av Bruce Butcher och Mark Balfour i vilken också fanns redogörelser, prognoser m.m. samt uttalanden från Watts Griffis & McOuat som uppdragits av bolaget att verifiera mängden platinum som talat för att gruvan haft en god potential.
- Johan Ulander har i oktober 2008 fått del av Information Memorandum i vilket XS Platinum försäkrat att de positiva uppgifter som lämnats om gruvan i Alaska varit riktiga och konservativa och att miljöarbetet var fullföljt.
- XS Platinum tog fram en Business Plan i december 2008 där tidigare uppgifter bekräftades och att de viktigaste stegen var avklarade för att påbörja driften. Vidare angavs att ledningen för XS Platinum beräknade aktievärdet till fyra dollar per aktie 2010 och tio dollar per aktie 2011.
- Johan Ulander fick i januari 2009 del av en uppdaterad Corporate Presentation från XS Platinum med bekräftelse av uppgifter lämnade i tidigare handlingar och planer för verksamheten, prognoser samt att en börsintroduktion var planerad till mitten av 2010.
- Bruce Butcher tillhandahöll i maj 2009 Deutsche Bank information inom ramen för en eventuell annan investering. Härvid tillhandahölls i huvudsak samma information som i ovan nämnda dokument, bl.a. såvitt avsåg prognoser rörande utvinning.
- Watts Griffis & McOuat har vid undersökningar som framgår av rapporter från XS Platinum gett stöd för vad som angetts i investeringsmemorandum gällande prognoser.
- Watts Griffis & McOuat har i brev till Bruce Butcher i februari 2009 angett att deras uppdrag varit att förse XS Platinum med konservativa beräkningar.
- I juli 2009 har XS Platinum tagit fram ett Private Placement memorandum som lämnats till myndigheten i Jersey.
- Johan Ulander besökte gruvan i Alaska i september 2009 och träffade då Bruce Butcher och Phil Cash samt även presidenten för Watts Griffis & McOuat som då gjorde bedömningen utifrån de undersökningar som gjorts att gruvan var ekonomiskt lönsam.

- Hans-Göran Andersson har utfört omfattande kontrollberäkningar tillsammans med Kai Karttunen och Bruce Butcher.
- Johan Ulander lät göra en Due Dilligence av XS Platinum genom att anlita Nicholas Bonarrigo på Reed Smith. Vid denna hade Nicholas Bonnarigo direktkontakt med XS Platiums företrädare och granskade handlingar.
- Bruce Butcher besökte Stockholm hösten 2009 och träffade Fredrik Rodger och Fredrik Rönnberg
- Bruce Butcher har haft mejlkontakt rörande projektet med både Fredrik Rodger och Hans-Göran Andersson.
- På uppdrag av Fredrik Rodger medverkade G&D vid framtagandet av strukturen avseende obligationslån och tillhörande avtal.
- Watts Griffis & McOuat har gjort analys av produktionsresultat för 2010.
- Bruce Butcher har informerat investerare skriftligen i "A town called Platinum chapter nine " .
- Ca 20 personer har arbetet i gruvan i Alaska.
- SGS Mineral Servicec har anlitats för att utföra separationstestning.
- Fredrik Rodger, Lars Guldstrand, Bruce Butcher, James Slade och Kaj Karttunen har deltagit i presentationer för investerare av Investeringsmemorandum.
- Mining Plans har skickats till tillståndsmyndighet årsvis.
- James Slade har gjort alla operativa budgetar gällande produktionskostnader och volymer.
- Under 2011 och 2012 har James Slade fått hjälp med beräkningar för finansieringen av Ryan Green från Source Capital Group, Karl Twetman från Joel Capial, personal från Mangold Fondkommission och Martin Hallberg från Nportek Consultancy. Anders Sagadin, Lars Guldstrand, Hans-Göran Andersson och advokater deltog också i dessa diskussioner.
- Norska bolaget Hubri Finans har varit inblandat och föreslagit att bilda Amarant.
- Van Krikorian och Dennis Sonnencheins advokat, Michael Wardlow, har sagt att det funnits goda potentialer i gruvorna Valdivia respektive Colorado.
- Watts Griffis & McOuat har gjort tester som visat på hög återvinningsgrad.
- Omfattande kontakter genom bland annat en stor mängd mejl mellan ett stort antal engagerade personer som ger en tydlig bild av att reell verksamhet var syftet.

- Nicholas Bonnarion och Reed Smith har tagit fram handlingar som Johan Ulander har vidarebefordrat.
- Michael Smith har gjort tre olika rapporter om gruvtillgångarna.
- Affärsplan inklusive finansiell femårsplan samt tekniska rapporter avseende gruvfyndigheter för Gold Crown framtagen av Gold Crowns företagsledning.
- PwC har varit engagerade i värderingar och bland annat gjort platsbesök i British Columbia.

Genom den samlade utredningen i målet och särskilt mot bakgrund av exemplen ovan står det klart att en mängd personer, bolag, finansiella institut, advokatbyråer och myndigheter varit inblandade i de olika projekten. Det har genomgående varit fråga om personer med höga positioner och gedigen erfarenhet inom näringslivet, experter på gruvdrift, geologer, revisorer, investmentsbanker och advokater på välrenommerade svenska och amerikanska advokatbyråer. Detta har inneburit stora kostnader. Inget har framkommit om att någon av dessa inblandade personer haft uppfattningen att allt varit ett bedrägeri från Johan Ulanders sida eller att han aldrig haft för avsikt att göra rätt för sig. Vidare har flera olika geologiska rapporter och värderingar av gruvorna utförts av professionella aktörer. Foton och filmer från gruvor har förevisats utvisande att verksamhet pågått eller varit på gång. Mycket resonemang, inte minst från åklagarens sida, har gällt utrustningen som använts i Alaska. En mängd avtal har ingåtts, omfattande arbete, bland annat av advokater, har lagts ned på investeringsmemorandum, flertal resor med de inblandade personerna har gjorts m.m. Om Johan Ulander redan från början haft en brottsplan att lura målsägandena så har den i så fall innefattat en omfattande verksamhet till stora kostnader inbegripande en mängd på områdena kompetenta personer. Som åklagaren får förstås har ingen av dessa personer förstått att det varit fråga om bedrägeri. Åklagaren har dock samtidigt fört fram att någon eller flera av de inblandade personerna har befunnit sig i någon slags beroendeställning till Johan Ulander. Dock utan att utveckla något stöd för detta.

Det kan vidare konstateras att det varit fråga om en relativt lång tidsperiod under vilken Johan Ulander kontinuerligt har fortsatt relationen med investerarna för att, enligt honom, försöka hålla dem skadelösa, i vart fall fram till 2013.

Johan Ulander har sammantaget uppgett att projekten inte gått som han tänkt och hoppats och att detta har berott på en mängd olika omständigheter relaterade till verksamheterna och allmän marknadsutveckling, oförutsedda händelser, tappade investeringar m.m.

Genom förhör med Van Krikorian har det framkommit att han inte uppskattat Johan Ulanders sätt att göra affärer men han har samtidigt betonat att Valdivia var en bra investering med stor potential. Att det när projekten gått i stöpet eventuellt kan ha förekommit ett efterspel där Johan Ulander agerat på ett sätt som kanske vissa affärspartners inte uppskattat har ingen betydelse för frågan om Johan Ulander redan från början haft uppsåt till åtalade bedrägerier.

Genomgående har ingen förhörsperson uttalat att Johan Ulander skulle haft någon avsikt att lura investerare, eventuellt med undantag av Van Krikorian, eller att det har varit fråga om ett bedrägeri. Tvärtom har övervägande delen av de som hörts bekräftat att de uppfattat att det funnits ett ärligt uppsåt, att Johan Ulander varit seriös och att förutsättningarna för goda affärer fanns. Personer som eventuellt skulle ha kunnat kasta ytterligare ljus över frågan om Johan Ulanders uppsåt är bl.a. Lars Guldstrand, Kai Kartunnen, James Zelany, James Slade, Mark Balfour och Bruce Butcher. Dessa har emellertid inte hörts vilket måste falla tillbaka på åklagaren.

Hela det från åklagaren påstådda upplägget framstår sammantaget som mycket udda för att vara ett bedrägeri. Johan Ulander har i princip i alla delar gjort invändningar och lämnat förklaringar till åklagarens påståenden som inte framstått som osannolika. Åklagaren har inte motbevisat dessa. Som nämnts ovan har ingen målsägande anmält Johan Ulander för brott eller anmält någon skada vilket framstår som märkligt om det gått till på sätt åklagaren påstått.

Sammantaget är det mot bakgrund av ovanstående inte bevisat att Johan Ulander såvitt avser påstådda bedrägerier agerat med uppsåt att vilseleda investerarna i samband med de påstådda brotten. Åtalen såvitt avser åtalspunkterna 1 och 4 ska därför redan på denna grund ogillas. Tingsrätten avser dock att nedan bedöma huruvida de övriga rekvisiten i åklagarens gärningsbeskrivning är uppfyllda.

6.3 Contenderobligationerna (åtalspunkt 1 –grovt bedrägeri)

6.3.1 Inledning

Åklagaren har genomgående gjort gällande att det varit fråga om ett investeringsbedrägeri. Han har förklarat att det aldrig har funnits någon avsikt att bedriva verksamhet utan att Johan Ulander har samlat på sig gruvor för att ge sken av att det fanns en investeringsmöjlighet. Samtidigt har åklagaren gjort gällande att Johan Ulander har vilselett målsägandena att förvärva obligationerna genom att föra in vilseledande och oriktiga uppgifter i respektive investeringsmemorandum. Tingsrätten har ovan prövat åklagarens påstående om investeringsbedrägeri (brottsplan) och konstaterat att åklagaren inte styrkt varken att Johan Ulander har haft en brottsplan eller att Johan Ulander haft uppsåt till investeringsbedrägeri.

Tingsrätten kommer i det följande att pröva om åklagaren styrkt övriga delar av gärningspåståendet. Detta oaktat att tingsrättens prövning skulle kunna ha stannat efter slutsatsen att något av brottsrekvisiten inte är uppfyllt.

6.3.2 Har målsägandena förmåtts att förvärva obligationer?

Som tingsrätten har konstaterat ovan finns det ingen anmälan om brott eller skada. Ingen målsägande är identifierad och ingen målsägande förekommer på något sätt i utredningen. Eftersom åklagaren samtidigt som han har gjort gällande att det är ett investeringsbedrägeri har påstått att Johan Ulander har förmått målsägandena att förvärva obligationerna genom att sprida oriktiga eller vilseledande uppgifter som åklagaren har preciserat i gärningsbeskrivningen kommer tingsrätten i det följande att pröva om målsägande har förmåtts att förvärva obligationerna genom de påstådda vilseledande och oriktiga uppgifterna.

Som konstaterats ovan ifrågasätter tingsrätten i och för sig inte att det teoretiskt sett skulle kunna dömas till ansvar för bedrägeri även om målsägandena är okända och inte hörts om det vore uppenbart att målsägandena investerat i något som bara varit luft. Detta har emellertid tingsrätten ovan kommit fram till att Johan Ulander inte haft uppsåt till.

När det gäller åklagarens mer preciserade påståenden om oriktiga och vilseledande uppgifter i investeringsmemorandumen kan följande anföras.

Investeringsmemorandumen har innehållit en mängd svårbedömda uppgifter i vilka investerarna rått att ta hjälp av rådgivare innan investering. Obligationslånen har varit högriskinvesteringar med en hög ränta avsedda för professionella investerare och investeringsmemorandumen har innehållit en mängd uppgifter om riskfaktorer och till de tillhörande friskrivningar. Johan Ulander har aldrig träffat investerarna. Det kan här särskilt lyftas fram att det genom utredningen är klarlagt att information om obligationerna har lämnats av ett antal personer i olika forum, t.ex. informationsträffar, och genom olika former av kommunikation. Fredrik Rodger, Bruce Butcher, James Slade med flera har deltagit vid presentationer för investerarna. Vad som sagts vid dessa är oklart. Någon närmare utredning om hur köpen av obligationerna har gått till finns inte. Sammantaget innebär detta att det är svårt att avgöra vilka bedömningar målsägandena gjort, vilken information de fått muntligen, hur riskbenägna de varit, vilka frågor de ställt m.m. Att målsägandena inte hörts i målet innebär enligt tingsrätten en betydande brist i utredningen och det kan inte anses bevisat att de blivit lurade när de närmare omständigheterna kring hur det påstådda vilseledandet gått till inte utretts. Förutsättningar saknas alltså att göra någon egentlig bedömning av om målsägandena har vilseletts.

Tingsrättens samlade bedömning blir att det inte är bevisat varken att målsägandena vilseletts eller att eventuellt vilseledande föranlett investeringarna. Som förklaring till att ingen målsägande anmält brott har åklagaren gjort gällande att brotten varit svårupptäckta. Resonemanget går att vända på och istället tolka uteblivna anmälningar om brott på sätt att ingen målsägande ansett sig ha varit utsatta för det.

Sammanfattningsvis konstaterar tingsrätten att åklagaren inte har styrkt att målsägandena genom de preciserade uppgifter som anges i gärningsbeskrivningen har förmått att förvärva obligationerna. Åklagaren har alltså inte visat något samband mellan målsägandenas köp av obligationerna och de uppgifter som åklagaren menar är vilseledande. Det saknas redan på den grunden förutsättningar för brottet bedrägeri. Tingsrätten kommer, som nämnts, dock att fortsätta prövningen och övergår nu till att pröva om det är Johan Ulander som har spridit de av åklagaren påstådda oriktiga uppgifterna i investeringsmemorandumena.

6.3.3 Har Johan Ulander låtit sprida de påstått oriktiga eller vilseledande uppgifterna?

Åklagaren har påstått att Johan Ulander förmått målsägandena att förvärva obligationer genom att lämna oriktiga eller vilseledande uppgifter i investeringsmemorandum om sin vilja och förmåga att fullgöra sina åtaganden samt angående en mängd andra omständigheter. Åklagaren har härvid påstått att även om det inte är Johan Ulander som formellt gett ut investeringsmemorandumen är det han som står bakom dem på sätt att han bestämt vilka uppgifter som ska finnas i dem.

Åklagaren synes mena att eftersom avsikten med strukturen var att pengar skulle lånas ut till CCMM och Ducom och att dessa var Johan Ulanders bolag så är det han som genom Contender gett ut investeringsmemorandumen och bestämt innehållet. Motivet ska ha varit ett stort kapitalbehov. Åklagaren har i denna del åberopat ett antal mejl mellan olika personer, bland annat Johan Ulander. Flera personer har varit mottagare av mejlen och det kan inte av dessa anses framgå med någon tydlighet att Johan Ulander bestämt allt innehåll i investeringsmemorandumen. Åklagaren har härvid hävdatt att det bara kan ha varit Johan Ulander som bidragit med innehållet.

Johan Ulander har bestritt att det är han som varit ansvarig för innehållet i investeringsmemorandumen och att det är han som bestämt innehållet. Han har sagt att han i vissa delar vidarebefordrat information som han fått. Johan Ulander har i sin tur åberopat mejl till stöd för sin inställning. Bl.a. har han åberopat mejlväxling mellan Hans-Göran Andersson och Bruce Butcher och mejl från Bruce Butcher till bl.a. honom som ger stöd för att andra än han själv stått för informationen. Även mejl mellan Fredrik Rodger och Bruce Butcher ger stöd för detta. Det är vidare så att G&D har medverkat vid framtagandet av strukturen för obligationslånen och därvid främst haft kontakt med Fredrik Rodger. Utöver detta ger Hans-Göran Anderssons uppgifter stöd för Johan Ulanders inställning. Åklagarens påstående om att det bara kan ha varit Johan Ulander som stått för innehållet i investeringsmemorandumen förefaller vara en slutsats från åklagaren som bevisningen i målet inte ger något egentligt stöd för. Johan Ulanders invändning om att uppgifterna främst kommit från Fredrik Rodger, Kaj Kartunnen och XS Platinum har inte motbevisats av åklagaren.

Johan Ulander har vidare generellt invänt att han inte haft sådan kunskap om alluvial gruvdrift att han kunnat göra de olika prognoser som framgått i investeringsmemorandumen utan dessa har kommit från bolaget som i sin tur bestått av mycket kompetenta personer på området och som gjort bedömningar utifrån olika geologiska undersökningar. Han har således menat att han inte kunnat stå bakom uppgifterna rörande prognoser. Invändningen framstår inte som osannolik utan snarare logisk och får även stöd av den övriga utredningen.

Även om Johan Ulander definitivt haft ett intresse i utgivandet av obligationerna är det inte styrkt att han stått för informationen i memorandumerna. Även XS Platinum och Fredrik Rodger har haft intressen i affären. Åklagaren synes mena att dessa inte känt till Johan Ulanders avsikter eller att uppgifterna i investeringsmemorandumen varit felaktiga. Om Johan Ulander medvetet fört in oriktiga uppgifter i investeringsmemorandumerna förefaller det osannolikt att företrädare för XS Platinum och Fredrik Rodger inte känt till detta.

Mot bakgrund av den presenterade bevisningen går det enligt tingsrätten inte att dra slutsatsen att Johan Ulander gett ut investeringsmemorandumen eller att han bestämt innehållet i desamma. Åklagaren har alltså inte styrkt att Johan Ulander har spridit de uppgifter som åklagaren menar är oriktiga eller vilseledande.

Vid denna bedömning saknas förutsättningar för att döma Johan Ulander för bedrägeri. Tingsrätten fortsätter dock prövningen och övergår nu till att pröva om åklagaren styrkt att uppgifterna i och för sig varit felaktiga eller vilseledande och i så fall om Johan Ulander haft uppsåt till det.

6.3.4 Har uppgifterna i investeringsmemorandumerna varit felaktiga eller vilseledande vid tidpunkten för utgivandet?

För att Johan Ulander ska dömas för bedrägeri måste uppgifterna i samband med utgivandet ha varit felaktiga eller vilseledande och detta måste Johan Ulander vetat om och han måste ha haft för avsikt att vilseleda målsägandena. Att uppgifter och prognoser m.m. i investeringsmemorandumerna i efterhand visat sig inte ha uppfyllts saknar egentlig betydelse i målet. Tingsrätten prövar nu åklagarens påståenden om oriktiga eller

vilseledande uppgifter enligt den uppställning och numrering som gärningsbeskrivningen för åtalpunkt 1 innehåller. Det kan noteras att åklagaren under sakframställningen –trots frågor och påpekanden från försvaret och rätten –inte tydligt redogjorde för punkterna i förhållande varken till investeringsmemorandumen eller åberopade omständigheter och bevisning.

Punkt 1. Tingsrätten har ovan redogjort för att åklagaren inte har styrkt att Johan Ulander i samband med påstådda brott haft uppsåt att lura investerarna på sätt att han givit sken av att hans bolag hade betalningsvilja/betalningsförmåga trots att de inte hade det. Tingsrätten har därvid konstaterat att det inte är styrkt att han haft en sådan brottsplan. Påståendet i denna punkt är därmed inte styrkt.

Punkt 2 och 10. Som Johan Ulander invänt har det i investeringsmemorandumen angivits att obligationslånen varit säkerställda genom andrahandspantsättningar i GKL. Åklagarens påståenden om att uppgifterna i dessa punkter varit oriktiga eller vilseledande i investeringsmemorandan är därför inte styrkt.

Punkt 3. Den aktuella pantsättningen blev inte av men det var avsikten enligt Johan Ulander. Enligt honom avsåg Ducom att återstarta verksamheten och pantsätta enligt memorandumet men det blev dock inte så eftersom Ducom inte fått fart på verksamheten. Därför ordnades, enligt Johan Ulander, med bryggglån som godkändes av Fredrik Rodger och där G&D skötte de legala frågorna. Någon motbevisning mot Johan Ulanders invändning har inte presenterats från åklagaren. Det är således inte styrkt att uppgiften varit oriktig eller vilseledande när den lämnades, i vart fall är det inte styrkt att den varit medvetet felaktig eller vilseledande.

Punkt 4. Eftersom åklagaren inte bevisat att Johan Ulanders avsikt varit att bedra investerarna så kan inte heller uppgiften om att CCMM hade ett lånebehov och att avsikten var att använda upplånade medel till investeringar och drift av gruvan i Alaska anses ha varit felaktig. Verksamhet pågick vid gruvan i Alaska till dess att den stängdes ner av myndigheterna i september 2011, vilket var efter att samtliga investeringsmemorandan getts ut. Det är vidare inte närmare utrett hur medelsanvändningen sett ut, och i HY3 och HY4 har angetts att medel kan komma att användas till att betala andra skulder och

räntor. Åklagaren har inte bevisat att uppgifterna under denna punkt varit oriktiga eller vilseledande i samband med att de lämnades, i vart fall inte medvetet.

Punkt 5. Det finns vissa uppgifter som talar för att Ducom inte bedrev någon verksamhet under i vart fall 2010 - 2011. Enligt Ducoms årsredovisning för 2011 framstår det som att Ducom i vart fall inte bedrev någon handelsverksamhet det året. Det bryggglån som ingicks mellan HY1 och HY2 i maj 2010 talar i viss mån för att Ducom inte bedrev någon verksamhet. Det finns vissa uppgifter som talar i annan riktning. Av underlag skickade från Hans-Göran Andersson till Fredrik Rodger i april 2010 framstår det som att i alla fall 4 342 381 kr har gått till handelsverksamhet. Enligt andra dokumentet framstår det som att 31 450 000 kr är en kostnad.

Johan Ulander har förklarat att Ducom var vilande fram till juni 2009 men att verksamheten därefter återstartades. Därefter bedrevs handelsverksamhet med bl.a. guld och skog i Kongo i Ducoms dotterbolag. Han har presenterat en del handlingar till stöd för detta, bl.a. en faktura daterad den 27 mars 2010 rörande försäljning av guld om 750 000 dollar från Ducom DRC Sprl till Ducom DMCC, guldlicens daterad 19 maj 2010 utställd på Ducom DRC Sprl, två godkännanden från Fredrik Rodger att Ducom får köpa guld, daterade i juni 2010 samt guldlicens för Equatorial Gold SPRL daterad 7 juni 2011. Sammantaget finner tingsrätten att det mot Johan Ulanders bestridande och förklaringar inte är styrkt att Ducom inte hade ett lånebehov och inte skulle använda obligationslikviden till att expandera sin handelsverksamhet. Det är således inte styrkt att uppgiften varit oriktig eller vilseledande när den lämnades. Under alla förhållande är det inte visat att Johan Ulander hade uppsåt till att uppgiften var oriktig eller vilseledande.

Punkt 7. Åklagaren har påstått och fört fram bevisning om att det inte blev så stor utvinning av platina och guld som prognoserna i investeringsmemorandum prognostiserat. Johan Ulander har uppgett att prognoser om utvinning av platina och guld kommit från XS Platinum och att dessa överensstämte med prognoserna i investeringsmemorandumet vilket åklagaren inte motbevisat. Att utfallet inte blev som prognostiserat innebär enligt tingsrätten inte att uppgifterna i investeringsmemorandumet var felaktiga eller vilseledande, i vart fall inte medvetet, när de utgavs.

Punkt 8. Åklagaren har inte presenterat någon bevisning för att en förutsättning för att kunna fullgöra räntebetalningar och återbetalningar av obligationslånen förutsatt att senare investerares inbetalningar skulle användas för att fullgöra betalningsförpliktelser mot tidigare investerare. En uppgift behöver inte vara fel eller vilseledande för att verkligheten inte utvecklar sig i enlighet med vad som beskrivits. Vidare kan Johan Ulanders förklaring avseende att tanken var att XS Platinum skulle noteras till ett pris på mellan fyra och tio kronor per aktie och därmed ge möjlighet till försäljning eller upplåning inte lämnas utan avseende. Åklagaren har inte motbevisat Johan Ulanders invändning. I vart fall är det inte styrkt att det medvetet lämnats felaktig eller vilseledande uppgift i detta hänseende.

Punkt 9. Frågan om uppgifterna var vilseledande om att lånen skulle användas av CCMM för gruvverksamhet i Alaska och för Ducoms tradingverksamhet har redan behandlats inom ramen för Johan Ulanders grundläggande avsikter, dvs om han haft en brottsplan eller inte, vilket tingsrätten inte funnit. Åklagaren har således inte bevisat att det var fråga om ett investeringsbedrägeri och att syftet var annat än att bedriva den verksamhet som redovisats i investeringsmemorandumen.

Punkt 11. Tingsrätten har redan konstaterat att annat inte är visat än att upplåningen av obligationslånen i samband med påstådda brott var avsedd för de ändamål som angetts i investeringsmemorandumen.

Avseende köpet av aktier mellan CCMM och Conventus, avtalet där CCMM köpt aktier i XS Platinum från Conventus för 100 miljoner dollar så har åklagaren påstått att avtalet har tillkommit för skens skull, och att aktier aldrig har övergått. Johan Ulander har bestritt detta och lämnat förklaringar som inte kan lämnas utan avseende. Varför detta avtal skulle upprättats för skens skull har åklagaren inte riktigt utvecklat, han har heller inte, enligt tingsrätten, presenterat någon bevisning som motbevisat Johan Ulanders invändning. Åklagaren har ifrågasatt hur man kan sälja aktierna för 100 miljoner dollar, dvs. ca 700 miljoner kr, när man bara kommer att få in 590 miljoner (totalt) för obligationerna. Detta framstår dock inte så anmärkningsvärt om avsikten varit att börsnotera bolaget XS Platinum och man räknade med att få in ännu större belopp och på så sätt återbetala lån och räntor. Åklagaren har vidare inte haft något påstående om vad marknadspriset

varit eller presenterat någon bevisning för detta varför det är svårt att bedöma vad ett överpris varit.

Sammanfattningsvis har åklagaren inte styrkt att det lämnats några oriktiga eller vilseledande uppgifter som ansvar för bedrägeri förutsätter. Åklagaren har under alla förhållanden inte styrkt att Johan Ulander haft uppsåt till att uppgifter skulle ha varit oriktiga eller vilseledande.

6.3.5 Johan Ulander frikänns från åtal för grovt bedrägeri (åtalspunkt 1)

Som tingsrätten har konstaterat ovan har åklagaren inte styrkt brott, varken på objektiv eller subjektiv grund. Johan Ulander ska därför frikännas från åtalet för grovt bedrägeri i samband med utgivande av Contenderobligationerna (åtalspunkt 1).

6.4 Amarantkonvertiblerna (åtalspunkt 4 –grovt bedrägeri)

6.4.1 Inledning

Åklagaren har genomgående gjort gällande att det är fråga om ett investeringsbedrägeri. Han har förklarat att det aldrig har funnits någon avsikt att bedriva verksamhet utan att Johan Ulander har samlat på sig gruvor för att ge sken av att det fanns en investeringsmöjlighet. Samtidigt har åklagaren gjort gällande att Johan Ulander har vilselett målsägandena att förvärva konvertibler genom att föra in vilseledande och oriktiga uppgifter i investeringsmemorandumen. Tingsrätten har ovan prövat åklagarens påstående om investeringsbedrägeri (brottsplan) och konstaterat att åklagaren inte styrkt varken att Johan Ulander har haft en brottsplan eller att Johan Ulander hade uppsåt till investeringsbedrägeri.

Tingsrätten kommer i det följande att pröva om åklagaren styrkt övriga delar av gärningspåståendet. Detta oaktat att tingsrättens prövning skulle kunna ha stannat efter slutsatsen att något av brottsrekvisiten inte är uppfyllt.

6.4.2 Har målsägandena förmåtts att förvärva konvertiblerna?

Som tingsrätten har konstaterat ovan finns det ingen anmälan om brott eller skada. Ingen målsägande är identifierad och ingen målsägande förekommer på något sätt i utredningen.

Det finns ingen utredning om vilka målsägandena är, vilken information de har tagit del av eller vilka överväganden de gjorde i samband med förvärvet av konvertiblerna.

Det är inte styrkt att målsägandena tagit del av investeringsmemorandumet.

Eftersom åklagaren –på motsvarande sätt som avseende Contenderobligationerna – samtidigt som han har gjort gällande att det är ett investeringsbedrägeri har påstått att Johan Ulander har förmått målsägandena att förvärva konvertiblerna genom att sprida oriktiga eller vilseledande uppgifter som åklagaren har preciserat i gärningsbeskrivningen kommer tingsrätten i det följande att pröva om målsägande har förmåtts att förvärva konvertiblerna genom de påstådda vilseledande och oriktiga uppgifterna.

Tingsrätten saknar underlag för att bedöma om målsäganden har vilseletts att förvärva konvertiblerna. Någon utredning om hur förvärven av konvertiblerna har gått till finns inte. Det finns inte heller något påstående från åklagaren om hur förvärven har gått till eller vilken information målsägandena har haft. Åklagaren får uppfattas som att det är en självklarhet att målsägandena tagit del av investeringsmemorandumet inför förvärv av konvertiblerna. Detta har åklagaren inte närmare utvecklat. Förutsättningar saknas alltså att göra någon egentlig bedömning av om målsägandena har vilseletts. Mot den bakgrunden konstaterar tingsrätten att åklagaren inte har styrkt att målsägandena genom vilseledande har förmåtts att förvärva konvertiblerna.

Sammanfattningsvis konstaterar tingsrätten att åklagaren inte har styrkt att målsägandena genom de uppgifter som anges i gärningsbeskrivningen har förmåtts att förvärva konvertiblerna. Åklagaren har alltså inte visat något samband mellan målsägandenas förvärv av konvertiblerna och de uppgifter som åklagaren menar är oriktiga eller vilseledande. Det saknas redan på den grunden förutsättningar för brottet bedrägeri. Tingsrätten kommer, som nämnts, dock att fortsätta prövningen och övergår nu till att pröva om det är Johan Ulander som har spridit de av åklagaren påstådda oriktiga eller vilseledande uppgifterna i investeringsmemorandum för Amaranthkonvertibeln.

6.4.3 Har Johan Ulander låtit sprida de påstått oriktiga eller vilseledande uppgifterna?

Åklagaren har påstått att Johan Ulander förmått målsägandena att förvärva konvertibler genom att lämna vilseledande uppgifter i upprättat investeringsmemorandum om sin vilja och förmåga att fullgöra sina åtaganden samt angående en mängd andra omständigheter. Åklagaren har härvid påstått att även om det inte är Johan Ulander som formellt gett ut memorandumet är det han som står bakom det på sätt att han bestämt vilka uppgifter som ska finnas i det. Tingsrätten har alltså att pröva om Johan Ulander har bestämt innehållet i investeringsmemorandumet såvitt avser Amarantkonvertibeln. Det är ostridigt att Johan Ulander aldrig träffat några av investerarna (målsägandena). Åklagaren har i denna del åberopat en antal mejl mellan olika personer, bl.a. Johan Ulander. Flera personer har varit mottagare av mejlen och det kan inte enligt tingsrätten anses framgå med någon tydlighet att Johan Ulander bestämt allt innehåll i investeringsmemorandumet med ledning av dessa. Åklagaren har härvid hävdatt att det bara kan ha varit Johan Ulander som bidragit med innehållet. Främst synes detta ha grundats på att han menat att bara Johan Ulander haft informationen och att hans bolag haft ett stort kapitalbehov. Den bevisning som åberopats ger emellertid inte något entydigt stöd för att det är Johan Ulander som bestämt innehållet.

Johan Ulander har på liknande sätt som i åtalspunkten 1 bestritt att det är han som varit ansvarig för innehållet i investeringsmemorandumena och att det är han som bestämt innehållet. Av investeringsmemorandumet framgår att styrelsen i Amarant ansvarat för framtagandet av detsamma. Styrelsen har bestått av Lars Guldstrand, René Nolevaux och Peter Lindh. Ledningen har bestått av Peter Lindh, James Slade, Hans-Göran Andersson och Anders Sagadin. Johan Ulander har varken suttit i styrelsen i Amarant eller utgjort en del av ledningen. Det är endast Hans-Göran Andersson och Anders Sagadin som hörts i målet av dessa nämnda och deras uppgifter kan inte anses ha gett stöd för åklagarens påstående. Hans-Göran Anderssons uppgifter att han levererade siffror och kalkyler och fick direktiv från styrelsen rörande detta ger snarare stöd för Johan Ulanders ståndpunkt.

Johan Ulander har vidare generellt invänt att han inte haft sådan kunskap om alluvial gruvdrift att han kunnat göra de olika prognoser som framgått i investeringsmemorandumet utan dessa har kommit från Amarant, bl.a. James Slade, som

i sin tur bestått av mycket kompetenta personer på området och som gjort bedömningar utifrån olika geologiska rapporter. Han har således inte kunnat stå bakom uppgifterna rörande prognoser. Invändningen är definitivt inte osannolik och får även visst stöd av utredningen genom av försvaret åberopade mejl m.m.

Mot bakgrund av den presenterade bevisningen går det enligt tingsrätten inte att dra slutsatsen att Johan Ulander gett ut investeringsmemorandumen eller att han bestämt innehållet i desamma. Tingsrättens samlade bedömning blir att åklagaren inte har styrkt att det är Johan Ulander som har spridit de uppgifter som åklagaren menar är oriktiga eller vilseledande.

Vid denna bedömning saknas förutsättningar för att döma Johan Ulander för bedrägeri. Tingsrätten fortsätter dock prövningen och övergår nu till att pröva om åklagaren styrkt att uppgifterna i och för sig varit felaktiga eller vilseledande och i så fall om Johan Ulander haft uppsåt till det.

6.4.4 Har uppgifterna i investeringsmemorandumena varit felaktiga eller vilseledande vid tidpunkten för utgivandet?

För att Johan Ulander ska dömas för bedrägeri måste uppgifterna i samband med utgivandet ha varit felaktiga och detta måste Johan Ulander vetat om och han måste ha haft för avsikt att vilseleda målsägandena. Att uppgifter och prognoser m.m. i investeringsmemorandumen i efterhand visat sig inte ha uppfyllts saknar egentlig betydelse i målet. Tingsrätten prövar här åklagarens påståenden om oriktiga eller vilseledande uppgifter enligt den uppställning och numrering som gärningsbeskrivningen för åtalpunkt 4 innehåller. Det kan noteras att åklagaren under sakframställningen –trots frågor och påpekanden från försvaret och rätten –inte tydligt redogjort för punkterna i förhållande varken till investeringsmemorandumen eller åberopade omständigheter och bevisning.

Punkt 1. Omständigheterna är liknande som i åtalpunkt 1 rörande Johan Ulanders uppsåt och som tingsrätten redogjort för ovan. Det är inte styrkt att Johan Ulander haft en brottsplan varför det inte kan anses styrkt att Johan Ulander givit sken av att bolaget Amarant haft betalningsvilja eller betalningsförmåga för konvertibellånet.

Punkt 2. Åklagarens påstående får förstås som att avsikten aldrig har varit att starta produktion i gruvorna, utan att de bara har använts för att "locka" investerare. Denna fråga har också bedömts tidigare av tingsrätten som kommit till slutsatsen att annat inte är bevisat än att det funnits en seriös avsikt med verksamheten. Någon specifik utredning med inriktning mot detta, dvs. att det inte funnits avsikt att inleda produktion i gruvorna, har inte lagts fram. Inte heller några vittnesuppgifter ger stöd för detta. Mot Johan Ulanders bestridande kan därför Johan Ulanders påstådda uppsåt inte anses bevisat av åklagaren.

Punkt 3. Johan Ulander har invänt att aktuella prognoser inte kommit från honom men att de fått stöd av geologiska undersökningar och att det stämt med officiella uppgifter som funnits i bland annat Mining Plans. Någon specifik utredning mot detta har dock inte lagts fram, dvs. varför denna prognos skulle varit felaktig eller vilseledande när memorandumet skrevs. I förhör med Hans-Göran Andersson har denne dessutom uppgett att han gjorde prognoser för verksamheten som intagits i investeringsmemorandumet och att han kontrollerat dessa. Försvaret har också åberopat bevisning för att dessa beräkningar är desamma som lämnats i Mining Plans, som har lämnats in till SEC av XS Platinum.

Punkt 4. Det faktum att man gett ut ett konvertibellån har rimligen inneburit att bolaget behövt finansiering. Det framstår snarare som märkligt att man skulle ge ut dessa finansiella instrument, om finansieringen var helt ordnad. Det bör vidare noteras de riskfaktorer och friskrivningar som redovisats i investeringsmemorandumet. Johan Ulander har hävdad att han inte stått för dessa prognoser. Vad gäller att bolaget var underkapitaliserat har den närmare utredningen om detta varit väldigt begränsad. Åklagaren synes grunda sitt påstående om detta bland annat genom att peka på att en finansiering genom ett norskt bolag inte blev av. Omständigheterna kring detta och vad det har för betydelse har inte lagts fram någon utredning om. Sammantaget finner tingsrätten att åklagaren inte styrkt att uppgiften varit oriktig eller vilseledande när den lämnades, i vart fall inte medvetet.

Punkt 5. Åklagaren får med denna punkt förstås som att han menar att man inte får lämna uppgifter om fyndigheternas storlek och lönsamhet om man inte har gjort en

feasibility study, se åtalspunkt 2, vilket Johan Ulander bestritt. Mot detta har inte åklagaren presenterat bevis om att det skulle finnas något generellt förbud eller reglering av vilken information som får lämnas om gruvor. En annan situation hade varit om bolaget påstått i memorandumet att beräkningar gjorts enligt en viss standard, och inte följt reglerna för den. Det har dock varken påståtts att någon standard tillämpats eller att någon lönsamhetsstudie gjorts. Försvaret har dessutom invänt att dessa beräkningar stämmer överens med geologiska rapporter och Source Capitals beräkningar. Åklagaren kan därvid inte anses ha styrkt att felaktiga eller vilseledande uppgifter lämnats, i vart fall inte medvetet.

Punkt 6. Åklagaren synes med denna punkt mena att den är oriktig eftersom bolaget inte gått med vinst. Försvaret har invänt att det framgår av investeringsmemorandumet att den engelska versionen ska ha företräde framför den svenska om avvikelser förekommer. I den engelska versionen står det att "platinum creek mine is upgraded and brought into operation, already displaying positive cash flow " Skillnaden är att man i den engelska versionen, enligt försvaret skrivit att ett "positivt kassaflöde har uppvisats "inte "uppnåtts " Med detta har försvaret menat att ett positivt kassaflöde under vissa stunder har kunnat uppnås när man jämför kostnaden för produktionslinan och utvinningen vid effektiv drift, men att det inte betyder att man påstått att bolaget går med vinst vilket skulle ha formulerats "operating profitably since " Det är ostridigt att bolaget inte har gått med vinst. Det kan ifrågasättas om denna uppgift varit fel eller vilseledande eller bara oklar. Oavsett detta har Johan Ulander invänt att han inte stått för uppgiften utan det har varit XS Platinum som gjort det, vilket åklagaren inte motbevisat.

Punkt 7. Att det skulle ha funnits utvinningstillstånd framgår inte av investeringsmemorandumet, dvs. denna uppgift har inte lämnats i investeringsmemorandumet. Det framgår av texten i detsamma att Valdivia-projektet befunnit sig i ett tidigt stadiet av prospektering och utveckling. Det påstås inte heller att tillstånd finns, utan anges istället att det under andra halvan av 2011 som "uppsatta milstolpar "att bolaget ska "börja förbereda platserna och tillstånden i Surinam och Chile " Vidare står det i inledningen av memorandumet att Surinam anses vara en tillväxtmöjlighet för Amarant. Mot bakgrund av detta kan felaktig eller vilseledande uppgift knappast anses ha lämnats.

Sammanfattningsvis har åklagaren inte styrkt att det lämnats sådana oriktiga eller vilseledande uppgifter som ansvar för bedrägeri förutsätter. Åklagaren har heller inte styrkt att Johan Ulander, om dessa uppgifter skulle ha varit felaktiga, skulle ha vetat om att uppgifterna var felaktiga eller vilseledande.

6.4.5 Johan Ulander frikänns från åtal för grovt bedrägeri (åtalspunkt 4)

Som tingsrätten har konstaterat ovan har åklagaren inte styrkt brott, varken på objektiv eller subjektiv grund. Johan Ulander ska därför frikännas från åtalet för grovt bedrägeri i samband med utgivande av Amarantkonvertiblerna (åtalspunkt 4).

6.5 CCMM:s konvertibler (åtalspunkt 2 –svindleri)

6.5.1 Rättsliga utgångspunkter

Brottet svindleri regleras i 9 kap. 9 § brottsbalken. I detta mål är paragrafens andra stycke tillämpligt, vilket utgör en särreglering av svindleri och har följande lydelse:

För svindleri döms det också om någon, som medverkar vid bildande av aktiebolag eller annat företag eller som på grund av sin ställning bör ha särskild kännedom om ett företag, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet offentliggör eller på annat sätt bland allmänheten eller företagets intressenter sprider vilseledande uppgift som är ägnad att påverka bedömningen av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada.

För ansvar för svindleri krävs alltså i detta fall att gärningsmannen

- (1) på grund av sin ställning bör ha särskild kännedom om ett företag,
- (2) bland allmänheten eller företagets intressenter sprider vilseledande uppgift,
- (3) som är ägnad att påverka bedömningen av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada.

Svindleri beskrivs i förarbetena som en form av bedrägeri mot allmänheten –eftersom det för ansvar inte krävs att den vilseledande uppgiften verkligen leder till någon skada.

På grund av sin ställning bör ha särskild kännedom om ett företag

Endast en viss kategori av gärningspersoner är aktuella. De handlar om styrelseledamöter, verkställande direktörer och revisorer, men även andra personer med särskild kännedom om företaget i fråga. Aktieinnehavare i företaget kan även räknas dit, om han faktiskt utövar ett avgörande inflytande på företaget. Om en person tillhör den aktuella

personkretsen, kan han inte ursäkta sig med att han i själva verket var okunnig om dess angelägenheter.

Vilseledande uppgift

Samma innebörd som gäller för bedrägeribrottet i 9 kap. 1 § brottsbalken. Vilseledandet ska här ta sikte på ett företags ekonomiska tillstånd.

Ägnad att påverka en bedömning

För ansvar räcker det att den vilseledande uppgiften typiskt sett är sådan att den påverkar bedömningen av företaget i ekonomiskt hänseende. För ansvar krävs dock inte att den vilseledande uppgiften verkligen leder till någon skada och inte heller att gärningspersonen har en sådan avsikt.

6.5.2 Har Ulander varit ägare och faktisk företrädare för Alluvia? Och bör han på grund av sin ställning ha ägt särskild kännedom om Alluvia?

Den period som är aktuell för prövningen är från den 11 juni 2012 till och med den 15 november 2012. Johan Ulander satt inte i styrelsen. Styrelsen bestod av Hans Lindroth, Bruce Grant, Terje Lien, William Rosenstadt och Domenic Martino.

Aktieinnehavare i företaget kan dock även räknas till personkretsen som omfattas av regleringen, om man faktiskt utövar ett avgörande inflytande på företaget. Amarant var den största aktieägaren av Alluvia, eftersom Alluvia köpte gruvtillgångarna genom att emittera aktier till Amarant. Conventus var en av de största aktieägarna i Amarant. Samtliga sidor i investeringsmemorandumet utgivet av CCMM som avsåg konvertibler i Alluvia signerades av Johan Ulander. Vid en samlad bedömning är det tingsrättens bedömning att Johan Ulander har haft ett sådant inflytande i Alluvia att han får anses tillhöra den personkrets som omfattas av regleringen. Alluvia var tidigare XS Platinum som Ulander tog kontrollen över i november 2011, och han har därefter varit involverad i bolaget.

6.5.3 Har Ulander varit ägare och faktisk företrädare för CCMM? Och bör han på grund av sin ställning ha ägt särskild kännedom om CCMM?

Det är ostridigt att CCMM har varit ett dotterbolag till Conventus Capital Holding. Åklagaren har åberopat ett aktiebrev från BVI utställt på Conventus Capital Holding

daterat 09-10-2009. Johan Ulander har också bekräftat att Conventus Capital Holding var ägare av bolaget.

Åklagaren har påstått att Johan Ulander kontrollerat CCMM genom Conventus Capital Holding. Åklagaren har åberopat en registreringshandling till styrkande av att bolaget registrerades den 25 juni 2009 och att aktier utställdes på Johan Ulander. Vidare har åklagaren åberopat beslut och fullmakter för Johan Ulander att företräda CCMM och Conventus Capital Holding samt aktieägarregister till styrkande att bolagets enda aktieägare varit Ulander sedan den 25 juni 2009 och fram till dess att handlingarna lämnades ut från B.V.I. den 21 juni 2012. Detta ger stöd för åklagarens påstående att Ulander varit ägare och faktisk företrädare för bolaget.

Johan Ulander har invänt att han ägde 35 %, Kai Karttunen ägde 35 % och Fredrik Rodger ägde 30 %. Försvaret har åberopat ett avtal om att Johan Ulander överfört 30 % av aktierna till Fredrik Rodger daterat 11 maj 2011. Ekorevisorn har i "PM Revisorsgranskning " som åberopats som skriftlig bevisning av åklagaren, bedömt att Fredrik Rodger blev delägare i CCMM. Johan Ulander har genomgående haft samma invändning under förundersökningen. Att Kai Karttunen inte är hörd i målet är därför en brist. Mot bakgrund av ovanstående är det inte utrett att Johan Ulander var ensam aktieägare i CCMM.

Johan Ulander har dock haft en fullmakt utställd på sig, och tycks utifrån vittnesuppgifter samt de avtal han har undertecknat för CCMM:s räkning, ha företrätt CCMM och varit involverad i CCMM på ett sådant sätt att han enligt tingsrättens bedömning ändå får anses tillhöra den personkrets som omfattas av regleringen.

6.5.4 Har Johan Ulander låtit sprida vilseledande uppgifter?

Även i denna gärningsbeskrivning finns påståenden om att Johan Ulander spridit vilseledande uppgifter i ett investeringsmemorandum. Johan Ulander har bestritt ansvar, bland annat på grund av att uppgifterna i investeringsmemorandumet inte varit oriktiga eller vilseledande. Åklagaren har under huvudförhandlingen strukit fem av de sex punkter i gärningsbeskrivningen där han påstått att det lämnats felaktiga uppgifter.

De vilseledande uppgifterna som återstår att pröva ska ha bestått i att de som väljer att teckna sig för CCMM:s konvertibler kommer att få aktier i Alluvia med gruvtillgångarna i Alaska, Colorado, British Columbia, Valdivia och Surinam till ett sammanlagt indikativt värde på 614,3 miljoner USD och med en möjlig värdeutveckling av bolaget påföljande år till 758,1 miljoner USD, i förening med en miljövänlig teknik, låga produktionskostnader och förväntad produktionsutveckling och att uppgifterna har varit vilseledande då gruvan i Alaska och gruvorna i Chile och i Surinam inte varit föremål för "feasability studies" för att avgöra om det ens var lönsamt att bedriva utvinning eller ens ansöka om utvinningstillstånd.

I denna del ligger två frågor:

- 1 Har Ulander spridit/låtit sprida uppgifterna till obligationsinnehavare?
- 2 Har det varit en vilseledande uppgift att Alluvia innehade gruvtillgångar till ett sammanlagt indikativt värde på 614,3 miljoner dollar (och med möjlig värdeutveckling osv.)?

Har Johan Ulander spridit/låtit sprida uppgifterna till obligationsinnehavare?

Åklagaren har inte närmare förklarat hur spridningen har gått till eller åberopat någon bevisning för det. Han har påstått att Mangold Fondkommission skickade ut investeringsmemorandumet till obligationsinnehavarna i CHY2-CHY4, men närmare om hur spridningen till bolagets intressenter gått till har inte utvecklats. Åklagaren har, såsom det får förstås, menat att det är Johan Ulander som spridit uppgifterna eftersom det är han som sammanställt den information som gavs ut till investerarna och det var han som förde in vilseledande uppgifter om värdet av Alluvias gruvtillgångar i investeringsmemorandumet.

Det är ostridigt att uppgifterna om det indikativa värdet kommer från en tredje part, dvs. Source Capital Group. Åklagaren har dock påstått att:

- Beräkningarna var felaktiga eftersom Ryan Green fick felaktig information.
- Underlaget till Ryan Greens beräkningar lämnades av Johan Ulander, antingen av honom själv eller genom förmedling av James Slade, Lars Guldstrand eller William Rosenstadt.
- Uppgifterna om gruvorna kunde inte komma från någon annan än Johan Ulander.

Har åklagaren visat att underlaget lämnades av Johan Ulander?

Att underlaget inte kan komma från någon annan än Johan Ulander är endast ett påstående från åklagaren. SCG framstår som ett seriöst företag som står under tillsyn av SEC som vid kontakt med investerare och banker skickat värderingarna direkt till dessa. Ryan Green har hörts och berättat att det var ett omfattande material som begärdes från Amarant såsom organisationsstrukturen, geologiska rapporter m.m. och att han fick information från många personer, däribland Amarants ledning, Johan Ulander, James Slade, Bill Zeleny. Han har vidare uppgett att han gjort analysen efter bästa förmåga och de antagandena han gjort måste bedömas av bolaget och tredje part.

William Butler har också bekräftat att de fick information från James Slade, Bill Zeleny, Bruce Butcher och Phil Cash men han minns inte om han fick information från Johan Ulander. De hade även kontakt med William Rosenstadt som var en amerikansk advokat. Han har också förklarat hur avancerad processen var för att komma fram till de indikativa värdena.

Att Johan Ulander mot bakgrund av ovanstående skulle ha påverkat SCG genom att ge bolaget felaktiga siffror utan att någon annan inblandad skulle förstå att dessa värden var felaktiga framstår som osannolikt. Åklagaren har som motbevisning mot Johan Ulanders uppgifter uppgett att man hittat en fil som överlämnats av Anders Sagadin med beräkningar som överensstämmer med Ryan Greens, innan Ryan Green gjorde dem. Åklagaren har påstått att det är Johan Ulanders beräkningar eftersom han har "skapat dokumentet" och sedan har det bara sparats och skrivits ut av Anders Sagadin. Det går emellertid inte, enligt tingsrätten, att dra några slutsatser av vad som hänt med uppgifterna i dokumentet sedan Johan Ulander skapade desamma. Dessutom kan det konstateras att avseende det dokument som skapades av Hans-Göran Andersson den 12 maj 2011 (Amarant Mining Projections) och som sedan, enligt åklagaren, sparades av Johan Ulander den 17 maj 2011, så har åklagaren gjort gällande att uppgifterna inte kommit från Hans-Göran Andersson utan att det är Johan Ulander som står för dessa eftersom det var han som senast sparade dokumentet. Detta är slutsatser som åklagaren dragit utan något egentligt stöd och visar något om åklagarens inkonsekvens då det gäller att bedöma uppgifter i vissa delar.

Var uppgifterna om Alluvias indikativa värde vilseledande?

Åklagaren har påstått att uppgifterna har varit vilseledande då gruvan i Alaska och gruvorna i Valdivia i Chile och Benzdorp i Surinam inte varit föremål för "feasability studies" för att avgöra om det ens var lönsamt att bedriva utvinning eller ens ansöka om utvinningstillstånd.

Det är ostridigt att det inte har påståtts i memorandumerna att feasibility studie gjorts. Åklagaren tycks här mena att det är vilseledande att presentera ett indikativt värde om man inte gjort en feasibility study. Det har ju inte påståtts att någon feasibility study gjorts, redan där kan konstateras att det indikativa värdet inte bygger på en feasibility study. Vidare har memorandumet innehållit omfattande avsnitt om riskfaktorer med investeringen och tillhörande friskrivningar. Det har heller inte påståtts att värdet har beräknats enligt en av de standarder som finns på området. Det är alltså inte bevisat att uppgifterna om indikativt värde har varit vilseledande på grund av att feasibility studies inte genomförts. Gällande vad åklagaren i övrigt har påstått om vilseledande uppgifter konstaterar tingsrätten att det inte är bevisat att uppgifterna om en attraktiv värdepotential och de indikativa värdena av gruvtillgångarna i sig var vilseledande när de lämnades, i vart fall inte medvetet.

6.5.5 Johan Ulander frikänns från åtal för grovt svindleri (åtalspunkt 2)

Tingsrätten har bedömt att Johan Ulander haft en sådan ställning att han bör ha haft en särskild kunskap om CCMM och Alluvia och att han därför tillhör den för straffansvar för svindleri nödvändiga personkretsen. Åklagaren har dock inte styrkt att Johan Ulander uppsåtligt låtit sprida vilseledande uppgifter. Johan Ulander frikänns därför från åtalet för svindleri, grovt brott.

6.6 Nedlagt åtal –(åtalspunkt 3 - grovt insiderbrott)

Åklagaren har lagt ned åtalet och Johan Ulander har yrkat på frikännande dom. Det finns förutsättningar att frikänna Johan Ulander från gärningen. Johan Ulander frikänns därför från grovt insiderbrott (åtalspunkt 3).

6.7 Sammanfattning av skuldfrågan

Johan Ulander frikänns från åtalet i dess helhet. Åklagaren har inte i någon del kunnat styrka brott varken på objektiv eller subjektiv grund.

6.8 Övrigt

6.8.1 Förverkande

Eftersom åtalen lämnas utan bifall ska även förverkandeyrkandena göra det.

6.8.2 Beslag

Det rör sig om bevisbeslag. Johan Ulander har inte haft någon erinran mot åklagarens yrkande. Mot bakgrund av detta och att huvudregeln är att bevisbeslag, oavsett utgång, ska bestå till dess domen vinner laga kraft, ska åklagarens yrkande bifallas.

6.8.3 Försvararkostnader

Hans Strandberg har yrkat ersättning för arbete med 1 101 timmar á 1 476 kr och 611 timmar á 1 968 kr. Vidare har han yrkat ersättning för tidsspillan med 66,5 timmar.

Andreas Natt och Dag har yrkat ersättning för arbete med 383 timmar á 1 476 kr och 740 timmar á 1 968 kr samt ersättning för tidsspillan med 30,5 timmar.

Åklagaren har uppgett att han inte haft några synpunkter på antalet nedlagda timmar men att yrkade ersättningar bör jämkas med ca 20 % samt att den förhöjda taxan som yrkats för tiden avseende huvudförhandlingen inte ska bifallas. Hans Strandberg och Andreas Natt och Dag har motsatt sig detta.

Målet har varit mycket omfattande och komplext bl.a. mot bakgrund av de verksamheter det handlat om. Huvudförhandlingen i målet har pågått i 39 dagar. Hans Strandberg förordnades som försvarare för Johan Ulander redan 2017 i samband med att denne blev häktad, vilket han var i ca tre månader. Därefter var Johan Ulander ålagd reseförbud med anmälningsplikt under ca ett år samt att hans egendom var belagd med kvarstad under ca 1,5 års tid. Försvararna har vidare upprättat och inkommit med egna omfattande skriftliga svaromål och bevisuppgifter.

Under 2018 förordnade tingsrätten ytterligare en offentlig försvarare för Johan Ulander, advokaten Evelina Rosenberg, som emellertid under våren 2022 begärde sitt entledigande på grund av att hon skulle övergå i annan verksamhet. Andreas Natt och Dag förordnades istället för henne och hon har tillerkänts ersättning för sitt arbete.

Åklagarens främsta invändning mot begärda ersättningar har handlar om att han menat att försvaret inkommit sent med nytt material i målet som varit överraskande. Försvaret har invänt att Johan Ulander egentligen först i samband med huvudförhandlingen varit stark nog att strukturerat ta fram egna handlingar och utredning som försvararna menat att de för tillvaratagande av sin klients intresse haft en skyldighet att presentera. Tingsrätten finner inte anledning att ifrågasätta deras uppgifter härvid. Den utredning som framkommit har dessutom bidragit till utredningen och främst till Johan Ulanders försvar.

Det bör vidare noteras att Johan Ulander huvudsakligen haft samma inställning till brottsanklagelserna mot honom sen han häktades och att det är åklagarens sak att presentera bevis som motbevisar dessa. När Johan Ulander presenterat nya bevis har åklagaren i sin tur presenterat nytt material som åklagaren rimligtvis kunde ha presenterat redan från början eftersom han måste haft klart för sig Johan Ulanders inställning och invändningar och det inte är den tilltalade som har någon bevisbörda.

Tingsrätten har vidare i domen redogjort för hur man sett på utredningen och åklagarens sätt att föra talan, dvs att den varit i många delar ostrukturerad och att uppgifter delvis utelämnats. Detta torde ha krävt än större uppmärksamhet och förberedelser från försvaret.

Sammantaget finner tingsrätten att försvararnas nedlagda timmar för arbete framstår som skäligen och att det inte föreligger skäl att jämka ersättningen i den delen.

Försvvararna har anfört att målet varit komplext och handlat om komplicerade ekonomiska och affärsrelaterade frågor som krävt särskild kunskap samt att utrymmet för att åta sig nya uppdrag begränsats varför förhöjd taxa ska tillämpas för arbetet under huvudförhandlingen. Åklagaren har ifrågasatt detta, i vart fall att två advokater från samma byrå ska tillräknas förhöjd taxa. Tingsrätten delar försvararnas bedömning.

Försvvararna tillerkänns därför begärd ersättning såvitt avser arbete. Hans Strandberg har erhållit förskott med 600 000 kr inklusive moms som ska dras av. Begärda ersättningar för tidsspillan framstår som skäliga.

Försvvararkostnaderna ska med hänsyn till att Johan Ulander helt frikänns från åtalet stanna på staten.

6.8.4 Johan Ulanders kostnader

Johan Ulander har yrkat ersättning för kostnader för det fall han frikänns med 294 000 kr. Detta avser flyg, hotell och taxi i samband med inställelse till huvudförhandlingen.

Åklagaren har inte haft någon erinran.

Eftersom Johan Ulander frikänns helt från åtalet har han rätt till skälig ersättning för sina kostnader i samband med inställelse till huvudförhandling. Tingsrätten finner att begärd ersättning för kostnad avseende flyg och taxi är skäliga och att Johan Ulander ska tillerkännas begärd ersättning härvid. När det gäller utgift för hotell ersätts sådan med belopp som motsvarar skälig kostnad på orten för logi på hotell i mellanklass. Om det finns särskilda skäl kan högre ersättning bestämmas. Av underlagen framgår att kostnaden för hotell skiljer sig ganska mycket mellan olika nätter men att genomsnittspriset som Johan Ulander betalat har legat på över 4 000 kr per natt. Det är minst 2 000 kr högre än vad som i normala fall anses som skäligt som kostnad för hotell för personer som ska inställa sig i rättegång. Tingsrätten finner emellertid att Johan Ulander bör tillerkännas ersättning med 2 500 kr per natt eftersom rättegången varat under lång tid och han veckovis bott på hotell flera nätter i rad varför det är rimligt att godta att Johan Ulander haft behov av en något större bekvämlighet än om han bara skulle delta i rättegången någon eller några dagar. Sammantaget bedömer tingsrätten att skälig ersättning uppgår till totalt 210 580 kr.

tte

m l B t och m hom ll mt
om B k l t m o och t h
tt

a s erad a r d a e e e e Ber s rö o r d a e
e lagande n at n

m kl
e ndet s o it in ti to o s tin s tt sen st
e ndet s s i t i t to o s tin s tt s i

kl t tt mot t kl t
en p ten e t i tt tid s den nd p
en o tiden tt t et s tt ns tnin s e
En p t n ns tnin s e ino en ext e n det
tt t Ett ns tnin s e nde ste ts o in ino
d t
Ett ns tnin s e nde pp tt o det st
n ot nn t s inte id e

S h

i to o s tin s tts n n o n e
d t e tt o tten s t pp ditt e nd s
n e ne
o i e is d i n is ti
s i t i e is so inte ed n inns i et i d n
ts e e n s n ti exe pe es p en p ts s
o s o i d i tt s nden s o pe s
n n n o pe sonn e e e o nis tionsn e
st ndi pp i te o do sto en n n di post d esse
te e onn e d ett o d n o s o dets o
i nde e ndet s e e t ditt o d
i e e n in e ndet ti to o s tin s
tid ed ns n ti post n en

h
to o s tin s tt ont o e tt e ndet o it
o it in sent is do sto en e ndet et inne
e ndet o it in i tid s i do sto en e
et id e ti e o tt
d tidi e tt e eno en d de i nin n en
det s ttet

T

T

TT o

e

t l l t ho tt
e ndet o e in ti e o tt t do sto en
t s pp ti p min te p d nin sti st nd e den e
det i ti t tt t ed t d i i

k t t l l t
B r o t t m å l s d e l e n
ott sde en e s p nin sti st nd i t o i
en t de d ts en t ti te
en t de i nts n ett ott so inte e n

st s n
S k a d e s t å n d s d e l e n
et s p nin sti st nd tt o tten s p en e
nd nt n n en do e s i ott sde en o
e n o s dest nd ti ottet s inte p nin sti st
det inte s p nin sti st nd i ott sde en e e o
o tten edde p nin sti st nd i ott sde en

B e s l u t i ö v r i g a f r å g o r
de d det s p nin sti st nd i ott sde en se o
p nin sti st nd s d n es t so e
e s es t so n e s s s i t e inte

m t l l t
o tten e p nin sti st nd i o i
o tten ed e tt det inns n ednin tt t i p tt tin
o tten nse tt det inte tt ed o tin s tten
et
o tten e e t pp et tt e nd do sto
ttsti pnin en
o tten ed e tt det inns s nne i s tt t pp
n ednin
et s o s p nin sti st nd s d n es t so
ed tt do en e s es t so n e s s s i t
p nin sti st nd

ll t m
e in o tion inns p do sto se ont t ed to o
o tt o d o